

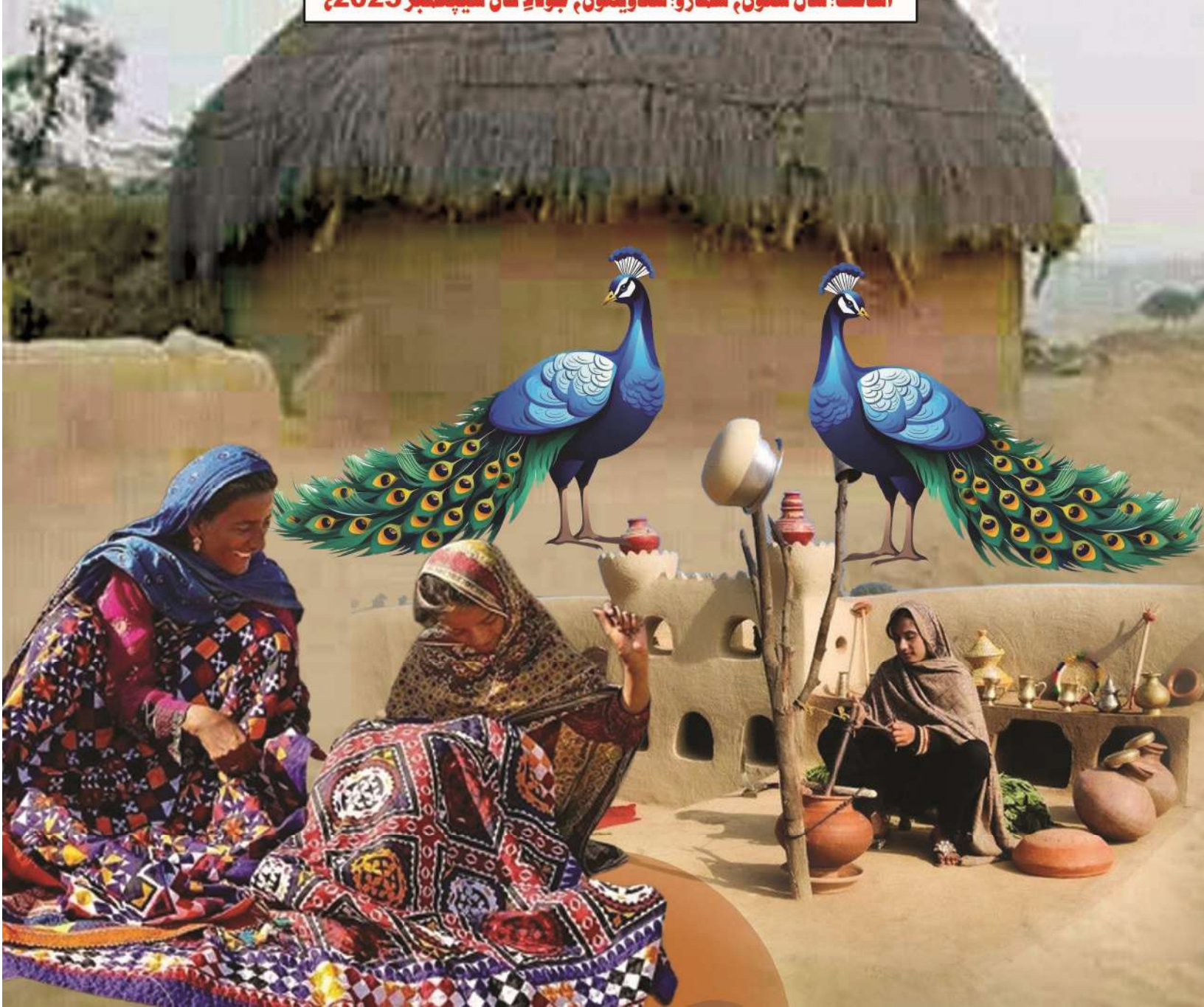

سند گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

سگا سماچار

ٽماهي

اشاعت: سال ستون، شمارو: ستاويھون، جولاءِ کان سيپٽمبر 2025ء

سند گريجوئيٽس ايسوسيئيشن روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي

سال 1992ع کان سنڌ ۾ تعليمي خدمت ۾ پيش پيش

ساليانا سرگرميون

اداري ۾ سهوليتون

1. پندرهن روزہ، ماہوار ۽ ٽماهي امتحان
2. پيرنٽ ٽيچر ميٽنگز-هر ٽرم ۽ سالياني امتحان کان بعد
3. ڪوئز ۽ تقريري مقابلا
4. ڪمپيوٽر جي سکيا
5. ڪيريئر ڪائونسلنگ سيشنز
6. ملڪي ڏهاڙن جا پروگرام
7. بين الاقوامي ڏهاڙن جا پروگرام
8. مذهبي ۽ ثقافتي ڏهاڙن جا پروگرام
9. سائنسي نمائشون
10. ڪتابن جون نمائشون
11. تفريحي، تعليمي ۽ ساليانا ٽوئر پروگرام
12. ساليانو ڪوهه مري-اسڪائونگ/سمر ڪيمپ
13. ساليانو اسپرنگ فيملي فيسٽيول
14. ساليانو اسپورٽس ويڪ
1. بهترين تعليمي ماحول
2. تجربيڪار ۽ سکيا جي مرحلن مان گذريل
3. فيڪلٽي
4. مڪمل سولر سسٽم
5. ٽڏي ۽ فلٽرڊ پاڻي جو انتظام
6. ٽرانسپورٽ
7. ڪشاده ۽ هوادار ڪلاسز
8. سي.سي.ٽي.وي ڪئمراڻ جي نگراني
9. پلي گرائونڊ
10. سمارٽ بورڊ-ڊجيٽيل ڪلاسز
11. خوبصورت لائبرري
12. ڪانفرنس روم
13. محفوظ ڪورڊ پارڪنگ
14. خوبصورت آڊيٽوريم
15. ڪيمسٽري لیب
16. فزڪس لیب
17. بايولاجي لیب

بهترين بورڊ جا امتحاني نتيجا

بهترين روشن تارا اسڪول گهوٽڪي ايوارڊ

ٽيه توڙي پرڏيه ۾ شاگردن جون داخلاون توڙي روزگار

سنڌي لئنگئيج اٿارٽي طرفان اسلام آباد ۽ حيدرآباد ۾ ٿيل پروگرامز ۾ ايوارڊز

گڏاپ پبلڪ اسڪول ڪراچي جي سائنسي ميلي ۾ ٽن ماڊلز تي پهريون پوزيشنز

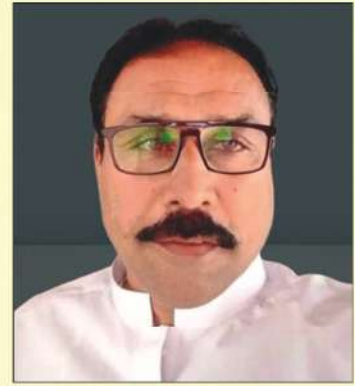

سيد علي رضا چيئرمئن
وائيس چيئرمئن ۽ ميمبرز
بورڊ آف گورنرز RTS گهوٽڪي

سند گريجوئيٽس ائسوسيئيشن - روشن وات، سجاڳ ساٿي

مان بُلبل ناهيان اي پونءِ را،
جو هڪڙي گل جي آس رڪان
هي سند سموري پنهنجي آ
پوءِ سند رڪان يا ساهه رڪان.

(شيخ اياز)

سند گريجوئيٽس ائسوسيئيشن هڪ اهڙو نالو آهي، جيڪو خدمتن، قربانين ۽ علم دوستي جي سڃاڻپ بڻجي چڪو آهي. سگا سدائين صحت، تعليم، سماجي پلائي ۽ خدمتِ خلق جو شعور بلند رکندي آئي آهي. گذريل ٽن مهينن دوران به سگا جي سرگرمين سماج ۾ اميد ۽ روشنائيءَ جو پيغام ڏنو. هميشه وانگر هن دفعي به، سگا جي مختلف شاخن ۽ نوجوان رضاڪارن ڪيترائي تعليمي، سماجي ۽ صحت سان لاڳاپيل پروگرام ڪاميابيءَ سان منظم ڪيا، جيڪي سند جي هر شعبي ۾ مثبت تبديليءَ جو سبب بڻيا. اهي سرگرميون نه رڳو سگا جي نظريي جي عڪاسي ڪن ٿيون، پر هڪ پيرو پيهر ثابت ڪن ٿيون ته اسان جي ترقي جو راز علم، خدمت ۽ سجاڳيءَ ۾ لڪل آهي.

هن عرصي دوران سگا نه فقط پنهنجي روايت برقرار رکي، پر هميشه جيان محبت، پائراڻي جذبي، ۽ اجتماعي ذميواريءَ جون نئون مثال قائم ڪيو. منظم ٿيندڙ پروگرام، ڪيمپ، سيمينار ۽ آگاهي مهمون نه فقط وقت جي تقاضائن مطابق هيون، پر انهن ۾ نوجوانن جي پيپور شموليت اميدن کي وڌيڪ مضبوط ڪيو. هر سرگرميءَ ۾ اهو احساس نمايان رهيو ته سند جي ترقي، تعليم ۽ صحت ئي اسان جو روشن مستقبل آهن. اهو سڀ ڪجهه انهن ميمبرن ۽ رضاڪارن جي محنت سان ممڪن ٿيو، جيڪي بغير ڪنهن ذاتي مفاد جي، پنهنجي وقت، وسيلن ۽ توانائيءَ کي سند جي روشن مستقبل لاءِ وقف ڪن ٿا. مان، اوهان کي اهو ٻڌائيندي خوشي محسوس ڪري رهيو آهيان ته اسان هن رسالي ”تماهي سگا سماچار“ لاءِ سند حڪومت کان ڊڪليريشن حاصل ڪري چڪا آهيون، جنهن لاءِ اشتهارن جي مدد ۾ اوهان سڀني ساٿين جي سهڪار جي ضرورت آهي.

آخر ۾، مان سگا جي سڀني ميمبرن ۽ رضاڪارن کي دل جي گهراين سان سلام پيش ڪريان ٿو. جن پنهنجي بي لوث محنت، قيمتي وقت ۽ جذبي سان سنڌي سماج جي بهتري لاءِ هڪ بي مثال ڪردار ادا ڪيو.

سگا جتي خواب حقيقت بڻجن ٿا، جتي علم سان لاڳاپو ۽ انسانيت سان محبت آهي. اسان سڀني جي گڏيل ڪوشش ئي سگا جي سڃاڻپ آهي.

سند گريجوئيٽس ائسوسيئيشن - خدمت، علم ۽ انسانيت جو روشن مثال

احمد حسن پنهور

سيڪريٽري اطلاعات

سند گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

ايگزيڪيوٽو بورڊ سگا پبليڪيشن

سرپرست اعليٰ اعزازي: رفيق احمد جعفري
چيئرمين، سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

چيف ايڊيٽر اعزازي: علي حسين بروهي
سيڪريٽري جنرل، سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

مئنيجنگ ايڊيٽر اعزازي: احمد حسن (جاويد) پنهور
سيڪريٽري اطلاعات، سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

ايڊيٽر: پارس چنا
سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن

سگا سماچار

اشاعت: سال ستون، شمارو: ستاويهن، جولاءِ کان سيپٽمبر 2025ء

5	◆ نه وسرندڙ ڪردار ڪرم الاهي چنا
7	◆ سگا شڪارپور شاخ جي ساٿي عبدالغفار صديقي جي زندگيءَ جو مختصر احوال
9	◆ سگا موري شاخ جو ڪنوينر ۽ پهريون جنرل سيڪريٽري محمد خان سومرو
10	◆ سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز جون گڏجاڻيون، سرگرميون، دورا ۽ پروگرام
15	◆ شعبو سگا شاخون: شاخن جون مختلف سرگرميون
40	◆ صحت جو شعبو: اکين جون ڪئمپون، ڄمڙيءَ جون ڪئمپون، طبي ڪئمپون ۽ ٻيون سرگرميون
48	◆ تعليم جو شعبو: روشن تارا اسڪولن جون تعليمي سرگرميون
64	◆ پبلڪ اسڪول گڏاپ جون سرگرميون
V	◆ Sindh Graduates Association Brief Profile
XI	◆ SGA Branch Network Activities
XVII	◆ Education Sector, Educational Activities
XIX	◆ Public School Gadap, Karachi
XXI	◆ Health Sector

Quarterly SGA SAMACHAAR

Information Department, Sindh Graduates Association

9/12 Rimpa Plaza, M.A Jinnah Road, Karachi-74400, Sindh

www.sga.org.pk

sga_markaz09@yahoo.com \ info@sga.org.pk

www.facebook.com/SGAMarkaz

Telephone No. 021-32765867, 32724359, 32760955

0333-2418172

هيڊ آفيس رپورٽنگ ٽيم

سگا شاخون ۽ صحت شعبو: پارس چنا

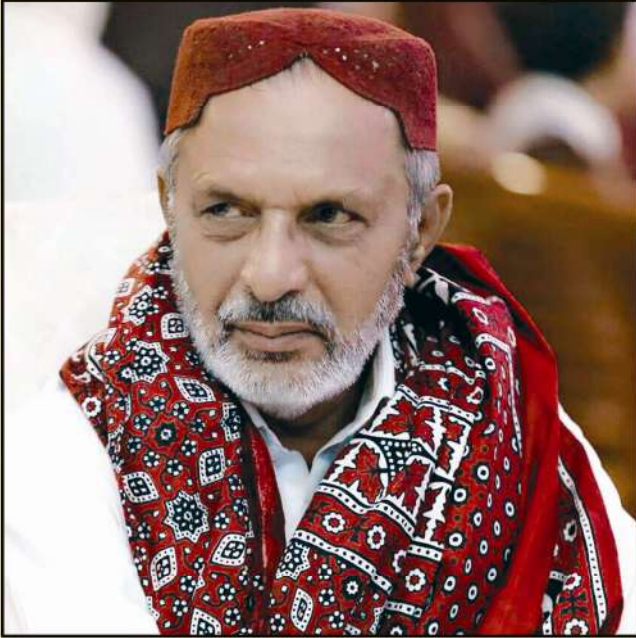
سگا تعليم شعبو: اشرف لاريب

ٽائيٽل ڊيزائنگ ۽ پيم ميڪنگ

حزب الله شاهائي

نہ وسرندڙ ڪردار ڪرم الاهي چنا

محمد سليمان وسار

زندگيءَ ۾ ڪيئي ماڻهو ملندا آهن جن مان ڪجهه پنهنجا عڪس هميشه لاءِ ڇڏي ويندا آهن. ناميارو اديب، پبلشر ۽ سماجي ڪارڪن ڪرم الاهي چنا پڻ اهڙي شخصيت جو مالڪ هيو. ساڻس گذريل ڪيئي سالن جا اڻ ڪٽ واقعا، يادگيريون، ڪچهريون، سفر، تنظيمي بحث مباحثا، تيز ۽ تند تنقيدي حوالا ۽ اڻ ڪٽ محبتون ۽ پنهنجائپ سڀني ۾ سانڍيل آهي. سڄل ڳوٺ ۽ خاص ڪري سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن جي ڪري ساڻس منهنجو لڳ ڀڳ 30 سالن جو تعلق رهيو. مون کان جون 2025 ع جو تتل ڏينهن ڪيئن وسرندو جڏهن اسپتال جي ايمرجنسي وارڊ ۾ هن منهنجو هٿ مضبوطيءَ سان جهليو هيو. جتي کيس داخل ڪرايو هيسين، ان وقت لفظ سندس سات ڪونه ڏئي رهيا هيا ۽ هو وڏي پيڙا مان گذري رهيو هيو. هو چار پنج ڏينهن اسپتال ۾ هيو ۽ مان روز اسپتال ويندو هيس ۽ سندس تنهي فرزند سان ملاقات ٿيندي هئي. سندس دوست ۽ ساٿي اسپتال ايندا رهيا پر لاڳيتو سندس طبيعت ڪرندي رهي. جيتوڻيڪ مان سمجهي ويو هيس ته هن ارڙي شخص کي هاڻي شايد ئي زندگيءَ جو دان ملي پر پوءِ به رب ۾ اميدون رکيو وينا هياسين، پوءِ 20 جون 2025 ع تي شام جو مون کي سندس پُٽ مهراڻ جي ڪال آئي ته بابا هليو ويو... عجيب حالت ٿي وئي دل جي ۽ اکيون وسي هليون، تقريبن 30 سالن جو ڊگهو سات، هڪ لمحي ۾ وڇوڙو بڻجي ويو. مان آفيس ڇڏي سڄل ڳوٺ طرفان روانو ٿيان ٿو، دوستن کي فون، ميسيج يا سوشل ميڊيا تي اپڊيٽ ڏيندو رهان ٿو پر يادگيريون آهن جو ور ڪري ذهن جي اسڪرين تي ريوائيندڙ ٿي هلي رهيون آهن.

ڪرم الاهي چنا ضلعي نوابشاهه جي تعلقي سڪرنڊ ۾ تاريخي ڳوٺ 21 دڙي ۾ هڪ غريب، شريف ۽ ديندار گهراڻي ۾ 8 آگسٽ 1954 ع تي جنم ورتو. سندس والد مرحوم حافظ مير محمد چنا قرآن شريف جو حافظ هجڻ سان گڏ پنهنجي دؤر جو پڙهڻو عالم پڻ هيو. سندس والد ديندار هوندي به پنهنجي اولاد کي ديني تعليم سان گڏ دنياوي تعليم پڻ ڏياري. هن پنهنجي پُٽ ڪرم الاهي چنا کي ڳوٺ جي پرائمري اسڪول ۾ 1962 ع ڌاري داخلا وٺي ڏني، جتان پنج درجا پرائمري پڙهڻ کان پوءِ هن کي سڪرنڊ جي هاءِ اسڪول ۾ انگريزي پڙهڻ لاءِ 1967 ع ۾ داخلا وٺي ڏني. ميٽرڪ سڪرنڊ هاءِ اسڪول مان 1972 ع ۾ انٽر گورنمينٽ ڊگري ڪاليج نوابشاهه مان 1974 ع ۾، بي اي سٽي ڪاليج حيدرآباد مان 1976 ع ۾ ڪرڻ کان پوءِ سنڌ يونيورسٽي ۾ ايم اي بين الاقوامي تعلقات ۽ ايم اي صحافت (ماس ڪميونيڪيشن) ۾ ڪيائين.

سندس والد جي وفات کانپوءِ ڪرم الاهي چنا يونيورسٽيءَ جي پڙهائيءَ ۽ ملازمت جي ڪري گهڻو ڪري ڳوٺ کان ٻاهر رهندو هو. ان ڪري سندس ڳوٺ وارو گهر اڪثر بند رهندو هو. پاڻ مهيني ماس جڏهن ڳوٺ چڪر تي ايندو هو ته گهڻو ڪري رات ڏينهن گهر ۾ اڪيلو رهندو هو. ڳوٺ ۾ بجلي نه هئڻ ڪري پاڻ رات جو دير تائين گاسليٽ واري بتي ٻاري پڙهندو هو.

پاڻ ڪجهه سال حيدرآباد مان نڪرندڙ ماهوار رسالي رهبر ڊائجسٽ ۽ حيدرآباد ۾ هلال پاڪستان اخبار جو رپورٽر ٿي به ڪم ڪيو. پوءِ هو ڪراچي هليو آيو ۽ ڪتاب وڪڻڻ شروع ڪيائين. هن وٽ ايترو پئسو نه هيو

جو هو پنهنجو ڪو دڪان يا گاڏو وٺي سگهي، جنهن تي ڪتاب رکي وڪڻي. هو ڪتابن ۽ رسالن جي هڙ ڪئي سرڪاري ۽ خانگي آفيسن ۾ جتي جتي سنڌي هئا، انهن وٽ وڪڻڻ لاءِ پهچندو هو. ڪرم الاهيءَ کي گيهه ڪارپوريشن آف پاڪستان (GCP) ۾ پبلڪ رليشن آفيسر ۽ پروٽوڪول آفيسر جي نوڪري مشهور اديب قمر شهباز جي هٿان ملي، جيڪو ان وقت ان اداري جو ريزيڊنٽ ڊائريڪٽر هيو. ۽ پوءِ هن گولڊن هينڊ شيڪ ورتو، ڇو جو هن جو گهڻو لاڙو سماجي ڪمن، پبليڪيشن ۽ ادب سان هو. انهيءَ ڪري ادب سان ناتو جوڙڻ لاءِ ”سنگرم پبليڪيشنس“ جي نالي سان پنهنجي گهر ۾ ئي آفيس ٺاهي ۽ ڇپائيءَ جو ڪم شروع ڪيائين جيڪو سندس وفات تائين جاري رهيو. هن سنگرم پبليڪيشنس جي پليٽفارم تان ڪيترائي ڪتاب شايع ڪيا. سنگرم پبليڪيشنس پاران مشهور صحافي فقير محمد لاشاري، بدر ابڙو، الطاف شيخ، علي احمد بروهي، يوسف شاهين، تاجل بيوس، شمشير الحيدري، قمر شهباز ڪلاپرڪاش، خاڪي جويو، سندري اتمچنداڻي، کان علاو ٻين ڪيترن ئي اديبن ۽ شاعرن جا ڪتاب شايع ڪرايا.

ڪرم الاهي چنا ڪيتريون ئي ڪهاڻيون، افسانا لکيا ۽ هلال پاڪستان اخبار ۾ ”ڏات جي ڏيهه مان“ نالي سوين ڪالم پڻ لکي چڪو آهي. هن جو علمي ادبي حلقو نهايت ئي وسيع هيو. سگا پاران منعقد ڪيل ”شاهه سچل سامي ڪانفرنس“ ۾ سرگرم ڪردار ادا ڪيائين ۽ هندستاني اديبن جي مان ۾ سنگرم پبليڪيشن جي پليٽفارم تان پروگرام پڻ ڪيائين. وينا شرننگي پنهنجي ڪتاب ”ڪچان ته ڪافر“ ۾ سنگرم پبليڪيشنس لاءِ الڳ باب لکيو آهي.

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن جو ميمبر رهيو ۽ 1989 ع ۾ ”سچل انٽرنيشنل ڪانفرنس“ ۾ وڏو ڪم ڪيائين. ان ڪانفرنس لاءِ سوينيئر ڪاميٽيءَ ۽ ”سچل ساروسج“ ڪتاب جي ترتيب ۽ سهيڙ ڪندڙ ٿيم جو پڻ ميمبر هئو. ڪرم الاهي چنا جو سگا جي پبليڪيشنس ۾ وڏو ڪردار رهيو

ترقي وٺرائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو رهيو. جڏهن به سچل ڳوٺ تي ڏکيا ڏينهن ايندا هيا ته سڀ دوست ڪرم الاهي جي گهر گڏ ٿيندا هيا، صلاح مصلحت ڪئي ويندي هئي. سندس فن، فيڪس مشين ۽ جڏهن ڪمپيوٽر جو دور آيو ته سندس ڪمپيوٽر ۽ انٽرنيٽ استعمال ڪئي ويندي هئي. ادارن کي خط، اخبارن کي خبرون موڪليون وينديون هيون. ڇانهه، پاڻي ۽ خاطر مدارت ڪرم الاهي خوشي خوشي ڪندو هيو. سندس ئي ڪاروشن سان سچل ڳوٺ جي هڪ وفد ان وقت جي وزيراعليٰ سيد مراد علي شاھ کان سگا جي سالياني پروگرام ۾ جيڪو آرٽس ڪائونسل ۾ ٿيو، سچل ڳوٺ سميت چئن سنڌي وسندين لاءِ ڪراچي وائر ۽ سيوريچ بورڊ کان پيئڻ جي پاڻي جي لائين بغير سيڪيورٽي ڊپازٽ جي منظور ڪرائي.

ڪرم الاهي تڏي جو سخي ۽ مهمان نواز شخص هيو. جنهن جو دسترخوان سڄي سنڌ جي سگائي سائين لاءِ حاضر هوندو هيو. هو سگا جو سچو خدمتگار، سچائيءَ سان ڪم ڪندڙ ۽ سگا لاءِ درد رکندڙ شخصيت هيو. هر عيد تي سچل ڳوٺ جي ساڃاهونندن جي مان ۾ دعوت جو اهم ڪندو

آهي. مذهبي ڪتاب شايع ڪرڻ سندس شوق رهيو آهي. هن ڪيترائي مذهبي ڪتاب شايع ڪرايا. هن آخري وقت ۾ جناب واحد بخش پٽو صاحب جو قرآن مجيد جو ترجمو ۽ تفسير ”تفسير واحد“ تيار ڪري ڇپايو، جيڪو پنج جلدن تي مشتمل آهي ۽ هر هڪ جلد اٽڪل 1200 صفحن تي مشتمل آهي.

جڏهن سچل ڳوٺ ٺهيو ته پاڻ خاندان سميت گهر ٺاهي اچي آباد ٿيو. جتي پبليڪيشن جو ادارو سنگم پبليڪيشنس ۽ ڪمپيوٽر سينٽر قائم ڪيائين. 1991ع ۾ سچل ڳوٺ ۾ تاج محمد وساڻ، سراج الدين ميمڻ، علي انور بالادي، عبدالڪريم چانڊيو، علي اڪبر مغيري ۽ ٻين سان گڏ سگا شاخ جو بنياد وجهڻ جي شروعات ڪيائين، جنهن جو ڪنوينر مقرر ٿيو. 8 آگسٽ 1992ع تي سگا سچل ڳوٺ شاخ قائم ٿيڻ شرط ان جو پهريون صدر چونڊيو ويو. 8 آگسٽ 1993ع ۾ ئي شاخ قائم ٿيڻ جي هڪ سال جي اندر ئي روشن تارا اسڪول سچل ڳوٺ جو بنياد رکيو ويو جنهن جو پهريون چيئرمين چونڊيو ويو. سندس ئي ڪاروشن سان ڪرائي تي ورتل هڪ ڪمري

هيو، جيڪو لڳ ڀڳ 25 سالن کان جاري هيو. عيدگاه ۾ نماز ادا ڪرڻ بعد سڀ دوست سڌو سندس گهر تي پهچندا هيا سڀني جي ٽهڪ، پاڪر، محبتون، مذاقون، لطيفا، سجا ۽ ڪرا، تيز ۽ تند جملا ٻڌڻ لاءِ ملندا هيا. هر دوست بحث جو حصو ٿيندو هيو. هن پنهنجي اولاد نياڻين توڙي پٽن کي پڻ ديني ۽ دنياوي تعليم ڏياري شعور ڏنو ۽ هو پڻ سندس نقش قدم تي هلي رهيا آهن.

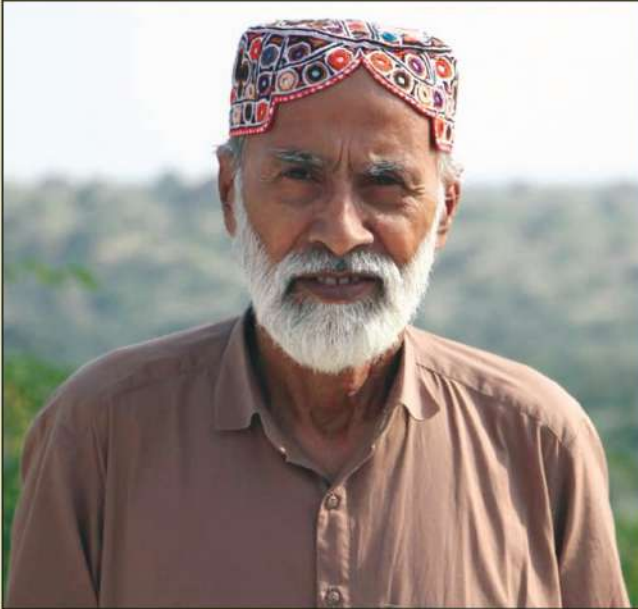
ڪرم الاهي ڇنا 20 جون 2025ع تي ڪراچيءَ جي اسپتال ۾ لاڏاڻو ڪري ويو ۽ کيس سچل ڳوٺ، ڪراچيءَ جي قبرستان ۾ دفن ڪيو ويو. سندس جنازي نماز ۾ سگا جي بانين سان گڏ مرڪزي قيادت، سگا جي مختلف شاخن جي سائين، سچل ڳوٺ جي ڪيترن ئي شخصيتن، صحافين، اديبن ۽ سياستدانن شرڪت ڪئي.

اڄ ڪرم الاهي ڇنا کي اسان سڀ ياد ڪندا رهون ٿا، چو ته ٻيو ڪو به ڪرم الاهي جهڙو نٿو ٿي سگهي. سندس سچي ۽ ڪري گفتگو تنقيد جا تير ۽ هر ڪنهن کي منهن تي سچ چئي ڏيڻ واري خصلت گهٽ ماڻهن ۾ رهي آهي. هو سگا جو وفادار ۽ درد دل رکندڙ ميمبر هيو. منهنجو محسن هيو جنهن ادبي دنيا ۽ سماجي ڪمن ۾ منهنجي رهنمائي ڪئي ۽ سگا ۾ عهدي جي آڇ ڪري زور ڀري وٺي آيو ۽ شاخ جو جنرل سيڪريٽري بڻائڻ ۾ سندس اهم ڪردار هيو. دعاگو آهيون ته رب پاڪ کيس جوار رحمت ۾ جڳهه عطا فرمائي..... آمين.

۾ شروع ڪيل روشن تارا اسڪول جو بعد ۾ پلاٽ وٺي شاندار تي منزلا عمارت جوڙي هلائڻ ۾ سندس مرڪزي ڪردار رهيو. هاڻي وقت بدلجي ويو آهي. انهيءَ دور جا لڳايل ٻوٽا، هاڻي وڏا وڻ بڻجي چڪا آهن. اسڪول ۾ هاڻي 1500 کان مٿي ٻار آهن ۽ اسڪول مينيجمينٽ ۾ ڪرم الاهيءَ جا دوست ويٺا آهن پر انهن سڀني تي اڄ به ڪرم الاهي چٽا جا ٽهڪ، يادون، محنتون ۽ دوستن کي گڏ ڪرڻ واريون يادون موجود آهن. ڪرم الاهي، سگا سچل ڳوٺ شاخ جو 2 دفعا صدر ۽ 3 دفعا جنرل سيڪريٽري چونڊيو ويو. سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۾ 4 دفعا سينٽرل ايگزيڪيوٽو ڪاميٽيءَ جو ميمبر ۽ 3 دفعا سيڪريٽري اطلاعات ۽ پبليڪيشن رهيو آهي. سگا سچل ڳوٺ جي قيام يعني 1992ع کان وفات يعني 2025ع تائين بي ايم سي ۾ لڳاتار چونڊيو آيو. پاڻ پبلڪ اسڪول گڏاپ جي بورڊ جو پڻ ميمبر رهيو آهي. سگا طرفان سندس خدمتن عيوض 1992ع ۾ کيس چانديءَ جو پلو ۽ 2014ع ۾ خان محمد پنهور ٽرافي ڏني وئي. هو سگا جي پروگرامن خاص ڪري هر ڪنوينشن ۽ سالياني پروگرام ۾ شريڪ ٿيندو هيو. ڊسمبر 2024ع ۾ ٿيندڙ ڪنوينشن ۾ طبيعت جي ناچاڪيءَ سبب شرڪت ڪري نه سگهيو ۽ مون کي اهو تاڪيد ڪيائين ته ليڊر (هو مون کي سيڪريٽري جنرل هجڻ ڪري ليڊر چئي مخاطب ٿيندو هيو) مون کي وڏيو ڪلپ ۽ تصويرون موڪليندو رهجان جيئن اپڊيٽ رهان. هو سچل ڳوٺ جي خدمتگارن ۽ ان جي

سگا شڪارپور شاخ جي ساٿي عبدالغفار صديقي جي زندگيءَ جو مختصر احوال

اٽسوسيئيشن جي ساٿ ۾ شامل ٿي ويا. اهڙي طرح سگا سنڌ جي مختلف شهرن، ڳوٺن ۾ پنهنجو سماجي ڪم شروع ڪيو. سگا هر سال سنڌ جي ڪنهن نه ڪنهن شهر ۾ ساليانو اجلاس گهرائيندي رهندي آهي. سنڌ گريجوئيٽس اٽسوسيئيشن جو 16 ساليانو ڪنوينشن شڪارپور ۾ تاريخ 25 ۽ 26 اپريل 1991 ع ۾ ٿيو. جنهن دوران چيئرمين ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ۽ سيڪريٽري جنرل ولي محمد روشن هو. اهو هڪ يادگار ڪنوينشن هو جنهن ۾ مظهر الحق صديقي، ايس ايم يوسف جهڙا ماڻهو پڻ شريڪ ٿيا.

عبدالغفار صديقي سنڌ گريجوئيٽس اٽسوسيئيشن جي پروگرامن ۾ ڪيئي سالن کان شريڪ ٿيندو هو. تعليمي سرگرمين ۾ حصو وٺندو هو. پر هو سگا جو باقاعدي ميمبر 1998 ع ۾ ٿيو. هن سگا جي پليٽ فارم تان تعليم جي بهتري لاءِ ڪافي ڪوششون ورتيون.

عبدالغفار صديقي ٻڌايو ته هن ننڍڙي لاکون محنت ڪري روزگار ڪيو آهي. هن نجي نوڪريون پڻ ڪيون پر هو گهڻو عرصو تعليم کاتي سان لاڳاپيل رهيو. هو هڪ بهترين استاد، اعليٰ سپروائيزر ۽ بهترين ماستر ٽرينر هو. هن ٻڌايو ته هو 1964 ع کان 1966 ع تائين پروف ريلڊر، 1965 ع کان 1980 ع تائين ڪنڊڪٽر، 1970 ع کان 1973 ع تائين ڪلارڪ ۽ 1973 ع کان 1988 ع تائين استاد رهيو. 1988 ع کان ماستر ٽرينر ۽ تحصيل انسپيڪٽر اسلام آباد، 1988 ع کان سپروائيزر تعليم 2007 ع تائين رهيو ۽ 2008 ع ۾ هيڊ ماستر هاءِ اسڪول طور 60 سال پورا ٿيڻ تي ريتائز ٿيو. هن ڪيترا ئي ڪامياب شاگرد پيدا ڪيا. ڪيترن ئي استادن کي ٽريننگ ڏئي بهترين استاد بڻايو. هن جي ڪلاس آپزويشن نهايت مفيد ۽

زندگيءَ ۾ ڪجهه ماڻهون وڏي نصيب وارا هوندا آهن، جيڪي نه صرف پنهنجو پاڻ کي سنواريندا آهن پر ٻين لاءِ به روشنيءَ جو سبب بڻجن ٿا. اهڙن باڪمال شخصيتن مان هڪ نالو سائين عبدالغفار صديقي جو آهي جنهن پنهنجي زندگيءَ جي هر لمحي کي، تعليم، خدمت ۽ انسانيت لاءِ وقف ڪري ڇڏيو. عبدالغفار صديقي ولد غلام محمد صديقي هاڻي در پيسان شڪارپور ۾ 26 فيبروري 1948 ع ۾ پيدا ٿيو. شڪارپور سنڌ جو اهم واپاري، ثقافتي ۽ علمي مرڪز هو. جنهن ڪري اهو سنڌ ۽ برصغير ۾ وڏي شهرت رکندڙ هو. شڪارپور 1948 ع ۾ سنڌ جو هڪ اهم ۽ مشهور شهر هو. جنهن کي ”ننڍو بامبئي“ سڏيو ويندو هو. اهو واپار ۽ ڪاروبار جو وڏو مرڪز هو. جتي لکائتا مارڪيٽ جهڙيون مشهور مارڪيٽون دنيا جي مختلف ملڪن سان ڳنڍيل هيون. شڪارپور جا سينٽ حوالا ۽ بئنڪنگ نظام ۾ نالا ڪاميا، جڏهن ته شهر تعليمي، علمي ۽ ثقافتي حوالي سان به اڳڀرو هو. شڪارپوري اجار ۽ مٺائي سڄي سنڌ ۾ مشهور هئا، ۽

پروفيسر خالد حسين چنڊ

شهر جون شاندار حويليون ۽ خوبصورت عمارتون ان جي اميري ۽ رونق جو ثبوت هيون. عبدالغفار صديقي کي ننڍي هوندي ئي علم، ادب ۽ ڏاهپ جهولي ۽ لولي ۾ ملي. سنڌ جي سهڻي شهر شڪارپور جي سهڻن ماڻهن جي صحبت نصيب ٿي. جنهن هن کي ڪارگر زندگي گذارڻ لاءِ جستجو ڪرڻ سيکاري. هو مسلسل محنت ڪندو هو جنهن ڪري هن مختلف نوڪريون پڻ ڪيون. هو علمي ۽ سماجي پروگرامن ۾ پڻ شامل ٿيندو هو.

سنڌ گريجوئيٽس اٽسوسيئيشن تان پابندي 1988 ع ۾ بينظير ڀٽو جي حڪومت ۾ لٽي ۽ 1989 ع ۾ سنڌ گريجوئيٽس اٽسوسيئيشن بين الاقوامي سچل ڪانگريس منعقد ڪرائي جنهن ۾ گوپند مالهي، وينا شرنگي کان وٺي تمام وڏي تعداد ۾ هندستان جي اديبن شرڪت ڪئي. ڪانفرنس جو افتتاح بينظير ڀٽو وزير اعظم اسلامي جمهوريه پاڪستان کي ڪرڻو هو پر ڪنهن ائٽر سبب ڪري هو نه اچي سگهي ۽ نصرت ڀٽو ڪانفرنس جو افتتاح ڪيو. اهو سگا جو نشاط ٿاڻو جو دور هو. ماڻهو قومي جذبي سان پنهنجن ماڻهن، ٻولي ادب جي ترقي لاءِ مدد ڪرڻ لاءِ تيار هوندا هئا. سنڌ جي جهر جهنگ ۾ رهندڙ هر ڀڙهيو لکيو ماڻهو فرض سمجهي سماجي ڪمن ڪارن ۾ حصو شامل ڪندو هو.

سگا سڪ سمونڊ الفت جو آواز

سجاڳيءَ جو سواز گونجي ساري سنڌ ۾.

سڄي سنڌ جي پڙهيل لکيل نوجوانن سماجي ڪمن ڪارن، اکين جي ڪئمپن، ڄمڙي جي بيمارين جي ڪئمپن ۽ جنرل ڪئمپن ۾ حصو ورتو. سنڌ جي پرائمري اسڪولن جي مالڪي ڪئي. ڳوٺ سڌار سنگت قائم ڪري ڳوٺن جي جملي مسئلن کي گڏجي حل لاءِ ڪوششون وٺڻ لاءِ سنڌ گريجوئيٽس

عبدالغفار صديقي صاحب بهترين ريسورس پرسن ٿرينر هيو. هو اسڪول آفزيور رهيو. هو اسڪول ڊولپمينٽ ڪوآرڊينيٽر پڻ رهيو. هو مادري ٻولي جي سکيا جو ماستر ٿرينر رهيو. سائنس، اسٽريٽجڪ مئنيجمينٽ، ايس ايس سي، مينيجمنٽ فار ايليمينٽري اسڪولس ۽ ارلي چائلڊ هڊ ايجوڪيشن جو ماهر هو.

مشهور هئي. هو ڪلاس ۾ وڃي استادن جي پڙهائڻ جي طور طريقن کي ڄاڻيندو هو ۽ استادن جي بهترين رهنمائي ڪندو هو. عبدالغفار صديقي جو سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن جي سائين سان لڳ لاڳاپو 1998ع کان شروع ٿيو. هو سڄي سنڌ جي دوستن سان رابطي ۾ رهندو هو. هو سگا شاخ شڪارپور جو 2004ع کان 2006ع تائين

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن عبدالغفار صديقي کي سندس خدمتن جي مڃتا طور گريجوئيٽس شيلڊ ايوارڊ 2006ع ۾ ڏنو. عبدالغفار صديقي 12 سيپٽمبر 2025ع تي حيدرآباد جي هڪ نجی اسپتال ۾ دم ڌڻي حوالي ڪيو هو. سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن جا ساٿي هن آخري سفر ۾ هن سان شامل رهيا. مون سميت مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر پيرل خان کوسو، سيڪريٽري اطلاعات احمد حسن جاويد پنهور، اڳوڻو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي سگا وزير فرهاد سولنگي، سگا قاسم آباد شاخ جو نظير احمد هنگورو، جوائنٽ سيڪريٽري پروفيسر افتخار الحق مهر، سيڪريٽري اطلاعات سيد وسيم علي شاه ۽ ٻين ساٿين جنازي نماز ۾ شرڪت ڪئي. بيشڪ انسان فاني آهي، پر سندس ڪردار، محبت، خدمت ۽ علم جا روشن نشان لافاني بڻجي هميشه زنده رهندا آهن. عبدالغفار صديقي پنهنجي زندگيءَ ۾ جيڪا محنت، ايمانداري، شفقت ۽ انسانيت سان محبت ڪئي، اها ايندڙ نسلن لاءِ مشعل راهه آهي. سندس مرڪ، سندس نرم دل، سندس دوستن سان محبت ڀريو لاڳاپو ۽ تعليم سان بي پناهه وابستگي، انهن سڀني کي اڄ به ساٿين جي دليين ۾ تازو ڪري ڇڏي ٿو.

عبدالغفار صديقي جي شخصيت هڪ اهڙي کليل ڪتاب جيان آهي، جنهن مان هر ورق سکيا، اخلاص ۽ محبت جو درس ڏئي ٿو. هو اسان کان جدا ٿي ويو آهي، پر سندس يادون، خدمتون ۽ انمول ڪردار سدائين دليين ۾ زندهه رهندا.

الله تعاليٰ کان دعا آهي ته مرحوم کي جنت الفردوس ۾ اعليٰ مقام عطا ڪري ۽ سندس خاندان ۽ دوستن کي صبر جميل سان نوازي. آمين.
جان جان هئي جڙي ورڇي نه ويلي
وڃي پون پيني سڪندي کي سڄڻين.

جنرل سيڪريٽري رهيو ۽ 2006ع کان 2012ع تائين لاڳيتو ٻه دفعا صدر رهيو. 2022ع کان 2024ع تائين مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي سگا جو ميمبر رهيو.

عبدالغفار صديقي سان سگا جي مرڪزي گڏجاڻين ۾ شرڪت ڪرڻ دوران ڪچهري جو موقعو مليو. هو نهايت نفيس ۽ گهٽ ڳالهائيندڙ انتهائي پيارو انسان هو. هن جي چهري تي اڪثر مرڪ هوندي هئي. ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ريسرچ اينڊ ڊولپمينٽ سينٽر ڪاميٽي جو ميمبر رهيو ۽ ان جي گڏجاڻين ۾ پريور شرڪت ڪندو هو. هن جو موقوف ۽ انداز بيان ورنڊار هوندو هو ۽ هن جي ڪنهن به ساٿي سان ڪڏهن به ڪا تيز ڪلامي نه رهي. ڪڏهن ڪڏهن اردو جا شعر ٻڌائي گهٽ لفظن ۾ گهڻو ڪجهه بيان ڪري ويندو هو. هو جڏهن به ڪراچي ايندو هو ته پاڻ سان گڏ ساٿين لاءِ شڪارپور جو خاص آچار کڻي ايندو هو.

هن کان جڏهن پڇيو ويو ته سگا ۽ سگا جي ساٿين سان خاص يادون ٻڌايو ته هن چيو ته يادون ته ڪيتريون آهن پر اهي يادون وسري ڪونه سگهنديون جيڪي مرڪزي اليڪشن جي نتيجن جي انتظار ۾ دوستن جا رابا، انديشا ۽ ٻيا حال احوال کي سلڻ جهڙا ته وري ڪي نه سلڻ جهڙا آهن.

زندگي سڄو سفر آهي ۽ سفر تجربن سان ڀريل آهي. هو ٻڌائي ٿو ته سال 1998ع ۾ اسڪول سپرويزن ڪورس لاءِ انگلينڊ ملڪ لاءِ منتخب ٿيو. هن جي رهائش ۽ ڪلاس بي جي سي لنڪن ۾ هئي. جتي دوران تربيت اسڪول ورت لاءِ موڪليو ويندو هو ڇاڪاڻ ته اهو تربيت جو حصو هو. اتي اسڪول رڪارڊ ۾ شاگرد جي والد بجاءِ والده جو نالو جنرل رجسٽر ۾ درج ٿيل هو. هن جو انگلينڊ ۾ پڙهائي دوران خاص ۽ يادگار سفر رهيو.

تڪيا تاڪيائون ويا رمندا رام ڌي

سگا موري شاخ جو ڪنوينر ۽ پهريون جنرل سيڪريٽري محمد خان سومرو

اهي پوريون ڪري شاخ جون چونڊون ڪرايو.

محمد خان سومري پنهنجي وڏي محنت ۽ جفاڪشي سان ميمبرشپ شروع ڪئي سندن ڪوششن سان 60 کان مٿي ميمبر ڪيا ويا جن ۾ اڪثريت سرڪاري ملازمن جي هئي جن ۾ بينڪريٽ جهجهي تعداد ۾ هيا. پاڻ پنهنجي زونل چيف AVP يوبي ايل نصرالله ڪوڪر کي به سگا موري جو ميمبر ڪيو.

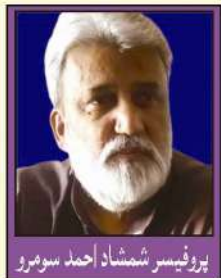
سگا موري شاخ جي چونڊ 28 مارچ 1976ع تي آچر ڏينهن ٿاڻون هال موري ۾ ٿي. جنهن ۾ صدر محمد ايوب وينجهر ايڊووڪيٽ ۽ جنرل سيڪريٽري محمد خان سومري کي چونڊيو ويو. جڏهن ته نائب صدر محمد اسحاق چنا (تڏهوڪو مختيارڪار مورو) جوائنٽ سيڪريٽري نذير احمد قاضي (پروفيسر) ماليات سيڪريٽري رحيم بخش ميمڻ ۽ اطلاعات سيڪريٽري عبدالعظيم سولنگي عظيم سنڌي پڻ چونڊيا ويا. سگا موري شاخ جي قسم ڪٿڻ جي تقريب ۽ افتتاح يارهين اپريل 1976ع تي مرڪزي صدر سگا ڊاڪٽر محمد سليمان سيال جي صدارت ۾ ٿي جنهن ۾ خصوصي مهمان شهيد عبدالرزاق سومري جو والد سائين محمد سليمان سومرو ۽ مهمان خان محمد پنهور (جنرل سيڪريٽري سگا حيدرآباد شاخ) هيو. جڏهن ته حيدرآباد مان ڊاڪٽر محمد شريف ميمڻ پڻ آيو هيو.

21 اپريل 1976ع تي خط نمبر SGA/1/76 سگا موري شاخ

جي جنرل سيڪريٽري محمد خان سومري طرفان مرڪزي جنرل سيڪريٽري کي خط لکي شاخ جي چونڊ کان آگاهه ڪيو. محمد خان 1977ع ۾ سگا موري شاخ جو نائب صدر پڻ چونڊيو ويو. ان کان علاوه پاڻ 1978ع ۾ موري شاخ جي ”مالي سب ڪاميٽي“ جو چيئرمين ۽ 1979ع ۾ شاخ جو نائب صدر پڻ رهيو. محمد خان سومري کي اولاد ۾ پنج نياڻيون ۽ ٻه فرزند آهن. وڏو فرزند عبدالحميد اليڪٽريڪل انجنيئر آهي جڏهن ته سندن ٻيو فرزند محمد وسيم پراپرٽر ڊيلر آهي. پاڻ حيدرآباد جي نسيم ننگر ۾ رهندو هيو ۽ ڪجهه سال اڳ گلستان جوهر ڪراچي ۾ وڃي رهائش پذير ٿيو جتي 7 آڪٽوبر 2024ع تي شام جو وفات ڪيائين ۽ ڪنٽومينٽ بورڊ فيصل قبرستان بلاڪ 19 گلستان جوهر ڪراچي ۾ مدفن آهي.

سگا موري شاخ جو ڪنوينر ۽ پهريون جنرل سيڪريٽري محمد خان

سومرو. موري شهر جي سومرا خاندان جي غازي خان جي ويڙهي ۾ قادر بخش بن بڊل خان سومري جي گهر ۾ 14 اپريل 1947ع تي جنم ورتو. پرائمري تعليم مين پرائمري اسڪول موري مان حاصل ڪرڻ بعد 1962ع ۾ موري جي پرائي هاءِ اسڪول (نزد سرهيا/ غوري محلا) مان ميٽرڪ جو امتحان ڏنائين. انٽر ڪامرس 1967ع ۾ سچل ڪامرس ڪاليج نوابشاهه مان پاس ڪيائين جڏهن ته بيچلر آف آرٽس جي ڊگري گورنمينٽ بوائز ڪاليج دادو مان 82-1981ع مان پاس ڪيائين. محمد خان سومري پنهنجي ڪيريئر جي شروعات نومبر 1964ع کان ڪيشر جي پوسٽ سان نيشنل بينڪ آف پاڪستان دادو برانچ ۾ شروع ڪئي. جنهن کان پوءِ نيشنل بينڪ سانگهڙ دادو ۽ موري ۾ رهيو. سومري صاحب سروس دوران بينڪنگ ۾ ڊپلوما ڪرڻ بعد گريڊ 3 آفيسر MCB شاخ نوابشاهه ۾ ڀرتي ٿيو ۽ 1975ع ۾ وري UBL مورو شاخ ۾ گريڊ ٽو آفيسر طور اچي ڏميواريون سنڀاليائين. 1994ع ۾ جڏهن پاڻ UBL ۾ زونل چيف هيا ته سندس نوڪري جا 24 سال پورا ٿيا ته کين زوري گولڊن شيڪ جي ذريعي گهر پيڙو ڪيو ويو. اڳتي هلي 2003ع ۾ فيصل بينڪ نئين ڪلي ته محمد خان سومري کي حيدرآباد شاخ جو مينيجر ڪري ڪنيو ويو جتي 2006ع تائين رهيو. جنهن بعد عسڪري بينڪ وارن بهترين پيڪيج ڏئي نوابشاهه ۾ نئين شاخ کولي کين اتي مينيجر ڪري رکيو جتان 2009ع ۾ استعيفا ڏنائين.

پروفيسر شمشاد احمد سومرو

سائين خان محمد پنهور. محمد خان سومري جو بهترين دوست هو.

تنهن سندس سان موري ۾ سگا شاخ ڪولڻ جي حوالي سان ڪچهري ڪئي ۽ کين ڪنوينر لاءِ راضي ڪيو. خان محمد پنهور موري شاخ ڪولڻ ۽ محمد خان سومري کي ڪنوينر بنائڻ لاءِ سگا جي سرواڻ ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ سان ڳالهايو. سگا مرڪز پاران هڪ خط 21 مارچ 1976ع تي سگا PECHS سوسائٽي ڪراچي آفيس مان ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ جي صحي سان موڪليو ويو جنهن ۾ محمد خان سومري کي ڪنوينر مقرر ڪري موري شاخ کي رجسٽرڊ ڪوڊ نمبر 05 جاري ڪيو ويو. جنهن ۾ کيس گذارش ڪيل هئي ته مهرباني ڪري اوهان ميمبر سازي ڪري مرڪز جون جيڪي گهرجون آهن

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن جي ڪائونسل آف ميمبرس جو اجلاس

مهيني کي سنڌي ٻولي جو مهينو ڪري ملهائيو ويو، جنهن ۾ 40 کان وڌيڪ شاخن ۽ مرڪز پاران سنڌي ٻولي کي قومي ٻولي جو درجو ڏيارڻ لاءِ مختلف شهرن ۾ پلي ڪارڊ کڻي احتجاجي مظاهرا، پريس ڪانفرنسون ۽ مختلف جاڳرتا پروگرام ڪرايا ويا. ان کان علاوه سنڌو درياءَ تي ٺهندڙ ڪئنالن خلاف سڄي سنڌ ۾ 70 کان وڌيڪ شاخن ۽ مرڪز پاران مظاهرا ۽ پريس ڪانفرنسون ڪيون ويون ۽ پڻ ٻه رٿا ڏيڻي ۾ شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن پاران سال 2025 ع کي سنڌو درياھ تي ٺهندڙ ڪئنالن ۽ ڪارپوريت فارمنگ خلاف جدوجهد جو سال ڪري ملهائڻ جو اعلان ڪيو ويو ۽ سنڌي ٻولي کي قومي ٻولي جو درجو ڏيارڻ لاءِ پاڪستان جي ڪورٽن ۽ انٽرنيشنل ڪورٽن ۾ وڃڻ جو اعلان ڪيو ويو. اجلاس ۾ سگا سماچار جي مهورت ڪئي وئي ۽ سڀني آيل سائين کي سماچار ڏنو ويو. آخر ۾ سگا جي وڇڙي ويل سائين لاءِ سائين غلام علي لاشاري صدر سگا جوهي شاخ کان دعا ڪرائي وئي، جنهن قل شريف پڙهي دعا گهري.

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن جي ڪائونسل آف ميمبرس جو اجلاس 27 جولاءِ 2025 ع تي سنڌي ٻوليءَ جي بااختيار اداري حيدرآباد ۾ ٿيو. جنهن ۾ سگا جي 65 شاخن، 118 ڪائونسل آف ميمبرس جي ميمبرن ۽ 30 مبصرن شرڪت ڪئي. هن اجلاس جي صدارت چيئرمين رفيق احمد جعفري ڪئي ۽ ڪاروائي سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي هلائي. جڏهن ته رپورٽنگ سيڪريٽري اطلاعات احمد حسن پنهور ڪئي. سگا جي باني ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ خصوصي شرڪت ڪئي. وائيس چيئرمين پروفيسر خالد حسين چنا آيل سڀني سائين جا ٿورا مجيا. قرآن پاڪ جي تلاوت سان اجلاس جي شروعات ڪئي وئي جنهن جي سعادت شهاب الدين شاههائي سيڪريٽري ثقافت کي حاصل ٿي. پٽائيءَ جا بيت عبداللطيف ڪرڻو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي پڙهيا. گذريل ڪاروائي متفق طور تي بحال ٿيڻ کانپوءِ مختلف تنظيمي معاملن تي غور و بحث ڪيو ويو. اجلاس ۾ ايوان کي ٻڌايو ويو ته سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن طرفان فيبروري 2025 ع

سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن جي مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سنڌي ٻولي عالمي ڪانفرنس وڏي سطح تي منعقد ڪرائڻ جو وڏو فيصلو ڪيو ويو. هن گڏجاڻي ۾ پروفيسر خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، پروفيسر بخش علي چانڊيو ڊپٽي سيڪريٽري جنرل، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات، احمد حسن پنهور سيڪريٽري اطلاعات، منظور حسين اچڻ سيڪريٽري تعليم، ڊاڪٽر محمد علي راهپوٽو سيڪريٽري صحت، شهاب الدين شاههائي سيڪريٽري ثقافت، حميده خاصخيلي سيڪريٽري عورتن جي ترقي، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ، پيرل خان کوسو، ڊاڪٽر مشتاق حسين ڦل، ڊاڪٽر گلزار احمد ڪلهوڙو، سيد علي رضا شاه، فيروز محمود وساڻ، نياز حسين جاگيرائي، محمد اعظم ميمڻ، حاڪم علي اوڻو، غلام علي ٿانوري مور سنڌي، ارباب خالد محمود، صنم ناز جوڻيجو، صفيا خان عباسي ۽ حسينا جتوئي شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ سگا جي اڳوڻي مرڪزي اڳواڻ مرحوم عبدالغفار صديقي جي ايصال ثواب لاءِ قل شريف پڙهي دعا گهري وئي.

سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن جي مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي مرڪزي آفيس ڪراچي ۾ 14 سيپٽمبر 2025ع تي جنهن جي صدارت رفيق احمد جعفري ڪئي ۽ ڪاروائي سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي هلائي. تلاوت قرآن پاڪ جي سعادت شهاب الدين شاههائي سيڪريٽري ثقافت کي نصيب ٿي. شاهه عبداللطيف ڀٽائي جا شعر ڊاڪٽر مشتاق حسين ڦل ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي پڙهيا. هن گڏجاڻي ۾ 26-2025ع جي بجيٽ ۽ 25-2024ع جي آڊٽ رپورٽ پيش ڪئي وئي، جن جي منظوري ڏني وئي، سالياني ڪارڪردگي رپورٽ 25-2024ع کي شايع ڪرائڻ لاءِ ايوان پاران منظوري ڏني وئي. ان کان علاوه استادن جي تربيتي رپورٽ، ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ريسرچ اينڊ ڊولپمينٽ ڊولپمينٽ سينٽر جي رپورٽ پيش ڪئي وئي. آڪٽوبر مهيني ۾ استادن جو عالمي ڏينهن ۽ ٿر ثقافتي پروگرام، نومبر مهيني ۾ ڪنوينشن ۽ ڊسمبر مهيني ۾ سالگره پروگرام منعقد ڪرڻ جا فيصلو ڪيا ويا. فيبروري 2026ع ۾

مرڪزي عهديدارن جي سگا گڏاپ شاخ جي سائين سان گڏجاڻي

ڪتابن جي کوٽ، گڏاپ ۾ روشن تارا اسڪول کولڻ، پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ سيف پاران گڏاپ ۽ ضلعي ملير جي شاگردن کي ترجيحي بنيادن تي داخلا ڏيڻ، گڏاپ ۾ ثقافتي پروگرام ڪرڻ ۽ ملير خصوصي گڏاپ اديبن ۽ تعليمي ماهرن سان شام ملهائڻ کان پوءِ موضوعن تي تفصيلي ڳالهه ٻولهه ٿي. شاخ جي سائين چيو اسان جي خواهش آهي ته مرڪزي قيادت سان گڏجي سگا جي بهتري لاءِ ڪم ڪيون. مرڪزي قيادت پاران سندن ڪم ڪرڻ جي جذبي کي ساراهيو ويو ۽ کين يقين ڏياريو ويو ته شاخ سان مرڪز پاران پريورڊ تعاون ڪيو ويندو.

سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن جي مرڪزي آفيس ۾ مرڪزي قيادت رفيق احمد جعفري چيئرمين، علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، تاج محمد وساڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي سان سگا گڏاپ شاخ جي سائين صدر راشد بلوچ، جنرل سيڪريٽري علي نواز جوڳيو، جوائنٽ سيڪريٽري عابد اسحاق، ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي ظفر حميد ۽ ميانداد خان جي 22 جولائي 2025ع تي گڏجاڻي ٿي. هن گڏجاڻي ۾ سگا گڏاپ شاخ پاران تعليم جي واڌاري، موجوده اسڪولن ۾ تعليم جي بهتري، ٽي سي ايف ۽ ٻين پرائيوٽ اسڪولن ۾ سنڌي مضمون پڙهائڻ، گڏاپ ۾ موجود لائبريري ۾

مرڪزي عهديدارن جي سگا ڪبير شاخ جي سائين سان گڏجاڻي

سگا ڪبير شاخ طرفان مارڪءِ حق جشن آزادي 14 آگسٽ 2025 ع تي گورنمينٽ هاءِ اسڪول ڪبير ۾ جهنڊو ڦڙڪايو ويو ۽ ٻوٽا ڀرڪيا ويا. ان تقريب ۾ سگا جو وائيس چيئرمين خالد حسين چنا، سيڪريٽري جنرل

گالهايندي چيو ته پاڪستان جي آزادي هڪ عظيم نعمت آهي، جيڪا بيشمار قرباني سان حاصل ڪئي وئي. اسان جي بزرگن، قائداعظم محمد علي جناح جي قيادت ۾، هڪ آزاد وطن لاءِ بي مثال جدوجهد ڪئي. آزادي جي ڏينهن تي اهو عزم ڪجي ته اسان پنهنجي ملڪ کي ترقي، امن ۽ خوشحالي جي راهه تي گامزن ڪنداسين. اڄ جي ڏينهن اسان وٽ پوکي اهو پيغام ڏيون ٿا ته وڻ نه رڳو ماحول جي خوبصورتي کي وڌائين ٿا، پر اها آلودگي گهٽائڻ، گرمي کي ڪنٽرول ڪرڻ، ۽ پاڻي جي سطح کي برقرار رکڻ ۾ به اهم ڪردار ادا ڪن ٿا. اسان سڀني جو فرض آهي ته ايندڙ نسلن لاءِ صحتمند ۽ سرسبز ماحول فراهم ڪيون.

علي حسين بروهي، سيڪريٽري ماليات نور محمد سيال، سيڪريٽري اطلاعات احمد حسن پنهور، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي پيرل خان کوسو، سگا گلشن حديد شاخ جو جنرل سيڪريٽري خادم حسين ڪانڌڙو، سگا ڪبير شاخ جو صدر اعجاز علي شهوڪ، جنرل سيڪريٽري فاروق نوح پوٽو، ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي نور محمد سهتو، امام علي سومرو، غلام نبي سومرو، مظهر نور سهتو، امداد شهوڪ ۽ جميل شاه موجود هئا. ان موقعي تي سگا ڪبير شاخ جي سائين پاران مرڪزي عهديدارن جو آڌرڀاءُ ڪيو ۽ آيل مهمانن کي اجرڪ پارايا ويا. پاڪستان جي آزادي ۽ شجراڪاري مهر جي حوالي سان مرڪزي عهديدارن

مرڪزي عهديدارن جي سگا تندوآدم شاخ جي سائين سان گڏجاڻي

14 آگسٽ 2025 ع تي پروفيسر خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات، احمد حسن جاويد پنهور سيڪريٽري اطلاعات، پيرل خان کوسو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، خادم حسين ڪانڌڙو جنرل سيڪريٽري سگا گلشن حديد

شاخ، سگا تندوآدم شاخ جو دورو ڪيو ۽ شاخ جي سائين غلام قادر پڇو صدر، زاهد حسين جنرل سيڪريٽري ۽ دودو دلريا پنهور سان گڏجاڻي ڪئي. غلام قادر پڇو ۽ پروفيسر ياد حسين شيخ پرنسپال گورنمينٽ نيو علي ڳڙھ ڊگري ڪاليج تندوآدم پاران مهمانن کي آجياڻو ڏنو ويو. گڏجاڻي ۾ مختلف ايجنڊا غور و

بحث رهيا جن ۾ صحت جي ميدان ۾ اکين جون ڪئمپون لڳائڻ ۽ تعليمي ادارن خاص ڪري پرائيويٽ اسڪولن ۾ سنڌي پڙهائڻ لاءِ ڪوششون وڌڻ شامل هيو. ان موقعي تي مرڪزي عهديدارن چيو ته سگا سنڌي قوم جي امانت آهي. سگا سنڌ جي سماجي علمي ادبي خدمتن کي جاري رکندي ايندي.

مرڪزي عهديدارن جي سگا ميرپور خاص شاخ جي سائين سان گڏجاڻي

ناريجو ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي، محمد اشرف خادم ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي، سڪندر علي ڪولاچي ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي سان گڏجاڻي ڪئي. هن گڏجاڻي ۾ سگا ميرپورخاص شاخ جي مضبوط بڻائڻ، ميرپورخاص ۾ بند پيل سلائي سڪياڻي مرڪز ۽ روشن تارا اسڪول ميرپورخاص جي بهتري لاءِ مفيد ڳالهه ٻولهه ٿي. آخر ۾ شاخ جي سائين مهمانن جي اچڻ تي تمام گهڻا ٿورا مڃيا.

15 آگسٽ 2025 ع تي سگا جي مرڪزي اڳواڻن خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات، احمد حسن جاويد پنهور سيڪريٽري اطلاعات، پيرل خان کوسو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي ۽ خادم حسين ڪانڌڙو جنرل سيڪريٽري سگا گلشن حديد شاخ، سگا ميرپورخاص شاخ جي عهديدارن جمن علي لغاري جنرل سيڪريٽري، منير حسين لغاري سيڪريٽري ماليات، محمد قاسم

سيڪريٽري جنرل جو روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ جي تعميراتي ڪم جو جائزو

سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن جي انتظام هيٺ هلندڙ روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ جي بلڊنگ جو تعميراتي ڪم جو جائزو وٺڻ لاءِ علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، غلام حسين بلوچ اڳوڻو مرڪزي اڳواڻ ۽ خادم حسين ڪانڌڙو جنرل سيڪريٽري سگا گلشن حديد شاخ 19 جولائي 2025 ع ۽ 17 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ پهتا. ان موقعي تي نظير احمد ميمڻ چيئرمين روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ ۽ گل بيگ مغيري جنرل سيڪريٽري سگا ملير شاخ موجود هئا جن بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته وقت گرانٽون

سيڪريٽري جنرل جي مرڪزي عهديدارن سان گڏجاڻي

28 آگسٽ 2025 ع تي مرڪزي آفيس ۾ سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، سگا جي مرڪزي اڳواڻن سان گڏجاڻي ڪئي. جنهن ۾ سگا ڪاميٽي، انسائيڪلوپيڊيا ڪتاب ۽ سگا سماچار جي اشاعت جي باري ۾ تفصيلي ڳالهه ٻولهه ٿي. ان کان علاوه ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ريسرچ سينٽر ۽ اطلاعات شعبي لاءِ آفيس ۽ پراڻي رڪارڊ کي محفوظ ڪرڻ لاءِ ڪوششن تي لائح عمل جوڙيو ويو. ان موقعي تي خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، احمد

حسن پنهور سيڪريٽري اطلاعات، تاج محمد وساڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي ۽ پاڪستان پيپلزپارٽي پارٽي سنڌ ڪائونسل جي ميمبر ڪراچي جي مشهور ڪاروباري شخصيت محمد هاشم جسڪاڻي موجود هيا.

مرڪزي عهديدارن جي روشن تارا اسڪول هالا بابت گڏجاڻي

سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن جي انتظام هيٺ هلندڙ روشن تارا اسڪول هالا بابت ٽائون چيئرمين هالا گل محمد پنهور ۽ سگا هالا شاخ جي سائين سان هنگامي گڏجاڻي 30 سيپٽمبر 2025 ع تي ٿي. جنهن ۾ اسڪول جي پلاٽ بابت ڳالهائون ٿيون. روشن تارا اسڪول هالا کي بهتر بڻائڻ لاءِ سڀني سائين پنهنجا رايو پيش

ڪيا جنهن کان پوءِ حڪمت عملي جوڙي وئي ۽ فيصلو ڪيو ويو ته سڀئي سائي گڏجي اسڪول کي بهتر طريقي سان هلائينداسين. گڏجاڻي کان پوءِ ٽائون چيئرمين هالا آيل سڀني سائين کي گڏجاڻي هال ۽ ميونسپل لائبريري هالا جو دورو ڪرايو. سگا هالا شاخ جي سائين آيل مهمانن کي سنڌ جي سوکڙي لونگي اوڏائي. هن گڏجاڻي ۾ سگا جي وائيس چيئرمين پروفيسر خالد حسين چنا،

سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي پيرل خان کوسو، جنرل سيڪريٽري سگا حيدرآباد شاخ محمد ابراهيم شيخ، نور محمد سهتو سگا ڪيبر شاخ، سگا هالا شاخ جي خير محمد ڏاهري، محمد مراد ڳاھوتي، حاڪم علي ڏاهري، مظهر ڏاهري، خان محمد ڳاھوني، ارشد ميمڻ ۽ عطاءُ الله ڳاھوتي شامل هئا.

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۽ سچل ڳوٺ شاخ پاران اڳوڻي سيڪريٽري اطلاعات ڪرم الاهي چنا جي ياد ۾ تعزيتي ميڙاڪو

سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۽ سچل ڳوٺ شاخ پاران نامياري اديب، پبلشر، اڳوڻو سيڪريٽري اطلاعات، شاخ جي اڳوڻو صدر ۽ روشن تارا اسڪول سچل ڳوٺ جو اڳوڻو چيئرمين ڪرم الاهي چنا جي وڇوڙي تي هڪ تعزيتي تقريب روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سچل ڳوٺ ۾ 10 آگسٽ 2025 ع تي منعقد ڪئي وئي. پروگرام جي صدارت سگا جي چيئرمين رفيق

کاڌي ڪرم الاهي چنا جي واکاڻ ڪندي ٻڌايو ته ٻين خوين سان گڏ هن کي سچ ڳالهائڻ جو ڏاڏو هو. هو ڪنهن کي سچ چوڻ کان ڪين ڪيائيندو هو. تاج محمد وساڻ چيو ته ڪرم الاهي اورچ انسان هو. سندس خدمت کي سچل ڳوٺ ڪڏهن به وساري نٿو سگهجي. هن سچل ڳوٺ کي سنڌ جي ادبي شخصيتن ۽ دانشورن کان واقف ڪرايو. سندس ڪاوشن سان قومي يا عالمي شخصيتون سچل ڳوٺ ۾ اچي هتي جي ماڻهن کي علم ۽ ادب کان روشناس ڪرايو. غلام حسين بلوچ چيو ته ڪرم الاهي جون سچل ڳوٺ لاءِ شروعاتي خدمتون آهن ۽ سگا ۾ وڏو ڪردار ادا ڪيو. پاڻ پبلڪ اسڪول گڏاپ جي بورڊ جي ميمبر هئڻ سان پنهنجي صلاحيتن سان اسڪول کي فيضياب ڪيو. پيرل خان کوسي چيو ته ڪرم الاهيءَ جو مهمان نوازيءَ ۾ ڪوبه مٿ ڪونهي. وقار پاتوليءَ چيو ته منهنجو واسطو ڪرم الاهيءَ سان حيدرآباد کان هيو ۽ هوائِ ٿڪ انسان هيو. علي حسين بروهي چيو ته ڪرم الاهي چنا ڪل وقتي سماجي ڪارڪن هيو. بروهي صاحب سندس جي زندگيءَ تي مختصر ڄامع تصويري نقش ذريعي وڇوڙ پيش ڪيو. رفيق احمد جعفري پنهنجي صدارتي خطاب ۾ چيو ته ڪرم الاهي چنا پنهنجي اڻٽڪ ڪوشش ذريعي علمي ۽ سماجي خدمت ڪئي ۽ منهنجي سفرنامي لکڻ پويان سندس همٿائڻ شامل هيو. سندس جي فرزند مهراڻ چنا آيل مهمانن جا ٿورا مڃيا ۽ چيو ته بابا سائين گهڻو وقت سماجي ڪمن کي ڏيندو هيو. تقريب ۾ مرحوم جي روح کي ايشال ثواب پهچائڻ لاءِ مغفرت جي دعا پڻ گهري وئي. پروگرام جي ڪاروائي شاخ جي جنرل سيڪريٽري محمد سليمان وساڻ هلائي. تعزيتي تقريب ۾ سگا گلشن حديد شاخ جي جنرل سيڪريٽري خادم حسين ڪانڌڙي، سگا ملير شاخ جي جنرل سيڪريٽري مريد لاکو، سگا ڪراچي شاخ جي جنرل سيڪريٽري فتح محمد ڪهاڙو، سگا ڪورنگي شاخ جي جنرل سيڪريٽري نذر ملاح سميت روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سچل ڳوٺ جي استادن، سگا سچل ڳوٺ شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن، سياسي، سماجي ۽ ادبي شخصيتن ۽ ڪرم الاهي چنا جي گهريائين شرڪت ڪئي.

احمد جعفري ڪئي. جڏهن ته خاص مهمانن ۾ سگا جو سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، اشفاق احمد ميمڻ، ولي محمد روشن، پيرل خان کوسي، حافظ صديق ميمڻ، ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ، تاج محمد وساڻ، همسفر گاڏهي، غلام حسين بلوچ، علي اڪبر مغيري، نورالدين جمالي، وقار پاتولي، سراج احمد پٽو، محمد رفيق ڪهڙو ۽ صفوران ٿاڻون جو وائيس چيئرمين عبدالرحيم بلوچ ۽ ٻيا پڻ شامل هيا. پروفيسر مشتاق مهر ڪرم الاهي چنا کي منظوم پيٽا پيش ڪئي. تقريب ۾ مقرر ڪرم الاهي چنا جي ادبي سفر، سماجي خدمتن، سچل ڳوٺ ۾ دوستن سان گڏجي 1992 ع ۾ سگا جي شاخ قائم ڪرڻ ۽ 1993 ع ۾ روشن تارا اسڪول سچل ڳوٺ جي قيام تي روشني وڌي ۽ سندس جي سنگم پبليڪيشن جي پليٽ فارم تان ڇپيل ڪتابن بابت پڻ تفصيل پيش ڪيا ويا. مقرر چيو ته ڪرم الاهي چنا سنگم پبليڪيشن جي پليٽفارم تان سوين ڪتاب ڇپايا. هن پاڻ سوين افسانا، ڪالم لکيا ۽ رسالو ”سنگم“ جاري ڪيو. اشفاق احمد ميمڻ چيو ته سائين ڪرم الاهي چنا وڏي ماڻهه ۽ اروا انسان هو. هن جو اسان سان سنڌ ماڊل اسڪول جي سلسلي ۾ بهتر ڪردار رهيو. هن نه صرف پنهنجا ٻار سنڌ ماڊل اسڪول ۾ داخل ڪرايا پر سچل ڳوٺ جا ڪيترا ٻار هن ئي اسڪول ۾ داخل ڪرايا. حافظ محمد صديق ميمڻ چيو ته سائين ڪرم الاهي هڪ ديندار انسان هيو. هن جون ديني خدمتون ڪنهن کان به لڪل ڪونهن هن جو صحافت سان لاڳاپو حيدرآباد کان رهيو. ولي محمد روشن خطاب ڪندي چيو ته ڪرم الاهي چنا جو سفر ڳوٺ سڪرنڊ کان شروع ٿئي ٿو ۽ نوابشاه کان ٿيندو. حيدرآباد جي تعليمي درسگاهن مان علم حاصل ڪندو، سنڌ يونيورسٽي ڄامشورو کان علمي لياقتون وٺائيندو، حيدرآباد ۾ عملي زندگيءَ ۾ قدم رکي ٿو. ان سلسلي ۾ وڪون وٺائيندو ڪراچي کي پنهنجو آماجگاهه بنائي ٿو. پاڻ اڳي پوءِ سچل ڳوٺ ۾ دائمي سڪونت اختيار ڪري ٿو. سگا جي سلسلي ۾ سگا سچل شاخ ۽ اتي ئي روشن تارا اسڪول جو قيام سندس ئي موهن منت آهي، جتي سندس ئي نياڻين جو جنرل رجسٽر ۾ پهريون ۽ ٻيون نمبر آهي. همسفر

سگا حيدرآباد شاخ پاران سگا جي باني ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ سان رهاڻ تقريبن

خالد حسين چنا ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ جي سماجي خدمتن تي روشني وجهندي چيو ته ڊاڪٽر صاحب هڪ اهڙي شخصيت آهي جيڪا طلسماني طور تي ماڻهن جي ذهنن ۽ دلين تي راج ڪندي آهي. ڊاڪٽر صاحب جن جي شعوري سگهه سنڌ جي ماڻهن ۾ هڪ انقلابي رستو ڏسڻي آهي. علي حسين بروهي پنهنجي خطاب ۾ چيو ته ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ هڪ وڏي مانائيتي

سماجي شخصيت آهي، جنهن سنڌ جي غريب ماروڙن جي زندگين ۾ وڏو انقلاب آڻي ڇڏيو ۽ هڪ اهڙي سماجي تنظيم سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن نالي قاهر ڪئي جيڪا سنڌ جي ڌرتيل ماڻهن کي سماجي شعور ڏنو آهي. جنهن ذريعي تعليم، صحت ۽ قدرتي آفتن ۽ قبيلائي مسئلن کي اجاگر ڪرڻ لاءِ سماجي شعور ڏنو آهي. جامي چانڊيو پنهنجي تقرير ۾ چيو ته ڊاڪٽر صاحب سان تعلق 1993 ع يا 1994 ع کان آهي جيڪي ماڻهو سنڌ جا خادم آهن انهن مان ڊاڪٽر به هڪ آهي. سندس سان ملي لڳي ٿو ته هي عام ماڻهو آهي. پرسچ پڇو ته هي ماڻهو ادارا آهن، سگا اڀرندڙ سنڌي طبقي کي پليٽ فارم ڏنو هن وڌيڪ چيو ته سماج جي وارثي ڪيو. سگا وڏو عرصو اهو ڪم ڪيو آهي. مستقبل ۾ سگا ميرٽ تي ڪم ڪري، ڪردار سازي ڪجي، نئون نسل سگا ۾ اچي. ڊاڪٽر صاحب هيءَ تنظيم جوڙي سنڌ لاءِ تمام وڏو ڪم ڪيو آهي. سگا ڪجهه نه ڪري رڳو سنڌ جي ادارن جي مالڪي ڪري ته سنڌ بهي هوندي. سنڌ جو مڊل ڪلاس رڳو اڻي بيهي ته سنڌ جي قسمت بدليجي وڃي. اهو ڪم سگا ڪري ته سنڌ ۾ انقلاب اچي ويندو. ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ڳالهائيندي چيو ته اسان کي نئين راهه جي تلاش آهي. تعليم جي معيار کي ڇڏي ڏنو. رڳو ماڻهو پيدا ڪيا پر ليڊرشپ پيدا نه ٿي. سگا جو ادارو ٽيونجاهه

سگا حيدرآباد شاخ پاران سگا جي باني سماج سڌارڪ مائيتي طبيعت جي مالڪ سنڌ ۽ سنڌي ماڻهن سان محبت ڪندڙ ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ سان 20 سيپٽمبر 2025 ع تي سنڌي ٻوليءَ جي بااختيار اداري حيدرآباد ۾ رهاڻ ۽ ۽ سگا حيدرآباد شاخ جي سالگرهه پڻ ملهائي وئي. پروگرام جي صدارت رفيق احمد جعفري چيئرمين سگا ڪئي. مهمان خاص اديب اسڪالر جامي

چانڊيو هيو. پروفيسر خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات، بخش علي لاکو پروفيسر سريش واڌواڻي صدر، شهاب الدين شاهائي سيڪريٽري ثقافت، مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن

**رپورٽ: محمد ابراهيم شيخ
جنرل سيڪريٽري**

پيرل خان کوسو، فيروز محمود وساڻ، محمد اعظم ميمڻ، فقير محمد زمان دايو، تاج محمد وساڻ ۽ سگا جي مختلف شاخن جي سائين اديبن سماجي اڳواڻن ۽ نوجوانن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. پروگرام جي ڪاروائي محمد ابراهيم شيخ جنرل سيڪريٽري سگا حيدرآباد شاخ هلائي. پروگرام جي شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ڪئي وئي جنهن جي سعادت ارب دائوداڻي حاصل ڪئي. راڳي جانب سومرو پنهنجي ميوزيڪل

گنار سان لطيف سائين جي وائي ٻڌائي. آيل معزز مهمانن کي اجرڪ ۽ لونگيون پارايون ويون ۽ گلدستا پيش ڪيا ويا. سگا حيدرآباد شاخ طرفان خاص مهمان ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ۽ جامي چانڊيو کي يادگار شيلڊون پيش ڪيون ويون. ان کان علاوه ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ کي مختلف شخصيتن تحفا پيش ڪيا ويا ۽ کيس پتڪو پارايو ويو. سگا حيدرآباد شاخ جي صدر پروفيسر سريش ڪمار واڌواڻي آيل مهمانن کي آجياڻو ڏنو. پروفيسر

تعليم ۽ محنت تي ڪم ڪرڻو پوندو. اسلام به ان جي منع نٿو ڪري. رفيق احمد جعفري پنهنجي صدارتي خطاب ۾ چيو ته شيخ صاحب انسائيڊر شخصيت آهي. هن پنهنجي تقرير ۾ اهو پڻ چيو ته ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ هميشه چوندا رهندا آهن ته نوجوانن کي پڻ سگا ۾ اچڻ گهرجي ڇاڪاڻ ته نوجوان سگا جي سگهه آهن. نوجوانن کي سگا ۾ اچڻ گهرجي. جيڪي ڪم ڪرڻ چاهين ٿا اهي اڳتي اچن. پروگرام جي آخر ۾ سيني کي ماني ڪارائي وئي.

سالن جو آهي. هڪ وڏو سفر آهي. آئون جامي صاحب کي چونڊس ته تنقيد جي جائزو وٺي. ماڻهن کي هڪ مقصد ڏجي. اسان ڪيترا ڪامياب ٿيا آهيون. ڪهڙيون اوثاڻيون آهن ان جو جائزو وٺجي. سگا ادارو هلائڻ لاءِ جمهوري ۽ آئيني انداز اختيار ڪيو. سنڌ لاءِ ڇا ڪجي، سماج جي ترقي تي تمام گهٽ ڪم ٿيو. هندو پاڻان معاملن ۾ مستحڪم هئا. جڏهن پارٽيشن ٿي ته روڊ تي وڃي هٿين خالي ڪم ڪيو پر پڻو نه ٿيا. اڄ اهي تمام گهڻا مستحڪم آهن. اسان کي به

سگا حيدرآباد شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

ميمبرن روييه قرشي، ڊاڪٽر شيمير ابراهيم، ڊاڪٽر ويلو سونهڙ، راحيل احمد جوڳيو، ڊاڪٽر پائي خان سولنگي ميمبر، محمد عارب دائوداڻي ميمبر اليڪشن ڪميٽي ۽ غلام علي پٽو ميمبر شرڪت ڪئي.

سگا حيدرآباد شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 17 آگسٽ 2025ع تي ڏيئل داس ڪلب حيدرآباد ۾ ٿي. جنهن جي صدارت پروفيسر سريش ڪمار واڏواڻي صدر ڪئي جڏهن ته ڪارواڻي محمد ابراهيم شيخ جنرل سيڪريٽري هلائي. محمد عارب دائوداڻي تلاوت ڪلام پاڪ ڪرڻ جي سعادت ماڻي. گڏجاڻي ۾ سگا جي باني ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ سان شام ملهائڻ، مڪا ميلو ڪرائڻ ۽ مفت ميڊيڪل ڪئمپ لڳائڻ جو فيصلو ڪيو ويو. آخر ۾ ڊاڪٽر پائي خان سولنگي جي جنم ڏينهن جي موقعي تي سالگره جو ڪيڪ ڪٽيو ويو ۽ جنم اشتهي عيد جي خوشي ۾ اسان جي ديوان پائرن کي مبارڪون ڏنيون ويون. آخر ۾ صدر صاحب ايل سيني دوستن جا ٿورا مڃيا. هن گڏجاڻي ۾ قاضي فياض حسين جوائنٽ سيڪريٽري، محمد دائر ڪوريجو مالي سيڪريٽري، محمد محسن شيخ اطلاعات سيڪريٽري، ڪاروباري ڪاميٽي جي

سگا حيدرآباد شاخ جي صدر طرفان گورنمينٽ ڊگري ڪاليج ٽنڊوڄام لاءِ ليپ ٽاپ جو تحفو

ليپ ٽاپ تحفي طور ڏيان ٿو، جنهن تي پرنسپال سندس ٿورا مڃيا. ان موقعي تي پروفيسر علي بهادر قائم خان، پروفيسر اويس حامد، پروفيسر برڪت علي وڳڻ ۽ پروفيسر احسان علي لغاري پڻ موجود هئا.

سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي پروفيسر ۽ صدر سگا حيدرآباد شاخ سريش ڪمار واڏواڻي ۽ پروفيسر لياقت علي جمالي 19 آگسٽ 2025ع تي گورنمينٽ ڊگري ڪاليج ٽنڊوڄام جو دورو ڪيو. ڪاليج جي پرنسپال پروفيسر رميش ڪمار راڻي سندن استقبال ڪيو. آيل مهمانن کي ڪاليج جي لائبريري، ليبارٽرين ۽ ڪمپيوٽر ليبل جو رُزت ڪرايو ويو، جنهن تي پنهنجي مهمانن خوشي جو اظهار ڪيو. پروفيسر سريش ڪمار واڏواڻي پرنسپال کي ڪاليج لاءِ ڪيل خدمتن جي عيوض هڪ عدد ليپ ٽاپ ڪاليج لاءِ تحفي طور ڏنو. هن چيو ته اسان جي خواهش رهي آهي ته سنڌ جو نوجوان نسل تعليم طرف اچي. ٽنڊوڄام ڪاليج جون ان سلسلي ۾ ڪوششون ساراهه جوڳيون آهن. ان ڪري آئون ڪاليج لاءِ هي

سگا ڄامشورو شاخ جي حلف برداري تقريب ۽ اڳوڻي وائيس چيئرمين سگا عبدالرسول سومري سان سرهي سانجهه

صحافين، فنڪارن ۽ شهري هن محفل جي رونق ٿيا. حلف وفاداري تقريب جي آخر ۾ تقريب جي صدارت ڪندڙ شهاب الدين شاهائي پنهنجي خوبصورت خيالن جو اظهار ڪندي سڀني عهديدارن ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن کي ڪامياب ٿيڻ تي مبارڪون ڏيندي نيڪ جذبن جي اميد جو اظهار ڪندي چيو ته اڄ کان پوءِ اسان کي پنهنجي ترجيحات ۾ سگا ڄامشورو شاخ جي ڪاميابي کي يقيني بڻائڻ لاءِ ڪوششون ڪرڻيون پونديون ته جيئن اسان پنهنجي دوستن، ڀائرن، سڃڻن ۽ بزرگن جي اعتماد تي پورا لهي سگهون. حلف وفاداري تقريب کان بعد سگا جي اڳوڻي وائيس چيئرمين، مهان سماج

**رپورٽ: قربان علي ميمڻ
جنرل سيڪريٽري**

سگا ڄامشورو شاخ جي حلف برداري تقريب 21 سيپٽمبر 2025 ع تي انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ڄامشورو جي پير حسام الدين راشدي آڊيٽوريم هال ۾ ٿي. تقريب جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ سان ٿي جنهن جي سعادت حافظ عباس شيخ کي نصيب ٿي. جنهن کانپوءِ ناليواري راڳي سرمد اياز مهيسر مرشد لطيف جي وائي ٻڌائي محفل کي موهي وڌو. ان بعد اليڪشن ڪاميٽي جي چيئرمين شهاب الدين شاهائي شاخ جي صدر شيخ عبدالله ڪوهستاني کي صدارتي عهد جي حلف ڪٿايو. جنهن بعد سگا ڄامشورو شاخ جي صدر شيخ عبدالله ڪوهستاني شاخ جي ٻين عهديدارن جن ۾ نائب صدر ارشد بروهي، جنرل سيڪريٽري قربان

سڌارڪ عبدالرسول سومري سان سرهي سانجهه جي پروڙن تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن جي صدارت سگا جي وائيس چيئرمين پروفيسر خالد حسين چنا ڪئي. محفل جي مور، صاحب رهاڻ عبدالرسول سومرو کي استيعاب تي جلوہ افروز ٿيڻ تي سڄو هال تازين سان گونجي پيو ۽ صوفي فنڪار پنهنجي منفرد انداز سان گيتن وسيلي سندس آجيان ڪئي. خاص مهمانن ۾ مادري علمي سنڌ يونيورسٽي جو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان ڪنڀاڻي، سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ڄامشورو جا ڊائريڪٽر پروفيسر ڊاڪٽر فياض لطيف چانڊيو ۽ سيڪريٽري صحت سگا شهاب الدين شاهائي هيا. هن تقريب ۾ سگا جي شاخن جي سائين، صحافين، اديبن، عالمن، شاعرن ۽ سگهڙن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. تقريب جو آغاز قادر بخش جي خوبصورت آواز ۾ شاعري سان ڪيو ويو. صاحب رهاڻ محفل عبدالرسول سومري کي سگا ڄامشوري شاخ جي صدر شيخ عبدالله

علي ميمڻ، جوائنٽ سيڪريٽري محمد عمر تيوڻو، ماليات سيڪريٽري عبدالرحمان ڪلهوڙو، اطلاعات سيڪريٽري محسن علي سومرو ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن حافظ الهندو تيوڻو، پروفيسر محمد اڪرم انصاري، سيد واجد علي شاه، محمد مبین تيوڻو، قمرالدين قمبراڻي ۽ عبدالحميد تيوڻو کي پنهنجي عهد جي ميمبر چونڊجڻ تي وفاداريءَ جو حلف ڪٿايو. هن تقريب جا مک مهمان وائيس چيئرمين پروفيسر خالد حسين چنا، سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، وائيس چانسلر سنڌ يونيورسٽي پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان ڪنڀاڻي، ڊائريڪٽر انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ڄامشورو پروفيسر ڊاڪٽر فياض لطيف چانڊيو، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات، عبدالرسول سومرو اڳوڻو وائيس چيئرمين، محمد زمان ڊايو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، پير خان کوسو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، خادم حسين ڪانڌڙو جنرل سيڪريٽري سگا گلشن حديد شاخ، ٻين سگا شاخ جي سائين،

چنا، پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان ڪنياتي، علي حسين بروهي، پروفيسر فياض لطيف چانڊيو، شهاب الدين شاهائي، نور محمد سيال، پيرل خان کوسي، احمد علي، سيد محمد شاه، حافظ الهندو تيوتو، شيخ عبدالله ڪوهستاني ۽ ٻين محفل جي مور عبدالرسول سومرو جي ڪردار کي مڃتا ڏيندي چيو ته هي اهي مڃيوار ماڻهو آهن جن تمام ڏکين حالتن ۾ بي لوث پرخلوص انسانيت جي خدمت ڪئي، هي ماڻهو جبل جيان آڏو ڌرتيءَ جيئن نرم آسمان جيئن بلند ۽ سمنڊ جيئن وسيع گهرا ۽ جوش جذبي ۾ ڇوليون هڻندڙ وڻن جيئن پٿر پٿر سهي به ڦل ميوو ڏيندڙ ۽ پاڻ اس گرمي برداشت ڪري به ٻين کي چانو ڏيندڙ رهيا آهن. هي شخصيتون ارادي جون اٿل سادگي پسند اٿڻڪ محنتي مسلسل جاکوڙي ڪاهوڙي ڪردار جا مالڪ آهن هنن پنهنجي ڪردار سان پاڻ کي پاڻ مڃايو آهي. تقريب ۾ گيت، وايون، شاعري پيش ڪندڙن ۾ سرمد اياز مهيسر، قادر بخش ارڙو اترادي شامل هئا، غلام حسين مور جي ڪردار ۾ مور ٿو ٿلي راڻا جي ڌن تي ڊانس ڪري خوب داد حاصل ڪيو. جڏهن ته ڪمپيئرنگ جا فرائض شاخ جي صدر شيخ عبدالله ڪوهستاني سرانجام ڏنا. آخر ۾ سڀني مهمانن کي سانجهاندو پيش ڪيو ويو.

ڪوهستاني بوسڪي جو پٽڪو پارايو ۽ ڄامشورو شاخ پاران بهادري جي علامت تلوار جو تحفو ۽ گلدستو پيش ڪيو ويو. ان کان علاوه سڀني مهمانن پاران کيس گلن جا خويصورت هار پارايا ويا ۽ سوکڙيون پيش ڪيون ويون. سگا ڄامشوري، حيدرآباد ۽ قاسم آباد شاخ پاران صاحب رهاڻ عبدالرسول سومرو کي اڇيومينٽ ايوارڊ شيلڊز پيش ڪيون. ڄامشوري جي ناليواري مصور توفيق سولنگي پاران عبدالرسول سومرو ۽ ڄامشوري جي خوبصورت شاعر پنهل شورو کي پنهنجي هٿن سان ٺاهيل پورٽريٽ پيش ڪيو. سگا ڄامشورو شاخ پاران ڄامشورو جي ڪجهه اهم ڪردارن کي مڃتا شيلڊون پيش ڪيون ويون جن ۾ مصور توفيق سولنگي ۽ غلام رسول غرق، تعليمي خدمتن تي پروفيسر محمد اسحاق لاشاري، طبي خدمتن تي ڊاڪٽر سريش بابو ۽ بهترين فنڪار جو ايوارڊ سرمد اياز مهيسر ۽ سينيئر صحافي حاڪم چانڊيو شامل هيا. هن تقريب ۾ ساحل پبلشر جي مالڪ مور ساگر جوڻيجو جي ڪتاب ”سنڌ منهنجو ساه“ جي پذيرائي ڪئي وئي. صحافين کي ڊائرين جي سوکڙي پيش ڪئي وئي، مهمانن کي سگا جي نالي وارا ڇاپين جا ڇلا ۽ خوبصورت فريمر پيش ڪيا ويا ۽ سنڌي توپيون ۽ لونگيون پارايون ويون. پروفيسر خالد حسين

سگا ڪاڇو شاخ طرفان وڻڪاري مهم

گرمي پد کي ڪنٽرول ڪرڻ ۽ آلودگي گهٽائڻ لاءِ سگا ڪاڇو شاخ پاران وڻڪاري مهم ۾ حصو ورتو ويو. انهيءَ سلسلي ۾ شاخ جي ماهوار دستوري گڏجاڻي جي ڪيل فيصلي مطابق سگا ڪاڇو شاخ جي جنرل سيڪريٽري غياث الدين شاهائي مختلف جڳهين تي وڻ ۽ ٻوٽا پوکيا ۽ آسپاس جي ماڻهن کي تلقين ڪئي ته اهي به ماحول کي صاف سترو رکڻ لاءِ وڌ کان وڌ وڻ پوکين.

سگا ڪاڇو شاخ جي ماهوار دستوري گڏجاڻي

سگا ڪاڇو شاخ جي ماهوار دستوري گڏجاڻي 17 آگسٽ 2025 ع تي زير صدارت ظهيرالدين شاهائي صدر جي ٿي. گڏجاڻي جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪئي وئي، جنهن جي سعادت غلام عباس جنگواڻي حاصل ڪئي. هن گڏجاڻي ۾ برساتن دوران ڪاڇي جي علائقن ۾ ميڊيڪل ڪيمپون لڳائڻ بابت فيصلو ڪيو ويو، ان لاءِ يڪراءِ طور واحد بخش جي سربراهي ۾ ڪاميٽي ٺاهي وئي ته جن علائقن ۾ ميڊيڪل ڪئمپ لڳائڻ جي ضرورت هوندي اتي غياث الدين شاهائي جنرل سيڪريٽري سگا ڪاڇو شاخ سان گڏ ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر دادو سان گڏجاڻي ڪري ڪئمپ لڳائيندا. بند پيل اسڪولن جي نشاندهي ڪري انهن اسڪولن کي کولرائڻ لاءِ ڪوششون ڪرڻ لاءِ ڪاميٽي ظهيرالدين شاهائي جي اڳواڻيءَ ۾ ٺاهي وئي. ان کان علاوه ڪاڇي ۾ وڻڪاري مهم ڪئي ويندي.

سگا ڪاڇو شاخ طرفان سرويائيڪل ڪيمپن کان بچاءُ جا ٽڪا لڳايا ويا

سيپٽمبر 2025 ع ۾ سگا ڪاڇو شاخ جي سائين پاران HPV ڪيمپن ۾ سنڌ گورنمينٽ سان گڏ ويڪسين مهم ۾ حصو ورتو، جنهن ۾ 9 کان 15 سالن جي عمر جي نياڻين کي سرويائيڪل ڪيمپن کان بچاءُ جا ٽڪا لڳايا ويا. هن ڪيمپ ۾ سگا ڪاڇو شاخ پاران ساجد علي شاهائي اسڪلڊ پرسن طور ڪم ڪيو ۽ جنرل سيڪريٽري غياث الدين شاهائي رضاڪارانه طور خدمتون ڏنيون.

حفاظتي ٽڪا لڳرائڻ لاءِ آگاهي مهم

سيپٽمبر 2025 ع ۾ سگا ڪاڇو شاخ پاران ڪاتي پاران B.C.U ڪيمپن ۾ رهجي ويل ٻارڙن کي ويڪسين ڪرائڻ جي مهم هلائي وئي، جنهن ۾ ڪاڇي جي ماڻهن کي آگاهي ڏني وئي ته پنهنجن ٻارڙن کي پوليو، ارڙي، وڏي ڪنگهه ۽ دستن جهڙين خطرناڪ بيمارين کان محفوظ رکڻ لاءِ بچاءُ جا حفاظتي ٽڪا ضرور لڳرايو.

سگا گهوٽڪي شاخ جي وفد جي بيگم نصرت ڀٽو وومين يونيورسٽي سکر جي وائيس چانسلر سان گڏجاڻي

روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي بورڊ آف گورنرز جي چيئرمين سيد علي رضا شاھ، وائيس چيئرمين اياز لطيف ڀٽو ۽ اسڪول ايجوڪيشن ڪاميٽي جي ميمبرن رٿوف پارس ڀٽو ۽ پروفيسر وحيش ڪمار 17 جولائي 2025 ع تي بيگم نصرت ڀٽو وومين يونيورسٽي سکر جي وائيس چانسلر ڊاڪٽر تهمنيئا منگهڻ سان سندس آفيس ۾ ملاقات ڪئي ۽ کيس سگا گهوٽڪي شاخ جي پروجيڪٽ روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي حوالي سان پرفينگ ڏيندي کيس اسڪول جي شاندار سفر متعلق آگاهي ڏني وئي ۽ کيس گذارش ڪئي وئي ته گهوٽڪي ۾ نياڻين جي لاءِ عليحدہ يونيورسٽي سطح جي تعليم جو ڪو انتظام ناهي، جنهن ڪري ڪيتريون ئي

ريپورٽ: اياز لطيف ڀٽو
جنرل سيڪريٽري

نياڻيون فيمليز کان اجازت نه ملڻ سبب ٻين شهرن ۾ تعليم حاصل ڪرڻ کان قاصر آهن. ڊاڪٽر تهمنيئا سگا گهوٽڪي شاخ جي وفد کي خاطري ڪرائي ته انهيءَ عظيم ۽ شاندار ڪم ۾ پريور سپورٽ ڪري يونيورسٽي جو ڪيمپس روشن تارا اسڪول گهوٽڪي ۾ شروع ڪرڻ لاءِ پريور عملي تعاون ڪيو ويندو.

گهوٽڪي شاخ جي پروجيڪٽ روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي حوالي سان پرفينگ ڏيندي کيس اسڪول جي شاندار سفر متعلق آگاهي ڏني وئي ۽ کيس گذارش ڪئي وئي ته گهوٽڪي ۾ نياڻين جي لاءِ عليحدہ يونيورسٽي سطح جي تعليم جو ڪو انتظام ناهي، جنهن ڪري ڪيتريون ئي

سگا گهوٽڪي شاخ جي وفد جي امن بحالي تحريڪ گهوٽڪي جي اڳواڻن سان گڏجاڻي

جوڙي جدرجهه ڪرڻ تي اتفاق ٿيو. ان موقعي تي ضلعي جي صنعتي ادارن طرفان ماحولياتي آلودگي ڦهلائڻ ۽ گهوٽڪي جي صنعتن ۾ مقامي بيروزگار نوجوانن کي نوڪرين ڏيڻ کي نظر انداز ڪرڻ ۽ سي ايس آر جي فنڊن جي استعمال کي عوام لاءِ لاپائيتو بنائڻ لاءِ واسطيدار انتظاميا سان لڳڻ ۽ مسئلن جي حل لاءِ امن بحالي تحريڪ جي ايندڙ اجلاس ۾ هڪ وفد تشڪيل ڏئي سائن عوامي مفادن پٽانڊڙ گڏجاڻيون ڪرڻ جو سلسلو شروع ڪرڻ تي پڻ اتفاق ڪيو ويو. انهي موقعي تي سگا گهوٽڪي جو ماليات سيڪريٽري رٿوف پارس ڀٽو ۽ جنرل سيڪريٽري اياز لطيف ڀٽو موجود هئا.

26 جولائي 2025 ع تي سول سوسائٽي گهوٽڪي تي مشتمل امن بحالي تحريڪ گهوٽڪي جي چيئرمين ۽ ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن ضلعي گهوٽڪي جي نائب صدر ايدو وڪيٽ لال بخش گهوٽو، تحريڪ جي جنرل سيڪريٽري خالد حسين لاکو سگا آفيس گهوٽڪي جو اوچتو دورو ڪيو. ان موقعي تي امن بحالي تحريڪ گهوٽڪي جي اڳواڻن سان گهوٽڪي اندر امن جي خستہ حال صورتحال، اسٽريٽ ڪرائيم، منشيائت جي وڌندڙ ڪاروبار، موٽر سائيڪلن جي چورين ۽ ڏوهارين جي آزاداڻا چرپر خلاف 29 جولائي 2025 ع تي امن بحالي تحريڪ جنهن جي سگا گهوٽڪي شاخ پڻ حصو آهي جو اجلاس ڪوٺائي نوس حڪمت عملي

سگا گهوٽڪي شاخ جي ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي پروفيسر وحيش ڪمار جي جنم ڏينهن جي تقريب

پارس ڀٽو، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن آغا بلاول پٺاڻ، استاد سيد جمال شاھ، حق نواز سومرو، ڊگري ڪاليج گهوٽڪي جي پرنسپال پروفيسر عبدالحميد ڀٽو، سيد زاهد حسين شاھ، فضل ڪلهوڙو، عبدالحميد ڀٽو، احسان ڪلاڏي، ڪامريڊ رشيد سنڌي ۽ ٻين ڳالهائيندي چيو ته سگا گهوٽڪي شاخ جي قافلي ۾ وحيش ڪمار جي موجودگي قابل فخر آهي، هن پنهنجي ننڍي ڄمار ۾ ادب ۽ تعليم جي ڪيترو بهترين ڪم ڪري انگريزي ٻولي ۾ شاندار ڪتاب لکيا آهن. پروفيسر وحيش ڪمار چيو ته مون کي اگر سگا، سنڌي ادبي سنگت ۽ اتحمن ترقي پسند مصنفين جي دوستن طرفان اتساهه نه ملي ها ته شايد سماج ۾ روايتي نوجوانن وانگر هجان ها. هن وڌيڪ چيو ته جيڪا مشعل مون هٿ ۾ کڻي آهي، انهي کي ڪنهن به صورت ۾ وسامڻ نه ڏنو ويندو. صدارتي خطاب ۾ ڊاڪٽر محمد نواز ڪلهوڙو چيو ته وحيش ڪمار جي صلاحيتن سان سگا ۽ روشن تارا اسڪول کي گهڻو فائدو حاصل ٿيو آهي، اهڙن نوجوانن مٿان اسان سڀني کي فخر آهي ۽ انهن جي ساٿ سان جاکوڙ ۽ عوامي خدمتن جو سلسلو جاري رهندو.

10 آگسٽ 2025 ع تي سگا گهوٽڪي شاخ پاران ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر انگريزي ٻوليءَ جي ناليواري ليکڪ پروفيسر وحيش ڪمار جي جنم ڏينهن جي پروڦار تقريب سگا آفيس گهوٽڪي ۾ ٿي. جنهن جي صدارت سگا گهوٽڪي شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلهوڙو ڪئي. تقريب جي ڪارروائي جنرل سيڪريٽري اياز لطيف ڀٽو هلائي. انهيءَ موقعي تي وحيش ڪمار کي اجرڪن، گلن جي هارن ۽ ڪتابن جا تحفا پيش ڪيا ويا. ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر ۽ روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي بورڊ جي چيئرمين سڀني آيل مهمانن جا ٿورا ادا ڪيا ۽ وحيش جي سماجي علمي خدمتن کي ساراهيو. انهيءَ موقعي تي نائب صدر سيد اقرار حسين شاھ، ماليات سيڪريٽري رٿوف

سگا گھوٽڪي شاخ جي وفد جو ڊگري ڪاليج جو دورو ۽ تقريب ۾ شرڪت

انساني قدرن جي عظمتن متعلق آگاهي ڏئي، ۽ انهن ڊگري ڪاليج جي انتظاميا، استادن ۽ شاگردن کي روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گھوٽڪي جو دورو ڪرڻ جي دعوت ڏني.

سگا گھوٽڪي شاخ جي جنرل سيڪريٽري اياز لطيف دايو، ماليات سيڪريٽري رثوف پارس دايو، اطلاعات سيڪريٽري الهوريايو بوزدار، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن سيد جمال شاهه ۽ سڪندر مگسي 11 آگسٽ 2025 ع تي ڊگري ڪاليج گھوٽڪي جو دورو ڪيو. ڪاليج جي مجموعي ڪارڪردگي ۽ صفائي سٿرائي جو جائزو ورتو. شاگردن جي آرٽ کي پسند ڪيو ويو خاص ڪري وٽڪاري کي ساراهيو ويو. ڪاليج جي استادن سان شاندار خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. بعد ۾ آيل وفد ڪاليج ۾ شاهه عبداللطيف ڀٽائي جي 282 هين عرس جي حوالي سان منعقد ڪيل شاندار تقريب ۾ شرڪت ڪئي. پرنسپال پروفيسر عبدالحميد دايو ۽ استادن آيل وفد جي آجيان ڪندي کين ڪاليج جو مومل ميگزين تحفي طور پيش ڪيو. سگا گھوٽڪي شاخ جي اڳواڻن شاگردن کي ڀٽائي جي فڪر، فلسفي، اخلاقي ۽

سگا گھوٽڪي شاخ جي سهڪار سان ”بدامنيءَ جي باهه“ اسٽيج ڊرامو پيش ڪيو ويو

پاران اصلاحي ناٽڪ تي ويچار وٺيندي چيو ويو ته اسان جي سنڌي سماج ۾ بدامني انتها تي پهچي چڪي آهي، غريب ماڻهن جي زندگي زهر ڪئي وئي آهي، جيڪي ماڻهو پيٽ پالي نٿا سگهن، انهن کي پيسن جي ڪري اغوا ڪيو وڃي ٿو، نه ڏيڻ جي صورت ۾ انهن جا لاش موڪلي پيرسن والدين ۽ گهر جي عورتن کي جيئري جهنم جي حوالي ڪيو وڃي ٿو. اهڙن منظرن جي عڪاسي ڪري جيڪوفن جو مظاهرو ڪيو ويو. انهي سان ماڻهن جون اکيون آليون ٿي ويون. اسٽيج شو ۾ پوليس جي منفي ۽ مثبت پهلو کي ڏيکاري اميد جي واٽ تي هلڻ جو رستو ڏنو ويو آهي.

12 آگسٽ 2025 ع تي سگا گھوٽڪي شاخ جي سهڪار سان مجاهد پروڊڪشن ۽ گل آرٽ اڪيڊمي پاران روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گھوٽڪي ۾ ”بدامنيءَ جي باهه“ جي عنوان سان ناليواري ليکڪ افق بشير چنا جو لکيل ۽ عارف ڪلاڊي، عابده گل جي هدايتڪاري ۾ اصلاحي ۽ سماجي المين تي مشتمل اسٽيج ڊرامو پيش ڪيو ويو. جنهن جو پروڊيوسر علي اصغر ٿانوري هيو. ڪو ڊائريڪٽر وڪي بابو ۽ فقير سائند، فياض لغاري جڏهن ته ميوزڪ ڊائريڪٽر مسافر ڀٽافي هئو. انهي تقريب ۾ ميلوڪا جي اڳواڻن کانسواءِ سوين ماڻهن شرڪت ڪئي. سگا جي سي.اي.سي. ميمبر آغا محمد بلاول، سي.اي.سي. ميمبر ۽ اسڪول بورڊ جي چيئرمين سيد علي رضا شاهه، شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ، نائب صدر سيد اقرار حسين شاهه، جنرل سيڪريٽري اياز لطيف دايو، ماليات سيڪريٽري رثوف پارس دايو، اطلاعات سيڪريٽري الهوريايو بوزدار ۽ بي.ايم.سي. ميمبر حق نواز سومري خصوصي طور تي شرڪت ڪئي. معزز مهمانن کي اجرڪن جا تحفا پيش ڪيا ويا. پروگرام جي ڪمپيئرنگ اياز لطيف دايو ۽ سارنگ ڪلاڊي ڪئي. مقرر

سگا قلجي اسٽيشن شاخ جي سهڪار سان حفاظتي ٽڪا، سرويائيڪل ڪينسر جي ويڪسين ۽ پوليو کان بچاءُ جا قطرا پياريا ويا

جي 3210 نياڻين کي ڪينسر جي مرض کان بچاءُ جي ويڪسين لڳائي ويئي. هن مهم ۾ احمد حسن پنهور سيڪريٽري اطلاعات، شاخ جي عهديدارن، ميمبرن، خاص ڪري اسلم خان سومرو سيڪريٽري ماليات جو پريپر سهڪار رهيو جيڪو ان پوري مرحلي ۾ صحت تير سان گڏ رهيو.

سيپٽمبر 2025 ع ۾ سگا قلجي اسٽيشن شاخ جي سهڪار سان يوسي الله آباد جي 187 ڳوٺن ۾ هڪ ڏينهن کان 5 سالن وارن ٻارن کي پوليو جا ڦڙا پياريا ويا، جنهن جو تعداد 5502 رهيو. 38607 ٻارن کي مختلف بيمارين کان محفوظ رکڻ لاءِ حفاظتي ٽڪا لڳايا ويا، ان کان علاوه 9 کان 14 سالن

سگا گهوٽڪي شاخ جي وفد جي جيجل امان پبلڪ اسڪول پٽائي آباد گهوٽڪي ۾ لطيف ڏهاڙي جي تقريب ۾ شرڪت

جي شاعري عظيم سرمايو آهي. دانشور فيض سومري چيو ته پٽائي پنهنجي دور جو باغي شاعر آهي، جنهن غلط رستن رستن جي خلاف شاعري ڪئي. سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن سکر جي ريجنل ڊائريڪٽر مقبول احمد لغاري چيو ته پٽائي جي شاعري کي سڀني اسڪولن ۾ بنيادي مضمون طور پڙهائڻ

13 آگسٽ 2025ع تي ايو فائونڊيشن ۽ جيجل امان پبلڪ هاءِ اسڪول پٽائي آباد گهوٽڪي ۾ سنڌ جي عظيم عوامي شاعر شاھ عبداللطيف پٽائي جي 282 هين عرس مبارڪ جي سلسلي ۾ شاندار تقريب منعقد ڪئي وئي. انهي شاندار تقريب ۾ سگا گهوٽڪي شاخ جي وفد شرڪت ڪئي جن ۾ شاخ

گهرجي. سگا گهوٽڪي شاخ جي ماليات سيڪريٽري تاريخ جي ڄاڻو رڻوف پارس ڏاڍو پٽائي جي دور جي تاريخي پس منظر متعلق ڳالهائيندي چيو ته انهي دور جي اينٽي اسٽيبلشمنٽ سان گڏجي پٽائي سموري سنڌ ۾ مرڪز قائم ڪيا. شاخ جي جنرل سيڪريٽري اياز لطيف ڏاڍو ڳالهائيندي چيو ته پٽائي جهڙن عالمي شاعرن تي دنيا ۾ وڏي تحقيق ٿيندي آهي، پر سنڌ ۾ پٽائي جي نالي تي ڪو به ڪارڊ ادارا ڪو ڪم ڪري نه سگهيا آهن. ناليواري شاعر صفر ڪلهوڙو پٽائي جي شاعري جي مختلف رخن تي ڳالهايو. ناليواري تعليمي ماهر عبدالڪبير مهر چيو ته پٽائي جي شاعري اسان جي نئين نسل کي ترقي جي واٽ تي گامزن ڪري سگهي ٿي. انهي موقعي تي اسڪول جي شاگردن ۽ نياڻين لطيف سائين تي شاندار تقريرون ڪيون. اداري جي پرنسپال ظهور احمد ڇاڇڙ سڀني آيل مهمانن کي جيجل امان جي جديد ٽيڪنالاجي متعلق شاندار نموني بريفنگ ڏني.

جو جنرل سيڪريٽري اياز لطيف ڏاڍو، ماليات سيڪريٽري رڻوف پارس ڏاڍو، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر سڪندر مگسي ۽ پروفيسر عبدالحفيز ڏاڍو شامل هئا. تقريب ۾ ناليوارن اديبن، شاعرن، تعليمي ماهرن، ساجهه وندن ۽ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جي آفيسرن کان علاوه وڏي انگ ۾ شاگردن، نياڻين ۽ استادن شرڪت ڪئي. تقريب ۾ سنڌ جي ناليواري شاعر اڌل سومري ڳالهائيندي چيو ته شاھ عبداللطيف پٽائي سموري دنيا ۾ سنڌ جي سڃاڻپ آهي، هو سنڌ جي ڳوٺن، جهنگن جهن ۽ عوامي ماڻهن جو شاعر آهي. سنڌ جي مشهور شاعر اياز گل چيو ته شاھ عبداللطيف پٽائي وٽ شاعري ۾ اهڙو فڪر، فلسفو، ڏاهپ، سوچ ۽ لوچ آهي جيڪا صدين بعد اڄ جي دور جي عڪاسي ڪري رهي آهي. ايو فائونڊيشن جي چيئرمين منظور احمد سومري چيو ته پٽائي اسان جو عظيم رهبر آهي، جيڪو سنڌي ماڻهن جي روح کي ڳلابن جهڙي خوشبو ڏئي رهيو آهي. ناليواري شاعر نور رضوي چيو ته پٽائي صاحب

ناليواري اڳواڻ، ليکڪ، اديب ۽ دانشور سيد سجاد ظهير جي 52 ورسي جي تقريب

چيو ته سياست ۾ طبقاتي جدوجهد جو نظريو ئي سڀني مسئلن جو حل آهي. رڻوف پارس ڏاڍو صدارتي خطاب ڪندي چيو ته مٿين طبقي مان عوامي حقن لاءِ بغاوت ڪندڙ سجاد ظهير پهريون شخص نه هيو پر انهيءَ کان اڳ ميان افتخار، حسن ناصر جهڙا اڳواڻ به بغاوت ڪري چڪا هئا، هن سڄي زندگي بالادست طبقي خلاف جدوجهد ڪئي. سجاد ظهير جي ذڪر کان سوا برصغير جي انقلابي تحريڪ، ترقي پسند قلمڪارن جي جنگ اڏوري آهي، 52 سال گذري وڃڻ جي باوجود هو اسان جي دلين ۾ موجود آهي. پروگرام جي آخر ۾ انجمن گهوٽڪي جي سينئر سائي سڪندر مگسي سڀني مهمانن جا ٿورا ادا ڪيا.

انجمن ترقي پسند مصنفين گهوٽڪي پاران سگا گهوٽڪي شاخ جي سهڪار سان ترقي پسند تحريڪ ۽ ناليواري اڳواڻ، ليکڪ، اديب ۽ دانشور سيد سجاد ظهير جي 52 هين ورسي جي تقريب 14 سيپٽمبر 2025ع تي ملهائي وئي، جنهن جي صدارت انجمن سنڌ جي ڊپٽي جنرل سيڪريٽري رڻوف پارس ڏاڍو ڪئي. خاص مهمان عوامي ورڪرز پارٽي سنڌ جونائب صدر ڪامريڊ بادل ملڪ ۽ اعزازي مهمان اي ڊبليو پي گهوٽڪي ضلعي جو صدر ڪامريڊ نيڪ جسڪاڻي هيو. سگا گهوٽڪي شاخ جي جنرل سيڪريٽري اياز لطيف ڏاڍو پروگرام جي ڪارروائي هلائيندي سيد سجاد ظهير جو لائيف اسڪيچ پيش ڪيو. انجمن گهوٽڪي جي جنرل سيڪريٽري سارنگ ڪلاڊي اڃياڻي تقرير ڪندي چيو ته نوجوان نسل کي ترقي پسند ۽ روشن خيال اڳواڻن کان واقف ڪرڻ لاءِ اهڙن پروگرامن جي اسان سيريز شروع ڪئي آهي. انجمن گهوٽڪي جي صدر پروفيسر وچيش ڪمار ڳالهائيندي چيو ته مٿين طبقي جي هجڻ باوجود سجاد ظهير مظلوم طبقي لاءِ جدوجهد ڪئي. لالا اسدالله پٺاڻ چيو ته اهڙا عظيم ماڻهو هر دور ۾ امر رهندا آهن. ڪامريڊ نيڪ جسڪاڻي چيو ته سماج ۾ جيستائين گراس روت ليول تي جدوجهد نه ٿيندي، هن نظام مان ڪو فائدو ناهي. ڪامريڊ بادل ملڪ

سگا گهوٽڪي شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جو اجلاس

لطيف دايو، جوائنٽ سيڪريٽري سيد عبدالخالق جيلاني، ماليات سيڪريٽري رثوف پارس دايو، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن منظور احمد گهوٽو، سڪندر مگسي، سيد جمال شاهه، حق نواز سومرو، پروفيسر وحيش ڪمار ۽ ارشد عزيز ڪولاچي شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو ته آڪٽوبر جي پهرين هفتي ۾ مفت جنرل ميڊيڪل ڪيمپ ۽ ڊسمبر ۾ اڪين جي مفت ڪئمپ منعقد ڪئي ويندي. سگا مرڪز جي هدايتن تحت سنڌي ٻولي قومي ٻولي جاڳرتا مهڙ جي حوالي سان حڪمت عملي جوڙي وئي، سگا جي آئين ۾ ترميمن جي حوالي سان پڻ ڪاميٽي جوڙي وئي. اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو ته شاخ پاران سماجي مسئلن ۽ شهر جي مسئلن جي حوالي سان مقامي آفيسرن سان ملاقاتون ڪيون وينديون جنهن لاءِ هڪ ڪاميٽي ٺاهي وئي جنهن جو ڪنوينر سڪندر مگسي کي مقرر ڪيو ويو. ڊاڪٽر بشير احمد گهوٽو لائبريري متعلق پڻ اهم فيصلا ڪيا ويا ۽ لائبريري لاءِ مختلف موضوعن ۽ مقابلي جي امتحانن جي تياري واسطي وڌيڪ ڪتابن جي خريداري لاءِ ڪجهه رقم مختص ڪئي وئي.

سگا گهوٽڪي شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جو اجلاس شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ جي صدارت ۾ 24 آگسٽ 2025ع تي ٿيو. اجلاس جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ سان ٿي جنهن جي سعادت ارشد عزيز ڪولاچي کي حاصل ٿي، جڏهن ته پٽائي جا بيت پروفيسر وحيش ڪمار پيش ڪيا. اجلاس ۾ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن آغا بلاول پٺاڻ، سيد علي رضا شاهه، نائب صدر سيد اقرار حسين شاهه، جنرل سيڪريٽري اياز

نالپواري علمي، ادبي، سماجي ۽ عوامي شخصيت سيد تراب علي شاهه سان روح رهاڻ تقريب

گهوٽڪي شاخ جي سائين کي جس ڏنو جن روشن تارا اسڪول جهڙو معياري ادارو قائم ڪيو آهي، صدارتي خطاب ڪندي پروفيسر سرور سيف چيو ته سيد تراب علي شاهه هڪ دور جي علمي ادبي تاريخ آهي، جنهن پنهنجي علمي لياقتن سان عظيم ماڻهو پيدا ڪيا ۽ اهڙن ماڻهن کي مڃتا ڏيڻ گهرجي. سنڌي ادبي سنگت سنڌ جي اڳوڻي سيڪريٽري جنرل پريل دايو ڳالهائيندي چيو ته گهوٽڪي جا وڏي انگ ۾ باشعور ۽ علمي ماڻهو سائين تراب شاهه جهڙن استادن جي تربيت جي نتيجي ۾ پيدا ٿيا آهن. انهيءَ موقعي تي ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ، آغا بلاول پٺاڻ، ڊاڪٽر ذوالفقار شاهه، ايڊووڪيٽ وقار احمد شاهه، سڪندر اوڳاهي، سيد جمال شاهه، سڪندر مگسي، لالو اسدالله پٺاڻ ۽ ٻين ڳالهائيندي چيو ته اسان جي بدقسمتي آهي جو سنڌ جي عظيم ماڻهن کي وساري ڇڏيو آهي. سيد تراب علي شاهه جو گهوٽڪي جي علمي ادبي تاريخ ۾ وڏو ڪم آهي، انهيءَ کي ڀرپور مڃتا ملڻ گهرجي، انهن چيو ته اها خوشي جي ڳالهه آهي ته سيد تراب شاهه 90 سالن جي ڄمار ۾ به علمي ادبي ڪم ڪري ٿو انهي مان سندس علم ۽ ادب سان عشق جي خبر پئي ٿي. تقريب ۾ معزز مهمانن کي اجرڪن جا تحفا پيش ڪيا ويا، جڏهن ته سارنگ ڪلاڊي پنهنجي خوبصورت آواز ۾ شيخ اياز جي وائي پيش ڪئي.

گهوٽڪي جي نالپواري تعليمي ماهر، اديب ۽ شاعر سيد تراب علي شاهه سان بالڪ ادبي فورم سنڌ پاران سگا گهوٽڪي شاخ جي سهڪار سان روح رهاڻ تقريب 7 سيپٽمبر 2025ع تي منعقد ڪئي وئي. جنهن جي صدارت مشهور اديب، استاد ۽ تاريخ نويس پروفيسر سرور سيف ڪئي، اعزازي مهمان سنڌي ادبي سنگت سنڌ جو اڳوڻو سيڪريٽري جنرل پريل دايو، سگا جي سي سي سي جو ميمبر آغا بلاول پٺاڻ، سگا گهوٽڪي شاخ جو صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ، انگلش ڊپارٽمينٽ شاهه لطيف يونيورسٽي خيرپور جو چيئرمين ڊاڪٽر ذوالفقار شاهه، سنڌي ادبي سنگت گهوٽڪي ضلعي جو رابطا سيڪريٽري سڪندر اوڳاهي، ڪاروباري ڪاميٽي جو ميمبر سڪندر مگسي ۽ جنرل سيڪريٽري اياز لطيف دايو هئا. پروگرام جي شاندار ڪمپيئرنگ استاد محمد بخش عارباڻي ڪئي، آجياڻي تقرير بالڪ ادبي فورم جي مرڪزي صدر عبدالحميد پٽو ڪندي سيد تراب علي شاهه جي علمي، ادبي خدمتن جي ساراهه ڪئي. اياز لطيف دايو سڀني مهمانن کي پليڪار ڪندي چيو ته اڄ اسان جي لاءِ عظيم ڏهاڙو آهي جو اسان پنهنجي علمي، ادبي تراب شاهه سان رهاڻ ڪري رهيا آهيون، سگا گهوٽڪي شاخ ۾ پڻ سائين تراب شاهه تاريخ ساز ڪردار ادا ڪيو ۽ سندس مشعل کي پڪڙي اسان اڳتي وڌي رهيا آهيون. سيد تراب علي شاهه ڳالهائيندي چيو ته 1955ع ۾ مان پرائمري استاد ٿيو هيم ۽ جڏهن اهر عهدي تان 1980ع ۾ رٽائر ٿيو هيم ته مون کي محسوس ٿيو ته اسان تعليمي ميدان ۾ اڳتي وڌڻ بدران پوئتي وڃي رهيا آهيون، هن چيو ته مون کي فخر آهي ته پوري زندگي ايمانداري سان گذاري ۽ اڄ به انهيءَ جو قدر ٿي رهيو آهي. اسان ايندڙ نسل کي اهو ٻڌايون ته معياري تعليم کانسواءِ ڪو مستقبل ناهي، هن سگا

سگا گهوٽڪي شاخ جي اطلاعات سيڪريٽري ۽ ناليواري صحافي الهوريو بوزدار جي جنم ڏينهن جي تقريب

سوسائٽي جي نوجوان فدا ملڪ ۽ ٻين ڳالهائيندي بوزدار جي صحافتي خدمتن کي ساراهيندي چيو ته اسان جي سماج ۾ اهڙائي ڪردار ياد رهندا آهن، جن وٽ ڪا مصلحت پسندي ناهي هوندي. صدارتي تقرير ڪندي سيد اقرار حسين شاهه چيو ته سگا گهوٽڪي شاخ پنهنجي قافلي جي سائين کي مڃتا پيش ڪندي رهي ٿي جيئن اهي وڌيڪ سماج لاءِ سگهارو ڪردار ادا ڪري سگهن. الهوريو بوزدار سڀني دوستن ۽ سگا سٿ جا ٿورا ادا ڪيا ۽ چيو ته زندگي مختصر آهي پراڻا پنهنجي ڌرتيءَ ۽ ماڻهن جي لاءِ گذارڻ گهرجي. ان موقعي تي پروفيسر اختيار ڪلهوڙو ۽ علي منصور خويصورت آواز ۾ گيت ٻڌايا. سڀني دوستن گڏجي سالگرهه جو ڪيڪ کڻيو ۽ الهوريو بوزدار کي اجرڪن، گلن، ڪتابن ۽ محبتن جا تحفا پيش ڪيا ويا.

سگا گهوٽڪي شاخ پاران شاخ جي اطلاعات سيڪريٽري، ڪي ٽي اين ڪاوش جي جاڳوڙي رپورٽر الهوريو بوزدار جي جنم ڏينهن جي تقريب 7 سيپٽمبر 2025 ع تي شاخ جي آفيس ۾ ملهائي وئي. جنهن جي صدارت شاخ جي نائب صدر سيد اقرار حسين شاهه ڪئي. تقريب جي ڪارروائي محمد بخش عارياڻي هلائي، انهيءَ موقعي تي جنرل سيڪريٽري اياز لطيف دايو سڀني مهمانن کي پليڪار ڪندي چيو ته الهوريو بوزدار انهن چند صحافين مان آهي جن سماجي برابرن ۽ اڻ برابري واري نظام جي خلاف قلم سان جنگ ڪئي آهي، هو گهوٽڪي جو يگانو ڪردار آهي. ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن سڪندر مگسي، حقنواز سومرو، پروفيسر وحيش ڪمار، سنڌي ادبي سنگت ضلعي گهوٽڪي جي رابطا سيڪريٽري سڪندر اوگاڙي، ناليواري ليکڪ عبدالحي ڀٽو، سول

سگا گهوٽڪي شاخ جي تاريخ سهيڙڻ لاءِ عبدالوهاب عباسي سان انٽرويو

ايڊووڪيٽ مشتاق عباسي ۽ سڪندر مگسي شامل هئا، جن شاخ جي تاريخ کي قلم بند ڪيو.

سگا گهوٽڪي شاخ جي ڪاهوڙي ڪردار رثوف پارس دايو کي جس هجي، جنهن شاخ جي 1978 ع ۾ قيام کان وٺي هن وقت تائين تاريخ سهيڙڻ جو ڪم شروع ڪيو آهي. انهي سلسلي ۾ سگا گهوٽڪي شاخ جي باني صدر ايڊووڪيٽ عبدالوهاب عباسي (رٽائرڊ ايڊيشنل سيشنز جج) سان سندس رهائشگاهه تي انٽرويو/تفصيلي ڪچهري 16 آگسٽ 2025 ع تي ڪئي وئي. پينل ۾ جنرل سيڪريٽري اياز لطيف دايو، ماليات سيڪريٽري رثوف پارس دايو، ڪاروباري ڪاميٽي جا ميمبر

چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارن جي مفت ڪيمپ جي تياري ۽ حتمي انتظامن لاءِ گڏيل اجلاس

منعقد ٿيندڙ چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارن جي مفت ڪيمپ جي انتظامن کي آخري شڪل ڏئي وئي.

سگا گهوٽڪي شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي ۽ ورڪرز جو گڏيل اجلاس سگا گهوٽڪي جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ جي صدارت ۾ 17 سيپٽمبر 2025 ع تي ٿيو هن اجلاس ۾ سگا گهوٽڪي شاخ جي نائب صدر سيد اقرار حسين شاهه، جنرل سيڪريٽري اياز لطيف دايو، جوائنٽ سيڪريٽري سيد عبدالخالق شاهه، ماليات سيڪريٽري رثوف پارس دايو، اطلاعات سيڪريٽري الهوريو بوزدار، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن استاد سيد جمال شاهه، حقنواز سومرو، ارشد عزيز ڪولاچي، پروفيسر عبدالحيظ دايو، محمد سليم دايو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ 26 ۽ 27 سيپٽمبر 2025 تي مسڪراھٽ فائونڊيشن، سگا پنوعاقل ۽ گهوٽڪي شاخ پاران تعلقي اسپتال گهوٽڪي ۾

سگا ڪنڊ شاخ پاران ظهير مشتاق فائونڊيشن جي سهڪار سان نوجوانن کي سگا جي ست ۾ شامل ڪرڻ لاءِ گڏجاڻي

پري. ان موقعي تي آءِ.تي. صحت، تعليم ۽ سماجي ڪمن ۾ تجربور ڪندڙ نوجوانن الڳ الڳ نموني پنهنجا تجربا وٺندي چيو ته انشاءِ الله اسين هڪ ٻئي سان سهڪاري رويو اختيار ڪري سگا جي سماجي ڪمن جو حصو ٿينداسين. گڏجاڻي ۾ نوجوانن ڪنڊ ۾ جلد سگا بلڊ ڊونس ڪئمپ لڳائڻ جي صلاح ڏني جنهن بابت طئي ٿيو ته سگا ڪنڊ جي ڪاروباري ڪاميٽي جواڄلاس گهراڻي منظوري وٺي تاريخ جو اعلان ڪيو ويندو. نوجوانن گڏجي Volunteers of SGA جي نالي سان هڪ گروپ جوڙي ايندڙ وقت ۾ تنظيمي نظم و ضبط سان اڳتي وڌڻ جو فيصلو ڪيو ۽ زوار آفاق تمارائي کي ڪوآرڊينيٽر، جڏهن ته ڊپٽي ڪوآرڊينيٽر طور مير عارف ٽالپر ۽ رئيس ننگر خان کي مقرر ڪيو ويو. گڏجاڻي ۾ سيد سجاد شاه، مير عارف حسين، نزاکت علي بوزدار، ڪمان محمد عظيم، قاصد پنهيار آفاق علي تمارائي، امتياز حسين بڙدي، مختيار چانڊيو، محمد نهال چاڪراڻي، مقصود بڙدي، نعمت الله تمارائي، محمد لائق ڪيريو، عبيدالله شنبائي، سمير منظور اڄڻ ۽ ٻين شرڪت ڪئي.

**رپورٽ: دريا خان شيخ
جنرل سيڪريٽري**

سگا ڪنڊ شاخ پاران ظهير مشتاق فائونڊيشن جي سهڪار سان ڪنڊ ۽ پرياسي جي نوجوانن جي هڪ اهم گڏجاڻي ڊاڪٽر ظهير مشتاق لائبرري ڪنڊ ۾ سگا ڪنڊ جي صدر ڊاڪٽر صادق علي تمارائي جي صدارت ۾ 19 سيپٽمبر 2025 ع تي ٿي. گڏجاڻي جي ڪاروائي سگا ڪنڊ شاخ جي جنرل سيڪريٽري دريا خان شيخ هلائي جڏهن ته سگا جي سيڪريٽري تعليم منظور حسين اڄڻ، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي مشتاق ڦل، علي نواز پلهر، پروفيسر سجاد گاهو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ ٽيهن کان وڌيڪ نوجوانن شرڪت ڪندي چيو ته سگا ڪنڊ شاخ پاران سڏايل هن گڏجاڻي کي هو پنهنجي لاءِ اعزاز سمجهن ٿا ۽ هنن وڌيڪ چيو ته هو سگا جي ست ۾ شامل ٿي پنهنجي ڌرتي ۽ ماڻهن جي خدمت ڪرڻ جو عزم رکن ٿا. گڏجاڻي جي شروعات ۾ منظور حسين اڄڻ ۽ مشتاق ڦل نوجوانن کي سگا جي رضاڪارانه ڪمن ۽ ڪارڪردگي بابت آگاه ڪندي ڪين ساٿ ۾ شامل ٿيڻ جي دعوت ڏني جنهن کي نوجوانن نه صرف ساراهيو پر عملي طور شامل ٿيڻ جي حامي

ڪنڊ ۾ ملتي ڊسپلنري لائبرري جي قيام لاءِ ڊاڪٽر مشتاق ڦل جون ڪوششون

ڊسپلنري لائبرري جي قيام لاءِ درخواست پڻ ڏني وئي. ان موقعي تي ضمير لاشاري ۽ مشتاق ڦل سان گڏ خيرپور ۾ گڏيل سرگرمين کي وڌائڻ جو ڪين يقين ڏياريو.

مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر، سنڌي ادبي سنگت جي اڳوڻي سيڪريٽري جنرل ۽ ظهير مشتاق فائونڊيشن جي چيئرمين ڊاڪٽر مشتاق ڦل ۽ اجرڪ آرٽ اينڊ ڪلچرل يوت آرگنائيزيشن جي اڳواڻ ضمير لاشاري 19 آگسٽ 2025 ع تي ڊپٽي ڪمشنر خيرپور فياض حسين راهو جو سان گڏجاڻي ڪئي. ملاقات دوران مشتاق ڦل ۽ ضمير لاشاري مختلف علمي ادبي سرگرمين سميت جيمنخانا خيرپور کي هڪ ڀيرو ٻيهر سرگرم ڪرڻ تي ڊپٽي ڪمشنر جي قدمن جي نه صرف ساراه ڪئي پر کيس سگا توڙي ظهير مشتاق فائونڊيشن پاران عملي سهڪار جي آڇ ڪندي کيس آگاه ڪيو ويو ته جلد جيمنخانا خيرپور ۾ نامياري راڳي شفيق فقير سان رهائڻ چاڻي جيمنخانا کي ٻين سرگرمين سان گڏ علمي ادبي توڙي موسيقي جي رنگن سان رچايو ويندو. ساڳئي وقت ڊپٽي ڪمشنر کي سگا ڪنڊ شاخ پاران ڪنڊ ۾ ملتي

سگا شڪارپور شاخ پاران تعزيتي ميڙاڪو

ميمڻ، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن ايڊوڪيٽ يهوڙ، عبدالحق ابڙو، پرويز احمد ابڙو، حافظ عبدالحليم شيخ ۽ منظور احمد عباسي شرڪت ڪئي.

سگا شڪارپور شاخ پاران پنهنجي سينيئر ساٿي، ڪاروباري ڪاميٽي جي عهديدار ۽ مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي اڳوڻي ميمبر مرحوم عبدالغفار صديقي جي ياد ۾ هڪ تعزيتي ميڙاڪو 19 سيپٽمبر 2025 ع تي سگا آفيس شڪارپور ۾ ڪوٺايو ويو جنهن ۾ مرحوم جي سگا لاءِ ڪيل خدمتن کي ساراهيو ويو ۽ سندس بخشش لاءِ ايصال ثواب خاطر دعا پڻ گهري وئي. هن ميڙاڪي ۾ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي صفي خان عباسي، صدر رفيق احمد داڍو، جنرل سيڪريٽري نصرالله شيخ، ڊپٽي سيڪريٽري ممتاز علي سومرو، ماليات سيڪريٽري انور علي سومرو، اطلاعات سيڪريٽري غلام علي گل

**رپورٽ: نصرالله شيخ
جنرل سيڪريٽري**

سگا گلشن حديد شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جون گڏجاڻيون

آڪٽوبر 2025ع ۾ مفت چمڙي ۽ جنرل ميڊيڪل جي ڪئمپ گلشن حديد کان ٻاهر غريب علائقي ۾ لڳائڻ، روشن تارا اسڪول گلشن حديد جي والدين سان گڏجاڻي ڪرڻ، سگا گلشن حديد شاخ طرفان سينئر سائين سان رهائڻ تقريبن ملهائون وينديون. گڏجاڻين ۾ علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، ڊاڪٽر محمد بخش عباسي صدر، خادم حسين ڪانڌڙو، شفقت حسين حاجاڻو، حاجي خان منگي، علي اڪبر نوناري ۽ ٻين شرڪت ڪئي.

ريپورٽ: خادم حسين ڪانڌڙو
جنرل سيڪريٽري

سگا گلشن حديد شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جون گڏجاڻيون 20 جولاءِ 2025ع، پهرين آگسٽ 2025ع ۽ 21 سيپٽمبر 2025ع تي سگا آفيس گلشن حديد ۾ ٿي. گڏجاڻين ۾ مختلف ايجنڊا غور و بحث هيٺ رهيا جن ۾ سگا جي آئين ۾ ترميمن جون تجويزون، چارٽرڊ اڪائونٽنٽ فرم پاران پيش ڪيل روشن تارا اسڪول جي آڊٽ ڊرافٽ (2024-2025) جو جائزو ۽ سفارش، اسڪول گيلري ۾ ڏيکاريل آرٽ ورڪ جو جائزو وٺڻ لاءِ شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن جو دورو.

سگا گلشن حديد شاخ جي جنرل سيڪريٽري خادم حسين ڪانڌڙو جي سالگرهه تقريب

سگا گلشن حديد شاخ جي جنرل سيڪريٽري خادم حسين ڪانڌڙو جي سالگرهه تقريب پهرين آگسٽ 2025ع تي سگا آفيس گلشن حديد ۾ ملهائي وئي، هن تقريب ۾ علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، ڊاڪٽر محمد بخش عباسي صدر، شفقت حسين حاجاڻو، حاجي خان منگي، علي اڪبر نوناري ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي ڪيڪ کائڻ کيس گلن جا هار پارايا ويا ۽ نيڪ تمنائن سان گڏ دعائون ڏنيون ويون. شرڪت ڪندڙن خادم حسين کي سالگرهه جون مبارڪون ڏنيون ۽ سندس خدمتن جي واکاڻ ڪندي چيو ته خادم حسين ڪانڌڙو گلشن حديد جي تعليمي توڙي سماجي خدمتن ۾ تمام گهڻو ڪليدي ڪردار ادا ڪري رهيو آهي.

سگا پات شريف شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سگا شاخ پات شريف جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 19 جولاءِ 2025ع تي صدر گلزار ڪلهوڙو جي صدارت ۾ ٿي. جڏهن ته هن گڏجاڻي جي ڪاروائي جنرل سيڪريٽري حاڪم علي بنر هلائي. گڏجاڻي ۾ مختلف ايجنڊائن تي غور وڃي ڪيو ويو ۽ تجويزون پيش ڪري وڌيڪ صلاح مشورا ڪيا ويا. گڏجاڻي ۾ محمد اعظم ميمڻ، شهاب الدين لاڻگاهه، خادم حسين چنا، شاهد حسين ميمڻ، محمد بچل ڪلهوڙو، صدام حسين چنا، ذوالفقار علي ملاح، اظهار علي ڪلهوڙو، خيرالدين سولنگي، اياز علي ملاح ۽ نديم احمد ميمڻ شرڪت ڪئي.

سگا پات شريف شاخ پاران ٻوڏ متاثرن ۾ مچر دانئون ورهائون ويون

سگا پات شريف شاخ پاران روٽري ڪلب دادو گرین جي سهڪار سان 20 سيپٽمبر 2025ع تي ڳوٺ اولڊ ڪلري جي اسڪولن ۾ ترسيل 30 ٻوڏ متاثر خاندانن ۽ ڳوٺ قاسم چانڊيو جي 20 خاندانن ۾ مچرن کان بچاءُ لاءِ 28 سيپٽمبر 2025ع تي مچر دانئون ورهائون ويون. سگا پات شريف شاخ جي صدر گلزار ڪلهوڙو جنرل سيڪريٽري، حاڪم علي بنر اطلاعات سيڪريٽري، اظهار علي ڪلهوڙو، صدام حسين چنا، اسد علي بنر ۽ ٻين مچر دانئون ڏيڻ واري عمل ۾ حصو ورتو.

سگا ڪوٽڙي شاخ ۽ بزم غالب ملڪاڻي پاران شهداء ڪربلا جي ياد ۾ مجلس

سيڪريٽري بزم غالب سنڀالي. ان موقعي تي ڪيترن ئي شاعرن، سگهڙن ۽ بيت ڳائيندڙن پنهنجو ڪلام پيش ڪيو جنهن ۾ علي گل رند امام حسين جي شان ۾ شاعري پيش ڪئي. قاضي بدرالدين، خادم حسين منگلو ۽ مظهر حسين بيت ۽ شاعري پڙهي حاضرين محفل کان داد وصول ڪيو. اعزازي مهمان عبدالستار پتو صدر سگا ڪوٽڙي شاخ شان حسين پڙهي ٻڌايو. محفل جي آخر ۾ شيخ عبدالله ڪوهستاني صدارتي خطاب ۾ واقع ڪربلا تي روشني وڌي ۽ چيو ته ڪربلا جي ميدان ۾ حق ۽ باطل جي جنگ هئي. ان کانپوءِ الطاف ملڪاڻي شهيد ڪربلا جي ايٿل ثواب لاءِ فاتحہ خواني ۽ دعا پڙهي. آخر ۾ سبيل حسيني ۽ نياز ڀٽ شرڪاءِ محفل ۾ تقسيم ڪيو ويو. محفل ۾ سگا ڪوٽڙي شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن سان گڏ ٻين ڪيترن ئي شهرين شرڪت ڪئي.

ريپورٽ: غفار خان جمالي
جنرل سيڪريٽري

سگا ڪوٽڙي شاخ ۽ بزم غالب ملڪاڻي پاران خدا جي وسندي ڪوٽڙي ۾ 4 جولائي 2025ع تي مجلس مسالم بسلسلہ شهداء ڪربلا جي ياد ۾ رکي وئي. مجلس مسالم جي شروعات الطاف ملڪاڻي، سرواڻ بزم غالب لطيف سرڪار جي سر ڪيڏارو پڙهي ڪئي. غفار خان جمالي شاخ جي جنرل سيڪريٽري سلام ياحسين پيش ڪيو. ڪارروائي ذوالفقار هالار جنرل

سگا ڪوٽڙي شاخ طرفان عبدالله بروهي ۽ پير عبدالمصطفيٰ جي سالگرهه تقريب

عبدالمصطفيٰ پنهنجي سالگرهه ملهائڻ تي سگا ڪوٽڙي شاخ، پروفيسر خالد حسين چنا ۽ پيرل خان ڪوسو ۽ سڀني مهمانن جا ٿورا مڃيا. آخر ۾ جنرل سيڪريٽري غفار خان جمالي سڀني آيل دوستن ۽ مهمانن جا ٿورا مڃيا. تقريب ۾ علي محمد ميراڻي، اميد علي آمڙو خزانجي، رضا علي لاشاري چيئرمين اليڪشن ڪميشن، عبدالزاق چوهاڻ ۽ ٻين دوستن شرڪت ڪئي.

سگا ڪوٽڙي شاخ پاران عبدالله بروهي ۽ پير عبدالمصطفيٰ جي سالگرهه 23 جولائي 2025ع تي ڪوٽڙي شهر ۾ شاندار نموني سان ملهائي وئي. تقريب جي صدارت وائيس چيئرمين پروفيسر خالد حسين چنا ڪئي، جڏهن ته اعزازي مهمان پيرل خان ڪوسو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي هئا. ان موقعي تي ڪيڪ کٽيو ويو ۽ اجرڪن، گلن جا هار ۽ گلدستن جا تحفا پيش ڪيا ويا. پروفيسر خالد حسين چنا چيو ته سگا ڪوٽڙي شاخ پنهنجي ميمبرن، عهديدارن ۽ سماجي شخصيتن جي قدر ڪندي رهي ٿي ۽ سالگرهه جهڙا موقعا ان مان محبت جو ثبوت آهن. پيرل خان ڪوسي چيو ته سالگرهه رڳو جنم ڏينهن ناهي، پر اهو دوستن ۽ ساٿين کي گڏ ڪرڻ جو سهڻو بهانو آهي. صدر عبدالستار پتي چيو ته سگا ڪوٽڙي شاخ پنهنجي روايت کي برقرار رکندي پنهنجي ٻن اهم ميمبرن جا جنم ڏينهن گڏجي ملهائي، جيڪا محبت ۽ گڏجڻ جي خوبصورت روايت آهي. عبدالله بروهي ۽ پير

سگا ڪوٽڙي شاخ، بزم غالب ملڪاڻي، خدا جي وسندي ڪوٽڙي پاران ”شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح جي فڪري ويهڪ“ تي ليڪچر پروگرام

سگا ڪوٽڙي شاخ، بزم غالب ملڪاڻي ۽ خدا جي وسندي ڪوٽڙي پاران 228 هفتيوار گڏجاڻي ”شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح جي فڪري ويهڪ“ تي

ڪيون. الطاف ملڪاڻي ۽ مصري جمالي لطيفي بيت پڙهي محفل کي وجداني بڻايو. سگهڙن ۾ قاضي بدرالدين، محمد سليمان جوڻيجو ۽ علي گل رند پنهنجي شاعري ۽ سگهڙاڻ جو فن پيش ڪيو. ان کان سواءِ عبدالستار پتو، غلام اصغر گاڏهي، ذوالفقار علي هالار، لاڳ ملاح، محبوب سنڌي، خير محمد جمالي ۽ اشفاق احمد جانوري چونڊ شاعري پيش ڪئي ۽ فڪري ويچار وٺيا. صوفي راڳين ۾ نياز حسين خاصخيلي، مظهر حسين چانڊيو، الف الدين جتوئي، نذير احمد چواڻ ۽ پيار علي پيار صوفي ڪلام پيش ڪري محفل ۾ روحانيت جو رنگ پري ڇڏيو. ان موقعي تي سگا ڪوٽڙي شاخ جي خزانچي اميد علي آمڙو سميت ڪيترن ئي شاعرن، اديبن ۽ سماجي اڳواڻن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. آخر ۾ دعا خير سان گڏجاڻي اختتام پذير ٿي.

ليڪچر پروگرام جو شاندار انعقاد 12 سيپٽمبر 2025ع تي ڪيو. هن پروگرام ۾ شاهه جي پارڪو ڊاڪٽر حفيظ قريشي پنهنجي عالمانه ليڪچر وسيلي ڀٽائي جي فڪر کي نئين نڙاڪتن سان پيش ڪيو، جنهن کي سامعين وڏي دلچسپي سان ٻڌو. تقريب جي صدارت سگا ڪوٽڙي شاخ جي صدر عبدالستار پتي ڪئي. مهمان خاص طور بزم غالب جي سرواڻ ۽ لطيف جو عاشق الطاف ملڪاڻي، جنرل سيڪريٽري سگا ڪوٽڙي شاخ غفار خان جمالي، محبوب سنڌي، غضنفر سولنگي، قاضي بدرالدين، لونگ ملاح، مصري جمالي، ذوالفقار علي هالار، محمد سليمان جوڻيجو ۽ غلام اصغر گاڏهي شرڪت ڪئي. تقريب جي شروعات شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح جي وائي سان ٿي. عزيز جلباڻي ۽ الف الدين جتوئي حضور ڪرڻ جي خدمت ۾ نعتون پيش

سگا ڪراچي شاخ طرفان اڳوڻو سيڪريٽري اطلاعات پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور جي ياد ۾ تعزيتي ميڙاڪو

ڪٿي ته سيڪريٽري صحت ۽ اطلاعات ٿيو سماجي ڪمن کي سرانجام ڏيڻ لاءِ ڊوئيشن، پاور ۽ ساٿ جي ضرورت هوندي آهي جيڪي سيٽي ڊاڪٽر خان محمد پنهور وٽ هيا. اشرف علي ڪهاڙو اڳوڻو صدر سگا ڪراچي شاخ پنهنجي تقرير دوران چيو ته پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور جي ياد ۾ اهو پهريون پروگرام آهي جيڪو هاڻي هر سال ملهايو ويندو. هن ٻڌايو ته پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور جو نالو سگا ۾ وڏي زور ۽ شور سان گونجندو هيو. وڏيرا ڪلچر جي غلامي کي ختم ڪرڻ ۾ هن جو تمام وڏو ڪردار رهيو. ناصر پنهور پنهنجي تقرير دوران ٻڌايو ته جنهن دور ۾ سگا تي پابندي لڳل هئي ته ڊاڪٽر خان محمد پنهور سول سوسائٽي ڦاٽر ڪري سگا جي مشن کي جاري وساري رکيو هيو. سگا جي حيدرآباد واري آفيس ۾ سي ايس جا ڪرچنگ ڪلاس شروع ڪرايا هيا. ٽين. نصير مرزا ڊائريڪٽر جنرلر سنڌ يونيورسٽي ڄامشورو پنهنجي تقرير دوران ٻڌايو ته آءٌ ۽ پير عبادالله شاهه راشدي به پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور جا شاگرد رهيا آهيون. هن وڌيڪ ڳالهائيندي چيو ته هر ڪامياب مرد جي پٺيان عورت جو هٿ هوندو آهي انهيءَ چوڻي مطابق هن جي ڪاميابي جي پٺيان سندس گهرواريءَ ادي نصير خان جو تمام گهڻو هٿ هيو. پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور جي ڌيءَ سهڻي پارس جيڪا سگا ڪراچي شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر پڻ آهي، پنهنجي تقرير دوران ٻڌايو ته بابا جڏهن به منهنجو پنهنجي دوستن ۾ تعارف ڪرائيندو هيو ته انهن کي چوندا هيو ته هيءَ منهنجي پٽن جهڙي ڌيءَ آهي. قاضي خادم چيئرمين علامه مصطفيٰ قاسمي چيئر سنڌ يونيورسٽي ڄامشورو پنهنجي تقرير ۾ ٻڌايو ته ڊاڪٽر خان محمد پنهور منهنجو تمام ويجهو دوست هيو ۽ اسان ٻنهي جي پهرين ملاقات نئين زندگي جي آفيس ۾ شمشيرالحيدري وٽ ٿي هئي. هن وڌيڪ ٻڌايو ته سنڌ يونيورسٽي ۾ جڏهن جنرلر جو شعبو قائم ٿيو ته ان کي هلائڻ لاءِ هڪ انچارج جي ضرورت هئي، وائيس چانسلر کي مون سائين پنهور جو نالو ڏنو ۽ ان کي ئي جنرلر شعبي جو انچارج بڻايو ويو. نصير خان محمد

ريپورٽ: ذوالفقار علي انڊيڙ
اطلاعات سيڪريٽري

سگا ڪراچي شاخ پاران شاخ جي اڳوڻي ميمبر، مرڪزي سيڪريٽري اطلاعات ۽ چيئرمين ڳوٺ سڌار سنگت سنڌ، پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور جي ياد ۾ تقريب 12 جولائي 2025ع تي مظفرالدين ميمڻ ريسورس سينٽر ۾ ڪوٺائي وئي. جنهن ۾ سگا ڪراچي شاخ جي عهديدارن، ميمبرن ۽ مرحوم جي گهريائين، عزيزن، مائٽن، دوستن ۽ شاگردن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. هن تقريب جي ڪاروائي شاخ جي جنرل سيڪريٽري فتح محمد ڪهاڙو هلائي. پروگرام جي صدارت ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ڪئي. مهمان خاص اشفاق احمد ميمڻ هو. ٻين خاص مهمانن ۾ ولي محمد روشن اڳوڻو چيئرمين ۽ سيڪريٽري جنرل، قاضي خادم، نصير مرزا، نسيم خان محمد پنهور اي بي لاشاري صدر سگا ڪراچي شاخ شامل هئا. تلاوت جي سعادت امداد علي کي نصيب ٿي. جنهن کانپوءِ نعت شريف جي سعادت هما ناز کي نصيب ٿي. شاخ جي صدر مهمانن جي آجيان ڪئي ۽ آيل سڀني دوستن، عزيزن ۽ مهمانن جا ٿورا مڃيا ۽ کين پليڪار ڪيو. اڳوڻي چيئرمين ولي محمد روشن پنهنجي تقرير ۾ ٻڌايو ته پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور سان سندس دوستي سگا جي شروعاتي دؤر کان رهي، هن جو سماجي ڪمن ۾ وڏو ڪردار هوندو هيو. هن وڌيڪ ڳالهائيندي چيو ته ڊاڪٽر خان محمد جو سگا حيدرآباد شاخ کي منظر ڪرڻ ۾ وڏو ڪردار رهيو ۽ هو مرڪزي سيڪريٽري اطلاعات سان گڏ مرڪزي سيڪريٽري صحت پڻ رهيو. ان دور ۾ ڳوٺ سڌار سنگت جو وجود وڌو ويو جنهن ۾ ڊاڪٽر خان محمد پنهور جو سڀني کان وڏو ڪردار رهيو هيو. اشفاق احمد ميمڻ اڳوڻو سيڪريٽري حڪومت سنڌ ۽ لائيف ميمبر سگا لياري شاخ پاران پنهنجي تقرير ڪندي سگا ڪراچي شاخ جي عهديدارن ۽ بي ايم سي ميمبرن کي اهڙي تقريب ڪوٺائڻ تي مبارڪباد ڏئي ۽ ٿورا مڃيا. هن پنهنجي تقرير ۾ ٻڌايو ته جڏهن آءٌ ريلوي ڊپارٽمينٽ ۾ انجنيئر هيس منهنجو سنڌ جي شهرن ۾ اچڻ وڃڻ گهڻو ٿيندو هيو ان وقت منهنجي ملاقات ڊاڪٽر خان محمد پنهور سان ٿي شايد ان وقت هو اڃا پڙهندو هيو. هن جڏهن سگا ۾ شموليت

هڪ ڪنسلٽنٽ پڻ هوندو هيو. جيڪا ڪيتري وقت تائين هلندي رهي. هن وڌيڪ ٻڌايو ته جڏهن پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد سنڌ يونيورسٽي جي چرلززم شعبي جو انچارج هيو ته ان وقت ايران گورنمينٽ کان ڪجهه لکڙي بسون سنڌ يونيورسٽي کي مليون هيون ۽ انهن جونالوايران جي انقلابي شخص خميني جي نصبت سان رکيو هيائون. آخر ۾ امداد ميمڻ مورائي هن پروگرام کي منعقد ڪرائڻ ۽ ساٿ ڏيڻ تي ٿورا مڃيا. ڊاڪٽر سليمان شيخ، خان محمد پنهور تي ڪتاب لکڻ جي ذميواري نصير مرزا کي ڏني. آخر ۾ فتح محمد ڪهاوڙ هڪ پيرو پيهر سڀني آيل مهمانن جو شڪريو ادا ڪيو.

پنهور شريڪ حيات پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور پنهنجي تقرير ۾ ٻڌايو ته شادي کان پوءِ منهنجي زندگي جو گهڻو وقت پروفيسر ڊاڪٽر خان محمد پنهور سان گڏ گذريو. هن سنڌ جي نياڻين کي تعليم ڏيارڻ لاءِ پنهنجي پگهار انهن تي خرچ ڪندو هيو. تقريب جي صدارت ڪندڙ ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ ٻڌايو ته منهنجي 1970ع ۾ ڊاڪٽر خان محمد سان واقفيت ٿي. ڳوٺ سڌار سنگت ۾ پهريون شاهه عبداللطيف ڀٽائي جو سال ملهايو سين ان پروگرام جو ڪوآرڊينيٽر ڊاڪٽر خان محمد هيو هن شيخ عبدالمجيد سنڌي تي تمام گهڻو ڪم ڪيو. خان محمد هڪڙي خيراتي ڪيمپ شروع ڪئي جنهن ۾

سگا ڪراچي شاخ پاران شمشير الحيدري باني ميمبر سگا جي تيرهين ورسي تقريب

باني ميمبر، شاعر، اديب، ڊراما نويس، محقق، دانشور، روزانه هلال پاڪستان، نئين زندگي جوائڊيٽر، مهران، برسات ۽ مومل اخبار جو ايڊيٽر ۽ سنڌ جي نامياري شخصيت جي خدمتن کي ياد ڪري ساراهيو ويو. هنن شمشير الحيدري جي شاعري متعلق اهو چيو ته شمشير جي شاعري ۾ اهي سڀ صنفون موجود آهن جيڪي ڪنهن وڏي شاعر ۾ موجود هونديون آهن. مثال طور رومانوي شاعري، ادبي شاعري، ٻارڻي شاعري ۽ قومي شاعري شامل آهن. آخر ۾ اي بي لاشاري صدر اعلان ڪيو ته سگا ڪراچي شاخ طرفان شمشير الحيدري جي ايندڙ ورسي جي تقريب جي موقعي تي شمشير الحيدري مڃتا ايوارڊ پڻ ڏنو ويندو، ان پروگرام ۾ اخباري نمائندن، مرحوم جي گهر وارن، دوستن ۽ ٻين شرڪت ڪئي.

شمشير الحيدري باني ميمبر سگا جي تيرهين ورسي تقريب جو ميڙاڪو 9 آگسٽ 2025ع تي ڪوٺايو ويو جنهن جي صدارت رفيق احمد جعفري چيئرمين ڪئي ۽ مهمان خاص ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ باني سگا هيا. ٻين مهمانن ۾ پروفيسر خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات، بخش علي لاکو، زهير حسين حيدري ۽ اي بي لاشاري صدر شامل هيا. تقريب جي شروعات فتح محمد ڪهاوڙ جنرل سيڪريٽري تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪئي. اشرف علي ڪهاوڙ، ولي محمد روشن، بخش علي لاکو، يونس مهر، ايڊيٽر هلچل اخبار، انور علي سيال، جاويد علي انڙ، رڪيل مورائي، ڊاڪٽر مشتاق باگاڙي، اي بي لاشاري، محمد سليمان وساڻ ۽ سهڻي پارس پنهنجي خيالن جو اظهار ڪندي چيو ته شمشير الحيدري سگا جو

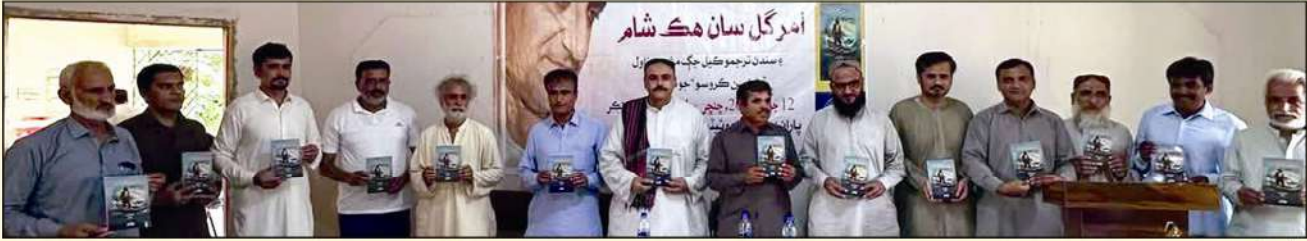
سگا ڪراچي شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سگا ڪراچي شاخ جي يارهين دستوري گڏجاڻي 2 آگسٽ 2025ع تي شاخ جي آفيس ۾ زير صدارت اي بي لاشاري صدر جي ٿي، جنهن ۾ نائب صدر نثار احمد ميمڻ، جنرل سيڪريٽري فتح محمد ڪهاوڙ، جوائنٽ سيڪريٽري امداد علي ميمڻ مورائي، مالياتي ۽ پلاننگ سيڪريٽري منظور حسين راجپر، اطلاعات سيڪريٽري ذوالفقار علي انڙ ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن ڊاڪٽر محمد سليمان شيخ، بخش علي لاکو، ولي محمد روشن، اشرف علي ڪهاوڙ، غلام مصطفيٰ ڪورائي، محمد شعيب بڪ، سهڻي پارس ۽ پرين طارق سنجها شرڪت ڪئي. هن گڏجاڻي ۾ اهم مسئلن تي مشاورت ٿي جنهن ۾ ڀنگوريا ڳوٺ ۾ اسڪول کولڻ بابت، ڪراچي ۾ شاگرد چوڪرن ۽ چوڪرين جي رهائش لاءِ هاسٽل ٺاهڻ شامل هيا.

سگا گڏاپ شاخ پاران امر گل سان ملهائيل شام ۽ سندس ڪتاب ”رابنس ڪرسو“ جي مهورت تقريب

سگا گڏاپ شاخ پاران ملير جي زرخيز زمين مان جنم وٺندڙ حساس دل، شاعر امر گل سان 13 جولائي 2025 ع تي شام ملهائي وئي. امر گل بنيادي طور شاعر، اديب، خوبصورت ڪليگرافر، ڦوٽو گرافر، مفڪر، نثر نگار، مقرر، محقق ۽ وڏي ڳالهه پيغمبري پيشي سان سلهاڙيل اسسٽنٽ پروفيسر (سنڌي) آهي. امر گل هن وقت تائين سنڌي ادب کي شاعري جا ٻه مجموعا ڏئي چڪو آهي. سندس شاعري جو پهريون ڪتاب ”سڀني جو سڀنو“ 2002 ع ۽ سندس شاعري جو ٻيو مجموعو ”پيار جو ڪتاب“ 2008 ع ۾ شايع ٿيو. امر گل جو ٽيون ڪتاب ”رابنس ڪرسو“ نالي ترجمو ٿيل ناول آهي جنهن جو اصل ليکڪ ڊيفنل آهي، جنهن جي مهورتي تقريب پڻ ڪئي وئي. هن پروگرام جي صدارت راشد بلوچ ڪئي. پروگرام جي شروعات تلاوت پاڪ سان ڪئي وئي. پروفيسر وقار بلوچ شاهه جا بيت پڙهيا. عابد اسحاق مهمانن کي پليڪار ڪئي. پروفيسر شعيب بروهي امر گل جي شخصيت تي هڪ شاگرد جي حيثيت جا پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو. پروفيسر شاهد رضا امر گل جي ترجمو ڪيل ناول تي روشني وڌي. پروفيسر فرمان هڪ خوبصورت گيت جهونگاريو. پروفيسر محمد رمضان امر گل جي شاعري تي ڳالهايو. پروفيسر ابوبڪر پڻ پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو ۽ پروفيسر نصرالله بلوچ امر گل جي شخصيت تي پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو.

رپورٽ: راشد حسين بلوچ
صدر

ادبي خدمتن جي مڃتا طور شيلڊ پيش ڪئي وئي ۽ مختلف ماڻهن امر گل کي اجرڪن جا تحفا پيش ڪيا. پروگرام ۾ وڏي انگ ۾ ماڻهن شرڪت ڪري امر گل سان محبت جو اظهار ڪيو.

سگا گڏاپ شاخ پاران تعليمي آگاهي بابت گڏجاڻي

سگا گڏاپ شاخ جي هڪ وفد حاڪو بروهي ڳوٺ ۾ ڳوٺاڻن سان تعليمي آگاهيءَ جي سلسلي ۾ گڏجاڻي 4 سيپٽمبر 2025 ع تي ڪئي. گڏجاڻي ۾ ڳوٺاڻن ۽ والدين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. والدين پنهنجي ڳالهه ڪندي چيو ته ڳوٺ ۾ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جو هڪ اسڪول مولا بخش بروهي جي نگرانيءَ هيٺ هلي رهيو آهي، جيڪو صرف پنجين ڪلاس تائين آهي. پنجين کان اڳتي تعليم لاءِ شاگردن کي وڏيون مشڪلاتون درپيش آهن، جنهن سبب خاص طور تي نياڻين جي تعليم سخت متاثر ٿي رهي آهي. والدين مطالبو ڪيو ته اسڪول کي ميٽرڪ تائين ڪيو وڃي ته جيئن ڳوٺ جي ٻارن کي تعليم جا بهتر موقعا ملي سگهن. سگا گڏاپ شاخ جي وفد والدين کي يقين ڏياريو ته شاخ هر سطح تي سندن ساٿ ڏيندي. وفد ۾ صدر راشد حسين بلوچ، جنرل سيڪريٽري پروفيسر علي نواز جوڪيو، ڪاروباري ڪاميٽي جا ميمبر ظفر حميد بلوچ ۽ ميانداڻ جوڪيو شامل هئا.

سگا گڏاپ شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سگا گڏاپ شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي، شاخ جي آفيس ڪونڪر پبلڪ لائبريريءَ ۾ 22 آگسٽ 2025 ع تي ٿي. جنهن جي صدارت شاخ جي صدر راشد حسين بلوچ ڪئي جڏهن ته جنرل

سيڪريٽري علي نواز جوڪي ڪاروائي هلائي. تلاوت ڪلام پاڪ جي سعادت وقار لطيف کي حاصل ٿي. جنرل سيڪريٽري شاخ جي گذريل ڪاروائيءَ متعلق ميمبرن کي آگاه ڪيو ۽ ان بعد مختلف ايجنڊائن تي غور و بحث سان گڏوگڏ تعليمي سرگرمين تي زور ڏنو ويو. هن گڏجاڻي ۾ اطلاعات سيڪريٽري منور علي جوڪيو، مالياتي سيڪريٽري شاهد رضا بلوچ، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن ظفر حميد بلوچ، ميانداڻ جوڪيو، محمد بخش بلوچ، حبيب الرحمان بلوچ ۽ ظهور احمد بلوچ شرڪت ڪئي.

سگا گڏاپ شاخ جو تعليمي قدم: هفتيوار ليڪچر پروگرام

منظور حسين گبول جو هو، جنهن ماحوليات بابت ڳالهائيندي موسمياتي تبديلي ۽ وڻن جي تيزيءَ سان ختم ٿيڻ واري صورتحال تي روشني وڌي. چوٿون ليڪچر 11 آگسٽ 2025 ع تي وقار لطيف ڏنو، پنجون ليڪچر ميانداد جوڪيو 16 آگسٽ 2025 ع تي ڏنو. سندن موضوع به تعليم ۽ ٻي هون ٻان پنهنجي عملي تجربن جي روشنيءَ ۾ بيان ڪيو ته هڪ استاد ڪيئن 50 يا

سگا گڏاپ شاخ تعليم ۽ علم جي واڌاري لاءِ هڪ اهم قدم کنيو آهي، جنهن تحت هفتيوار ليڪچر پروگرام جو سلسلو شروع ڪيو ويو آهي. هن پروگرام جو مقصد خاص طور گڏاپ جي نوجوانن ۽ شاگردن ۾ سڳيا، اعتماد، انساهه ۽ مطالعي جو شوق پيدا ڪرڻ آهي. چوٿو نوجوانن ۾ ڪتابن پڙهڻ جو رجحان تمام گهٽجي ويو آهي، ان ڪري هنن ليڪچر پروگرام ذريعي ڪوشش ڪئي

ان کان وڌيڪ شاگردن کي پڙهائي ۽ منظر ڪري سگهي ٿو. 23 آگسٽ 2025 ع تي ڇهون ليڪچر الطاف بلوچ جو هو، جيڪو گڏاپ جي علائقي ۾ واقع تاريخي ماڳ موڪي متارن بابت هو. هن ليڪچر ۾ شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي شاعريءَ جي روشنيءَ ۾ هن داستان جو تاريخي جائزو پيش ڪيو ويو. ستون ليڪچر پروفيسر علي نواز جوڪيو ”ادب ۽ نفسيات“ جي موضوع تي 30 آگسٽ 2025 ع تي ڏنو، جنهن ۾ ادب جون نفسياتي چيد ڪندي، ادب ۾ نفسيات جي ڪردار ۽ اهميت تي روشني وڌي وئي. هر ليڪچر جي آخر ۾ ٻڌندڙن طرفان سوال ۽ جواب کان سواءِ تبصرو به ڪيو ويو.

پڻي وڃي ته نوجوانن جو ڪتابن ڏانهن شوق ٻيهر جاڳي. ان سلسلي ۾ هر هفتي مختلف شخصيتن پاران ليڪچر ڏياريا ويندا آهن. پهريون ليڪچر شاهد رضا 19 جولاءِ 2025 ع تي ڏنو، جنهن ۾ هن مشهور اديبن ليڪڪ ارون ڌڻي راءِ جي ڪتاب تي تفصيلي تبصرو پيش ڪيو. ٻيو ليڪچر اشرف پانڌي فقير جوڪيو 26 جولاءِ 2025 ع تي ڏنو، جنهن جو موضوع تعليم هو ان ۾ خاص طور تي والدين جي ڪردار تي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي، ته ڪيئن سرڪاري اسڪولن ۾ پڙهندڙ ٻارن ڏانهن والدين گهٽ توجهه ڏين ٿا. جڏهن ته نجی اسڪولن ۾ صورتحال مختلف آهي. 02 آگسٽ 2025 ع تي ٽيون ليڪچر

راشد حسين بلوچ پاران ڪتاب ”جهنگ جا ماڻهو“ تي ليڪچر

موضوع تي لکيل هڪ اهم ڪتاب آهي. هن ڪتاب جو جائزو پيش ڪندي هن ٻڌايو ته ڪتاب ٻن حصن ۾ ورهايل آهي، پهريون حصو پڪيراج ۽ ٻيو جهنگ جا ماڻهو آهي. هن ڪتاب جي پهرين حصي پڪيراج ۾ مختلف خانہ بدوش قبيالن تي لکيو آهي. راشد بلوچ اهم قبيالن جي تاريخ ۽ انهن جي ريتين رسمن کي تفصيل سان بيان ڪيو. ڪتاب جي ٻئي حصي ۾ جهنگ جا ماڻهو، انهن جي رهڻي سڻهي تي روشني وڌي ته خاص ڪري اڳڪٿين جي حوالي سان تفصيل سان بيان ڪيو. ليڪچر کان پوءِ سوالن جوابن جو سلسلو شروع ٿيو ۽ آخر ۾ دوستن راشد بلوچ جي ليڪچر تي تبصرو ڪيو. شاخ جي جنرل سيڪريٽري علي نواز جوڪي صدارت ڪندي چيو ته شاخ جي هفتيوار ليڪچر ۾ مختلف موضوعن تي ليڪچر ڏنا ويا جنهن سان اسان کي سٺي ڄاڻ ملي رهي آهي.

تعليمي قدم هفتيوار ليڪچر جي سلسلي کي جاري رکندي 13 سيپٽمبر 2025 ع تي سگا گڏاپ شاخ جي صدر راشد حسين بلوچ ليڪچر ڏنو، جنهن ۾ هن خالد ڪنڀار جي ڪتاب ”جهنگ جا ماڻهو“ جو جائزو پيش ڪيو. ليڪچر پروگرام جي ڪاروائي الطاف بلوچ هلائي، جڏهن ته صدارت شاخ جي جنرل سيڪريٽري علي نواز جوڪيو ڪئي. سڀ کان پهرين ڪونڪرندي سانجي ۾ ست انساني جانين جي پائتيءَ ۾ لڙهي وڃڻ تي فاتح پڙهي وئي ۽ ڏک جواظهار ڪيو ويو ۽ ان سڄي صورتحال ۾ ڏينهن رات ريسڪيو جي عمل ۾ اهم ڪردار ادا ڪرڻ تي سگا جي ڪاروباري ڪاميٽيءَ جي ميمبر ۽ سماجي اڳواڻ ظفر حميد خراج تحسین پيش ڪيو. پنهنجي ليڪچر ۾ راشد حسين چيو ته اسان وٽ خاص ڪري سنڌ ۾ اينٽروپولاجي جي موضوع تي ڪتاب تمام گهٽ ٿا ملن، هي ڪتاب ان

”ڪنهن پروگرام يا ميٽر سامهون ڳالهائڻ يا ليڪچر لاءِ بنيادي ڳالهيون“ تي پروفيسر امر گل جو ليڪچر

غالب نه ٿيڻ ڏيو. پروفيسر امر ”اٽس ڪنٽيڪٽ“ جي باري ۾ ڳالهائيندي چيو ته سامهون ويل ماڻهن سان اکين جو سڌو رابطو ليڪچر ڏيڻ جو هڪ اهم جزو آهي. جڏهن ليڪچر ڏيندڙ سامعين ڏانهن ڏسي ٿو ته اهو محسوس ٿيندو آهي ته ڳالهائيندڙ سچو ۽ پراعتقاد آهي. هن ”بادي لينگويج“ جي باري ۾ ٻڌايو ته جسماني ٻولي ليڪچر کي وڌيڪ اثرائتو بڻائي ٿي. جنهن ۾ توهان جو بيهڻ، هلڻ، هٿن جا اشارا، چهري جا تاثرات ۽ آواز جو لهجو سڀ شامل آهي. امر گل ”آواز ۽ لهجو“ جي باري ۾ ٻڌائيندي چيو ته ليڪچر ۾ آواز ۽ لهجو اهڙو هجڻ گهرجي جو ليڪچر ٻڌڻ وارو آساني سان ٻڌي ۽ سمجهي سگهن. آواز نه تمام تيز هجي نه تمام مدھم. پرواضح ۽ صاف هجي. آخر ۾ مقرر کان سوال ڪيا ويا ۽ تجويزون ڏنيون ويون. آخر ۾ صدارت ڪندي راشد حسين بلوچ چيو ته اڄ جو هي ليڪچر ٻڌي اسان کي پنهنجو پاڻ احتساب ڪرڻ کپي ته اسان ۾ ڪهڙيون ڪميون آهن جن ۾ سڌارو آڻڻ کپي.

سگا گڏاپ شاخ پنهنجي تعليمي قدم طور هفتيوار ليڪچر جي سلسلي کي جاري رکندي 27 سيپٽمبر 2025 ع تي ”ڪنهن پروگرام يا ميٽر سامهون ڳالهائڻ يا ليڪچر لاءِ بنيادي ڳالهيون“ جي موضوع تي پروفيسر امر گل ليڪچر ڏنو جنهن ۾ هن ليڪچر جي تياري، اعتماد، اٽس ڪنٽيڪٽ، بادي لينگويج، آواز ۽ لهجو تي تفصيلي سمجهايو. هن ”ليڪچر جي تياري“ جي باري ۾ ٻڌايو ته ليڪچر ڏيڻ کان اڳ تياري سڀ کان بنيادي ۽ ضروري مرحلو آهي. جڏهن ليڪچر ڏيندڙ شخص پنهنجي موضوع کي مڪمل پڙهي ٿو. نوٽس ٺاهي ٿو ۽ اهم نقطا ذهن ۾ رکي ٿو ته ڳالهائڻ وقت اهو نه رڳو پراعتقاد محسوس ڪري ٿو پر پنهنجي ڳالهه کي ترتيب سان پيش ڪري ٿو. ”اعتماد“ جي باري ۾ امر گل ڳالهائيندي چيو ته جيڪڏهن ليڪچر ڏيندڙ ماڻهو پاڻ تي پڪو يقين رکي ٿو ته سامعين به ان تي پروسو ڪن ٿا. اعتماد سان ڳالهائڻ لاءِ ضروري آهي ته توهان پنهنجي لهجي ۾ وقار رکيو. ڊپ يا هڪ ڪي پاڻ تي

سگا گڏاپ شاخ قدرتي آفت کي منهن ڏيندي ماڻهن جي مدد ڪئي

9 سيپٽمبر 2025 ع تي گڏاپ ۽ ڪيرٿر جابلو پٽيءَ ۾ تيز برسات، ٿڌو ڊيمر سميت مختلف ننڍن وڏن ڊيمن اوور فلو ڪيو. برسات تقريباً 250 کان 300 ملي ميٽر پئي، جنهن جي ڪري جيڪي به نئون ۽ ڍورن ۾ پاڻيءَ جا تيز وهڪرن جي ڪري پاڻيءَ جي رفتار ڪافي تيز هئي. ٿڌو ٿي تي ٻڌل ٿڌو ڊيمر جي اوور فلو کان پوءِ ڪونڪر نئي ڳوٺ خميسو جو ڪيو وٽ تيز وهڪري ۾ هڪ رکشا، ٻه هاڻي روف سوزڪي ۽ هڪ موٽر سائيڪل پاڻيءَ جي تيز وهڪري ۾ لڙهي ويون، جنهن ۾ 8 انساني جانينون لڙهي ويون. سگا گڏاپ شاخ جي سائين خاص ڪري ظفر حميد بلوچ ريسڪيو ٽيم سان گڏوگڏ پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنيون ۽ سوشل ميڊيا تي اطلاع ڏيندا رهيا ۽ ريسڪيو لاءِ وزيراعليٰ سنڌ، ميئر ڪراچي، ڊي سي ملير ۽ ملير جي ايمر اينز ۽ ايمر پيز کي انساني جانين کي بچائڻ لاءِ اپيلون پڻ ڪيون.

سگا گڏاپ شاخ جي وفد جي گڏاپ جي تعليمي بهتري ۽ بين مسئلن جي حل لاءِ گڏجاڻي

محمد سليم بلوچ سان 17 سيپٽمبر 2025 ع تي گڏجاڻي ڪئي. هن گڏجاڻي دوران گڏاپ جي شاگردن ۽ تعليمي ادارن کي درپيش مسئلن تي تفصيلي ڳالهه ٻولهڻ ٿي، جن ۾ خاص طور تي ڪراچي يونيورسٽي ۾ گڏاپ جي شاگردن لاءِ پوائنٽ (بس) جي سهولت، ڪونڪر ڊگري ڪاليج ۾ آرٽو فلٽر پلانٽ جي فراهمي، ڪونڪر ڊگري ڪاليج جي فيڪلٽي ميمبرن لاءِ رهائشي بلڊنگ ۽ گڏاپ جا ٻيا تعليمي مسئلا شامل هئا. محمد سليم ڪلمتي ۽ محمد سليم بلوچ ٻنهي مسئلن جي اهميت کي سمجهي، لاڳاپيل ادارن جي سربراهن سان فوري رابطو ڪيو ۽ کين جلد کان جلد انهن مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ سخت هدايتون ڏنيون. وفد پاران ملاقات کي تعليمي سهولتن ۾ سڌاري لاءِ هڪ اهم قدم قرار ڏنو ويو ۽ اميد ظاهر ڪئي وئي ته ان جا نتيجا شاگردن ۽ استادن لاءِ فائديمند ثابت ٿيندا.

سگا گڏاپ شاخ جي وفد پاليمينٽري سيڪريٽري محمد سليم ڪلمتي ۽ وزيراعليٰ سنڌ جي خاص مددگار براءِ پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ اينڊ رورل ڊولپمينٽ

سگا گڏاپ شاخ طرفان سماجي اڳواڻ ظفر حميد بلوچ جي سماجي خدمتن کي مڃتا ڏيڻ لاءِ تقريب

عید کنڊس جي عنوان سان فيسبڪ فرينڊ جي پليٽ فارم تان ظفر حميد پنهنجي دوستن سان گڏجي گذريل 15 سالن کان ٿر، لاڙ، ڪوهستان سميت سنڌ جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ غريب، مسڪين، لاچار ۽ بيوس ٻارن جي بدن تي نوان ڪپڙا ۽ ان سان گڏ پيرن ۾ نيون جوتيون پارائي انهن جي مايوس چهرن تي مسڪراهون آڻڻ مصروف عمل آهي. تعليم جي ميدان ۾ ظفر حميد جون خدمتون ڪنهن کان به لڪل ناهن، خاص ڪري پبلڪ اسڪول گڏاپ جنهن ۾

گڏاپ ۽ ملير جي شاگردن داخلا جي حوالي سان يا انهن جي اسڪالرشپ جي حوالي سان ظفر حميد هروقت گڏاپ جي غريب شاگرد ۽ والدين سان گڏ بيٺل نظر آيو ۽ انهن جي داخلا ۽ اسڪالرشپ ڪرائڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪندو رهيو. ان کان علاوه پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ ڪمپوٽي يا اسڪول جا مسئلا جنهن انهن مسئلن کي خوش اسلوبي ۽ محبت سان حل ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪندو رهيو. تازين برساتن ۾ جڏهن ڪونڪر ندي ۾ ست قيمتي انساني جانين ضايع ٿيون، ظفر حميد ان سانحي ۾ پهرين ڏينهن کان آخري لاش ڪڍڻ تائين سانحي واري هنڌ تي موجود رهيو ۽ انتظاميا کي الرٽ ڪرڻ ۾ هن جو وڏو

ڪردار هو. سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي صدارتي خطاب ڪندي پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو ۽ سڀني جا ٿورا مڃيا ۽ هڪ ڪامياب پروگرام ڪرڻ تي سگا گڏاپ شاخ جي تعريف ڪئي. مهمانن کي اجرڪ اوڍايا ويا ۽ ظفر حميد کي سماجي خدمتن عيوض گڏاپ شاخ ۽ الله بخش بلوچ (جنهن گڏاپ ۾ جديد زراعت جو بنياد رکيو) طرفان ايوارڊ ڏنا ويا. آخر ۾ شاخ جي اطلاعات سيڪريٽري متور حسين جوکئي سڀني آيل مهمانن ۽ خاص ڪري سگا جي سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي جا ٿورا مڃيا. هن پروگرام ۾ گڏاپ پبلڪ اسڪول جي پرنسپال ۽ ٻين سماجي شخصيتن ۽ علم ادب سان چاهه رکندڙ ۽ علائقي جي پڙهيل لکيل فردن سميت ماڻهن جي وڏي انگ شرڪت ڪري ظفر حميد سان پنهنجي محبت جو اظهار ڪيو.

سگا گڏاپ شاخ طرفان ملير جي سماجي اڳواڻ ظفر حميد بلوچ جي سماجي خدمتن کي مڃتا ڏيڻ لاءِ 26 سيپٽمبر 2025 ع تي بادام باغ گڏاپ ۾ هڪ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي. پروگرام جي صدارت سگا جي سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي ڪئي. پروگرام جي ڪاروائي شاخ جي جنرل سيڪريٽري پروفيسر علي نواز جوکئي هلائي. تلاوت حافظ عرفات طاھر ڪئي. جنهن بعد الطاف بلوچ شاهه عبداللطيف ڀٽائي جا بيت پڙهيا. شاخ جي

ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر ميانداد جوکئي مهمانن کي پليڪار ڪئي. ڊاڪٽر پروفيسر رحمان گل پالاري، راشد حسين بلوچ صدر سگا گڏاپ شاخ، تاج محمد وساڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، غلام حسين بلوچ، ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ پرنسپال پبلڪ اسڪول گڏاپ، سيف الله ڀٽو سابق پرنسپال پبلڪ اسڪول گڏاپ، مظهر حاني، پروفيسر امر گل، پروفيسر ڊاڪٽر احمد سومرو، خادم حسين ڪانڌڙو جنرل سيڪريٽري سگا گلشن حديد شاخ، شعيب بگ، عبدالعزيز پالاري، حبيب الله ميمڻ، عبدالغفار بلوچ، احمد

گوند، طارق بلوچ ۽ ٻين ظفر حميد بلوچ جي سماجي خدمتن تي پنهنجي خيالن جو اظهار ڪندي چيو ته ظفر حميد بلوچ پنهنجي سماجي خدمتن جي باقاعدي سان شروعات گڏاپ ڊولپمينٽ سوشل آرگنائيزيشن جي پليٽ فارم تان ڪئي. ماحوليات جي حوالي سان ان وقت گڏاپ جي علائقي ۾ مختلف بيٽري ريسائيڪلن جا يونٽ لڳل هئا جنهن جي خلاف ظفر حميد آواز بلند ڪيو ۽ نتيجي ۾ کيس لالچ ۽ ڌمڪيون پڻ مليون. پر ظفر حميد انهن طاقتن آڏو نار اثر جبل جيان بيهي رهيو ۽ اها ماحول دشمن فيڪٽري بندي ڪرائڻ ۾ ڪامياب ٿيو. 2010 ع ۾ جيڪا سنڌ ۾ هوڏ آئي ۽ ان هوڏ ۾ جيڪي خاندان متاثر ٿيا ۽ سرڪاري ڪئمپن ۾ رهي نه سگهيا. انهن بي پهچ ۽ بي سهارا خاندانن جي سار سنڀال لاءِ ظفر حميد پڻ وڏو ڪردار ادا ڪيو. عيد الفطر جي موقعي تي ”بابا مان

سگا ڪشمور شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

ٽهين جنرل سيڪريٽري ڪارروائي هلائي. گڏجاڻي ۾ عبدالحميد دايو جوائنٽ سيڪريٽري، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن عبدالحميد ڪوسو، محمد زمان دايو، استاد الله رڪيو ڪلوڙ، ميان واجد احمد فاروقي ۽ لالا نبي بخش ٽهين شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ گذريل گڏجاڻي جي ڪارروائي بحال ڪئي وئي ان کان بعد پوڻيواري رپورٽ پيش ڪئي وئي، جنهن کي اڪثريت راءِ سان منظور ڪيو ويو. گڏجاڻي ۾ مرحوم عبدالفتاح ملڪ ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي جي وفات کان پوءِ محمد شريف ڄامڙو کي ان جي جاءِ تي نامزد ڪيو ويو. نئين ميمبرشپ منظور ڪئي وئي ۽ مشتاق احمد مهر جي ڇپيل ڪتاب ”اسين منصور جا نورا“ جي رونماي ڪئي وئي.

رپورٽ: عبدالفهيم ٽهين
جنرل سيڪريٽري

سگا ڪشمور شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي صدر غوث بخش ڪلوڙ جي زير صدارت 18 جولائي 2025 ع تي ٿي، جڏهن ته عبدالفهيم

ڪشمور شهر جو امن امان بحال ڪرڻ لاءِ لڳايل ڪئمپ ۾ محمد زمان دايو، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي شرڪت

ڪئمپ مسلسل اٺ ڏينهن جاري رهي. اڳواڻن چيو ته امن امان لاءِ ڇاڪوڙ جي جدوجهد تيستائين جاري، جيستائين سرڪار امن امان لاءِ قدم نٿي کڻي.

آگسٽ 2025 ع ۾ سگا جي مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر محمد زمان دايو، ڪشمور ضلعي ۾ ٿيندڙ بدامني خلاف سڌائين آواز اٿاريو آهي ۽ هر ان جدوجهد ۾ اڳڀرو رهيو آهي جيڪا امن ڪاٺ ڪرڻ لاءِ ڪشمور ۾ ٿي آهي. مختلف سياسي، سماجي ۽ مذهبي تنظيمن پاران لڳايل بڪ هڙتال ۾ محمد زمان دايو مسلسل شامل ٿي پنهنجو آواز اٿاريو. هي ڪئمپ امن امان جي بحالي لاءِ علمدار چوڪ تي لڳائي وئي، جنهن ۾ شام جو ريلي جي صورت اختيار ڪئي ۽ ”ڪشمور شهر جو امن امان بحال ڪيو. ڪشمور ۾ اغوا خوري بند ڪيو. ڪشمور ۾ پتي جون پرچيون بند ڪيو“ جا نعرا لڳايا ويا. هيءَ

سگا گمبٽ شاخ طرفان وڇڙي ويل سائين جي ياد ۾ تعزيتي ميڙاڪو

محمد مرڪند، صدرالدين شيخ ۽ راز علي گل پتي پنهنجي تقريرن ۾ مرحومين جي سائن ذاتي وابستگي، سماجي خدمتن، سندن سگا ۾ رهي ڪري عوامي خدمتن جو تفصيل سان ذڪر ڪندي چيو ته مرحومين پنهنجي خاندان، سماج ۽ سگا جو قيمتي اثاڻ هئا جنهن کان اسين محروم ٿي ويا آهيو. الله سائين جي در دعا آهي ته سندن درجات بلند فرمائي آمين. مرحوم محمد اسلام پتي جي نيائي مائدا اسلام پتي، ڊاڪٽر رباب پتي ۽ مرحوم هادي بخش دايو جي فرزندن فياض حسين نهايت جذباتي انداز ۾ پنهنجي والدين جي سائن شفقت ۽ محبت جو اظهار ڪيو ۽ اشڪبار آواز ۾ ڪين ياد ڪندي اکين مان ڳوڙها ڳاڙي وينا. سندن تقريرن کان پوءِ پروفيسر نيڪ محمد شيخ لاءِ اجتماعي دعا گهري وئي. گڏجاڻي ۾ آجياڻي جا فرائض اعجاز علي پتي جنرل سيڪريٽري ۽ شڪريو ادائي انجنيئر عبدالسلير شيخ صدر ڪئي. جڏهن ته ميڙاڪي جي ڪارروائي اعجاز علي پتي جنرل سيڪريٽري هلائي. آخر ۾ آيل مهمانن کي مانجهاندو پڻ ڪرايو ويو.

رپورٽ: اعجاز علي پتي
جنرل سيڪريٽري

سگا گمبٽ شاخ پاران وڇڙي ويل مرحوم هادي بخش دايو اڳوڻو جنرل سيڪريٽري ۽ مرحوم محمد اسلام پتي سابق ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي جي ياد ۾ تعزيتي ميڙاڪو 3 آگسٽ 2025 ع تي اڀور سائين پبلڪ اسڪول، ڪاليج گمبٽ ۾ ڪوٺايو ويو، جنهن ۾ ڪين خراج تحسین پڻ پيش ڪيو ويو. هن ميڙاڪي جي صدارت شاخ جي صدر انجنيئر عبدالسلير شيخ ڪئي جڏهن ته خاص مهمانن ۾ مرحوم هادي بخش دايو جا فرزند فياض حسين ۽ غلام مصطفيٰ دايو ۽ مرحوم استاد محمد اسلام پتي جون نيائيون مائدا اسلام پتي،

ڊاڪٽر رباب پتي ۽ سندس ڀاءُ عبدالوحيد پتي هئا، جن کي استيج تي ويهاري اجرڪن جا تحفا ڏنا ويا. ڪارروائي جو آغاز تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪيو ويو جنهن جي سعادت رضا محمد سومري حاصل ڪئي. راز علي گل پتي شاهه جا بيت پڙهيا. ان کان پوءِ قل خواني ڪرائي وئي ۽ اجتماعي دعا پروفيسر نيڪ محمد شيخ ڪرائي. دربار علي پتي، منظور علي گلال، رضوان علي لاڙڪ، نظر

سگا دڙو شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سگا دڙو شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 18 جولائي 2025 ع تي سگا آفيس دڙو ۾ زير صدارت عرس اوڻو جي ٿي. جنهن ۾ محمد يوسف پٽو، گل حسن ميربحر، محمد يوسف ميمڻ، گلزار احمد عباسي، عبدالعزيز پنهور، ذوالفقار علي حسين ميمڻ شرڪت ڪئي. هن گڏجاڻي ۾ مختلف ايجنڊائن تي غور ۽ بحث ڪيو ويو.

ريپورٽ: محمد عرس اوڻو

صدر

سگا دڙو شاخ طرفان ڊاڪٽر عبدالخالق ميمڻ جي مان ۾ تقريب

پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ شاندار تقريب منعقد ڪئي آهي. تقريب کي ظفر علي پنهور سابق صدر سگا ميرپورخاص شاخ پنهنجي خطاب ۾ چيو ته هي بهترين روايت آهي ۽ پنهنجي سماج جي چڱن ماڻهن جي حوصلا افزائي ڪئي وڃي. تقريب کي خطاب ڪندي سگا دڙو شاخ جي صدر محمد عرس اونو چيو ته آءُ توهان سڀني دوستن جو شڪرگذار آهيان جن شرڪت ڪري اسان کي مان بخشيو. تقريب کي سگا دڙو شاخ جي جنرل سيڪريٽري ذوالفقار حسين ميمڻ خطاب ڪندي چيو ته انشاءِ الله اسان جي شاخ سنڌ جي سماج لاءِ پنهنجي خدمتن جو سلسلو جاري رکندي. تقريب کي ڊاڪٽر صاحب جي خدمتن کي ساراهيو ويو.

سگا دڙو شاخ طرفان ڊاڪٽر عبدالخالق ميمڻ جي سروس جا 60 سال پورا ٿيڻ ۽ دل جان سان دڙو شهر جي ماڻهن جي بي لوث خدمت ڪرڻ تي شاندار تقريب 11 آگسٽ 2025 ع تي دڙو شهر ۾ منعقد ڪئي وئي. پروگرام جي صدارت فيروز وساڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي ڪئي. پروگرام ۾ شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن کان علاوه دڙو شهر جي ماڻهن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. ڊاڪٽر صاحب کي اجرڪ، لونگيون پيش ڪيو ويو ۽ گلن جي ورڪا ڪئي وئي. کيس لفظن جي پيٽا پيش ڪئي وئي. تقريب کي خطاب ڪندي فيروز وساڻ چيو ته سگا دڙو شاخ جي ساٿين کي سلام پيش ڪريان ٿو جن ڊاڪٽر صاحب جي خدمتن تي کيس

سگا مناهي شاخ پاران وڻڪاري مهم

اسڪول مناهي جي هيڊ ماستر نجم الدين جتوئي پنهنجي خطاب ۾ چيو ته جيئن ڪتاب پڙهڻ انسان جي ذهن کي روشن ڪري ٿو، تيئن وڻ پوکڻ انسان جي زندگيءَ کي سرسبز ڪري

ريپورٽ: عبدالڪريم ملاح
جنرل سيڪريٽري

ٿو. وڻ علم وانگر صدين تائين پنهنجا فائدا ڏين ٿا، تنهن ڪري شاگردن کي گهرجي ته هو ڪتابن سان گڏ وڻن کي به پنهنجو دوست بڻائين. صدر غلام مرتضيٰ پنپري چيو ته وڻ انساني زندگيءَ جو لازمي حصو آهن ۽ جيڪڏهن

سگا مناهي شاخ پاران ماحولياتي تحفظ ۽ موسمياتي تبديليءَ جي چئلينجن کي نظر ۾ رکندي 29 آگسٽ 2025 ع تي هڪ شاندار وڻڪاري مهم جو اهما تمام ڪيو

ويو. جنهن ۾ صدر غلام مرتضيٰ پنپري، جنرل سيڪريٽري عبدالڪريم ملاح، اطلاعات سيڪريٽري آصف علي لنجار، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن قربان علي پنپري، خالد صيفل ۽ ٻيا شامل هئا. ان کان علاوه استادن جو هڪ

وڏو انگ پڻ مهم ۾ شامل ٿيو. جن پنهنجي شاگردن سان گڏجي وڻ پوکيا ۽ سندن حفاظت جو عهد ڪيو. هي مهم سماجي ۽ تعليمي

ماحول مان وڻ ختم ٿيندا ته زندگي خطري ۾ پئجي ويندي. جنرل سيڪريٽري عبدالڪريم ملاح ڳالهائيندي

چيو ته وڻ انسان جو جياپو آهن. جيڪڏهن ماحول ۾ وڻ گهٽ ٿيندا ته آڪسيجن جي کوٽ سان گڏ گرمي پد وڌندو، پاڻي جي کوٽ ٿيندي ۽ ايندڙ نسلن کي خطرن کي منهن ڏيڻو پوندو. آخر ۾ سڀني اڳواڻن، استادن ۽ شاگردن گڏجي اهو عزم ورجايو ته هي مهم رڳو شروعات آهي، جيڪا ايندڙ سالن ۾ وڌيڪ وڏي پيماني تي جاري رهندي ۽ سنڌ کي سرسبز ۽ خوشحال بڻائڻ ۾ هڪ سنگ ميل ثابت ٿيندي.

ميدان ۾ سگا جي ڪوششن جو تسلسل آهي، جنهن جو بنيادي مقصد ماڻهن ۾ ماحولياتي شعور پيدا ڪرڻ، سرسبز سنڌ لاءِ عملي قدم کڻڻ ۽ ايندڙ نسلن لاءِ محفوظ فضا فراهم ڪرڻ آهي. مهم دوران مختلف تعليمي ادارن ۽ صحت مرڪزن ۾ وڻ پوکيا ويا، جنهن ۾ گورنمينٽ هاءِ اسڪول نيو جتوئي، گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول هوت خان بهراڻي، گورنمينٽ هاءِ اسڪول مناهي ۽ تعلقا اسپتال نيو جتوئي ۾ سوين وڻ پوکيا ويا. گورنمينٽ هاءِ

سگا موري شاخ طرفان شهيد عبدالرازق سومري جي 53هين ورسي تقريب

آگسٽ 1972ع تي اوچتو حملو ڪري چاڦن جا وار ڪري کيس ڦوهه جواني ۾ 25 سالن جي ڄمار ۾ شهيد ڪيو. اسان سگا موري شاخ جا سڀ ساٿي ۽ موري جا باشعور دوست اڄ شهيد عبدالرازق سومري جي ڏنل قرباني کي سرخ سلام پيش ڪريون ٿا ۽ وڃن ٿا ڪريون ته شهيد جيڪو مشن کڻي جدوجهد ڪئي ان کي پاڻءِ تڪميل تي پهچائڻ جي پريور ڪوشش ڪنداسين ۽ اسان سنڌي ٻولي کي قومي ٻولي جو درجو ڏيارڻ لاءِ پڻ جدوجهد ڪنداسين. مقرر سگا موري شاخ ۽ موري جي شهرين پاران شهيد عبدالرازق سومري جي مقبري جي بهترين مرمت ۽ رنگ روغن ڪرائڻ تي انسان دوست ۽ سنڌ دوست سماج سڌارڪ ڊاڪٽر محمد صادق سيال جا پڻ ٿورا مڃيا ۽ سندس شڪريو بجا آندو.

سگا مورو شاخ پاران سنڌي ٻولي جي پهرين شهيد عبدالرازق سومري جي 53هين شهادت جي ڏهاڙي تي 7 آگسٽ 2025ع تي صبح جو سندس مزار تي شاخ جي صدر پروفيسر شمشاد احمد سومرو، نائب صدر ڊاڪٽر غلام حيدر ڏاهري، جوائنٽ سيڪريٽري خالد ساحل ڪيريو، اڳوڻو صدر محمد اسلم عباسي، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر ڊاڪٽر وڃه الدين ميمڻ ۽ ٻين وڏي تعداد ۾ گڏجي اجرڪ چاڙهي گلن جي ورڪا ڪئي. ان موقعي تي هنن شهيد کي پيٽا پيش ڪندي چيو ته شهيد عبدالرازق سنڌي ٻولي جو پهريون شهيد آهي جنهن موري جي شهر ۾ 23 سيپٽمبر 1947ع تي سومرا خاندان جي محمد سليمان سومري جي گهر ۾ اک کولي. شهيد هڪ فرض شناس ۽ سنڌ دوست استاد هيو. جنهن خيرپور توڙي حيدرآباد جي ٽيڪنيڪل ڪاليجن ۾ سنڌي شاگردن جي داخلا ڪرائي ۽ سندن پريور مدد ڪئي، جيڪا سنڌ دشمن ڌرين سنڌي ٻولي ۽ سنڌ سان بغض رکندڙ ڪجهه متعصب شاگردن کي پسند نه آئي. پوليٽيڪنيڪل ڪاليج حيدرآباد جي انهن متعصب ۽ سنڌ دشمن شاگردن انور ڪمال جي اڳواڻي ۾ هن تي 7

رپورٽ پروفيسر شمشاد احمد
سومرو، صدر

تعليم جي واڌاري لاءِ سگا موري شاخ جي صدر جون نمايان خدمتون

شاگرد اسڪول ڊريس ۾ پوري ٿاڻي تي اچن ٿا، اسڪول ۾ ماهوار ٽيسٽون ۽ ڇهه ماهي امتحان ٿين. سندس اسڪول انتظامي حوالي سان بهترين نموني هلي رهيو آهي. پروفيسر شمشاد احمد جو هن اسڪول جو ٽيون دورو هيو. اسڪول جي عمارت ۾ برساتن کانپوءِ ڪجهه نقصان پهتو هيو، ٻاهرين در ۽ ديوار جو ڪم ۽ پلستر رهيل هيو جنهن لاءِ

سگا موري شاخ جي ساٿين ۽ پرائمري ٽيچرس ايسوسيئيشن جي اڳواڻ سيد نذير شاهه گڏجي ان مسئلي کي حل ڪرڻ لاءِ ڪوششون ورتيون، جنهن بعد عمارت جي رهيل ڪم کي مڪمل ڪيو ويو. هيڊ ماستر صاحب ان موقعي تي ڳالهائيندي چيو ته اسان سگا موري شاخ جا شڪرگزار آهيون جن اسڪول جي مسئلن ۾ دلچسپي ورتي ۽ اسڪول جي بلڊنگ جو رهيل ڪم مڪمل ڪرائڻ ۾ مدد ڪئي آهي ۽ اميد ٿو ڪيان ته اڳتي به اسان سان ٻانهن ٻيلي ٿي رهندا.

11 آگسٽ 2025ع تي گورنمينٽ بوائز پرائمري ڪيمپس اسڪول سيد احمد شاهه موري جو، پروفيسر شمشاد احمد سومري سگا موري شاخ جي صدر دورو ڪيو. هن اسڪول جي هيڊ ماستر فدا حسين شينهي ۽ استادن سان ملاقات ڪري، اسڪول جي مسئلن تي ڳڙجائي ڪئي. پروفيسر شمشاد، هيڊ ماستر سان گڏ ڪلاسن جو جائزو ورتو جتي ڪلاس بهترين نموني سان هلي رهيا هيا. فدا حسين جي اچڻ کانپوءِ اسڪول ۾ پڙهائي سهڻي نموني هلي ٿي. اسيمبلي پوري ٿاڻي تي ٿي ٿي جنهن ۾ سڀ استادن هيڊ ماستر سميت شريڪ ٿين ٿا،

تعليم جي بهتري لاءِ سگا موري شاخ جي صدر جي تعلقا ايجوڪيشن آفيسر سان گڏجاڻي

ڪوشش وٺڻ، سگا مورو شاخ جا ساٿي اوهان سان گڏ آهن. ان موقعي تي حبيب الله کوسي سگا جو شڪريو بجا آڻيندي چيو ته مان اوهان جو ٿورائتو آهيان جو اوهان سگا موري شاخ جا دوست مون سان هن نيڪ ڪم ۾ اڳ به ٻانهن ٻيلي هيو ۽ هاڻي به اميد آهي ته توهان سڀ مون سان هن تعليم جي سڌاري لاءِ ڪنيل قدمن ۾ مددگار ثابت

ٿيندا ۽ ساٿ ڏيندا. کوسي صاحب کي سگا موري شاخ پاران اسڪولن جي ڪيل دوري ۽ انهن جي مسئلن متعلق لکت ۾ درخواست ڏني وئي.

سگا موري شاخ جي صدر پروفيسر شمشاد احمد سومري، موري تعلقي جي تعلقا ايجوڪيشن آفيسر پرائمري حبيب الله کوسي سان پهرين سيپٽمبر 2025ع تي گڏجاڻي ڪئي. هن گڏجاڻي ۾ شمشاد احمد سومري موري شهر ۽ آسپاس جي پرائمري اسڪولن جي ڪيل دوري بابت آگاهي ڏني. جنهن ۾ اسڪولن ۽ استادن جي ڪوٽ، فرنيچر جي شديد ڪوٽ، عمارتن جي انتهائي تشویشناڪ حالت، ڪلاس رومن جي چيتين مان ڇاپڙ ڪرڻ، واش رومن جو نه هجڻ جي برابر ۽ ٻين مسئلن متعلق کوسي صاحب کي آگاهه ڪيو ۽ کين گذارش ڪئي ته هو اسڪولن جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ

سگا جي اڳوڻي چيئرمين اسدالله کيڙو جي نائين ورسي سگا موري شاخ پاران ملهائي وئي

جنم وٺندڙ هن مهان شخصيت جي ياد ۾ هي پروگرام ڪري مون سميت موري جي نوجوانن کي هن سماج سڌارڪ ۽ وطن دوست انسان جي زندگي ۽ سندس ڪيل سماجي خدمتن متعلق بهترين ڄاڻ ملي آهي. اڄ سندس سماجي خدمتن عيوض سندس وفات جي ڏهاڙي تي سگا موري شاخ پاران کيس جيڪا پيٽا پيش ڪئي پئي وڃي ان لاءِ سڀ ساٿي جس لهڻن شاخ جي سينيئر ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر حاجي نثار احمد ميمڻ، کيڙي صاحب تي ڳالهائيندي چيو ته مان جڏهن سگا موري شاخ جو 1990ع ۾ جنرل سيڪريٽري چونڊجي آيس ته

سگا مورو شاخ پاران سگا جي اڳوڻي چيئرمين اسدالله کيڙو جي نائين ورسي تقريب 13 آگسٽ 2025ع تي ملهائي وئي. جنهن جي صدارتي تقرير ڪندي صدر پروفيسر شمشاد احمد سومري چيو ته اسدالله کيڙو سنڌ دوست انسان محبتي ماڻهو هڪ سماج سڌارڪ شخصيت هيو. جنهن مارشل لا جي ڏکڻي وقت ۾ سگا جون واڳون سنڀالي کيس متحرڪ رکيو ۽ سڄي سنڌ جي سگا جي ساٿين سان رابطو رکي سگا جي سماجي سفر کي اڳتي وڌايو. هن ان ڪاري اونداهي دور ۾ 1984ع ۽ 1985ع ڌاري سيوهڻ ۽ ڪراچي ۾ بنا خوف تي سگا جا ڪامياب ڪنوينشن ڪرايا. هن وڌيڪ

مون کيڙي صاحب جي ڳوٺ ۾ مفت ميڊيڪل ڪيمپ هڻائي ان ڪيمپ ۾ هن پاڻ اسان جي پريور مدد ڪئي ۽ مهمان نوازي پڻ ڪئي. کيڙو صاحب رستن رسمن رواداري جو پڻ امين هو. اظهار مخدوم چيو ته کيڙو صاحب سماج جو درد رکندڙ زنده دل انسان هو. ٽڏي منهن جو مڙس ماڻهو ۽ سخي هيو. پاڻ غريب پرور هو جو هن پنهنجي ڪافي زرعي زمين پنهنجن هارين کي مفت ڏني هئي. جن سندس خدمت ڪئي هئي. هن پروگرام ۾ اسد سولنگي پڻ کيڙي صاحب کي خراج تحسین پيش ڪيو. صبح جو صدر پروفيسر شمشاد احمد سومري، محمد شاهه مقام دادو وڃي کيڙي صاحب جي مزار تي فاتح خواني ڪئي. پروگرام جي آخر ۾ مرحوم جي ايصال ثواب لاءِ قل پڙهي سندس مغفرت جي لاءِ دعا گهري وئي. هن تقريب ۾ اديبن شاعرن ليکڪن سگا ساٿين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

چيو ته 1983ع ۾ سگا جويارهنون مرڪزي ڪنوينشن موري ۾ ملهائيو ويو. جنهن ۾ ڪالاباغ ڏيڀر خلاف متفق قرار داد پاس ڪئي وئي جنهن کان پوءِ سگا ۾ سرڪاري ملازمن جي ميمبرشپ تي بندش وڌي وئي. ان خطرناڪ دور ۾ هن سگا جي چيئرمين جون واڳون سنڀاليون. هن 13 آگسٽ 2016ع تي وفات ڪئي ۽ دادو ۾ محمد شاهه جي مقار ۾ مدفون ٿيو. ان موقعي تي محمد اسلم عباسي اڳوڻي صدر ڳالهائيندي چيو ته اسدالله کيڙو هڪ سخي مرد ۽ مهمان نواز شخصيت هيو. سندس ڪيل سماجي خدمتن تي سگا موري شاخ پاران سلام پيش ڪريون ٿا جنهن جون سگا لاءِ اڻ ڳڻيون خدمتون آهن. سندس سماجي خدمتن جي عيوض سگا مرڪز پاران گولڊ ميڊل ڏنو ويو. جوائنٽ سيڪريٽري خالد ساحل ڪيري چيو ته سگا موري شاخ پاران اڄ موري تعلقي جي ڳوٺ ۾

سگا موري شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

ميونسپل ڪاميٽي کي سگا موري شاخ جي آفيس جي مرمت ڪرائڻ لاءِ درخواست جمع ڪرائجي. شاخ جي پنجاهه سال سالگرهه تقريب ملهائڻ ۽ ان موقعي تي شاخ جي تاريخ تي لکيل ڪتاب ڇپائڻ، گولڊن جوبلي پروگرام جي موقعي تي شاخ ۾ رهندڙ سڀني صدرن ۽ جنرل سيڪريٽرين کي ايوارڊ ڏيڻ، ڪتابن جي ڇپائي لاءِ ڪاميٽي ترتيب ڏئي مختلف ڪتاب ڇپائڻ، مرحوم عظيم سنڌي جو تعزيتي ميڙاڪو ڪوٺائڻ جا فيصلو شامل هيا. ان کان علاوه سگا آئين ۾ ترميمن ڪرڻ متعلق تفصيلي بحث ڪيو ويو. آخر ۾ شاخ جي صدر پروفيسر شمشاد احمد سومري ڳالهائيندي سڀني

سگا موري شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 28 سيپٽمبر 2025ع تي مهراڻ سٽيزن ڪلب مورو ۾ شاخ جي صدر پروفيسر شمشاد احمد سومري جي صدارت ۾ ٿي. ڪاروائي زاهد حسين ڏيڀر جنرل سيڪريٽري هلائي. جنهن ۾ خالد ساحل ڪيري جوائنٽ سيڪريٽري، جاويد مصطفيٰ ڪانڌڙو اطلاعات سيڪريٽري، ڊاڪٽر غلام حيدر ڏاهري نائب صدر، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن محمد اسلم عباسي، ڊاڪٽر وڃه الدين ميمڻ، حاجي نثار احمد ميمڻ، ڊاڪٽر ممتاز علي ميمڻ، نظر حسين ميمڻ ۽ پروفيسر افتخار ڀڳهڻي شرڪت ڪئي. گڏجاڻي جي شروعات ڊاڪٽر وڃه الدين ميمڻ ثلاث قرآن پاڪ سان

شاخ جي عهديدارن ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن جو شڪريو بجا آڻيندي چيو ته اوهان جي مهرباني جواوهان قيمتي وقت ڪڍي آيا آهيو ۽ اوهان جي بهترين راين سان متفق فيصلا ٿيا آهن. ان کانپوءِ زاهد ڏيڀر لطيف سرڪار جو بيت پڙهي اجلاس کي ختم ڪيو.

ڪئي. ان بعد سگا موري شاخ جو بنياد وجهندڙ ميمبر ۽ شاخ کي پنهنجي زندگي جا قيمتي سال اڀاريندڙ سگا جي مرڪزي اڳواڻ مرحوم عظيم سنڌي جي وڇوڙي تي قل پڙهي سندس روح کي بخشيا ويا ۽ سندس مغفرت لاءِ دعا گهري وئي. هن گڏجاڻي ۾ اڪثريت راءِ سان فيصلا ڪيا ويا ته چيئرمين

سگا سيوهڻ شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سگا سيوهڻ شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 5 آگسٽ 2025ع تي شاخ جي صدر ارشاد احمد پنهور جي صدارت ۾ ٿي. جنهن جي ڪاروائي

غلام محمد سيال، امداد علي سروري، محمد رجب بگهيو، نظير حسين سومرو ۽ نور مصطفيٰ سيال شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ چمڙي جي بيمارين جي ڪيمپ لڳائڻ ۽ شاعر ڪاميٽي جي ميمبرن نور محمد سيال، عبدالغفار سولنگي، الهرڪيو جتوئي، اديب همراز سان رهاڻ بابت غور ويچار ڪيو ويو.

رپورٽ: آصف علي سيال
جنرل سيڪريٽري

جنرل سيڪريٽري ايڊووڪيٽ آصف علي سيال هلائي. گڏجاڻي ۾ مير محمد اونو نائب صدر، غلام رسول سولنگي جوائنٽ سيڪريٽري، دادن اوڌ ماليات سيڪريٽري، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن نور محمد سيال، عبدالغفار سولنگي، الهرڪيو جتوئي، اديب همراز سان رهاڻ بابت غور ويچار ڪيو ويو.

سگا سخي عبدالله خان شاهائي طرفان جشن آزادي تقريب

سگا سخي عبدالله خان شاهائي شاخ پاران پاڪستان جي 78هين جشن آزادي جو ڏهاڙو ملهايو ويو. ان موقعي تي ڪيڪ ڪٽڻ جي تقريب منعقد ڪئي وئي. ان موقعي تي شرڪت ڪندڙ سائين

رپورٽ: علي بهار شاهائي
جنرل سيڪريٽري

پاڪستان جي آزاد ٿيڻ لاءِ لازوال قربانين کي ياد ڪيو. جنهن ۾ صدر صادق علي شاهائي، نائب صدر ايڙو حيار شاهائي، جنرل سيڪريٽري علي بهار شاهائي، اطلاعات سيڪريٽري امتياز حسين شاهائي، ماليات سيڪريٽري سيد حسن شاه ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن الطاف حسين شاهائي، عبدالسميع ملڪ، ذڪي الله ڪولاجي، ڪرم علي شاهائي، زاهد خان شاهائي، زين

العابدين شاهائي، نذير احمد شاهائي، محمد خان شاهائي، علي بخش شاهائي ۽ سانول خان لوالائي شرڪت ڪئي.

سگا حيدرآباد خواتين شاخ پاران تعزيتي گڏجاڻي

سگا حيدرآباد خواتين شاخ پاران تعزيتي گڏجاڻي 22 جولائي 2025ع تي شاخ جي جنرل سيڪريٽري آيا نذير ناز جي گهر ۾ ٿي. جنهن ۾ مرحوم نسرين ناز ۽ مرحوم حور پليجو جي مغفرت ۽ ايصال ثواب جي لاءِ دعا ڪندي ڪين پيٽا پيش ڪئي وئي. هن تعزيتي گڏجاڻي جي شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ٿي. ان بعد گڏجاڻي ۾ شريڪ ٿيندڙ سرتين مرحوم

رپورٽ: ڊاڪٽر عربيہ نور
صدر

نسرين الطاف ۽ مرحوم حور پليجو کي پيٽا پيش ڪندي پنهنجون يادگيريون بيان ڪندي آئين اڪين سان انهن سان گذريل پل ياد ڪيا. گڏجاڻي جي صدارت فرحين مغل ڪئي. آيا نذير ناز مرحوم نسرين الطاف لاءِ چيو ته نسرين اسان جي گهر جي پاتي هئي. سندس سوچ، شاعري، لفظ، لباس ۽ اخلاق سندس شخصيت جي

ترجماني ڪندا هئا. گڏجاڻي ۾ فرحين مغل، نذير ناز، ڊاڪٽر عربيہ نور، نيلوفر پٽو، سلميٰ قادري، ربحانه آغا، سميرا مختيار، شهناز راهو، ڪڏبانو، فرزانہ گل، شهزادي پرڳڙي، نذيران، زهران ۽ ٻين ممبرن شرڪت ڪئي.

سگا پڊعبدن شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

سيڪريٽري منصور علي پريجو، اطلاعات سيڪريٽري زاهد حسين پلهه، خزانچي محمد منل پلهه، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن قربان علي مجيد، غلام حسين مري، اشفاق احمد پلهه، اياز علي راجپر، امجد حسين راجپر، شاهد حسين پلهه، مظفر علي تنويو ۽ عالم خان سيال شرڪت ڪئي.

رپورٽ: غلام شبير پلهه
جنرل سيڪريٽري

سگا پڊعبدن شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 14 سيپٽمبر 2025ع تي زير صدارت محمد جعفر راجپر جي ٿي. گڏجاڻي جي ڪاروائي جنرل سيڪريٽري فقير غلام شبير پلهه هلائي، جنهن جي ابتدا تلاوت ڪلام پاڪ سان شروع ٿي. گڏجاڻي ۾ سگا جي ائين ۾ ترميمن متعلق غور ويچار ڪيو ويو. هن گڏجاڻي ۾ جوائنٽ

سگا قلجي اسٽيشن شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

خزانچي، وفا ياسين آرائين جوائنٽ سيڪريٽري، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن احمد حسن پنهور ۽ بابو نياز احمد پنهور شرڪت ڪئي.

سگا قلجي اسٽيشن شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 21 آگسٽ 2025ع تي صدر آفتاب احمد پنهور جي صدارت ۾ ٿي. گڏجاڻي جي شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ڪئي وئي جيڪا سعادت غلام مصطفيٰ سومرو نائب صدر کي نصيب ٿي.

ريپورٽ: سڪندر علي جهتيل
جنرل سيڪريٽري

ڪاروائي جنرل سيڪريٽري سڪندر علي جهتيل هلائي. هن گڏجاڻي ۾ روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن جي بهتري لاءِ ڪوششون وٺڻ لاءِ غور ويچار ڪيو ويو ۽ شهر ۾ نشي خلاف آواز اٿارڻ لاءِ ڪوششون وٺڻ لاءِ لائحہ عمل جوڙيا ويا. هن گڏجاڻي ۾ غلام نبي پنهور اڳوڻو صدر، اسلم خان سومرو

سگا پنوعاقل شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

آئين ۾ ترميم لاءِ تجويزون ۽ رايو وٺڻ، امڪاني ٻوڏ جي بچاءُ لاءِ رضاڪارن کي هروقت تيار رهڻ ۽ بچاءُ بندن جي نگراني ڪرڻ ۽ ٻين ايجنڊائن تي فيصلو ڪيا ويا.

سگا پنوعاقل شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي 31 آگسٽ 2025ع تي الشمس اسپتال ۾ سگا آفيس ۾ ٿي. گڏجاڻي جي صدارت صدر غلام مجتبيٰ دايو ڪئي. جڏهن ته ڪاروائي مجيب الله شيخ جنرل سيڪريٽري هلائي. هن گڏجاڻي ۾ ميجر رٽائرڊ رشيد جمال مهر نائب صدر، ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن ڊاڪٽر عبدالسميع ميراڻي، ريڌنو ميربحر، امداد ڪريم شيخ، ڊاڪٽر ثمينه انور سيال، سرور سيف، انور علي سيال، مبصرن ۾ جي ايم سومرو، وقاص علي عباسي، عبدالرشيد سومرو، عبدالرزاق ميراڻي ۽ غلام حسين جتوئي شرڪت ڪئي.

ريپورٽ: مجيب الله شيخ
جنرل سيڪريٽري

هن اهم گڏجاڻي ۾ سنڌي ٻولي قومي ٻولي کي اجاگر ڪرڻ، سگا مرڪز پاران

سگا خواتين سينار جا شاخ پاران نياڻين کي ناظره قرآن جي مفت تعليم ڏيڻ لاءِ سينٽر جو قيام

22 آگسٽ 2025ع تي سگا جي مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر فيروز وساڻ ۽ ارباب خالد محمود، سگا ڪلوي طرفان هڪ سلائي مشين سگا ڏڙو شاخ جي صدر عرس اونو جي حوالي ڪئي.

سگا خواتين سينار جا شاخ پاران نياڻين کي ناظره قرآن جي تعليم ڏيڻ لاءِ سينٽر قائم ڪيو ويو آهي، جنهن جو افتتاح سگا سينار جا شاخ جي اڳواڻ ۽ گورنمينٽ اسلاميه سائنس ڊگري ڪاليج سکر جي پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شفيق احمد رند ۽ سگا خواتين سينار جا شاخ جي جنرل سيڪريٽري صنوبر شفيق رند 13 سيپٽمبر 2025ع تي ڪيو. ان موقعي تي ڳالهائيندي پروفيسر ڊاڪٽر شفيق احمد رند ٻڌايو ته سينار جا سگا جو بنياد ٻه هن ڏهه سال اڳ وڌو هو ۽ هاڻي سگا خواتين سينار جا شاخ پڻ قائم ڪئي وئي آهي. ان موقعي تي صدر حنا رند ڳالهائيندي چيو ته سگا خواتين سينار جا شاخ پاران ناظره قرآن جي مفت تعليم جو سلسلو شروع ڪيو آهي ۽ اڳيان به نياڻين جي تعليم لاءِ جاکوڙ ڪندا رهنداسين. صنوبر شفيق رند چيو ته عورتن جو اسان جي سماج ۾ وڏو ڪردار آهي ۽ هن مرڪز قائم ڪرڻ جو مقصد به اهو آهي ته جيئن نياڻين کي دنياوي تعليم سان گڏ ديني خاص طور تي قرآن جي تعليم به ملي سگهي.

ريپورٽ: صنوبر شفيق رند
جنرل سيڪريٽري

سگا ميهڙ شاخ پاران نائب صدر ڊاڪٽر هيمنداس مهراج جي سالگره تقريب

بدرالدين پلھ، جنرل سيڪريٽري احمد علي تنيو، جوائنٽ سيڪريٽري عبدالستار پنهور، اطلاعات سيڪريٽري فھير سومرو ۽ ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبرن شرڪت ڪئي. آخر ۾ سڀني ساٿين گڏجي ڪيڪ کاڌو.

سگا ميهڙ شاخ پاران سگا جي پُرخلوص، محبتي انسان، جاڳوڙي ڪردار، ڪشاده دل نائب صدر، هيلٿ ڪاميٽيءَ جي ڪنوينر ڊاڪٽر هيمنداس مهراج جي سالگره تقريب 5 سيپٽمبر 2025 ع تي سگا هائوس ميهڙ ۾ ملهائي وئي. جنهن ۾ سگا جي لائيف ميمبر نامياري مذهبي، ادبي، سماجي شخصيت سيد محمد شاهه رضوي ۽ مارڪيٽ ڪاميٽي جي چيئرمين رئيس علي بخش کوسي خصوصي شرڪت ڪئي. ان موقعي تي هن پنهنجي خيالن جو اظهار ڪندي چيو ته اسان سگا جي ساٿين جو شڪريو ادا ڪريون ٿا جن عزت ۽ مان ڏنو، هي خوشين جون گهڙيون ۽ ساٿين جي محبتن جو اظهار آهي. ان موقعي تي ڊاڪٽر هيمنداس مهراج کي سنڌ جي ثقافت توڻي، اجرڪ ۽ گلن جا هار پارايا ويا. تقريب ۾ سگا ميهڙ شاخ جي صدر

سگا ميهڙ شاخ پاران صدر بدرالدين پلھ جي سالگره

سگا ميهڙ شاخ پاران صدر بدرالدين پلھ جي سالگره سگا هائوس ميهڙ ۾ 9 سيپٽمبر 2025 ع تي ملهائي وئي. جنهن ۾ سگا ميهڙ شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن شرڪت ڪئي. ان موقعي تي سگا لائيف ميمبرن سيد محمد شاهه رضوي، مارڪيٽ ڪاميٽي تعلقه ميهڙ چيئرمين رئيس علي بخش خان کوسو ۽ جنرل سيڪريٽري احمد علي تنيو کيس گلن جا هار، اجرڪ ۽ توپي پارايا. سڀني ساٿين بدرالدين پلھ جي سماجي ۽ تعليمي ميدان ۾ ڪيل جدوجهد جي واکاڻ ڪئي. آخر ۾ سڀني ساٿين گڏجي ڪيڪ کاڌو.

سگا سچل ڳوٺ شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽي جي گڏجاڻي

جي آئين ۾ ترميمن بابت صلاح مشورا ڪيا ويا، مفت ميڊيڪل ڪيمپ لڳائڻ جو فيصلو ڪيو ويو. آخر ۾ سگا سچل ڳوٺ شاخ جي سرگرم ساٿي نواب خان چچر جي لاڏاڻي تي مغفرت جي دعا گهري وئي.

ريپورٽ: نويد علي پگهيو
جنرل سيڪريٽري

سگا سچل ڳوٺ شاخ جي ڪاروباري ڪاميٽيءَ جي گڏجاڻي 28 سيپٽمبر 2025 ع تي سگا آفيس روشن تارا اسڪول سچل ڳوٺ ۾ صدر علي اڪبر مغيري جي صدارت ۾ ٿي. هن گڏجاڻي ۾ ڪاروباري ڪاميٽي جي نئين چونڊيل ميمبر پروفيسر منير علي راهو جي کي حلف ڪٿايو ويو. سگا

سگا تندو آدم شاخ جي جنرل باڊي جو گڏيل اجلاس

جڏهن ته ڪاروباري ڪاميٽي جي خالي ٿيل سيٽ تي ذوالفقار علي جتوئي کي چونڊيو ويو. ٻنهي نون چونڊيل ساٿين کي دوستن گلن جا هار پارائي مبارڪون ڏنيون. ٻنهي عهديدارن جذبي سان ڪم ڪرڻ جو عزم ورجايو. ان کان علاوه اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو ته موجوده سال کي سنڌي ٻوليءَ جو سال ڪري ملهائيو ويندو. شاهه عبداللطيف ڀٽائي تي سنڌي ٻوليءَ جي پارکو عطا ڄاڻهيو کان تندو آدم ۾ ليڪچر ڏياريو ويندو ۽ نومبر 2025 ع ۾ اڪين جي ڪئمپ لڳائڻ جو فيصلو ڪيو ويو.

ريپورٽ: غلام قادر پڇو
صدر

سگا تندو آدم شاخ جي جنرل باڊي جو گڏيل اجلاس 4 سيپٽمبر 2025 ع تي ورياهه هائوس ۾ منعقد ڪيو ويو. جنهن ۾ شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن شرڪت ڪئي. اجلاس جي صدارت شاخ جي صدر غلام قادر پڇو ڪئي. اجلاس جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪئي وئي. جنهن کانپوءِ مرحوم فيض محمد ورياهه شاخ جي اطلاعات سيڪريٽري جي ايشال ثواب لاءِ دعا گهري وئي. هن اجلاس ۾ اطلاعات سيڪريٽري جي خالي ٿيل سيٽ لاءِ غلام رسول منصور بچورو کي چونڊيو ويو.

صحت جو شعبو

سند گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز طرفان سنڌ ۾ صحت سرگرمين جي ترتيب تحت سگا جي شاخن پاران مختلف بيمارين بابت ميڊيڪل ڪئمپون لڳايون ويون، جتي هزارين مريضن جو مفت علاج ڪيو ويو ۽ مريضن کي دوائون فراهم ڪيون ويون

سگا پنوعاقل شاخ پاران هڪ روزه چمڙي جي مريضن لاءِ مفت طبي ڪئمپ

ريپورٽ: مجيب الله شيخ
جنرل سيڪريٽري

اديب، سماج سڌارڪ رثوف پارس خصوصي شرڪت ڪئي. سگا پنوعاقل شاخ جي صدر غلام مجتبيٰ ڏاڍو آجياڻو پيش ڪيو ۽ ڪارروائي مجيب الله شيخ جنرل سيڪريٽري هلائي. پروگرام ۾ شريڪ ساڻي چيئرمين الشمس هاسپيٽل مينجمنٽ ڪاميٽي ميجر (ر) رشيد جمال مهر، رٽائرڊ جج محمد عمر جتوئي، محمد عادل جتوئي، عبدالحميد بلو، حاجي بشير احمد شيخ، ڊاڪٽر عبيد الله شيخ، غلام حسين جتوئي، مرحوم شمس الدين شيخ جي پائيتي ۽ الشمس اسپتال جي قيام ۾ بنيادي ڪردار ادا ڪندڙ سماج سڌارڪ امداد ڪريم شيخ ۽ ٻين ساٿين پريور خدمتون سرانجام ڏيڻ سان گڏوگڏ پيٽا تقريبن ۾ سگا پاران مرحوم شمس الدين شيخ جي زندگي تي روشني وڌي هنن جي توه مرحوم جي مڃتا جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي، جيڪو پنهنجي سڄي زندگي جي سموري ملڪيت سماجي خدمت لاءِ سگا حوالي ڪري ويو، کيس تاريخ ۾ هميشه ياد رکيو ويندو. آخر ۾ هن ميڊيڪل ڪئمپ سميت سگا جي سرگرمين ۾ رضاڪارانه طور خدمتون سرانجام ڏيندڙن کي مڃتا سرٽيفڪيٽ ڏنا ويا.

سگا پنوعاقل شاخ پاران پنوعاقل جي ايڏي، سدا حيات درويش مرحوم شمس الدين شيخ جي نالي سان قائم الشمس ميڊيڪل سينٽر اينڊ چيئرٽيبل ڪلينڪ پنوعاقل ۾ چمڙي جي مريضن لاءِ هڪ روزه مفت طبي ڪئمپ 11 جولائي 2025ع تي لڳائي وئي، جنهن ۾ ڊاڪٽر اقبال دانش، ڊاڪٽر نثار مهر، ڊاڪٽر پتي، ڊاڪٽر ماريا ۽ ٻين ماهر ڊاڪٽرن، پاڪستان ايسوسيئيشن آف ڊرماٽولاجسٽ، پروفيسر مظهر ميمڻ ATCO، ليبارٽري ۽ ميڊيڪل ٿير جي سهڪار سان 600 جي لڳ ڀڳ مريضن کي تباهي مفت دوائون ڏنيون ويون. ان موقعي تي مرحوم چاچي شمس الدين شيخ جي ايصال ثواب لاءِ خيرات ڪري دعا گهري وئي. مفت طبي ڪئمپ جو افتتاح اسسٽنٽ ڪمشنر رڌا زهرا تالپر ڪيو. ان کان علاوه تعلقه اسپتال پنوعاقل جي ميڊيڪل سپريٽينڊنٽ ڊاڪٽر طارق حسن چاچو، ڊاڪٽر عبدالواحد بلو ۽ عملي پڻ دورو ڪيو. ڪئمپ جي پڄاڻي تي تقريب منعقد ڪري ڊاڪٽرن ۽ مهمانن کي اجرڪ پارايا ويا. تقريب ۾ ڊاڪٽرن سان گڏ سگا گهوتڪي شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز، جنرل سيڪريٽري اياز لطيف ڏاڍو.

سگا پنوعاقل شاخ طرفان هڪ ڏينهن جي مفت طبي ڪئمپ

ٻين سگائي ساٿين جي روحن کي ايصال ثواب پهچائڻ لاءِ قرآن خواني ڪرائي وئي، دعا گهري وئي ۽ خيرات پڻ ڪئي وئي، جنهن ۾ سگا پنوعاقل شاخ جي عهديدارن، ميمبرن ۽ شهرين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. هن ڪئمپ جي ٽوٽل او پي ڊي 73 رهي، جن ۾ 23 التراسائونڊ ۽ 12 رت جون ٽيسٽون ڪيون ويون. هن ڪئمپ ۾ رشيد جمال مهر نائب صدر ۽ چيئرمين الشمس اسپتال، مجيب الله شيخ جنرل سيڪريٽري ۽ سيڪريٽري الشمس اسپتال، رب ڏنو ميراڻي، پروفيسر سرور سيف، ڊاڪٽر عبيد الله شيخ، امداد ڪريم شيخ، جي ايم سومرو، عبدالحميد بلو، عبدالسميع شيخ ۽ ٻين پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنيون.

الشمس ميڊيڪل سينٽر اينڊ چيئرٽيبل ڪلينڪ پنوعاقل ۾ مرحوم حاجي الاهي بخش شيخ جي ياد ۾ عورتن جي بيمارين جي علاج لاءِ هڪ ڏينهن جي مفت طبي ڪئمپ 14 آگسٽ 2025ع تي لڳائي وئي، جنهن ۾ ڊاڪٽر رضوانه اشفاق عباسي، ڊاڪٽر شڪيل سجاد ۽ ڊاڪٽر عابده اسلم پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنيون. هن ڪئمپ ۾ مريضن جو چيڪ اپ، دوائون، التراسائونڊ ۽ ٽيسٽون مفت ڪيون ويون. هن ميڊيڪل ڪئمپ ۾ دوائن ۽ خيرات جو سهڪار مرحوم حاجي الاهي بخش شيخ جي فرزند سگا پنوعاقل شاخ جي ساڻي حاجي بشير احمد شيخ ڪيو. ڪئمپ دوران مرحوم حاجي الاهي بخش شيخ، مرحوم شمس الدين شيخ ۽

سگا پات شريف شاخ پاران پي پي ايڇ آءِ دادو جي سهڪار سان ٻوڏ متاثرن لاءِ بچاءُ بند تي مفت ميڊيڪل ڪئمپ

سگا پات شريف شاخ پاران پي پي ايڇ آءِ دادو جي سهڪار سان ڳوٺ اولڊ ڪلري جي بچاءُ بند تي ٻوڏ متاثرن لاءِ مفت ميڊيڪل ڪئمپ 2 سيپٽمبر کان 21 سيپٽمبر 2025 ع تائين لڳائي وئي. جنهن ۾ ڪڇي جي مختلف ڳوٺن اسماعيل تيوڻو، ڪامل تيوڻو، مورچو، علي بخش مهرائي، ٻڍاپور، ڪلوئي، ناصرائي ۽ ٻين ڳوٺن جي 2982 مريضن کي چڪاس ڪري مختلف بيمارين کان بچاءُ لاءِ مفت دوائون ڏنيون ويون جن ۾ مرد، عورتون ۽ ٻارڙا شامل هئا. هن ڪئمپ جي نگراني سگا پات شريف شاخ جي صدر گلزار ڪلهوڙو، پي پي ايڇ آءِ دادو جي DM ڏاڪر حسين سمون، رپورٽ: اظهار علي ڪلهوڙو انفارميشن سيڪريٽري

مانيترننگ آفيسر پائي خان ڪيمٽي ۽ سگا پات شريف شاخ جي جنرل سيڪريٽري حاڪم علي بنڙ ڪئي. هن ڪئمپ ۾ ڊاڪٽر نواز علي سمون، ڊاڪٽر امجد علي ڪوڪي، محمد افضل ملاح ۽ ٻين پنهنجون طبي خدمتون سرانجام ڏنيون. جڏهن ته سگا پات شريف شاخ جي اطلاعات سيڪريٽري اظهار علي ڪلهوڙو، اسد علي بنڙ، امام الدين ملاح، آصف علي بنڙ ڪئمپ جا انتظام سنڀاليا. آخر ۾ سگا پات شريف شاخ جي صدر گلزار ڪلهوڙي ۽ جنرل سيڪريٽري حاڪم علي بنڙ پي پي ايڇ آءِ دادو جي DM ۽ سموري ٽيم جو شڪريو پڻ ادا ڪيو.

سگا پات شريف شاخ پاران صحت کاتي جي ٽيمن سان گڏجي اسڪولي شاگردن کي ڪينسر کان بچاءُ لاءِ ويڪسين لڳائي

سگا پات شريف پاران گورنمينٽ مين پرائمري اسڪول پات شريف ۾ صحت کاتي جي هلنڊر مهر سرواڻيڪل ڪينسر کان بچاءُ جي لاءِ HPV ويڪسين لڳائڻ ۾ مڪمل سهڪار ڪيو ويو. ان موقعي تي PPHI جي ٽيم ۾ شامل استاف ايل ايڇ وي اختر بيگم سومرو، ساڻا سولنگي، سبڻا خاتون چنا ۽ محمد زمان پنهور 9 کان 14 سالن تائين جي 77 شاگردن کي 17 سيپٽمبر 2025 ع تي ويڪسين لڳائي ۽ چيو ته هن ويڪسين سان نياڻين کي فائوڊ پوندو ۽ ڪنهن به افواهن تي ڌيان نه ڏيڻ گهرجي. هنن چيو ته ڊي ايڇ او دادو، ڊي ايم پي پي ايڇ آءِ دادو پاران اسان جي ٽيم جي مانيترننگ ڪئي وڃي ٿي. ويڪسين ڪندڙ استاف سهڪار ڪرڻ تي سگا پات شريف شاخ جي سائين جا ٿورا مڃيا. ان موقعي تي سگا پات شريف شاخ جي صدر گلزار ڪلهوڙو، صدام حسين چنا ۽ اسڪول انتظاميا طرفان ٽيم سان ڀرپور تعاون ڪيو ويو.

سگا پات شريف شاخ پاران پاڻي جي فراهمي لاءِ نلڪو لڳرائي ڏنو ويو

سگا پات شريف شاخ مسڪينن جي مدد ڪرڻ لاءِ هميشه اڳڀري رهي آهي. انهيءَ سلسلي کي اڳتي وڌائيندي شاخ پاران مخير حضرات جي تعاون سان ڳوٺ ڏهي ۾ 15 جولائي 2025 ع تي مسڪين هاري منظور علي سولنگي جي گهر ۾ پاڻي جو نلڪو لڳرائي ڏنو. گهر ۾ مٺي پاڻي جي نعمت ملڻ تي منظور علي سولنگي ۽ سندس معصوم ٻچڙا تمام گهڻو خوش ٿيا. جن سگا پات شريف جي سڀني سائين لاءِ دعائون پڻ ڪيون.

سگا ڪوٽڙي شاخ پاران هڪ ڏينهن جي چمڙي ۽ جنرل ميڊيڪل ڪئمپ

رپورٽ: غفار خان جمالي
جنرل سيڪريٽري

سگا ڪوٽڙي شاخ رين ڪٽي ڪئمپ جو افتتاح ڪيو. ان موقعي تي جنرل سيڪريٽري غفار خان پاران آيل مهمانن کي ڪيمپ جا مختلف شعبا ڏيکاريا ۽ ڊاڪٽرن، ٽيڪنيشن اسٽاف، نرسنگ اسٽاف، سگا ميمبرن ۽ رضاڪارن سان تعارف ڪرايو ويو ۽ مڪمل انتظامن بابت تفصيلي بريفنگ پيش ڪئي. هن ڪئمپ ۾ 925 مريضن کي مفت چڪاسيو ويو ۽ مفت ۾ دوائون ڏنيون ويون. جنهن ۾ ماهر ڊاڪٽرن جي ٽيم ۽ تربيت يافتہ اسٽاف پنهنجون خدمتون پيش ڪيون.

سگا ڪوٽڙي شاخ پاران الله هو پهاري، خدا جي بستي ڪوٽڙي ۾ هڪ ڏينهن جي چمڙي ۽ جنرل ميڊيڪل ڪئمپ 13 جولاءِ 2025 ع تي لڳائي وئي. وائيس چيئرمين سگا پروفيسر خالد حسين چنا، MD PPHI ضلع جامشورو ۽ سيڪريٽري صحت سگا ڊاڪٽر محمد علي راهپوتو، ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر پير منظور علي، پيرل خان کوسو، پير حماد رياض سرپرست اعليٰ گوهر ويلفيئر ايسوسيئيشن، شيخ عبدالله کوهستاني اڳواڻ عباس ڊولپمينٽ فائونڊيشن ۽ عبدالستار پٽو صدر سگا

سگا باڊه شاخ پاران شگر ۽ دل جي بيمارين جي علاج لاءِ مفت ڪيمپ

سگا باڊه شاخ پاران شگر ۽ دل جي بيمارين جي علاج لاءِ مفت ڪيمپ 26 جولائي 2025 ع تي منعقد ڪئي وئي. ڪيمپ جو افتتاح پيپلزپارٽي جي ايم پي اي عادل الطاف حسين انٽر رين ڪاتي ڪيو. ڪيمپ ۾ شگر جي ماهر ڊاڪٽر جهانگير اعوان ۽ دل جي بيمارين جي ماهر ڊاڪٽر محمد فاروق مگسي پنهنجي ٽيم سميت 511 مريضن جو معائنو ڪري کين مفت دوائن سان گڏوگڏ مفيد مشورا پڻ ڏنا. ڪيمپ ۾ چيئرمين ٽائون ڪاميٽي باڊه بدرالدين ساريو، بوسي مڌ باهو چيئرمين رئيس مظفر چانڊيو، شيعه علماء ڪائونسل اڳواڻ، سالار قافلا سيد علي گوهر شاهه نقوي، باڊه ڊولپمينٽ سوسائٽي نائب صدر علي انور عسڪري، باڊه ميڊيا هائوس صدر زيب علي ساريو، جسقم مرڪزي اڳواڻ ڪامريڊ دودو ديشي، ٽائون ڪاميٽي باڊه جي ڪائونسلرن وڏيرو ميهرو جوڻيجو، حاجي گدا حسين تنيو، امتياز سولنگي، رحمت الله چانڊيو، اربيلو اوڏو، ڪامران بدرالدين ساريو، محڪم الدين جوڻيجو، علي دوست کوکر، سڪندر سولنگي ۽ نور ساريو سميت مريضن مردن عورتن ۽ ٻارن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي ايم پي اي عادل الطاف حسين انٽر خطاب ڪندي چيو ته سگا باڊه شاخ تمام بهترين ڪم ڪري رهي آهي، ڏکويل انسانيت جي خدمت ڪرڻ افضل عبادت آهي. هن وڌيڪ چيو ته باڊه لائبريري لاءِ آئون پنهنجي طرفان هڪ عدد اي سي ڊيان ٿو ته جيئن هتان جا شاگرد سکون واري ماحول ۾ پنهنجو تدريسي عمل کي جاري رکي سگهن. گڏوگڏ باڊه

رپورٽ: عبدالرزاق سومرو
صدر

شهر لاءِ واٽرسپلائي اسڪيم ۽ اسپتال اپگرڊيشن پڻ ڪرائي آهي جنهن سان شهرين کي پيئڻ جي صاف ۽ مٺي پاڻي سميت صحت جون سهولتون فراهم ٿينديون. نياز علي جاگيرائي ۽ سگا باڊه شاخ جي صدر عبدالرزاق سومري چيو ته اسان سگا باڊه شاخ جي پليٽ فارم تان هي 45هين ڪيمپ قائم ڪئي آهي جنهن ۾ باڊه ۽ پيرپاسي جي علائقن مان آيل مريضن کي دل، شگر ۽ بلڊ پريشر جا ماهر ڊاڪٽر چڪاس ڪري کين مفت دوائون فراهم ڪرڻ ۾ مدد ڪيون ٿا. ان کان اڳ اسان اکين، چمڙي، هيپاٿائيس بي، سي، سميت مختلف بيمارين جون 45 ڪيمپون قائم ڪري عوام کي صحت جون سهولتون فراهم ڪيون آهن. ٻين مقررن خطاب ڪندي سگا باڊه شاخ جي اهڙي ڪارخيز واري عمل جي ساراهه ڪئي. شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن ياسر عرفات سومرو، سعيد قادر سومرو، عنايت الله کوکر، منصور سومرو، بابر سومرو، آفاق سومرو، فراز پنهور ۽ ساگر سومرو رضاڪارنا طور پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنيون. ڪيمپ ۾ آيل مهمانن کي اجرڪن جا تحفا پيش ڪيا ويا. آخر ۾ عالم انسانيت جي پلائي جون دعائون گهريون ويون.

سگا دولتيور شاخ طرفان اکين جي چڪاس جي مفت ڪئمپ

رپورٽ: ڄام جاويد انٽر
صدر

سگا دولتيور شاخ طرفان ڳوٺ ننگر مڪان ۾ اکين جي چڪاس جي مفت ڪئمپ 30 جولائي 2025 ع تي لڳائي وئي. جنهن جو افتتاح سگا دولتيور شاخ جي صدر ڄام جاويد انٽر ڪيو. هن ڪئمپ ۾ شاخ جا عهديدار ۽ ميمبر پڻ شامل ٿيا. هن ڪئمپ ۾ 1000 مريضن جي OPD چڪاس ڪئي وئي، جنهن مان 500 ماڻهن کي دوائون ڏنيون ويون، 25 مريضن ۾ موتي جو

سگا دولتيور شاخ طرفان ڳوٺ ننگر مڪان ۾ اکين جي چڪاس جي مفت ڪئمپ 30 جولائي 2025 ع تي لڳائي وئي. جنهن جو افتتاح سگا دولتيور شاخ جي صدر ڄام جاويد انٽر ڪيو. هن ڪئمپ ۾ شاخ جا عهديدار ۽ ميمبر پڻ شامل ٿيا. هن ڪئمپ ۾ 1000 مريضن جي OPD چڪاس ڪئي وئي، جنهن مان 500 ماڻهن کي دوائون ڏنيون ويون، 25 مريضن ۾ موتي جو

سگا عرس سومرو شاخ، RCSS ۽ CFWO جي سهڪار سان مفت طبي ڪئمپ

سگا عرس سومرو شاخ، روتري ڪلب سلور سينڊ ڪراچي ۽ سي ايف ڊبليو او جي سهڪار سان، اتادھو سومرا ۾ هڪ ڏينهن واري مفت طبي ڪئمپ جو انعقاد 17 جولائي 2025ع تي ڪيو ويو. هن طبي ڪئمپ جو مقصد مقامي آبادي جي صحت جي بهتري لاءِ سستي ۽ آسان طبي سهولتن جي فراهمي هو. ڪئمپ ۾ تجربڪار ڊاڪٽرن جي تيمر 300 کان

مستقبل ۾ به لڳائڻ جو ارادو آهي ته جيئن پلتي پيل علائقن جي ماڻهن تائين بنيادي صحت جون سهولتون پهچي سگهن. مقامي ماڻهن طرفان به ان قدم کي ساراهيو ويو ۽ وڏي انگ ۾ شريڪ ٿي پنهنجو معائنه ڪرائڻ لاءِ آيا. آخر ۾ منتظمين سڀني ڊاڪٽرن، رضاڪارن ۽ سهڪار ڪندڙ ادارن جا ٿورا مڃيا جن جي مدد سان هي مهم ڪاميابيءَ سان مڪمل ٿي.

ريپورٽ: محمد عرس اوڻو
صدر

وڌيڪ مريضن جو مفت طبي معائنه ڪيو ۽ انهن کي ضرورت مطابق دوائون به فراهم ڪيون ويون. مريضن کي مختلف بيمارين جهڙوڪ شگر، بلڊ پريشر، جھڙي جي بيمارين، عورتن جي مخصوص مسئلن سميت ٻين عام بيمارين جي سڃاڻپ ۽ علاج بابت ڄاڻ ڏني وئي. سگا عرس سومرو شاخ جي منتظمين، روتري ڪلب سلور سينڊ ڪراچي ۽ سي ايف ڊبليو او جي نمائندن چيو ته اهڙيون مفت طبي ڪئمپون

سگا عرس سومرو، گرڙا به شاخ، RCSS ۽ CFWO جي سهڪار سان ڏندن جي بيمارين جي علاج لاءِ مفت طبي ڪئمپ

۽ ڊاڪٽر يائين شامل ٿيون، جن مريضن جي ڏندن جي بيمارين جي مفت چڪاس، دوائون، صفائي، علاج، سور، ڪيڙي، مصنوعي ڏندن بابت ماهر ڊاڪٽرن چڪاس سان گڏ مريضن کي مفت دوائون پڻ ڏنيون ويون. ان موقعي تي مستحق ماڻهن ۾ راشن تقسيم ڪيو ويو.

سگا عرس سومرو، سگا گرڙا به شاخ، سي ايف ڊبليو او ۽ روتري ڪلب سلور سينڊ ڪراچي جي سهڪار سان هڪ روزه مفت ڏندن جي بيمارين جي علاج لاءِ خاص طبي ڪئمپ ڳوٺ اتادھو سومرا، نئون ڪوٽ ۾ 20 جولائي 2025ع تي لڳائي وئي. جنهن ۾ ضياءُ الدين يونيورسٽي ڪراچي جا تجربڪار ڊاڪٽر

سگا عرس سومرو شاخ، RCSS ۽ CFWO جي سهڪار سان مفت ميڊيڪل ڪئمپ

80 اکين جي بيمارين ۾ مبتلا مريضن جو جائزو ورتو ويو ۽ سڀني مريضن کي مفت دوائون فراهم ڪيون ويون. ان کان علاوه 100 مستحق خاندانن ۾ اتي جا ٽيلا پڻ تقسيم ڪيا ويا.

سگا عرس سومرو، روتري ڪلب سلور سينڊ ڪراچي ۽ سي ايف ڊبليو او جي سهڪار سان مفت ميڊيڪل ڪيمپ 3 آگسٽ 2025ع تي لڳائي وئي. هن ڪيمپ ۾ 380 جنرل بيمارين جي مريضن جو مفت طبي معائنه ڪيو ويو.

سگا عرس سومرو شاخ پاران 3 جولائي 2025ع تي نئون ڪوٽ ۽ مٺي جي مستحقن ۾ فرشتا فائونڊيشن روتري ڪلب سلور سينڊ جي سهڪار سان 250 اتي جا ٽيلا ۽ راشن تقسيم ڪيا ويا. 27 سيپٽمبر 2025ع تي تعلقا ڪلوٽي جي مختلف ڳوٺن ۾ غريب مسڪين ماڻهن ۾ 100 اتي جا ٽيلا تقسيم ڪيا. هن خبر جي ڪم ۾ شاخ جي صدر منور علي سومرو، جنرل سيڪريٽري محمد عيسيٰ سومرو، ڊاڪٽر غلام الله ۽ عبدالغفار نهڙيو حصو ورتو.

مسڪراھت فائونڊيشن ٽرسٽ پاران سگا قاضي احمد شاخ ۽ پيس فل سپورٽنگ هينڊس جي سهڪار سان چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارن جي لاءِ مفت ميڊيڪل ڪئمپ

ٿيل هيا جن جا فالو اپ ڪيو ويو. هن او پي ڊي ڪئمپ ۾ مسڪراھت فائونڊيشن ٽرسٽ پاڪستان جي ڊاڪٽرن ڊاڪٽر سمیع اللہ ۽ ڊاڪٽر عمر زيب حصو ورتو. ان موقعي تي سگا قاضي احمد شاخ جو صدر اياز علي چانڊيو، ممتاز علي ميمڻ، پيس فل سپورٽنگ هينڊس تعلقہ قاضي احمد جي سرواڻ محمد رمضان لاشاري ۽ ٻين پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنيون. ڪيمپ کي ايس تعلقہ اسپتال قاضي احمد ڊاڪٽر ظهير آزاد سميت سموري ٽيم پڻ دورو ڪيو ۽ لڳل ڪيمپ جي ساراهه ڪئي.

**ريپورٽ: ممتاز علي ميمڻ
جنرل سيڪريٽري**

مسڪراھت فائونڊيشن ٽرسٽ پاڪستان پاران سگا قاضي احمد شاخ ۽ پيس فل سپورٽنگ هينڊس تعلقہ قاضي احمد جي مڪمل سهڪار سان چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارن جي لاءِ مفت ميڊيڪل (OPD) ڪيمپ تعلقہ اسپتال قاضي احمد ۾ 21 آگسٽ 2025ع تي لڳائي وئي. جنهن ۾ 30 ٻارڙن جو مفت چيڪ اپ ڪيو ويو جن مان 10 ٻارڙن کي آپريشن لاءِ سول اسپتال دادو شفٽ ڪيو ويو. جن جا ٻئي ڏينهن تي پروفيسر ڊاڪٽر محمد اشرف گناترا ٻارڙن جو آپريشن ڪيو. جڏهن ته 5 ٻارڙن کي مستقبل ۾ آپريشن لاءِ رکيو ويو ۽ 15 ٻار اڳ آپريشن

سگا دادو شاخ، روٽري ڪلب دادو گرین ۽ مسڪراھت فائونڊيشن ڪراچي پاران چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارن جي لاءِ مفت پلاسٽڪ سرجري ڪئمپ

اڳواڻي ۾ آپريشن ڪيا ويا جنهن ۾ 6 پلاسٽڪ سرجن، 3 نشي ڏيڻ وارا ڊاڪٽر ۽ ٻيو سهڪاري اسٽاف شامل هئو. هن ڪئمپ کي شهاب الدين شاههائي سيڪريٽري ثقافت، حاڪم علي ائونو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، محمد اعظم ميمڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، سگا پنوعاقل شاخ جي انور علي سيال، عبدالحميد بلو، ريڊنو ميربحر، سگا شاهپور چاڪر شاخ جي جاوید انڙ، سگا دريا خان مري شاخ جي عبدالرحمان خاصخيلي ۽ فهيم الرحمان خاصخيلي، سگا پيارو ڳوٺ شاخ جي جنرل سيڪريٽري رزاق حسين پنهور، سگا مخدوم بلال جي جنرل سيڪريٽري غلام مرتضيٰ پنهور ۽ آغا خان اسپتال ڪراچي جي ڊاڪٽرن دورو ڪيو. هن ڪئمپ ۾ سنڌ جي مختلف ضلعن مان آيل مريضن سان گڏ بلوچستان مان به آيل مريضن جا آپريشن ڪيا ويا. هن ڪئمپ ۾ سگا ۽ روٽري ڪلب جي جن ساٿين رضاڪارانا خدمتون سرانجام ڏنيون. انهن ۾ رفيق احمد سرهيو، عزيز الله پنهور، مقصود احمد ميمڻ، گلزار احمد پرڳڙي، ڊاڪٽر گرمکداس، انجنيئر صلاح الدين جوڻيجو، محمد اعظم ميمڻ، ڊاڪٽر يچن لال مٿاڻي، محمد قاسم خشڪ ۽ نظير احمد سومرو شامل هئا.

**ريپورٽ: عبدالعليم دائودپوٽو
صدر**

سگا دادو شاخ، روٽري ڪلب دادو گرین ۽ مسڪراھت فائونڊيشن ڪراچي پاران چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارن جي لاءِ ٻه روزه مفت پلاسٽڪ سرجري ڪئمپ سول اسپتال دادو ۾ 22 ۽ 23 آگسٽ 2025ع تي لڳائي وئي. جنهن جو افتتاح پروفيسر ڊاڪٽر محمد اشرف گناترا، ڊاڪٽر امجد مستوئي ايم ايس دادو، ڊاڪٽر انصاف حسين مگسي ڊائريڪٽر لمس، سگا جي ڊپٽي سيڪريٽري جنرل پروفيسر بخش علي چانڊيو، سيڪريٽري اطلاعات احمد حسن پنهور، غلام مرتضيٰ پنهور جنرل سيڪريٽري سگا مخدوم بلال شاخ، سگا دادو شاخ ۽ روٽري ڪلب دادو جي عهديدارن گڏجي ڪيو. هن ڪئمپ جي او پي ڊي لاڙڪاڻو، شهدادڪوٽ، قاضي احمد، سيوهڻ، ميهڙ ۽ دادو جي اسپتالن ۾ ڪئي وئي. جتان 98 چپ ۽ تارون ڪٽيل مريض آپريشن لاءِ دادو سول اسپتال پهچايا ويا. پهرين ڏينهن 54 آپريشن جنهن ۾ 38 چپ ڪٽيل ۽ 16 تارون ڪٽيلن جا آپريشن ڪيا ويا ۽ ٻئي ڏينهن 44 آپريشن جنهن ۾ 32 چپ ڪٽيلن ۽ 12 تارون ڪٽيلن جا آپريشن ڪيا ويا. مسڪراھت فائونڊيشن ڪراچي جي 26 رڪني ٽيم ملڪ جي مشهور پلاسٽڪ سرجن پروفيسر ڊاڪٽر محمد اشرف گناترا جي

سگا ڪپرو شاخ پاران هڪ روزا مفت اڪين جي ڪيمپ

سگا ڪپرو شاخ پاران هڪ روزا مفت اڪين جي ڪيمپ 13 سيپٽمبر 2025ع تي لڳائي وئي. جنهن ۾ 557 مريضن کي تپاسيو ويو، جنهن ۾ 140 مريضن کي لينس فيڪو آپريشن ڪيا ويا. جڏهن ته ٻين مريضن کي مفت دوائون ڏنيون ويون. ان موقعي تي سگا جي رپورٽ: اعجاز علي شھوڪ صدر

الشمس ميڊيڪل سينٽر اينڊ چيئرٽيبل ڪلينڪ پٺو عاقل ۾ چپ ۽ تارون ڪٽيل ٻارڙن لاءِ مفت ڪئمپ

الشمس ميڊيڪل سينٽر اينڊ چيئرٽيبل ڪلينڪ پٺو عاقل ۾ چپ ۽ تارون ڪٽيل مريضن جو 26 سيپٽمبر 2025ع تي مفت چيڪ اپ ڪيو ويو، جنهن ۾ ڪراچي کان آيل تيمر راحيل جمالي ۽ نعمان خان پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنيون. ڪئمپ جي اڀري ڏي 25 هئي جن مان 14 ٻارڙن کي مفت سرجري لاءِ THQ اسپتال گهوٽڪي روانو ڪيو ويو. هن ڪئمپ ۾ شروع کان آخر تائين سگا پٺو عاقل شاخ جو جنرل سيڪريٽري مجيب الله شيخ ۽ امداد ڪريم شيخ ميمبر بي ايم سي موجود رهيا، جن مريضن ۽ وارثن کي گهوٽڪي اسپتال روانو ڪرڻ ۾ تمام گهڻي مدد ڪئي.

سگا گڏاپ شاخ پاران اڪين چڪاس جي مفت ڪيمپ

سگا گڏاپ شاخ پاران سگا دولٽپور شاخ جي صدر ڄام جاويد انڙ جي سهڪار سان اڪين جي چڪاس جي مفت ڪئمپ ڊگري ڪونڪر ڪاليج گڏاپ ۾ 30 سيپٽمبر 2025ع تي لڳائي وئي. هن ڪئمپ ۾ ڊاڪٽر محمد احمد، ڊاڪٽر علي مصطفيٰ ۽ ٽيڪنيشن نيواز علي آسپاس جي اسڪولن ۽ ڪاليج جي شاگردن، شاگردياتين، تدريسي ۽ غير تدريسي عملي جي تقريباً 400 ماڻهن جي اڪين جي چڪاس ڪئي وئي، جن مان 100 جڻن کي ويجهي جي نظر جا چشما مهيا ڪيا. ڪيمپ جي ميزباني سگا گڏاپ شاخ جي ظفر حميد بلوچ، راشد حسين بلوچ صدر، علي رپورٽ: راشد حسين بلوچ صدر

سگا گهوٽڪي، پنوعاقل شاخ، مسڪراھت فائونڊيشن ۽ صحت کاتي جي سھڪار سان پيدائشي تارون ۽ ڇپ ڪٽيل ٻارن لاءِ مفت ڪئمپ

سيدا اقرار حسين شاهه ۽ روشن تارا اسڪول گهوٽڪي جي بورڊ آف گورنرز جي چيئرمين سيد علي رضا شاهه سيني مھمانن کي پليڪار ڪيو. افتتاحي تقريب کي سنڌ ٻار ڪائونسل جي ميمبر ايدروڪيت عبدالرزاق مهر، سيڪريٽري تعليم سگا منظور حسين اڃڻ، سگا جي ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي آغا بلاول پٺاڻ، سگا پنوعاقل شاخ جي اڳوڻي صدر انور علي سيال ۽ سگا گهوٽڪي شاخ جي مالياتي سيڪريٽري رثوف پارس دايو خطاب ڪيو. آخر ۾ سگا گهوٽڪي شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ ۽ سگا پنوعاقل شاخ جي صدر پروفيسر غلام مجتبيٰ دايو ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي جو شڪريو ادا ڪندي چيو ته سگا پاران ماھر ڊاڪٽرن جي نگراني ۾ وقت بوقت گهوٽڪي ۽ ضلعي جي مختلف علائقن ۾ اڪين جون ڪئمپون، ڇمڙي جي بيمارين جون ڪئمپون ۽ طبي ڪئمپون مفت لڳايون وينديون آهن ته جيئن عام ماڻهو کي فائدو ملي سگهي. هنن ٻڌايو ته سگا گهوٽڪي ۽ پنوعاقل جي اشتراڪ سان هي چوٿين ڪئمپ لڳائي ويئي آهي. هن ڪئمپ ۾ ٻنهي شاخن جي عھديدارن، ميمبرن ۽ اسڪول جي اسڪاٽوٽس خدمتون سرانجام ڏنيون. ڪئمپ جي پڄاڻي تقريب 27 سيپٽمبر تي روشن اسڪول گهوٽڪي جي ڪانفرنس هال ۾ ٿي. جنهن جي صدارت ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ ڪئي، جڏهن ته خاص مھمان پروفيسر ڊاڪٽر محمد اشرف گناترا، ميمبر سي.اي.سي سيد علي رضا شاه، آغا بلاول پٺاڻ، غلام علي تانوري، محمد زمان دايو، محمد اعظم ميمڻ، رفيق احمد سرھيو ۽ انور علي سيال هئا. تقريب جي پڄاڻي تي مسڪراھت فائونڊيشن جي ٽيم جي ڊاڪٽرن، ٽيڪنيشن، رضاڪارن ۽ ٻين کي مڃتا شيلڊون ۽ ڪارڪردگي سرٽيفڪيٽ پيش ڪيا ويا.

ريپورٽ: اياز احمد دايو
جنرل سيڪريٽري

سگا گهوٽڪي، پنوعاقل شاخ، مسڪراھت فائونڊيشن ۽ صحت کاتي جي گڏيل سھڪار سان سول اسپتال گهوٽڪي ۾ مفت پيدائشي تارون ۽ ڇپ ڪٽيل ٻارن لاءِ ٻه ڏهاڙا مفت طبي ڪئمپ 26 ۽ 27 سيپٽمبر 2025 ع تي لڳائي وئي. ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي منظور احمد ڪنراڻي، پروفيسر ڊاڪٽر اشرف علي گناترا ۽ سگا گهوٽڪي ۽ پنوعاقل شاخ جي اڳوڻن گڏجي رين کاتي ڪيمپ جو افتتاح ڪيو. ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي کي پليڪار ڪندي روشن تارا اسڪول گهوٽڪي جي شاگردن کيس گلستا پيش ڪيا. هن ڪئمپ ۾ 100 جي قريب او پي ڊي ٿي، جنهن مان 68 تارون ۽ ڪٽيل ڇپن جي مريضن کي آپريشن لاءِ داخل ڪيو ويو. چڪاس بعد پروفيسر ڊاڪٽر محمد اشرف گناترا ۽ سندس 28 رڪني ٽيم جي نگراني ۾ 58 مريضن جا انهن ٻن ڏينهن دوران آپريشن ڪيا، جڏهن ته 10 مريضن کي آپريشن لاءِ مسڪراھت سينٽر ڪراچي موڪليو ويو. افتتاحي تقريب ۾ ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي چيو ته سماج سڌارڪ تنظيم پاران مفت طبي ڪئمپون لڳائڻ هڪ ساراه جوڳو قدم آهي جنهن سان عام ماڻهو کي فائدو ملي ٿو. سگا پاران هيءَ ڪئمپ قائم ڪرڻ هڪ بهترين قدم آهي جنهن سان هتان جي بي پھج ماڻهن کي پريور فائڊو حاصل ٿيندو ۽ آپريشن سان سندن لکين روپيا بچي پوندا. هن وڌيڪ چيو ته ٻارڙا پيدائشي طور تارون ۽ ڇپ ڪٽيل پيدا ڇو ٿا ٿين ٿا؟ ان حوالي سان به آگاهي مھر هلائڻ جي ضرورت آهي ته جيئن اهڙو سلسلو گھٽجي سگهي. هن ٻين سماجي تنظيمن کي به اپيل ڪندي چيو ته پٺتي پيل علائقن ۾ پوليو ۽ ڪينسر سميت مختلف بيمارين کان بچاءَ ۽ حفاظتي ٽڪن جي اهميت بابت سجاڳي پيدا ڪئي وڃي. ان موقعي تي سگا گهوٽڪي شاخ جي نائب صدر

سگا خيرپور ناٿن شاهه پاران يوم عاشورا جي سلسلي ۾ سبيل ۽ طبي ڪيمپ

هيلٽ آفيسر دادو، ميڊيڪل سپرنٽنڊنٽ، تعلقه اسپتال خيرپور ناٿن شاهه، پي پي ايڇ آءِ دادو، بي ايڇ يو ٻرڙا جي طبي ٽيم سينيئر ڊاڪٽر غلام حيدر قريشي جي اڳواڻي ۾ گلشير لغاري ۽ محمد حنيف کوسو عزادارن جي تمام بهترين نموني خدمت ڪئي. اهو بندوبست نه رڳو انتظامي ذميواري جو عڪاس هو، پر امام حسين عليه السلام جي مقصد ۽ انسانيت جي خدمت سان سڃي وابستگي جو ثبوت به هو.

سگا خيرپور ناٿن شاهه پاران عزاداري جي تقدس، عوام جي سهولت ۽ صحت جي تحفظ لاءِ 6 جولائي 2025 ع تي 10 محرم الحرام 1447 هـ (يوم عاشورا) جي سلسلي ۾ ڳوٺ بيگوديرو، يوسي بريرا، تعلقو خيرپور ناٿن شاهه ۾ جلوس جو انتظار ۽ طبي

ريپورٽ: نويد علي ڀگهيو
جنرل سيڪريٽري

سهولتن جو مثالي بندوبست ڪيو ويو. ان موقعي تي سبيل امام حسين عليه السلام جو اهم ڀڳو ڪيو ويو. جتي عزادارن، زائرين ۽ راهگيرن لاءِ پاڻي ۽ شربت مهيا ڪيو ويو. سگا خيرپور ناٿن شاهه شاخ جي ساٿين خاص طور تي جنرل سيڪريٽري نويد علي ڀگهيو جي والھان سھڪار سان انهيءَ ڏينهن تي عزادارن کي طبي سهولتن، ايمرجنسي دوائن، پاڻي ۽ فرسٽ ايڊ جي فراهمي ذريعي خدمت جو جذبو پريور نموني سان نڀايو ويو. ان کان علاوه ڊسٽرڪٽ

ڊينگي بخار - Dengue Fever (D.F)

هي ڊينگي بخار اسان جي ملڪ ۾ پهريون ڀيرو 2006ع ۾ منهن ڪڍيو. نئين بيماري هجڻ جي ڪري وڏي ڦڙڦوٽ پئجي وئي. بيماريءَ متعلق گهڻي ڄاڻ نه هجڻ سبب، ڏسندي ڏسندي ڪيترائي مريض موت جي بک بڻجي ويا. ڏينهن ڏينهن هي بيماري وڌندي رهي. ڊينگي بخار جو مچر فليو ويراڻيڊاء (Flaviviridae) ڪٽنب سان تعلق رکي ٿو. جنهن ڪٽنب ۾ ٻن قسمن جا مچر ڊينگي بخار جو ڪارڻ بڻجن ٿا. هڪ جو نالو ايڊيز آئيجائپٽس (Ades Aegypti) ۽ ٻئي مچر جو نالو ايڊيز البوبڪٽس (Ades Albopictus) آهي. مليريا ۾ رت دير سان ڊوگي ٿئي ٿو، پر ڊينگي بخار ۾ رت کي جيتري گرمي ملندي آهي اوترو جلدي روڳي ٿيندو آهي. تنهن کان سواءِ مليريا جو مچر گهڻو ڪري رات جي وڳوڙي ۾ حملو ڪري ٿو، جڏهن ته ڊينگي مچر سوجھري ۾ صبح جو 6 کان 9 وڳي جي اندر ۽ شام جو 4 وڳي کان سج لٿي کان پھريائين حملو ڪري ٿو. مليريا جو بخار واري سان ٿيندو آهي ۽ ڊينگي بخار ساندهه هلندو آهي.

- رت وهڻ
- دل جي ناڪامي Heart Failure
- ساهه کڻڻ ۾ ناڪامي Respiratory Failure
- ڦڦڙن تي سوڄ
- رت ۾ کنڊ جي کوٽ
- ڪيلشر جي گهٽتائي يا کوٽ
- پيشاب جي کوٽ يا گهٽجڻ
- جڏهن مريض جو بلڊ پريشر گهٽجي وڃي ته مريض هوش ۽ حواس وڃائي ويهي ٿو.

خطرناڪ نشانيون: Danger Signs

- صحت صحيح نه ٿيڻ، خراب ٿيڻ
- لڳاتار الٽي ۽ پاڻي پي نه سگهڻ
- پيٽ ۾ سخت سور
- ننڊا ڪڙو ۽ سڪون نه ملندڙ، اڃانڪ تبديل ٿيندڙ رويو.
- رت جو اچڻ، نڪهري، ڪاري ڪاڪوس جو اچڻ، رت جون الٽيون اچڻ، پيشاب ۾ رت اچڻ.
- رت جو جسام ۾ گهٽجڻ، ٿڌو ڏڪندڙ هٿ ۽ پير.
- 4-6 ڪلاڪن تائين پيشاب جو نه اچڻ.

علاج - بغير دوائن جي:

- پاڻيءَ جي گهٽتائي پوري ڪرڻ، مچر داني لڳائڻ، الٽيءَ لاءِ الٽي جو شربت يا تڪيون ڏيڻ.

دوائن وسيلي:

- پاڻياٺ جي گهٽتائي لاءِ O.R.S، بخار لاءِ پيراسٽامول، اسپرين ۽ بروفين ڪڏهن به نه ڏجي. پاڻي جي زياده گهٽتائي هجي ته ڊرس لڳائڻ گهرجن.

ڏاهپ جا موتي: Pearls of Wisdom

- 3 ڏينهن کان وڌيڪ بخار هجي ته ان کي ڊينگي بخار تصور ڪري سگهجي ٿو. چاهي ان کي ڪابه نشاني هجي يا نه هجي.
- مڪمل صحتياب ٿيڻ ۾ 6-10 ڏينهن لڳي سگهن ٿا.
- جيڪي بخار جا ڪيس رپورٽ ٿين ته پڪ سمجهجي ته ان ۾ هڪ ڪيس ضرور ڊينگي بخار جو هوندو.
- ڊينگي بخار جو ڪو خاص علاج ڪونهي.
- مريضن کي صلاح ڏجي ته بخار ۾ دوا پيراسٽامول استعمال ڪري. آرام ڪرڻ سان گڏ گهڻو پاڻي پيئي. جي سمجهجي ته مريض گهڻو بيمار آهي ته جلدي ۾ ماهر ڊاڪٽر سان رابطو ڪجي.

بخار کان اڳ احتياط وارا اپاءَ: Prevention

- ڊينگي بخار جو ڪو به خاص علاج ڪونهي. صرف احتياطي تدبيرون ڪجن.
- ڊينگي بخار لاءِ اڃا تائين ڪا به وڪسين (ٽڪا) نه آهي.
- گهريلو استعمال لاءِ گڏ ڪيل پاڻي جيڪو زمين جي هيٺان ٽانڪين ۾ يا مٿي ٺهيل ٽانڪين ۾ هجي. ڊپن ۽ ڊرمن ۾ هجي ان کي چڱيءَ طرح ڍڪي رکجي. ائين نه ٿئي جو مچراچي اتي واڌ ويجهه ڪري.

(ڊاڪٽر خير محمد پيرزادو جي ڪتاب مگلن جهڙا ٻار ٿا، قلبن جيئن نهجن مان ورتل)

بيماريءَ جو علم: Epidemiology

- ڊينگي بخار (D.F) جاري ۽ ساري آهي. مچر وسيلي وائرل بيماري موت ۽ فنا سان.
- نقصان وارو جيوڙو ڦهلجي يا داخل ٿئي ٿو. زهريلي چڪ عورت ايڊز آئيجائپٽي سان زهر ڦهلجي ٿو.
- 50 سالن ۾ ٽيهوڻو اثر وڌيو آهي.
- دنيا جي 112 ملڪن کان مٿي موجود آهي.
- دنيا جي آبادي جو لڳ ڀڳ 2.5 کان 3 ڏهه ڪرب رسڪ تي آهن. ڊينگي بخار جي زخم سان. 5 کان 100 ڏهه لک ڊينگي بخار جا ڪيس ۽ 0.5 ڏهه لک خوني ڊينگي بخار جا ڪيس ظاهر ٿين ٿا پوري دنيا ۾.

علم ڊينگي بخار جون نشانيون: Clinical Features

- مريض کي اوجھو سرد ۽ سان بخار ٿيندو آهي. جيڪو 102^{OF} فارن هائيت کان وڌي تڪڙو 105^{OF} فارن هائيت تائين پهچندو آهي. عام حالتن ۾ بخار جو ساندھ تن کان پنجن ڏينهن تائين اوج تي هوندو آهي.
- مريض کي تمام گهڻي سستي ٿيندي آهي. اکين تي سوڄ ۽ غنودگي ٿيندي آهي.
- مريض جي دل ڪچي ٿيندي آهي. اٻڙڪا ۽ آت ايندا آهن ۽ آخر ۾ الٽي ايندي آهي.
- مريض کي مٿي ۾ سخت سور هوندو آهي.
- مريض جي وات جو ڏاڏو خراب ٿي ويندو آهي. زبان به خشڪ ٿي ويندي آهي.
- مريض کي گوڏن ۾ به سور ٿيندو آهي.
- مريض کي نڪهري ايندي آهي ۽ مسوڙن مان رت وهندو آهي.
- مريض کي اکين ۾ به سور ٿيندو آهي ۽ گوشت/نسن (Muscles) ۾ به سور ٿيندو آهي.
- مريض ۾ پاڻياٺ جي گهٽتائي ٿي ويندي آهي.
- ۽ بعد ۾ ريش يا سنھا سنھا ڏاڏا نڪرندا آهن.

مونجهارو: Complications

- دماغ تي سوڄ جيڪا انفڪشن جي ڪري ٿئي ٿي.
- جهٽڪا
- نڪهري

مرڪزي روشن تارا اسڪول انتظاميا ڪاميٽي جي گڏجاڻي

آهي، تنهنڪري سموري سنڌ جي سگا جي قافلي کي هر وقت متحرڪ رهڻو پوندو. سيڪريٽري تعليم سيني آيل سائين جا ٿورا مڃندي چيو ته اسان جي ڪوشش هوندي ته سڀ اسڪول گڏجي هلن ۽ انهن جو تعليمي معيار بهتر ڪان بهترهجي. گڏجاڻي ۾ وائيس چيئرمين خالد حسين چنا، سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، سيڪريٽري ماليات نورمحمد سيال، سيڪريٽري صحت محمد علي راهپوٽو، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي پيرل خان کوسو، ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي تاج محمد وساڻ، خادم حسين ڪانڌڙو، انجنيئر محمد اسلم چانڊيو، غلام نبي پنهور، رفيق احمد سرهيو، انور سيال، غوث بخش ڪلڙو، اياز لطيف دايو، عرفان علي ڪلڙو، فوزيه لغاري، اشرف خادم، جميل احمد کوسو، امتياز علي ڪنڀر، عبداللہ سيال، صابر علي کوکر، شهزاد شيخ، مزمل علي، عبدالله امير، وارث علي سهتو، غلام محمد پنهور، فياض علي، نجاد علي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

مرڪزي روشن تارا اسڪول انتظاميا ڪاميٽي جي گڏجاڻي 30 آگسٽ 2025ع تي حيدرآباد اسپورٽس ڪامپليڪس ۾ سگا جي چيئرمين رفيق احمد جعفري جي صدارت ۾ ٿي. گڏجاڻي جي ڪارروائي سيڪريٽري تعليم منظور حسين اڄڻ هلائي. مينيجر تعليم اشرف پٺاڻ ايجنڊا پيش ڪئي ۽ گذريل ڪارروائي پيش ڪئي. تلاوت ڪلام پاڪ جي سعادت جميل احمد کوسي حاصل ڪئي. پٺاڻي جا شعر جاويد احمد انڙ پيش ڪيا. هن گڏجاڻي ۾ استادن جو عالمي ڏهاڙو آڪٽوبر مهيني ۾ ممتاز مرزا آڊيٽوريم ۾ ملهائڻ ۽ روشن تارا اسڪولز فائونڊيشن تي وڌيڪ پيش رفت ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو. ان کان علاوه اسڪاٽ ليدر ٽريننگ جلد ڪرائڻ جو پڻ فيصلو ڪيو ويو. رفيق احمد جعفري گڏجاڻي کي خطاب ڪندي چيو ته سگا پنهنجي وسيلن آهر شاندار ڪم ڪري رهي آهي جنهن جو سمورو ڪريڊٽ رضاڪارن ڏانهن وڃي رهيو آهي. هن چيو ته اسان کي پنهنجي ڌرتي جي ماڻهن جي لاءِ سماجي ڪيتر ۾ گهڻو ڪجهه ڪرڻو

ميمبر سي اي سي غلام علي ٽانوري جو روشن تارا اسڪول گلشن حديد جو دورو

31 آگسٽ 2025ع تي غلام علي ٽانوري مور سنڌي ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي ۽ ڏاکڻي حسين ٽانوري ميمبر سگا هنگور جا شاخ روشن تارا اسڪول گلشن حديد جو دورو ڪيو. ان موقعي سگا گلشن حديد شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد بخش عباسي، خادم حسين ڪانڌڙو جنرل سيڪريٽري ۽ چيئرمين روشن تارا اسڪول سندن آڏڙيا ڪيو ۽ کين اسڪول ۽ شاخ جي سرگرمين بابت ڄاڻ ڏني. آيل مهمانن اسڪول انتظاميا جي محنتن کي ساراهيو ۽ چيو ته اوهان کي جس هجي جو ڪراچي، جهڙي شهر ۾ معياري تعليم ڏيڻ لاءِ ڪوشاڻ آهي.

ڪلسٽر وائيز روشن تارا اسڪولن جي استادن جي تربيت

هر سال سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن روشن تارا اسڪولن جي استادن لاءِ گرمين توڙي سياري واري موڪلن دوران تربيتي پروگرام منعقد ڪرائيندي آهي. ان سلسلي کي جاري رکندي سڀني روشن تارا اسڪولن جي استادن لاءِ ٻن ڏينهن تي مشتمل تربيتي پروگرام 14 جولاءِ کان 30 جولاءِ 2023 ع تائين چئن ڪلسٽرز ۾ منعقد ڪيا ويا جن ۾ گهوٽڪي، حيدرآباد، گلشن حديد ۽ سيوهڻ شامل هئا. انهن چئن ئي ڪلسٽرز ۾ جتي استادن جو تعداد گهٽ هو، اتي ويجهن اسڪولن مان 2، 3 استادن کي گڏ ڪري هڪ ڪلسٽر بڻايو ويو. ان تربيتي پروگرام لاءِ اسڪولن مان استادن جي نامزدگي جو هدف ڪل 175 استادن کي تربيت ڏيڻ هو، پر اسڪول جي انتظاميا جي دلچسپي ۽ گهرج ڏسي اهو انگ وڌائي 193 تي پهچايو ويو. ان تربيتي پروگرام جو مقصد استادن جي تدريسي صلاحيتن، علم ۽ نون طريقن کي وڌائڻ ۾ مدد ڪرڻ کان سواءِ، استادن جي صلاحيتن ۾ اضافو آندو وڃي ته جيئن اهي ڪلاس روم جي اثرائت کي بهتر بڻائي سگهن، گهٽ وسيلن وارن ٻارن لاءِ سٺا تدريسي نتيجا حاصل ڪري سگهن. هي تربيت نوان تدريسي طريقا، ڪلاس روم مينيجمينٽ، بالڪيٽ جي ابتدائي سکيا، STEM، مؤثر

ڊائنامڪس، فهمير الدين ميمڻ ۽ آصف علي (موضوع: STEM ۽ انگريزي)، بسم شاهه (موضوع: بالڪيٽ جي ابتدائي سکيا)، اشرف لاريب (موضوع: ECE/ECI)، ظفر علي (موضوع: STEM)، محمد حنيف جاويد (موضوع: نصاب جي مؤثر ترسيل)، بابر علي (ڪلاس روم مينيجمينٽ) ۽ ضمير حسين (موضوع: نصاب جي ترسيل)، هر ڪلسٽر ۾ ٻن ڏينهن جي تربيت ٿي، جتي استادن کي جديد تدريس جي طريقن، ڪلاس مينيجمينٽ، STEM، ECE ۽ نصاب جي مؤثر ترسيل تي تربيت ڏني وئي. تربيت جي شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ٿي. استادن کي پنج گروپن ۾ ورهايو ويو Innovative, Talented, Motivational, Spiritual, General هر گروپ کي الڳ ٿيل تي ويهاريو ويو ۽ تعارف ڪرائڻ بعد ماسٽر ترينرنهن جي مسئلن ۽ تجويزن تي ڪم ڪيو. جنهن ۾ مارشملو ٽاور سرگرمي، بنگو گيم، ڦوڪڻو ڦوڪڻ جي مشق، شاعري تخليق، گهٽ ۽ بغير خرچ واري سرگرمي، مواد سان منصوبا، جانورن جي رانديڪن سان ڪهاڻي ٺاهڻ، جديد تعليمي رحائن جو جائزو، نصاب جي مؤثر ترسيل جهڙيون سرگرميون ڪرايون ويون. هر سيشن جي آخر ۾

استادن طرفان ريفليڪشن فارم پرايا ويا، جتي انهن تربيت کي تمام مفيد ۽ دلچسپ قرار ڏنو. انهن واڌو وقت، فالو اپ وزٽ، ۽ مسلسل سهڪار جي گهر ڪئي ته جيئن سکيا عمل ۾ آڻي سگهجي. ان تربيتي پروگرام ۾ جن مهمانن شرڪت ڪئي انهن ۾ رفيق احمد جعفري چيئرمين، خالد حسين چنا وائيس چيئرمين، علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، منظور حسين اڄڻ سيڪريٽري تعليم، سهيل ايوب سينيئر مئنيجر تعليم اتفاق فائونڊيشن، صفير خان عباسي ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي ۽ ٻيا شامل هئا. هن تربيتي سيشن دوران سڀني اتفاق فائونڊيشن جي تعاون جي واکاڻ ڪئي ۽ مستقبل ۾ به تعاون لاءِ درخواست ڪئي وئي. هي تربيت پروگرام چئن ئي ڪلسٽرز ۾ نهايت ڪامياب رهيو. سيشن دلچسپ، منظم، ۽ پروفیشنل ڊولپمينٽ جي گهرجن مطابق هئا.

تدريسي طريقيڪار، نفسيات، آڪسفورڊ پري-پرائمري انگريزي ۽ رياضيءَ جي ڪتابن تي تربيت، ڪيريئر ڪائونسلنگ جي مضموعن تي مشتمل هئي. تربيت جي شروعات ۾ TNA (استادن جي ضرورتن جي سڃاڻپ) ڪئي وئي، جنهن جي بنياد تي تربيت جا موضوع طئي ڪيا ويا. اها تربيت روايتي طريقي کان مختلف هئي. ڇاڪاڻ ته اڄ جو شاگرد ٽيڪنالاجي، موبائل گيمز ۽ AI اوزارن جي ذريعي سکڻ لڳو آهي. انهيءَ نئين رجحان کي سمجهي، تربيت اهڙي طريقي سان ترتيب ڏني وئي، جيڪا شاگردن جي نئين سکيا جي اندازن سان هم آهنگ هجي. هن تربيتي پروگرام ۾ آءِ. بي. اي. سکر، زيبسٽ ۽ آغا خان يونيورسٽي جي ماسٽر ترينر شامل هيا، جن ۾ ڊاڪٽر تنوير حسين شاهه (موضوع: نفسيات ۽ ڪلاس روم مينيجمينٽ)، سميرا (موضوع: ڪلاس روم

گهوٽڪي ڪلستر

روشن تارا اسڪول گهوٽڪي، پنوعاقل، ڪشمور ۽ شڪارپور

گهوٽڪي ڪلستر جي استادن لاءِ ٻن ڏينهن تي مشتمل تربيتي پروگرام 14 ۽ 15 جولاءِ 2025 ع تائين روشن تارا اسڪول گهوٽڪي ۾ منعقد ڪئي وئي. هن تربيتي پروگرام ۾ ڪل 71 استاد شامل هيا. جن مان روشن تارا اسڪول گهوٽڪي جا 32 استاد، روشن تارا اسڪول پنوعاقل جا 14 استاد، روشن تارا اسڪول ڪشمور جا 18 ۽ روشن تارا اسڪول شڪارپور جا 7 استاد شامل هيا. تربيتي پروگرام جي شروعات افتتاحي تقريب سان ٿي جنهن ۾ سيڪريٽري تعليم منظور حسين اڄڻ، آغا بلاول خان پناه ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، محمد زمان دايو ميمبر

مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، صفيه عباسي ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، سگا گهوٽڪي شاخ جي صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ، اياز لطيف دايو جنرل سيڪريٽري، عبدالرئوف دايو ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي، سيد علي رضا شاھ چيئرمين بورڊ آف گورنرز روشن تارا

ورهايا، جن ۾ روشن تارا اسڪول ڪشمور مان آمنه چنا، عذرا سومر، شبانه ڪلهوڙو، اميرين ڪلهوڙو، شائيرا سومرو، شهنشلا ڪوسو، فرحانه ڪلهوڙو، صفيه ڪوسو، عمران حسين، راشد علي، عبدالواحد، شڪيل احمد، نجمه ميراڻي، ثمره چنه، مڪثو خان، عاقب علي، شوڪت علي، غلام شبير

روشن تارا اسڪول شڪارپور مان سلمى ظهور، نويد دايو، نبيل سومرو، ڪوثر هڪڙو، جميد سانجراڻي، سويره ڏهر، نما سومرو، روشن تارا اسڪول گهوٽڪي مان ڪوثر مهتاب پنهور، حفظه مهر، مريم ڪولاچي، آرتي ڪيولراماڻي، ساحل منگي، سمرا بطره، نازيه قريشي، اروسا، عنايت ميراڻي، شمين، شبنم سومرو، شبنم دايو، رومالند، مهتاب چنه، عائشه نور، انجيلي لنڊ، اميرين، محمد پنهل، طالب حسين، سلطان محمود، محمد اذان، تاج محمد، سنجي گويا، نثار گجر، عمران علي، عليشبه خان، فهيم ٿهيم، رافيه، شمين، شام لال، باسط علي، فيصل خان ۽ روشن تارا اسڪول پنوعاقل مان محمد عثمان، زاهد حسين، ياسر علي سيال، عثمان ڪلهوڙو، عابده پروين دايو، سيماء سيال، صائمہ انڊڙ، پوچا، نور، رينا ڪٽاريا، امتياز، ربحانه ۽ نبيل شامل هئا.

اسڪول گهوٽڪي، ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ وائيس چيئرمين روشن تارا اسڪول گهوٽڪي، غوث بخش ڪلوڙ چيئرمين روشن تارا اسڪول ڪشمور، جي. ايم سومرو والدين جو نمائندو، روشن تارا اسڪول پنوعاقل، نورين ڌاريجو پرنسپال روشن تارا اسڪول پنوعاقل شامل هئا. آيل مهمانن کي گهوٽڪي شاخ جي ميمبرن پليڪار ڪيو تنهن کان پوءِ باقاعده تربيت جو آغاز ڪيو ويو. تربيتي پروگرام ۾ ٻه وقت ريفريشمنٽ ۽ مانهجاندو ڏنو ويو. هيءَ تربيت سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۽ اتفاق فائونڊيشن جي گڏيل سهڪار سان ڪرائي وئي جنهن جي پڄاڻي ۽ تي استادن کي سرٽيفيڪيس سان نوازيو ويو. اختتام تي تقريب ۾ اسٽيج سيڪريٽري جا فرائض اياز لطيف دايو جنرل سيڪريٽري سگا گهوٽڪي شاخ ادا ڪيا. آيل مهمانن تربيت حاصل ڪندڙ استادن ۾ سرٽيفيڪيٽس

حیدرآباد کلستر

(روشن تارا اسکول میرپور خاص، ہالا، کپرو، محرابپور ۽ شاہپور چاکر)

حیدرآباد ڪلستر جي
استادن لاءِ ٻن ڏينهن تي
مشمول تربيتي پروگرام
سنڌ اسپورٽس هاسٽل
حیدرآباد ۾ 18 ۽ 19
جولاءِ 2025ع تائين
منعقد ڪئي وئي. جنهن
جي شروعات افتتاحي
تقريب سان ٿي جنهن ۾
سگا جي سيڪريٽري
تعليم منظور حسين اچڻ،

کاروباري کامیٽي، صفیہ عباسی میمبر مرکزی کاروباري کامیٽي، افتاب ملاح میمبر کاروباري کامیٽي سگا شاهپور چاکر شاخ، اشرف خادم چیئرمین روشن تارا اسکول میرپور خاص، جاوید احمد انور چیئرمین روشن تارا اسکول شاهپور چاکر، نذیر ناز صدر، سگا حیدر آباد خواتین شاخ، عربیہ نور جنرل سیکریٽری، حیدر آباد خواتین

آفتاب ملاح واڱيس چيڙمين روشن تارا اسڪول شاهپور ڇاڪڙ اشرف خادم چيڙمين روشن تارا اسڪول ميرپورخاص شرڪت ڪئي. تربيت جو آغاز تلاوت ڪلام سان ڪيو ويو. تربيت ۾ ماستر ترينر محمد حنيف جاويد، فهيم الله ۽ بي بي اي سکرمان شرڪت ڪئي. حيدرآباد ڪلسٽر ۾ ڪل 34 استادن شرڪت ڪئي، جن روشن تارا اسڪول ميرپورخاص جي

شاخ: امير علي جوڻيجو اڳوڻو ميمبر سگا مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي خصوصي طور شرڪت ڪئي. سڀني مهمانن تربيت حاصل ڪندڙ استادن ۾ سرٽيفيڪيٽس ورهايا، جن ۾ روشن تارا اسڪول ڪپرو جي پون ڪمار، وڪرم، عامر، نریش ڪمار، ابوبڪر، شبير احمد، وڪرم، اورنگزيب، روي چند، محمد صديقي، ڀڳون داس، امتياز، ايمانوئل، شعيب اختر، نويد احمد، عبدالحڪيم، روشن تارا اسڪول محرابپور جي مشاهد حسين، ارسلان علي، فائزه علي، وارث علي، روشن تارا اسڪول ميرپورخاص مان فوزيه، الينا، صابرينه، سائره، بختيار روشن تارا اسڪول شاهپور ڇاڪر جي زويا، مريم، صنم، صبا، روشن تارا اسڪول هالا جي مجيد عباسي، آمنه، نويد احمد، عبدالحڪيم، مجيد عباسي، بختيار ۽ شعيب اختر شامل هئا.

4 استاد، روشن تارا اسڪول هالا جي 3 استادن، روشن تارا اسڪول محرابپور جي 9 ۽ روشن تارا اسڪول کپرو جي 18. شاهپور جا ڪر جي 4 استاد هن تربيت مان مستفيد ٿيا. تربيتي پروگرام ۾ ريفريشمنٽ ۽ مانهاندو ڏنو ويو. هي تربيت سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۽ اتفاق فائونڊيشن جي گڏيل سهڪار سان ڪرائي وئي جنهن جي پڄاڻي تي استادن کي سرٽيفڪيٽس سان نوازيو ويو. اختتام تي تقريب ۾ اسٽيج سيڪريٽري جافرائض اشرف لاريب مئنيجر تعليم ادا ڪيا. رفيق احمد جعفري چيئرمين، منظور حسين اچڻ سيڪريٽري تعليم، خالد حسين چنا وائيس چيئرمين ۽ ٻين معزز مهمانن ۾ نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات ۽ چيئرمين روشن تارا اسڪول سيوهڻ، تاج محمد وساڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، پيرل خان کوسو ميمبر سگا مرڪزي

ڪراچي ڪلسٽر

(روشن تارا اسکول گلشن حدید، سچل گوٹ ۽ بچل گوٹ)

ڪراچي ڪلسٽر جي استادن لاءِ ٻن ڏينهن تي مشتمل تربيتي پروگرام، آفيسرز ڪلب پاڪستان اسٽيل ٽائون ڪراچي ۾ 23 ۽ 24 جولاءِ 2025ع تي منعقد ڪيو ويو اها تربيت سگا جي سيڪريٽري تعليم منظور حسين اڄڻ جي نگراني ۾ ٿي. جنهن جي شروعات افتتاحي تقريب سان ٿي. ان تربيتي پروگرام ۾ مهمان خاص ۾ رفيق احمد جعفري چيئرمين، علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، تاج محمد وساڻ ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، صفيه عباسي ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، ڊاڪٽر محمد بخش عباسي

گوٺ جي 14 استادن، روشن تارا اسڪول گلشن حديد جي 14 استاد تربيت مان مستفيد ٿيا. تربيتي پروگرام ۾ ريفريشمنٽ ۽ مانجهاندوڻو ويو. هي تربيت سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۽ اتفاق فائونڊيشن جي گڏيل سهڪار سان ڪرائي وئي. تربيت جي پڄاڻي تي استادن کي سرٽيفڪيٽس سان نوازيو ويو. اختتامی تقريب ۾ اسٽيج سيڪريٽري جا فرائض اشرف لارڻ مئنيجر تعليم ادا

صدر سگا گلشن حديد شاخ، خادم حسين ڪانڌرو چيئرمين روشن تارا اسڪول گلشن حديد، حاجي خان منگي وائيس چيئرمين روشن تارا اسڪول گلشن حديد ۽ سهيل ايوب اتفاق فائونڊيشن جو نمائندو شرڪت ڪئي. منظور حسين اڄڻ سيڪريٽري تعليم سيني آيل اسٽادن ۽ سائين کي خوش آمديد چيو ۽ ان تربيتي پروگرام کي منعقد ڪرڻ جي مقصدن تي روشني وڌي. سيڪريٽري جنرل علي

ڪيا. آيل مهمانن تربيت حاصل ڪندڙ استادن ۾ سرٽيفيڪيٽس ورتايا، جن ۾ روشن تارا اسڪول گلشن حديد جي سلمان مرتضٰ، گل بسمان، انيلا ڪرن، عاتزه، لاجپا، مهر النساء، شاهه بيبي، نسرين، فوزيه علي، فخر النساء، صبا، سورت، نوشين، صبا صديقي، روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ جي ڌرتي گوپانگ، زينت رئيس، سعيد، عبدالحميد، شازيه ياسين، رازيه محمود، شاهه بانو، شيلا سومرو، پارس شاهه، نصرت، انيلا شاهه، زرقا سومرو، زينت سومرو، صبا صديقي، مختيار احمد، روشن تارا اسڪول سچل ڳوٺ جي ڪلثوم لياقت، طويي، ارم صديقي، ثمينه حسين، علي محمد، مبشر احمد، غلام حيدر، احمد، شنه شيخ، سيده عليشه، انيق، زينب خان ۽ احمد محمد شامل هئا.

حسين بروهي، اتفاق فائونڊيشن جي نمائندي سهيل ايوب کي پليڪار ڪيو ۽ اتفاق فائونڊيشن جو شڪريو ادا ڪيو ڇاڪاڻ ته هن تربيتي پروگرام ۾ هنن جو خاص سهڪار رهيو. علي حسين بروهي جن پنهنجي تقرير ۾ اتفاق فائونڊيشن جي مڪمل تاريخ استادن کي ٻڌائي، تنهن بعد سهيل ايوب خطاب ڪندي سڱا جي تعليمي توڙي سماجي خدمتن جي واڪاڻ ڪئي. آخر ۾ چيئرمين رفيق احمد جعفري تربيتي پروگرام تي روشني وڌي. افتتاحي تقريب بعد تربيت جو باقاعده آغاز ڪيو ويو. هن تربيت ۾ ماستر ٽرينر محمد حنيف جاويد ۽ سيما آءِ بي اي سرڪر مان شرڪت ڪئي. ڪراچي ڪلسٽر ۾ ڪل 43 استادن شرڪت ڪئي، جن ۾ روشن تارا اسڪول سچل گوڏ جي 15 استادن، روشن تارا اسڪول بچل

سيوهڻ ڪلسٽر

(سيوهڻ، دادو، ڀان سيدآباد، قلجي اسٽيشن، ميهڙ ۽ سيتاروڊ)

سيوهڻ ڪلسٽر جي استادن لاءِ ٻن ڏينهن تي مشتمل تربيتي پروگرام 28 ۽ 29 جولاءِ 2025 ع تائين روشن تارا اسڪول سيوهڻ ۾ منعقد ڪئي وئي، جنهن جي شروعات افتتاحي تقريب سان ٿي جنهن ۾ سگا جي سيڪريٽري تعليم منظور

استادن ۾ سرٽيفيڪيٽس ورهايا. سرٽيفيڪيٽس ورهائڻ واري تقريب ۾ روشن تارا اسڪول سيوهڻ جي چيئرمين نور محمد سيال مرڪز جو شڪريو ادا ڪندي چيو ته سيڪريٽري جنرل جن جي ڪاوشن سان اتفاق فائونڊيشن ۽ سگا مرڪز جي گڏيل سهڪار سان هي تربيتي پروگرام منعقد ڪيو ويو. جيڪو يقينن روشن تارا اسڪول جي استادن لاءِ لاڳاپو ثابت ٿيندو. آخر ۾ اختتام تي تقريب کي خطاب ڪندي علي حسين بروهي تربيت جي اهميت ۽ فائدين تي روشني وجهندي چيو ته انشاءِ الله مستقبل ۾ به اهڙي قسم جا تربيتي پروگرام منعقد ڪرايا ويندا ۽ انهن تربيت وٺندڙ استادن جو فالو اپ پڻ ورتو ويندو. هن تربيت ۾ ماسٽر ٽرينر محمد حنيف جاويد ۽ ظفر راجڙ ڪروڻي آءِ بي اي سکر مان شرڪت ڪئي. تربيت حاصل ڪندڙ استادن ۾ روشن تارا اسڪول سيوهڻ جي شگفت هاليپوٽو پرهه بگهيو، صدوري مهر، شائستہ، سعديہ، زينت اولو

حسين اڄڻ، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات ۽ چيئرمين روشن تارا اسڪول سيوهڻ، پرنسپال شمير اختر لاکوروشن تارا اسڪول سيوهڻ ۽ ريشما سيال ڪوآرڊينيٽر روشن تارا اسڪول سيوهڻ شامل هئا. آيل مهمانن کي سيوهڻ شاخ جي ميمبرن پليڪار ڪيو. تنهن کان پوءِ باقاعده تربيت جو آغاز ڪيو ويو. هن تربيتي پروگرام ۾ ڪل 43 استاد شامل هئا، جن ۾ روشن تارا اسڪول سيوهڻ مان 15 استاد، روشن تارا اسڪول دادو مان 7 استاد، روشن تارا اسڪول ڀان سيدآباد مان 7 استاد، روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن مان 6 استاد ۽ روشن تارا اسڪول ميهڙ مان 8 استاد هن تربيت مان مستفيد ٿيا. تربيتي پروگرام ۾ ٻه وقت ريفريشمنٽ ۽ مانجهاندو ڏنو ويو. هي تربيت سنڌ گريجوئيٽس ائسوسيئيشن مرڪز ۽ اتفاق فائونڊيشن جي گڏيل سهڪار سان ڪرائي وئي، جنهن جي پڄاڻي تي استادن کي سرٽيفيڪيٽس سان نوازيو

فريده سولنگي، فهميده پٽو، شوبنا ڏيٿو، فوزيا بگهيو، نورين بانو، رخسار سولنگي، ڪومل هاليپوٽو، ڪنول هاليپوٽو، رخسانه سولنگي، روشن تارا اسڪول دادو جي صابر علي، امجد علي، عروج ڪنول ميمڻ، عظميٰ ڪنول، شمره سولنگي، تبسم سولنگي، ڪلثوم سولنگي، روشن تارا اسڪول ڀان سيدآباد عبد الرحمان، شميرين شيخ، نجاد علي چنا، فرزانه پند، اقصيٰ خالد، حنا نور آرائين، سونيا پند، روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن جي طاهر حسين، جنيد احمد، عبداللطيف پنهور، سهيل احمد، غلام نبي پنهور، روشن تارا اسڪول ميهڙ جي ياسمين چنه، اصغر زادي ڏيٿو، سونيا ڏيٿو، رابعه، عبدالڪريم چانڊيو، زڪيه ڪوسو ۽ اشفاق احمد سومرو شامل هئا.

ويو. اختتام تي تقريب ۾ اسٽيج سيڪريٽري جا فرائض اشرف لاريب مٽئيجر تعليم سرانجام ڏنا. مهمانن ۾ علي حسين بروهي سيڪريٽري جنرل، نور محمد سيال سيڪريٽري ماليات ۽ چيئرمين روشن تارا اسڪول سيوهڻ، جاويد حسن پنهور سيڪريٽري اطلاعات، شهاب الدين شاههائي سيڪريٽري ثقافت، ڊاڪٽر محمد علي راهپوٽو سيڪريٽري صحت، پيرل خان ڪوسو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، عبداللطيف ڪرتيو ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، صفير عباسي ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، خادم حسين ڪانڌرو جنرل سيڪريٽري سگا گلشن حديد شاخ، پيرل راڌڻ جنرل سيڪريٽري سگا ڀان سيدآباد شاخ شامل هيا، جن تربيت حاصل ڪندڙ

روشن تارا اسڪولن ۾ ملهائيل جشن آزادي ڏهاڙو

روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ

محمد اشرف ميمڻ ميمبر ڪاروباري ڪاميٽي، اشرف لاريب مينيجر تعليم سگا، منير احمد ميمڻ والدين جو نمائندو، شهرينو پرنسپال روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ شامل هئا. پروگرام ۾ شاگردن طرفان قومي گيتن تي شاندار پرفارمنس، ٽيبلو ۽ تقريرون مقابلا پيش ڪيا ويا جن کي شرڪت ڪندڙن ساراهيو. تقريرون ۽ آزاديءَ جي اهميت، قربانين جي ياد ۽ وطن سان محبت جو پيغام ڏنو ويو. مهمانن خطاب ڪندي چيو ته پاڪستان جي آزادي اسان جي وڏڙن جي قربانين جو نتيجو آهي، جنهن جي حفاظت ۽ ترقي لاءِ هر شهري کي پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي. اسڪول جي 15 هين سالگرهه تي مهمانن انتظاميه کي مبارڪباد ڏني ۽ تعليم جي ميدان ۾ ڪيل ڪوششن کي ساراهيو. تقريب جي پڄاڻي ملي نغمي ۽ دعا سان ٿي، جنهن ۾ ملڪ جي سلامتي، ترقي ۽ خوشحالي لاءِ دعا گهري وئي.

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ ۾ پاڪستان جي 78 هين آزاديءَ جو ڏينهن ۽ روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ جي 15 هين سالگرهه جو جشن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهائيو ويو ۽ ڪيڪ پڻ ڪٽيو ويو. تقريب جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ ۽ قومي ترانن سان ڪئي وئي. هن پروگرام ۾ شاگردن، والدين، استادن ۽ علائقي جي معززين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. تقريب جا خاص مهمان بشير احمد ميمڻ ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ملير ڪراچي ۽ فضيلہ اشرف ميمڻ گولڊ ميڊلسٽ بحريه يونيورسٽي ڪراچي هيا. تقريب ۾ سگا ملير شاخ جي عهديدارن ۽ ميمبرن پڻ شرڪت ڪئي جنهن ۾ مريد علي لاکو صدر، گل بيگ مغيري بلوچ جنرل سيڪريٽري، نذير احمد ميمڻ چيئرمين روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ.

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول هالا

مهمانن قومي پرچم لهرايو ۽ باقاعده پرچم ڪشائي سان تقريب جو آغاز ڪيو ويو. اسڪول جي استادن شاگردن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. شاگردن آزادي جي حوالي سان تقريرون ٽيبلو ۽ ملي نغما پيش ڪيا. جشن آزادي واري ڏهاڙي تي شاگردن پنهنجن هٿن ۾ قومي جهنڊا کڻي نهايت خوشي جو اظهار ڪيو. ان پروگرام جا انتظار اسڪول جي هيڊمسٽريس خيرينو بهتر نموني سنڀاليا.

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول هالا ۾ جشن آزادي جي مناسبت سان هڪ تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ اسڪول جي چيئرمين محمد مراد ڳاھوٽي خصوصي شرڪت ڪئي. ان موقعي تي آيل

روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي

ڊاٻو، آغا بلاول پٺاڻ صدر سگا گهوٽڪي شاخ خصوصي طور شرڪت ڪئي. ان موقعي تي آيل مهمانن قومي پرچم لهرايو ۽ باقاعده پرچم ڪشائي سان تقريب جو آغاز ڪيو ويو. ان موقعي تي اسڪول جي استادن شاگردن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. شاگردن آزادي جي حوالي سان تقريرون، ٽيبلوز ۽ ملي نغما پيش ڪيا. جشن آزادي واري ڏهاڙي تي پاڪستان جي سالميت ۽ ترقي لاءِ خصوصي دعا گهري وئي.

14 آگسٽ 2025 ع تي اسڪول اسيمبلي ۾ جشن آزادي جي مناسبت سان آغا بلاول آڊيٽوري ۾ روشن تارا اسڪول گهوٽڪي ۾ هڪ تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ اسڪول جي چيئرمين سيد علي رضا شاهه، وائيس چيئرمين ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوق، سگا گهوٽڪي شاخ جي جنرل سيڪريٽري عبدالرئوف

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ

ڪشائي اسڪول جي چيئرمين نور محمد سيال ۽ سيڪريٽري اطلاعات احمد حسن جاويد پنهور پاران ڪئي وئي. تقريب ۾ سگا سيوهڻ شاخ جي صدر ارشاد احمد پنهور، امداد سروري ميمبر بي. ايم. سي، محمد رجب پگهيو ميمبر بي. ايم. سي ۽ نذير حسين سومرو ماهر تعليم شرڪت ڪئي. ان موقعي تي اسڪول جي پرنسپال، استادن ۽ شاگردن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. آخر ۾ ٻارن ۾ انعام ورهايا ويا.

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا هاءِ اسڪول سيوهڻ شريف ۾ جشن آزادي جو ڏينهن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو. تقريب جو آغاز تلاوت ڪلام پاڪ سان ٿيو. جنهن کان پوءِ نعت رسول مقبول ﷺ پيش ڪئي وئي. ان کان علاوه شاگردن طرفان ٽيبلوز، تقريرون ۽ ملي نغما پيش ڪيا ويا. پرچمر

روشن تارا اسڪول دادو

نموني اظهار ملي نغما ۽ تقريرون ڪري ڪيو. آزادي جي ڏهاڙي تي شاگردن پاڪستان جا جهنڊا پنهنجن هٿن ۾ کڻي لهرايا. آخر ۾ قومي تراني سان ان تقريب جي پڄاڻي ٿي.

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا اسڪول دادو ۾ يوم آزادي جي تقريب ٿي. جنهن ۾ اسڪول جي شاگردن يوم آزادي جي حوالي سان تقريرون ۽ قومي گيت پيش ڪيا. ان پروگرام ۾ روشن تارا اسڪول دادو جي چيئرمين رفيق احمد سرهيي خصوصي شرڪت ڪئي. ان کان علاوه سگا دادو شاخ جي بي ايم سي ميمبر پڻ شريڪ ٿيا. ان موقعي تي اسڪول جي شاگردن پنهنجي وطن پاڪستان سان حب الوطني جو پرچور

روشن تارا اسڪول ڪشمور

پيش ڪندي پاڪستان زنده باد جا پرچوش نعره لڳايا. تقريب کي خطاب ڪندي غوث بخش ڪلور جو چوڻ هو ته هر سال جيان هاڻي به روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ جشن آزادي جو ڏهاڙو وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو آهي. هن اسڪول جا شاگرد ۽ شاگردائين اسان جي اڻڻڪ محنت سان بهتر تعليم حاصل ڪري رهيا آهن. تقريب ۾ شاگردن جي تقريرون ۽ ٽيلينٽ

14 آگسٽ 2025 ع تي پاڪستان جي 78هين جشن آزادي تقريب روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول ڪشمور ۾ منعقد ڪئي وئي. جنهن ۾ سگا ڪشمور شاخ جي صدر، اسڪول جي چيئرمين غوث بخش ڪلور، سگا

ڏسي دلي خوشي ٿي آهي. اسين جشن آزادي ڏهاڙي جي موقعي تي پاڪستان جي باشعور عوام ۽ سنڌ گريجوئيٽ ايسوسيئيشن جي سڀني سائين کي پاڪستان جي 78هين جشن آزادي جي مبارڪباد پيش ڪريون ٿا. دعاگو آهيون ته ملڪ پاڪستان ۾ امن سلامتي قائم رهي.

مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي جي ميمبر محمد زمان داڍو، بي ايم سي ميمبر استاد الله رکيو ڪلور، شاگردن، شاگردائين ۽ استادن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. تقريب جو آغاز ڪلام پاڪ سان ٿيو. شاگردن پاڪستان جي ملي نغمن تي رقص ڪندي جشن آزادي جي حوالي سان تقريرون ڪيون ۽ ٽيبلوز

روشن تارا اسڪول ميرپورخاص

ميرپورخاص ۾ ٻارن جي والدين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. پروگرام جي اختتام تي محمد اشرف خادم سڀني آيل مهمانن جو شڪريو ادا ڪيو. آخر ۾ تمام ٻارن ۾ ڪيڪ ورهايو ويو.

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا اسڪول ميرپورخاص ۾ جشن آزادي پرچمر نموني ملهائي وئي. پروگرام ۾ آيل مهمانن کي پرنسپال فوزيا لغاري پليڪار ڪئي. ڪي جي ڪلاس جي ٻارن ويلڪم ٽيبلو پيش ڪيو. پروگرام ۾ تمام شاگردن حصو ورتو. شاگردن طرفان جشن آزادي جي خوشيءَ جي موقعي تي تقريرون، ٽيبلو ۽ شعر پڙهيا. اسڪول جي چيئرمين محمد اشرف خادم، محمد قاسم ناريجي، ظهور لغاري، ڊاڪٽر عبدالرحيم

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ ۾ پاڪستان جي آزادي جي حوالي سان هڪ شاندار تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن جي شروعات قرآن مجيد جي تلاوت سان ٿي. تقريب جي خاص مهمان استننت

وائيس چيئرمين عبدالستار پنهور، پرنسپال عبدالڪريم چانڊيو، فيصل مهيسر ۽ استننت مختيارڪار آصف علي تنيو شامل هئا. شاگردن ۽ استادن وڏي جوش ۽ جذبي سان شرڪت ڪئي. شاگردن طرفان آزادي ۽ حق بابت جوش ڀريون تقريرون، قومي شاعري، ٽيبلو ۽ وطن سان محبت جا نعرا پيش ڪيا ويا، جڏهن ته پاڪ فوج جي حمايت ۾ به بلند آواز سان نعرا هنيا ويا.

تقريب ۾ مهمانن شاگردن جي محنت ۽ قومي جذبي کي ساراهيو ۽ کين تعليم، اتحاد ۽ محنت جي اهميت بابت هدايتون ڏنيون. آخر ۾ پرنسپال جي آفيس ۾ مهمانن ۽ استادن لاءِ ريفرشمينٽ جو شاندار انتظام ڪيو ويو.

ڪمشنر غلام فاطمه گهلو هئي. ٻين معزز مهمانن ۾ سيد محمد شاهه رضوي، سگا ميهڙ شاخ جي صدر بدرالدين پلهر، نائب صدر ڊاڪٽر هيمڻ داس، چيئرمين انجنيئر محمد اسلم چانڊيو، جنرل سيڪريٽري احمد علي تنيو،

روشن تارا اسڪول ڪپرو

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ڪپرو ۾ پاڪستان جي 78هين جشن آزادي جي مناسبت سان هڪ شاندار جوش ۽ جذبي سان پريور تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ اسڪول جي استادن، شاگردن ۽ والدين

آزادي الله پاڪ جي عظيم نعمت آهي، جنهن لاءِ اسان جي ابن ڏاڏن بي مثال قربانيون ڏنيون. اڄ جو ڏينهن اسان سڀني لاءِ تجديد عزم جو ڏينهن آهي ته اسين پنهنجي ملڪ سان وفاداري نڀايون. تقريب دوران جشن آزادي جو ڪيڪ کائيو ويو. جنهن بعد هڪ رنگ برنگي ريلي پڻ ڪڍي وئي، جيڪا اسڪول جي احاطي کان شروع ٿي شهر جي مختلف گهٽين مان گذري، ريلي ۾

شاگردن قومي جهنڊا کڻي ”پاڪستان زند باد“، ”قائد اعظم زند باد“ جا نعرا هڻي وطن سان محبت جو اظهار ڪيو. آخر ۾ پرنسپال تقريب جي ڪامياب انتظام تي استادن، شاگردن ۽ عملدارن کي ساراهيو. پروگرام جو اختتام قومي ترانن سان ڪيو ويو.

وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي، تقريب جي صدارت اسڪول جي پرنسپال امتياز علي ڪنهر ڪئي. تقريب جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ ۽ نعت شريف سان ڪئي وئي، جنهن کان پوءِ شاگردن ملي نغما پيش ڪري محفل جو جوش وڌايو. پرنسپال پنهنجي خطاب ۾ آزادي جي اهميت تي روشني وجهندي چيو ته

روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن

14 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن ۾ آزادي جو

شاگردن، شاگردياڻين ۽ والدين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. اسڪول جي ٻارن آزادي جي ڏهاڙي جي حوالي سان تقريرون، ٽيبلو ۽ ملي نغما پيش ڪيا. آزادي جي حوالي ٻهترين ٽيبلو پيش ڪندڙ شاگردن جي حوصلا افزائي لاءِ

انهن کي شيلڊون ڏنيون ويون. ان موقعي تي مهمانن گڏجي جشن آزادي جو ڪيڪ کائيو. آخر ۾ قومي جهنڊو ڦٽڪايو ويو.

ڏهاڙو ملهائيو ويو. هن پروگرام ۾ اسڪول جي ڪاهوڙي پرنسپال غلام نبي پنهور پروگرام جا بهترين انتظام ڪيا. پروگرام ۾ اسڪول جي استادن،

روشن تارا اسڪول پنوعاقل

15 آگست 2025 ع تي روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول پنوعاقل ۾ پاڪستان جو 78 هون آزادي جو ڏينهن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو. هن موقعي تي شاگردن پنهنجي پياري ملڪ پاڪستان سان محبت جو پرپورا اظهار ڪيو. تقريب جو آغاز جهنڊو ڪشائي ۽ قومي تراني سان ڪيو ويو. جنهن کان پوءِ الله پاڪ جي نالي سان شروعات ڪئي وئي ۽ حضور پاڪ ﷺ جي شان ۾ نعت پڙهي وئي. شاگردن مختلف رنگا رنگ ۽ حب الوطني تي ٻڌل پروگرام پيش ڪيا جن ۾ قومي گيت، روايتي رقص، ڊرامائي ٽيبلو شامل هئا جن ذريعي شاگردن پنهنجي جذبات جو اظهار ڪيو. اسڪول جي پرنسپال نورين وسير معزز مهمانن کي دل جي گهرين سان پليڪار ڪيو. هن تقريب ۾ عبد الحميد بلو سابق چيئرمين، رينواز ميربحر وائيس چيئرمين، حاجي حبيب الله چاچڙ والدين جو نمائندو،

استادن، ۽ منتظمين جو شڪريو ادا ڪيو. جن هن شاندار ۽ يادگار تقريب کي ڪامياب بڻايو.

يوم دفاع جو ڏهاڙو روشن تارا اسڪولن ۾ ملهايو ويو

جي تاريخي پس منظر تي روشني وڌي ۽ پاڪستان جي محافظن کي پيٽا پيش ڪئي. شاگردن طرفان ملي نغما، حب الوطني تقريرون ۽ ٽيبلو پيش ڪيا ويا، جيڪي شرڪت ڪندڙن کي ڏاڍا وڻيا. شاگردن پاڪ فوج جي لباس ۾ ملبوس ٿي پنهنجو جذبو ظاهر ڪيو. جنهن تي مهمانن خوشيءَ جو اظهار ڪيو. مهمانن پنهنجي خطاب ۾ ملڪ جي سلامتي، شهيدن جي قرباني ۽ نوجوان نسل جي اهميت بابت پنهنجا ويچار وڻيا. تقريب جي پڄاڻي تي

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ

5 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ ۾ يوم دفاع جي مناسبت سان شاندار تقريب اسڪول جي ڪمپيوٽر لپ هال ۾ منعقد ڪئي وئي. تقريب ۾ سيوهڻ جي علمي، سماجي ۽ تنظيمي شخصيتن سان گڏوگڏ اسڪول جي انتظاميا، استادن ۽ شاگردن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي.

تربيت جي صدارت ارشاد احمد پنهور صدر سگا سيوهڻ شاخ ڪئي. جڏهن ته ٻين مهمانن ۾ دادن اوڏ ماليت سيڪريٽري، امداد سروري ميمبر بي. ايم. سي، نور محمد سنڀال چيئرمين روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ، نظير حسين سومرو وائيس چيئرمين، ۽ شميم اختر لاکو پرنسپال شامل هئا. تقريب جو باقاعده آغاز ڪلام پاڪ جي تلاوت سان ڪيو ويو، جنهن کان پوءِ نعت شريف پيش ڪئي وئي. بعد ۾ قومي ترانو گايو ويو، جيڪو تقريب جو روحاني ۽ جذباتي محور بڻجي ويو. پرنسپال مهمانن کي پليڪار ڪندي يوم دفاع

چيئرمين سيني معزز مهمانن جا ٿورا مڃيا ۽ شهيدن جي عظمت کي سلام پيش ڪندي، انهن جي قرباني کي يادگار قرار ڏنو. تقريب ۾ شاگردن کي وطن سان محبت، قرباني ۽ فرض شناسي جي تلقين ڪئي وئي. اهڙيءَ ريت، هيءَ شاندار ۽ تاريخي تقريب جوش ۽ جذبي سان پڄاڻي تي پهتي.

ڌاري جو آيل معزز مهمانن کي پليڪار ڪيو. تنهن بعد قومي ترانو ڳائي تقريب جو آغاز ڪيو ويو. پروگرام ۾ جي. ايم. سومرو ماهر تعليم خصوصي طور شرڪت ڪئي. جنهن پنهنجي تقرير ۾ 6 سيپٽمبر 1965 ع واري واقعي جي تفصيل ٻڌائي ۽ ان ڏينهن بابت ڄاڻ ڏني. تنهن کان پوءِ شاگردن ملي نغما، تقريرون ۽ ٽيبلو پيش ڪيا. آخر ۾ اسڪول جي پرنسپال اختتام تي تقرير ڪئي.

روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول پنوعاقل

6 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول پنوعاقل ۾ يوم دفاع حب الوطني جي جذبي سان ملهايو ويو. پروگرام جو آغاز تلاوت ڪلام پاڪ ۽ حمد و نعت سان شروع ڪيو ويو. اسڪول جي پرنسپال نورين

تحسين پيش ڪيو. آخر ۾ چيئرمين شاگردن جي حوصلا افزائي ڪئي ۽ استادن جي محنتن کي ساراهيو.

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول گلشن حديد

6 سيپٽمبر 2025ع تي روشن تارا اسڪول گلشن حديد ۾ يوم دفاع ڏهاڙو اسڪول اسيمبلي ۾ ملهايو ويو، جنهن ۾ اسڪول جي چيئرمين خادم حسين ڪانڌڙو پنهنجي تقرير ۾ اسڪول انتظاميا ۽ استادن کي يوم دفاع جي اهميت بابت آگاه ڪيو. ان موقعي تي شاگردن ۽ شاگردياڻين يوم دفاع جي مناسبت سان روشني وڌي ۽ تقريرون پيش ڪري 6 سيپٽمبر 1965ع تي شهيد ٿيل جوان مجاهدن کي خراج

روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي

6 سيپٽمبر 2025ع تي روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي ۾ يوم دفاع حب الوطني جي جذبي سان ملهايو ويو. پروگرام جو آغاز تلاوت ڪلام پاڪ ۽ حمد و نعت سان شروع ڪيو ويو. تنهن کان پوءِ اسڪول جو پرنسپال عرفان علي ڪلوڙ آيل معزز مهمانن کي پليڪار ڪيو. تنهن بعد قومي ترانو ڳائي تقريب جو آغاز ٿيو. هن پروگرام ۾ ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوڙ وائيس چيئرمين ميمبر بورڊ آف گورنرز گهوٽڪي ۽ اياز لطيف ڊايو جنرل سيڪريٽري سگا گهوٽڪي شاخ خصوصي شرڪت ڪئي، جن پنهنجي تقريرن ۾ 6 سيپٽمبر 1965ع واري واقعي جي تفصيل ٻڌائي ۽ يوم دفاع بابت

ڄاڻ ڏني. شاگردن پرجوش پاڪستان جا نعرا هنيا ۽ شهيدن کي زبردست خراج تحسین پيش ڪيو، جيڪو آغا بلاول آڊيٽوريم ۾ موجود مهمانن کي حيران ڪري ڇڏيو. شاگردن ملي نغما، تقريرون ۽ ٽيلوز پيش ڪيون. آخر ۾ سيد علي رضا شاھ اختتامي تقرير ڪئي.

جي لازوال قربانين کان پوءِ حاصل ٿيو ۽ اسين غلاميءَ مان نجات حاصل ڪري اڄ آزاد فضاءن ۾ خوشين پري زندگي گذاري رهيا آهيون. هنن وڌيڪ چيو ته اسان کي پنهنجي وطن جي لاءِ ٿيندڙ هرسازش کي ناڪام بنائڻ گهرجي ۽ دشمنن جي هر اندروني توڙي بيروني مداخلت کي ناڪام بنائڻ گهرجي ۽ پاڪ

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ

7 سيپٽمبر 2025ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ ۾ يوم دفاع ڏهاڙي جي تقريب ٿي، جنهن ۾ استادن ۽ شاگردن شرڪت ڪئي. ان موقعي

آرمي جو سات ڏئي انهن جا هٿ مضبوط ڪري انهن جو سات ڏيڻ گهرجي جيڪي وطن ۽ اسان جي لاءِ دشمنن سان منهن ڏئي رهيا آهن. شاگردن يوم دفاع جي حوالي سان تقريرون ۽ گيت پيش ڪري خوب داد حاصل ڪيو.

تي شاگردن يوم دفاع جي حوالي سان تقريرون ۽ گيت پيش ڪري خوب داد حاصل ڪيو. اسڪول جي چيئرمين انجنيئر محمد اسلم چانڊيو ۽ پرنسپال عبدالڪريم چانڊيو پنهنجي خطاب ۾ چيو ته هي ملڪ پاڪستان پاڪ آرمي

روشن تارا اسڪول دادو ۾ يوم دفاع ۽ ميلاد النبي ﷺ جون تقريرون

5 سيپٽمبر 2025ع تي روشن تارا اسڪول دادو ۾ يوم دفاع ۽ پاڪستان جي مناسبت سان هڪ شاندار ۽ پرجوش تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ استادن،

حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت جي خوشي ۾ محفل ميلاد منعقد ڪئي وئي. جنهن ۾ شاگردن ۽ استادن محبت ۽ عقيدت سان حضور پاڪ ﷺ

جي سهڻي سيرت بابت نعتون پڙهيون ۽ تقريرون پيش ڪيون. ٻنهي پروگرامن جو مقصد شاگردن ۾ حب الوطني جو جذبو ۽ ديني شعور پيدا ڪرڻ هو. اسڪول جي پرنسپال آخر ۾ خطاب ڪندي چيو ته اهڙين تقريبن جو بنيادي مقصد نئين نسل ۾ پنهنجي ملڪ، مذهب ۽ قوم سان محبت جو جذبو اجاگر ڪرڻ آهي.

شاگردن ۽ اسڪول جي انتظامي عملي پريور شرڪت ڪئي. پروگرام جو آغاز قومي تراني سان ڪيو ويو، جنهن بعد شاگردن يوم دفاع جي اهميت تي جذباتي تقريرون پيش ڪيون. استادن پڻ پاڪستان جي سلامتي، قربانين ۽ شهيدن جي ياد ۾ خيالن جو اظهار ڪيو. تقريب کانپوءِ ٻئي سيشن ۾ حضور خاتم النبيين

روشن تارا اسڪولن ۾ جشن عيد ميلاد النبي ﷺ جون تقريبن

پڙهي آقا نامدار حضرت محمد صلي الله عليه وسلم جي طرز زندگيءَ بابت ٻڌايو، سندس سادگيءَ بابت پڻ ٻڌايو، ڪوٽيز پروگرام لاءِ ڪمپيئرنگ زينب ڪئي جڏهن ته سندس مددگار نورالنساء آرائين هئي. انين ڪلاس جي شاگرديائين ايشه پنهور ۽ جنت الفردوس پنهور، ڪلاس ڇهون دين محمد پنهور ۽ آفرز پنهور، پنجين ڪلاس جي بيبي آصف شاه، محمد معراج راجپوت ۽ وليداد پنهور هئا. ڪوٽيز مقابلي ۾ ڪل ستن شاگردن ۽ شاگرديائين حصو ورتو جن 100 سوالن جا جواب ڏنا پهرين پوزيشن ڪلاس پنجين جي شاگرد وليداد پنهور، ٻي

پوزيشن انين ڪلاس جي شاگرديائي جنت الفردوس، ٽين پوزيشن ڪلاس ڇهين جي شاگرد دين محمد پنهور حاصل ڪئي. تقرير جي مقابلي ۾ ڪلاس انين جي شاگرديائي فائز راجپوت پهرين پوزيشن ۽ ٻي پوزيشن ڪلاس ڇهين جي شاگرديائي جنت الفردوس سومرو حاصل ڪئي. هن تقريب جا انتظام نورالنساء آرائين سنڀاليا تقريب دوران شاگرد درود، سلام ۽ نعتون پڙهندا رهيا. آخر ۾ دعاءِ خير گهري وئي ۽ سڀني کي هن ٻلاري ڏهاڙي جون مبارڪون ڏنيون ويون.

روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن

5 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا ايمينيٽري اسڪول قلجي اسٽيشن ۾ هر سال وائر هن سال به جشن عيد ميلاد النبي ﷺ نهايت جوش، جذبي ۽ عقيدت سان ملهائيو ويو.

پروگرام ۾ شاگردن نعت، تقرير ۽ ڪوٽيز ۾ ڀرپور حصو ورتو. پروگرام 9 بجي شروع ڪيو ويو جنهن جي ڪمپيئرنگ زينب پنهور ڪئي تلاوت ڪلام پاڪ پنجين ڪلاس جي شاگرد شبيب

راجپوت ڪئي. نعت شريف انين ڪلاس جي شاگرد انيس پنهور پڙهي. تقرير جي سيگمينٽ لاءِ بشرا بينظير پنهور ڪمپيئرنگ ڪئي ۽ ترتيبوار شاگردن کي گهرائيو. انين ڪلاس جي شاگرديائي فائز راجپوت حضور پاڪ ﷺ جي سيرت ۽ خوين جي باري ۾ تقرير ڪئي. ڇهين ڪلاس جي شاگرديائي جنت الفردوس سومرو ولادت باسعادت جي باري ۾ ۽ سندن گنجار جي باري ۾ تقرير ڪئي. شاگردن نهايت صبر، تحمل ۽ غور سان شاگرديائين جون تقريرون ٻڌيون. اسسٽنٽ هيڊ مسٽريس نورالنساء آرائين پڻ نعت

روشن تارا اسڪول گهوٽڪي

8 سيپٽمبر 2025 ع تي جشن عيد ميلاد النبي ﷺ روشن تارا هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي ۾ وڏي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي. اسڪول ۾ ان سعادت ڀري ڏينهن جي

مناسبت سان هڪ پروگرام تقريب جو اهما ڪيو ويو، جنهن ۾ اسڪول جي شاگردن ۽ شاگرديائين وڏي جوش ۽ جذبي سان شرڪت ڪئي. ان روحاني موقعي تي اسڪول جي عمارت کي خوبصورتي سان

سينگاريو ۽ چراغان ڪيو ويو، جڏهن ته فضا درود و سلام سان گونجي اتي. تقريب جي شروعات تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪئي وئي، جنهن بعد شاگردن نعتون ۽ تقريرون پيش ڪيون، جن ۾ پاڻ ڪريم حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي سيرت طيبه، اخلاق، رحم ۽

انسانيت لاءِ ڏنل پيغامن تي روشني وڌي وئي. ان موقعي تي اسڪول جي بورڊ آف گورنرز جي چيئرمين سيد علي رضا شاه پنهنجي خطاب دوران سرور ڪائنات حضرت محمد ﷺ جي زندگيءَ جا مختلف پهلو بيان ڪندي چيو ته نبي پاڪ ﷺ جي تعليمات تي عمل ڪندي ئي معاشري ۾ امن، پائيدار ۽ انصاف قائم ٿي سگهي ٿو. هن نوجوانن کي پاڻ سڳورن جي سيرت تي هلڻ جي تلقين ڪئي. تقريب پوري روحانيت، محبت ۽ ادب جي فضا ۾ اختتام پذير ٿي. آخر ۾ شاگردن ۾ مٺايون ورهائيون ويون ۽ نبي پاڪ ﷺ سان محبت جو اظهار انتهائي عقيدت سان ڪيو

ويو. ان موقعي تي ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوز ميمبر بورڊ آف گورنرز روشن تارا اسڪول گهوٽڪي، آغا بلال ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، سڪندر مگسي، عرفان علي ڪلوز پرنسپال، محمد سليم ڊايجو ايڊمن ۽ ٻين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي.

ويو. ان موقعي تي ڊاڪٽر محمد نواز ڪلوز ميمبر بورڊ آف گورنرز روشن تارا اسڪول گهوٽڪي، آغا بلال ميمبر مرڪزي ڪاروباري ڪاميٽي، سڪندر مگسي، عرفان علي ڪلوز پرنسپال، محمد سليم ڊايجو ايڊمن ۽ ٻين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي.

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ

5 سيپٽمبر 2025 ع روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ ۾ 12 ربيع الاول جي بابرڪت موقعي تي تقريب منعقد ڪئي وئي. تقريب ۾ چيئرمين انجنيئر محمد اسلم چانڊيو، پرنسپال عبدالڪريم چانڊيو، استاد اسد علي پنهور، اشفاق احمد سومرو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. تقريب جي شروعات تلاوت قرآن پاڪ سان ٿي، جنهن کان پوءِ شاگردن حضور پاڪ ﷺ جي شان ۾ نعتون پيش ڪيون. آخر ۾ خير و برڪت لاءِ دعا گهري وئي.

ٿي، جنهن ۾ ملڪ، قوم ۽ سڀني مسلمانن لاءِ خير ۽ برڪت جون دعائون گهريون ويون.

روشن تارا اسڪول سيوهڻ

30 آگسٽ 2025 ع تي روشن تارا اسڪول سيوهڻ ۾ محفل ميلاد النبي ﷺ جي تقريب وڏي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي. محفل جي شروعات ڪلام پاڪ سان ٿي، جنهن کانپوءِ حضور پاڪ ﷺ جي شان ۾ نعتون پيش ڪيون ويون. هن بابرڪت محفل ۾ پرنسپال، استادن ۽ شاگردن وڏي جوش ۽ جذبي سان شرڪت ڪئي. سڀني شرڪت ڪندڙن حضور پاڪ ﷺ جي ولادت جو ڏينهن نهايت ئي محبت ۽ مذهبي احترام سان ملهائيو. دين اسلام جي تعليمات تي هلڻ جو عزم ورجايو. محفل جي پڄاڻي دعا سان

روشن تارا اسڪولن ۾ راندين جو هفتو ۽ هم نصابي سرگرميون

پرنسپال بهترين انتظام سنڀاليا. رنگ برنگي جهنڊين ۽ پلي ڪارڊن سان اسڪول کي سجايو ويو. اسڪول جي ٻاهر پنڊال لڳائي ويهڻ جا جوڳا بندوبست ڪيا. ان موقعي تي اسڪول جي شاگردن ۾ راندين جا مقابلا جهڙوڪ ڪرڪيٽ، بيڊمنٽن، گولفي ۽ ڊوڙ جي راند، چمچ وات ۾ وجهي ڊوڙ جا مقابلا ڪرايا ويا. آخر ۾ مقابلن ۾ نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن جي حوصلا افزائي ڪرڻ لاءِ انهن کي ميڊل سرٽيفيڪيٽ ڏنا ويا. ان موقعي تي اسڪول جو چيئرمين انور سيال ٻارن ۾ انعام ورهايا.

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول پنو عاقل

سيپٽمبر 2025ع جي پهرين هفتي ۾ روشن تارا سيڪنڊري اسڪول پنو عاقل ۾ سالياني راندين جو هفتو ملهايو ويو. ان موقعي تي شاگردن کي تفريح سان گڏ ذهني چٽاڀيٽي مهيا ڪرڻ لاءِ ٻارن کي مختلف رانديون ڪرايون ويون. جنهن ۾ شاگردن ۽ استادن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي اسڪول انتظاميا راندين جا مقابلا ڏسڻ لاءِ اسڪول پهتا. نورين ڌاريجو

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول ميهڙ ۾ 22 سيپٽمبر 2025ع تي راندين

جو ڏهاڙو وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو. ان موقعي تي اسڪول گرائونڊ ۾ شاگردن ۾ ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ جو اهم ڪيو ويو. جنهن ۾ مختلف

ڪلاس جي ٽيمن حصو ورتو. ٽورنامينٽ دوران شاگردن نه صرف پنهنجي راندين جي صلاحيتن جو مظاهرو ڪيو، پر ساڳئي وقت صحتمند مقابلي واري جذبي کي پڻ هٿي ڏني. ميچ دوران ڏسندڙن جو جوش ۽ ٽيمن جي همت افزائي قابل داد هئي. آخر ۾ فائنل مقابلي ۾ ڪاميابي حاصل ڪندڙ ٽيم کي ترافي ۽ انعام ڏنا ويا. اسڪول جي پرنسپال عبدالڪريم استادن ۽ والدين پاران فاتح ٽيم جي همت افزائي ڪئي ۽ ٻين حصو وٺندڙ شاگردن جي پڻ واکاڻ ڪئي. هي راندين جو ڏينهن نه صرف شاگردن لاءِ تفريح جو ذريعو رهيو، پر ان سان گڏوگڏ جسماني صحت، ٽيم ورڪ ۽ مقابلي واري روح کي به هٿي ملي.

روشن تارا اسڪول ميرپور خاص

پهرين آگسٽ 2025ع تي روشن تارا اسڪول ميرپورخاص ۾ مختلف هم نصابي سرگرميون ڪرايون ويون، جنهن ۾ اسڪول جي پرنسپال ۽ استادن شاگردن کي مختلف شين سان آرٽيڪلز تيار ڪرايا، جيڪي اسڪول جي وراندي ۾ ڏسيلي ڪيا ويا. 23 سيپٽمبر 2025ع تي روشن تارا اسڪول ميرپورخاص ۾ استادن مختلف ڪارڊن ذريعي ٻارن

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول پنو عاقل ۾ يونيفارم ورهائڻ جي تقريب

مفت يونيفارم فراهم ڪيا ويا. تقريب دوران ڳالهائيندي رڊنو ميربحر چيو ته تعليم ٿي اهو اوزار آهي، جيڪو سماج کي اجاري سگهي ٿو. اسان جي ڪوشش آهي ته هر ٻار، خاص ڪري غريب طبقي سان تعلق رکندڙ شاگرد، تعليم کان محروم نه رهي. پرنسپال نورين وسير پڻ دعا ايجوڪيشنل جي هن پريور مدد تي ٿورائيتي ظاهر ڪئي ۽ چيو ته اڄ جا ٻار، سڀاڻي جو مستقبل آهن. جيڪڏهن اسان اڄ انهن جي مدد ڪنداسين ته اهي سڀاڻي سجاڳ، ذميواري ۽ باشعور شهري بڻجي سگهن ٿا. هن تقريب ۾ والدين، استادن، ۽ مقامي معزز پڻ شرڪت ڪئي جن دعا ايجوڪيشنل ۽ ڊاڪٽر ثمينه انور سيال جي هن سماجي خدمتن جي واکاڻ ڪئي.

تعليم جي واڌاري ۽ سماج ۾ تعليمي سجاڳي پيدا ڪرڻ جي سلسلي ۾، دعا ايجوڪيشنل ۽ CSS ڪارنر طرفان هڪ اهم قدم کنيو ويو آهي. روشن تارا اسڪول پنو عاقل ۾ شاگردياڻين ۾ 19 سيپٽمبر 2025ع تي اسڪول يونيفارم ورهايا ويا. هي يونيفارم ڊاڪٽر ثمينه انور سيال، ميمبر سي اي سي سگا ۽ فائونڊر دعا ايجوڪيشنل ۽ CSS ڪارنر جي خاص سهڪار سان موڪليا ويا هئا. هن فلاح کي ڪم ۾ آڳاڙهي ڪندي، رڊنو ميربحر ڪوآرڊينيٽر دعا ايجوڪيشنل ۽ CSS ڪارنر ۽ وائيس چيئرمين روشن تارا اسڪول، گڏجي اسڪول جي پرنسپال نورين وسير سان گڏ تقريب جو اهم ڪيو. جنهن دوران ڪيترن ئي شاگردن ۽ شاگردياڻين کي

روشن تارا اسڪولن ۾ پهرين مدي وارا امتحان

شاگردن کان سوال ۽ جواب پڇيا ويا، جنهن جا سڙ سيڪڙو جواب درست مليا. مجموعي طور تي اسڪول جو نظم و ضبط بهتر هو. صفائي سترائي پڻ بهترين هئي.

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول پان سيد آباد

2 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول پان سيد آباد ۾ پهرين مدي واري امتحان دوران پيرل راڌڻ جنرل سيڪريٽري سگا پان سيد آباد شاخ اسڪول جو دورو ڪيو. دوري دوران اسڪول جو ماهر تعليم پروفيسر غلام علي لنڊ گڏ هئا. اسڪول پهچڻ تي اسڪول انتظاميا آڏڙيا ڪيو تنهن بعد اسڪول جي پرنسپال آيل مهمانن کي ڪلاسن جو دورو ڪرايو. اسڪول جي جائزي دوران ائين ڪلاس جا شاگرد رياضي ۾ هوشيار هئا، پنجين ڪلاس جي شاگردن جي سائنس ۾ وڌيڪ دلچسپي ڏيکاري. جنرل سيڪريٽري

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ

16 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ ۾ پهرين مدي واري امتحان جي شروعات ڪئي وئي، جنهن دوران اسڪول جي چيئرمين

ڪئي. 17 سيپٽمبر 2025 ع تي هلندڙ امتحان جو نور محمد سيال چيئرمين، دادن اوڙ وائيس چيئرمين، ارشاد احمد پنهور صدر سگا سيوهڻ شاخ ۽ امداد سروري ماهر تعليم مختلف ڪلاسن جو دورو ڪيو، جتي انهن ٽيسٽ جي طريقيڪار، شاگردن جي حاضري، انهن جي تياري ۽ ماحول جو جائزو ورتو. مهمانن شاگردن سان مختصر ڳالهه ٻولي به ڪئي ۽ کين محنت، ايمانداري ۽ ضابطن جي پابندي ڪرڻ جي تلقين ڪئي. امداد سروري ٽيسٽ جي انتظامن کي سٺي نموني سان منظم ڏسي اطمینان جو اظهار ڪيو ۽ اسڪول جي تدريسي معيار جي واکاڻ ڪئي. ارشاد احمد پنهور اسڪول انتظاميا ۽ استاد عملي کي خراج تحسین پیش ڪيو ۽ تعليمي سرگرمين ۾ وڌيڪ بهتري آڻڻ لاءِ پنهنجو تعاون جاري رکڻ جو يقين ڏياريو. آخر ۾ نور محمد سيال پاران اسڪول جي اسٽاف، شاگردن ۽ انتظاميا جي ڪوششن کي ساراهيو ويو ۽ مستقبل ۾ به اهڙن معيارن کي برقرار رکڻ تي زور ڏنو ويو.

نور محمد سيال، سگا سيوهڻ شاخ جي نائب صدر مير محمد اوڙ ۽ سگا پان سيد آباد شاخ جي صدر پروفيسر علي اڪبر ميمڻ اسڪول ۾ هلندڙ امتحان جو دورو ڪيو. هنن مختلف ڪلاسن جو دورو ڪري تعليمي عمل جو جائزو ورتو. هنن اسڪول ۾ امتحاني انتظامن جو جائزو ڏسي تمام گهڻي ساراه

روشن تارا اسڪول پنوعاقل

16 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول پنوعاقل ۾ پهرين مدي جا امتحان باقاعده ۽ ڪامياب انعقاد ڪيو ويو. ٽيسٽ جو آغاز صبح سوڀر اسڪول جي وقت تي عمل ڪندي ڪيو ويو، جتي شاگردن وقت تي اسڪول پهچي، پنهنجي لاڳاپيل ڪلاس ۾ ويٺا. ان

موقعي تي اسڪول جي پرنسپال، استادن ۽ عملي جي نگراني هيٺ نظم و ضبط جو اعليٰ مظاهرو ڏسڻ ۾ آيو. شاگردن مڪمل سنجيدگي، تياري ۽ ذميواري سان ٽيسٽ ۾ شرڪت ڪئي. ٽيسٽ ڪي جي ڪلاسن کان وٺي مئٽرڪ ڪلاس تائين سڀني درجن تائين ورتي وئي. اسڪول جي انتظاميا پاران اڳواٽ مڪمل تياريون ڪيون ويون هيون، جنهن ۾ تاثير تبيل جي ترتيب، ٽيسٽ پيپرن جي تياري ۽ ڪلاس رومن جي سيننگ شامل هئي. والدين پاران پڻ اسڪول جي هن قدر کي ساراهيو ويو ۽ شاگردن جي تعليمي معيار کي بهتر بڻائڻ لاءِ اهڙين ٽيسٽن کي ضروري قرار ڏنو. ان موقعي تي اسڪول جي پرنسپال چيو ته فرسٽ ٽرم ٽيسٽ جي ذريعي نه رڳو شاگردن جي پڙهائي جو جائزو ورتو ويندو، پر ان سان گڏوگڏ انهن ۾ امتحاني ماحول جي عادت به وڌندي، جيڪا سندن مستقبل لاءِ مددگار ثابت ٿيندي. روشن تارا اسڪول جيڪو پنهنجي تعليمي معيار، نظم و ضبط ۽ اخلاقي واڌاري لاءِ سڃاتو وڃي ٿو، هڪ ڀيرو ٻيهر ثابت ڪيو آهي ته هو شاگردن جي

روشن تارا اسڪول ميرپور خاص

27 سيپٽمبر 2027 ع تي روشن تارا اسڪول ميرپور خاص جي پرنسپال فوزيه لغاري هلندڙ پهرين مدي امتحان جي اسلاميات جي پيپر ۾ اسڪول ۾ موجود سڀني بلاڪن جو جائزو ورتو. ان موقعي تي هن شاگردن جون جوابي ڪاپيون چيڪ ڪيون ۽ شاگردن کان مسئلا پڇيا.

روشن تارا اسڪولن ۾ بيمارين کان بچاءَ لاءِ آگاهي مهم ۽ ٽڪا لڳايا ويا

روشن تارا اسڪول ميرپورخاص

5 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا اسڪول ميرپورخاص ۾ پنجن سالن تائين جي عمر وارن ٻارن کي پوليو کان بچاءَ جا قطرا پياريا ويا. ان ڏس ۾ ميرپورخاص ۾ قائم ڊسٽرڪٽ هيلٿ ورڪر جون ٽيمون اسڪولن ۾ پهچي ننڍن ٻارن کي پوليو جا ڦڙا پياريا. اسڪول جي پرنسپال فوزيه لغاري جي نگراني ۾ ٻارن کي قطرا پياريا ويا.

حفاظتي اصولن جي پيروي ڪندي ڪيو ويو هي قدم چوڪرين جي صحت جي تحفظ ۽ مستقبل ۾ ٿيندڙ سنگين بيمارين کان بچاءَ لاءِ

روشن تارا اسڪول بچل ڳوٺ

16 سيپٽمبر 2025 ع تي روشن تارا سيڪنڊري اسڪول بچل ڳوٺ ۾ يوسي ڪوڊ نمبر 150105037 ۾ 9 کان 14 سالن وارين شاگردياتين، جن جي والدين طرفان اڳواٽ اجازت حاصل

هڪ اهم پيش رفت آهي. اسڪول انتظاميا والدين، صحت کاتي ۽ عملدارن جي تعاون ڪرڻ تي انهن جو شڪريو ادا ڪيو

ڪئي وئي هئي تن کي HPV ویکسين لڳائي وئي. ویکسين لڳائڻ جو عمل ضلعي صحت کاتي جي نگراني هيٺ، مڪمل طبي ۽

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ ۾ پهرين سيپٽمبر 2025 ع تي تعلقي اسپتال مان آيل ٽيم پنجن سالن تائين جي عمر وارن ٻارن کي پوليو کان بچاءَ جا قطرا پياريا ويا. ان موقعي تي اسڪول جي پرنسپال شميم اختر لاکو آيل پوليو ٽيم کي پنجن سالن تائين جي ٻارن جون لسٽون فراهم ڪيون، جنهن تحت ٻارن کي پوليو کان بچاءَ جا ڦڙا پياريا ويا.

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سيوهڻ ۾ 11 سيپٽمبر 2025 ع تي سيوهڻ تعلقي اسپتال مان آيل ليڊي هيلٿ ورڪر جي ٽيم سرويڪل ڪينسر کان بچاءَ جي قومي ویکسينيشن مهم بابت 9 کان 14 سالن تائين جي شاگردياتين کي آگاهي ڏني. ان موقعي تي اسڪول جي پرنسپال شميم اختر ۽ چيئرمين نور محمد سيال جن جي سربراهي ۾ سيوهڻ تعلقي اسپتال مان آيل ليڊي هيلٿ ورڪر جي ٽيم کي پليڪار ڪيو. تنهن بعد 9 کان 14 سالن جي شاگردياتين کي سرويڪل ڪينسر بابت آگاهي ڏني وئي.

روشن تارا اسڪول قلجي اسٽيشن

روشن تارا اليمينٽري اسڪول قلجي اسٽيشن ۾ صحت سرگرمي تي، جنهن ۾ BHU قلجي اسٽيشن جون هيلٿ ورڪرن 9 کان 14 سال جي عمر جي شاگردياتين کي سرويڪل ڪينسر کان بچاءَ بابت آگاهي ڏني. صحت کاتي پاران 15 سيپٽمبر کان 27 سيپٽمبر 2025 ع تائين مهم هلائي وئي. انهي موقعي تي هيلٿ ورڪر ليڪچر ڏنو. انهن شاگردياتين کي چيو ته هي ميسيج والدين تائين پهچائين ۽ ذهني طور تيار رهن صحت کاتو اوهانجي اسڪول ۾ اچي اوهان کي ویکسين لڳائيندو.

مختلف گڏجاڻيون ۽ روشن تارا اسڪولن جا دورا

روشن تارا اسڪول گلشن حديد اسڪول انتظاميا ڪاميٽي جي گڏجاڻي

روشن تارا اسڪول گلشن حديد اسڪول انتظاميا ڪاميٽي جي گڏجاڻي 6 سيپٽمبر 2025 ع تي زير صدارت اسڪول جي چيئرمين خادم حسين ڪانڌڙو جي ٿي. جنهن ۾ حاجي خان منگي وائيس چيئرمين، بقا محمد لوهار تعليمي ماهر ۽ سلمان عباسي سيڪريٽري شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ گذريل اجلاس جي ڪارروائي بحال ڪئي وئي ۽ شاگردن جي پهرين مدي وارن امتحان جا نتيجا ۽ بورڊ آف سيڪنڊري ايجوڪيشن پاران جماعت ڏهين جا نتيجا اجلاس ۾ پيش ڪيا ويا. ان کان علاوه ٻئي مدي واري امتحان جي تاريخ مقرر ڪئي وئي، حيدرآباد ۾ ٿيل

روشن تارا اسڪول ڪاميٽي جي گڏجاڻي بابت تفصيلي رپورٽ پيش ڪئي وئي ۽ ميمبرن سان گڏجاڻي ۾ ٿيندڙ اهم فيصلا ۽ تعليمي پاليسين تي روشني وڌي وئي.

روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي بورڊ آف گورنرز جو پنجويهون اجلاس

تي بينظير ڀٽو هاسٽل ۽ اسڪول ڊولپمينٽ سينٽر جي عمارت جو ابتدائي تيارين بعد ڪم شروع ڪرائڻ جو فيصلو ڪيو ويو. اجلاس ۾ مختلف ڪاميٽيون

جوڙيون ويون جن ۾ ڪنستريڪشن ڪاميٽي، آڊٽ ڪاميٽي، رڪروئٽمينٽ ڪاميٽي، ايجوڪيشن ڪاميٽي ۽ پرجيز ڪاميٽي شامل آهن ان کان علاوه جديد ڪمپيوٽر لپ جو ڪم جلد

3 جولائي 2025 ع روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي ايندڙ ٽن سالن لاءِ تشڪيل ڏنل بورڊ آف گورنرز جو پهريون ۽ مجموعي طور بورڊ جو

پنجويهون اجلاس بورڊ جي چيئرمين سيد علي رضا شاهه جي صدارت ۾ ٿيو. جنهن جي ڪارروائي بورڊ جي سيڪريٽري پرنسپال عرفان علي ڪلڙو هلائي. تلاوت ڪلام پاڪ جي سعادت ڊاڪٽر محمد نواز ڪلڙو حاصل ڪئي.

پنجاڻي جا بابت رٿوف پارس ڊاڀو پيش ڪيا. اجلاس ۾ بورڊ جي وائيس چيئرمين اياز لطيف ڊاڀو ۽ بورڊ جي ميمبرن آغا بلال پٺاڻ، ڊاڪٽر محمد نواز ڪلڙو، عبداللطيف ڪريو، محمد زمان ڊاڀو، رٿوف پارس ڊاڀو، غلام علي ٿانوري، نياز حسين جاگيرائي، سيد عبدالخالق جيلائي ۽ پروفيسر وحيش ڪمار شرڪت ڪئي. بورڊ جي چيئرمين سيد علي رضا شاهه سڀني ميمبرن کي پليڪار ڪندي چيو ته سڀني بورڊ ميمبرن جي ساٿ سان پنهنجي هن اداري کي شاندار ترقي ڏيارينداسين، جيڪو اسان سڀني جواهر وڙين ۽ خواب آهي. هن اجلاس ۾ روشن تارا جي پلاٽ

مڪمل ڪرايو ويندو. اسڪول جي بلڊنگ ۾ شاھ جي وقت مختلف ڪلاسز اڪيڊمي ۽ پيا پروجيڪٽ شروع ڪرڻ ۽ اسڪول جي بهتري لاءِ غور ويچار ڪندي ايجوڪيشن ڪاميٽي کي اختيار ڏنو ويو ته انهن پراجيڪٽس کي ڊزائن ڪري پروپوزل بورڊ جي ايندڙ اجلاس ۾ پيش ڪيا وڃن، پنجاڻي بلاڪ واش رومز ۾ ٿاڻيل جي تنصيب ۽ پي مرمت ڪرائڻ جي منظوري پڻ ڏني وئي. بورڊ جي سڀني ميمبرن اسڪول جي ترقي، واڌاري ۽ اداري کي جديد بنيادن تي استوار ڪرڻ لاءِ ٿير ورڪ اسپرٽ سان گڏجي ڪم ڪرڻ جي عزم جو اظهار ڪيو.

ڊسٽرڪٽ ڪائونسل گهوٽڪي جي چيئرمين ۽ ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي جو روشن تارا اسڪول گهوٽڪي جو دورو

ضرورتن کي پورو ڪرڻ لاءِ ڪوشش ڪئي ويندي. ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي منظور احمد ڪنراڻي چيو ته اڄ جي دور ۾ اهڙن عظيم تعليمي ادارن جي ضرورت آهي، جن مان مستقبل جا ڊاڪٽر، انجنيئر، سائنسدان، بيورو ڪريٽ ۽ سٺا ماڻهو پيدا ٿي سگهن، ڊپٽي ڪمشنر روشن تارا اسڪول گهوٽڪي جي ڪارڪردگي تي نيڪ تمنائن جو اظهار ڪندي هر ممڪن تعاون جو يقين ڏياريو ۽ اسڪول جي

12 سيپٽمبر 2025 ع تي ڊسٽرڪٽ ڪائونسل گهوٽڪي جي چيئرمين مير بنگل خان مهر ۽ ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي منظور احمد ڪنراڻي روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جو دورو ڪيو. انهيءَ موقعي تي آيل مهمانن کي اجرڪن جا تحفا پيش ڪيا ويا ۽ اسڪول جي پارڙن کين گلدستا پيش ڪيا. هنن سگا گهوٽڪي شاخ جي اڳواڻن ۽ اسڪول جي بورڊ آف گورنرز سان تفصيلي

ملاقات ڪندي شاندار عمارت، بهترين تعليمي معيار ۽ جفاڪشي جي ساراهه ڪئي. انهيءَ موقعي تي مير بنگل خان مهر ڳالهائيندي چيو ته سرڪاري ادارن سان گڏ سماجي ادارن کي به تعليم، صحت ۽ ٻين ڪمن ۾ ڀرپور حصو وٺڻ گهرجي جيئن سگا گهوٽڪي شاخ ڪم ڪري ڏيکاريو آهي. هن وڌيڪ چيو ته روشن تارا اسڪول کي جلد شاندار واٽر پيوريفڪيشن پلاٽ مهيا ڪري ڏنو ويندو ۽ انهيءَ کان علاوه پڻ ڊسٽرڪٽ ڪائونسل ۽ ٻين ادارن کان اسڪول جي

پلاٽ جي سٽي سروري ۾ انٽري جا احڪامات جاري ڪيا. روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول گهوٽڪي جي بورڊ آف گورنرز جي چيئرمين سيد علي رضا شاهه مهمانن کي اسڪول جي مختلف حاصلات کان آگاهي ڏني. صدر ڊاڪٽر محمد نواز ڪلڙو سڀني آيل مهمانن کي پليڪار ڪندي سگا گهوٽڪي شاخ جي تعليم، صحت ۽ ٻين سرگرمين کان آگاهه ڪيو جنرل سيڪريٽري ۽ بورڊ آف گورنرز جي وائيس چيئرمين اياز لطيف ڊاڀو پروگرام جي ڪارروائي هلائي.

پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جي سهڪار سان نون شاگردن جو تعارفي پروگرام

الله پتو پنهنجي خطاب ۾ والدين کي مخاطب ٿيندي چيو ته توهان واقعي خوش نصيب آهيو جو توهان جي ٻار کي سنڌ جي هڪ ناميارين تعليمي اداري ۾ پڙهڻ جو موقعو مليو آهي. اسان توهان ۽ توهان جي ٻار جو دل جي گهرائين سان آڌرپاءُ ڪريون ٿا. پروگرام دوران اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽرز والدين کي اسڪول جي علمي نظام، نصاب ۽ شاگردن

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جي سنڌ اسڪولز اسڪالرشپ پروگرام هيٺ، پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۾ 14 جولاءِ 2025 ع تي ڪلاس ڇهين ۾ داخلا وٺندڙ نون شاگرد پائين ۽ شاگردن لاءِ هڪ شاندار تعارفي پروگرام منعقد ڪيو ويو. شاگردن ۽ والدين هن تقريب ۾ وڏي دلچسپي سان وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. پروگرام جو باقاعده آغاز تلاوت

جي روزاني سرگرمين بابت تفصيلي آگاهي ڏني. انهن تدريسي طريقيڪار، شاگردن جي ذهني ۽ اخلاقي ترقي، نظم و ضبط ۽ اسڪول ۽ والدين جي وچ ۾ رابطي جي طريقي بابت پڻ وضاحت ڪئي. تقريب جي پڄاڻيءَ تي والدين لاءِ خاص مانجهاندي جو انتظام ڪيو ويو. جنهن دوران والدين کي اسڪول جي انتظاميه سان ملاقات ۽ پنهنجي سوالن جا جواب حاصل ڪرڻ جو موقعو مليو.

ڪلام پاڪ سان ٿيو. ان کان پوءِ نون داخلا وٺندڙ شاگردن ۽ انهن جي والدين کي اسڪول جي تاريخ، نظام، علمي معيار ۽ سهولتن بابت تفصيلي ڄاڻ ڏني وئي. والدين کي اسڪول جو ملتي ميڊيا فلم ذريعي تفصيلي دورو پڻ ڪرايو ويو. جنهن دوران والدين اسڪول جي جديد عمارت، علمي ماحول، لائبريريون، لائبريري، راندين جا ميدان ۽ هاسٽل جون سهولتون ڏٺيون. هن موقعي تي اسڪول جي پرنسپال خالد سيف

پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۾ هڪ هفتي وارو اصلاحي تدريسي پروگرام

اگست 2025 ع ۾ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن طرفان موڪليل ويهن شاگردن لاءِ پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۾ هڪ هفتي تي ٻڌل اصلاحي تدريسي پروگرام منظم ڪيو ويو. هن پروگرام جو بنيادي مقصد انهن شاگردن جي مدد ڪرڻ هو جن کي تعليمي طور وڌيڪ

ويو. اردو ۽ سنڌي جي ڪلاسن ۾ پڙهڻ جي رواني، لکت جي مهارت، گرامر ۽ جملن جي ساخت جي سمجهه تي ڪم ڪيو ويو. خاص طور تي ٻوليءَ جي سمجهه ۽ زباني اظهار کي بهتر ڪرڻ تي زور ڏنو ويو. جنرل سائنس ۾ روزمره زندگي، ماحول، انساني جسم، ۽ بنيادي سائنسي

تصوورن تي نظر ثاني ڪئي وئي. سوشل اسٽڊيز جي ڪلاسن ۾ شاگردن کي شهري ذميوارين، جاگرافي ۽ ثقافتي ورثي جي ڄاڻ ڏني وئي. جڏهن ته اسلاميات جي مضمون ۾ اسلامي تعليمات، اخلاقي قدرن، ۽ اهم دعائن ۽ عبادتن جي يادگيريءَ تي ڌيان ڏنو ويو. هن پروگرام جو محور مڪمل طور تي شاگرد هو، جنهن ۾ هر شاگرد جي تعليمي ضرورت موجب انفرادي ڌيان ڏنو ويو. استادن تدريس جا سادا ۽ مؤثر طريقا اختيار ڪيا، باقاعده مشقون ڪرايون ويون، ۽ دلچسپ سرگرمين وسيلي شاگردن کي متحرڪ رکيو ويو. هفتي جي آخر تائين شاگردن ۾ اعتماد ۽ مضمونن جي سمجهه ۾ نمايان سڌارو ڏٺو ويو.

سهائتا جي ضرورت هئي، جيئن هو پنهنجي بنيادي علمي مضمونن ۾ بهتر سمجهه حاصل ڪري سگهن ۽ باقاعده نصاب جي تياريءَ ۾ اڳتي وڌي سگهن. هن پروگرام دوران شاگردن کي خاص طور تي سنڌ جي اسڪولي نصاب ۾ شامل بنيادي مضمونن بابت تدريسي سهائتا مهيا ڪئي وئي، جن ۾ رياضي، انگريزي، اردو، سنڌي، جنرل سائنس، سوشل اسٽڊيز ۽ اسلامي تعليمات شامل هئا. رياضي ۾ شاگردن کي ابتدائي حساب، عددن تي عمل، ۽ مسئلا حل ڪرڻ جي صلاحيت ۾ بهتري لاءِ مشقون ڪرايون ويون. انگريزي جي سيشن ۾ پڙهڻ جي سمجهه، بنيادي گرامر، لفظن جي ڄاڻ وڌائڻ ۽ جملن ٺاهڻ تي ڌيان ڏنو

YES Alumni Pakistan پاران منعقد ڪيل پنجن ڏينهن واري سمر ڪيمپ

آگسٽ 2025ع ۾ YES Alumni Pakistan جي تعاون سان پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۾ شاگردياڻين ۽ شاگردن لاءِ پنجن ڏينهن تي ٻڌل سمر ڪيمپ ڪاميابي سان منعقد ڪيو ويو. هن ڪيمپ جو مقصد روايتي ڪلاس روم کان ٻاهر شاگردن کي تجربن تي ٻڌل سکيا جا موقعا فراهم ڪرڻ هو. جن ۾ تخليق، جدت، ۽ مهارتن جي واڌ تي خاص ڌيان ڏنو ويو. هر ڏينهن لاءِ الڳ موضوع مقرر ڪيو ويو. جنهن وسيلي شاگردن کي عملي ۽ معنيٰ خيز سرگرمين ۾ شامل ڪيو ويو. ڏينهن پھريون ”Craft and Create“ جي عنوان سان، شاگردن کي پيپر آرٽ، ري سائيڪل ٿيل شيون، ۽ تخليقي ڊيزائن جي سرگرمين ذريعي فنڪارانه اظهار ڪرڻ جو موقعو ڏنو ويو. ڏينهن ٻيون ”Start-Up and AI“ تي ٻڌل هو، جنهن ۾ شاگردن کي ڪاروبار جي بنيادي ڄاڻ، مسئلا حل ڪرڻ جي صلاحيت ۽ مصنوعي ذهانت (Artificial Intelligence) ۽ ان جي عملي استعمال بابت آگاهي ڏني وئي. ڏينهن ٽيون ”Block Printing Workshop“ لاءِ مخصوص هو.

جتي شاگردن روايتي پرنٽنگ فن ۾ طبع آزمائي ڪئي. هن سيشن دوران فيبرڪ رنگ، اسٽينسل ۽ بلاڪ پرنٽنگ ذريعي مقامي هنرجي اهميت اجاگر ڪئي وئي. ڏينهن چوٿون ”Digital Storytelling“ جي موضوع تي هيو، جنهن ۾ شاگردن کي ڊجيٽل اوزارن ذريعي ننڍيون بصارت پريون ڪهاڻيون ٺاهڻ سيکاريو ويو. هن سيشن ۾ فوٽوگرافي، آواز ذريعي بيان ۽ سادي ويڊيو ايڊيٽنگ جو عملي تجربو پڻ ڏنو ويو. جنهن سان شاگردن ۾ رابطي ۽ اظهار جون جديد صلاحيتون وڌيون. ڏينهن پنجون ”Leadership and Team Building“ جي عنوان سان مڪمل ٿيو، جنهن ۾ گروپي سرگرمين، بحث مباحثن ۽ راندين وسيلي شاگردن ۾ قيادت، سهڪار ۽ اعتماد پيدا ڪرڻ تي زور ڏنو ويو. هي سمر ڪيمپ تعليمي ۽ تفريحي لحاظ سان انتهائي ڪارائتو ثابت ٿيو. هن پروگرام وسيلي شاگردن نه صرف پنهنجي ثقافتي ورثي سان وابستگي وڌائي، پر جديد دور جي ضرورتن مطابق نئون مهارتون به حاصل ڪيون.

پبلڪ اسڪول ميرپور خاص ۾ ٽن ڏينهن وارو تدريسي تربيتي پروگرام

23 جولاءِ 2025ع تي پبلڪ اسڪول ميرپورخاص ۾ ٽن ڏينهن تي ٻڌل ٽيچرز ٽريننگ پروگرام ٿيو. هي پروگرام اسڪول جي پرنسپال عمران علي لاڙڪ جي بصيرت پري رهبري هيٺ منعقد ڪيو ويو. جنهن جي آخري سيشن جو موضوع ”Types of Assessment“ يعني ”تشخيص جا قسم“ هو. هن سيشن دوران Diagnostic Assessment، Formative Assessment ۽ Summative Assessment جا اهم پهلو تفصيلي طور تي بيان ڪيا ويا. عمران علي لاڙڪ

وضاحت سان ٻڌايو ته ڪيئن مختلف قسمن جي تشخيص ذريعي شاگردن جي سکيا جو جائزو وڌيڪ مؤثر نموني وٺي سگهجي ٿو. هن شرڪت ڪندڙ استادن کي فڪري بحث ۽ عملي مثالن ذريعي شامل رکندي سيشن کي انتهائي اثرائتو بڻايو. هن تربيتي سيشن ۾ پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۽ پبلڪ اسڪول ميرپورخاص ٻنهي اسڪولن جي استادن گڏيل طور شرڪت ڪئي، جنهن سان گڏيل سکيا ۽ تجربن جي ڏي وٺ لاءِ سازگار ۽ متحرڪ ماحول پيدا ٿيو. تربيت جي پڄاڻيءَ تي افتخار احمد، اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽر پنهنجي مختصر خطاب ۾ ٽن ڏينهن جي تسلسل واري ڪامياب تربيت لاءِ سموري علمي ٽيم ۽ انهن جي محنت، لڳن ۽ خدمت تي دل جي گهرائين سان شڪريو ادا ڪيو. عثمان پنهور، سينيئر ٽيچر پبلڪ اسڪول ميرپورخاص، پبلڪ اسڪول گڏاپ جي پرنسپال ۽ اڪيڊمڪ ٽيم

جي ڪوششن کي ساراهيو ۽ مستقبل ۾ به گڏيل تعاون ۽ تعليمي سهڪار جاري رکڻ جي واعدن جو اظهار ڪيو. هن موقعي تي خالد سيف الله پٽو، پرنسپال پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي، پبلڪ اسڪول ميرپورخاص جي پرنسپال، اڪيڊمڪ ٽيم، تدريسي عملي ۽ سموري انتظاميا جو دل جي گهرائين سان شڪريو ادا ڪيو. هن وڌيڪ چيو ته جيڪڏهن ٻنهي ادارن جي استادن ۽ عملي وچ ۾ اهڙي ئي پاڻياري فضا، عزت ۽ سهڪار برقرار رهيو. اختتامی خطاب ۾ عمران علي لاڙڪ، پرنسپال پبلڪ اسڪول ميرپورخاص، پبلڪ اسڪول گڏاپ جي پرنسپال، انتظاميه ۽ تدريسي عملي جي ايمانداري ۽ خلوص جي تعريف ڪئي ۽ خوشيءَ جو اظهار ڪندي چيو ته مون کي خوشي آهي ته اسان کين صرف سيکاريو نه پر انهن کان به ڪيترائي قيمتي سبق سکيا.

پبلڪ اسڪول گڏاپ جي وفد جو SIPD راشدا آباد جو دورو - مصنوعي ذهانت بابت علمي سيشن ۾ شرڪت

مختلف AI اوزارن بابت تفصيلي ڄاڻ ڏني وئي. استادن کي نه صرف جديد AI بيسڊ ايپليڪيشنز سان واقف ڪرايو ويو، پر ڪمپيوٽر تي عملي تربيت به ڏني وئي ته جيئن هو سڪيل ڄاڻ کي پنهنجي تدريسي عمل ۾ بهتر نموني لاڳو ڪري سگهن. دوري جي پڄاڻيءَ تي گروپ فوٽو ڪڍيو ويو.

23 جولاءِ 2025 ع تي سرگودينز انسٽيٽيوٽ فار پروفيشنل ڊولپمينٽ (SIPD) سينٽر راشدا آباد جي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر جهانزيب عزيز جي دعوت تي، پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي جي پرنسپال خالد سيف الله پتو پنهنجي محنتي اڪيڊمڪ ٽيم سميت دورو ڪيو. هن دوري ۾ پبلڪ اسڪول ميرپورخاص جو پرنسپال عمران علي لاڙڪ پڻ شامل ٿيو. اداري ۾ پهچڻ تي وفد کي SIPD جي تجربيڪار استاد ٽرينرز نورين ۽ عزيز حامد پاران گرمجوشيءَ سان پليڪار ڪيو ويو. جديد تعليمي گهرجن کي مدنظر رکندي، SIPD راشدا آباد پاران استادن لاءِ ”تعليم ۾ مصنوعي ذهانت (AI) جو استعمال“ هڪ انتهائي دلچسپ سيشن جو انتظام ڪيو ويو. هن سيشن جو مقصد استادن کي اهڙا جديد ۽ عملي AI اوزار متعارف ڪرائڻ هو، جيڪي تدريسي عمل کي وڌيڪ مؤثر ۽ جديد بڻائي سگهن. هي سيشن عزيز حامد جي ماهرانہ رهنمائيءَ ۾ منعقد ڪيو ويو، جنهن دوران استاد کي تعليمي ميدان ۾ استعمال ٿيندڙ

انجنيئرنگ، ايڊمن، سيڪيورٽي عملي ۽ ڊرائيورن لاءِ هڪ ڏينهن جو تربيتي پروگرام

ٿي، جنهن سان عملي جي پيشاورانه صلاحيت، نظم و ضبط ۽ ذميواريءَ جو احساس وڌيڪ وڌيو. ان سان گڏ عملي ۾ گڏيل ڪم ڪرڻ ۽ ذميواري سان فرض نڀائڻ جو جذبو پڻ مضبوط ٿيو.

20 جولاءِ 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ جي انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ، انتظامي عملي، سيڪيورٽي گارڊز ۽ ڊرائيورن لاءِ هڪ ڏينهن جي پيشاورانه تربيت اين.اي. ڊي يونيورسٽي ڪراچي ۾ منعقد ڪئي وئي. هن تربيت ۾ ڪل 19 عملي، جن ۾ 12 سيڪيورٽي گارڊز، سيڪيورٽي انچارج، ايڊمن آفيسر، ريزيڊنٽ انجنيئر، سب انجنيئر، پمپ اپريٽر ۽ ٻه ڊرائيور شامل هئا. تربيت بن اهم حصن تي مشتمل هئي. پهريون حصو سيڪيورٽي مينيجمينٽ سان لاڳاپيل هو، جنهن ۾ اداري جي تحفظ بابت احتياطي اپائن، هنگامي حالتن ۾ عمل ڪرڻ ۽ جاڳرتا وڌائڻ تي زور ڏنو ويو. ٻئي حصي ۾ ڊرائيورنڪ ضابطا ۽ ٽريفڪ سيڪيورٽي تي تربيت ڏني وئي، جنهن دوران ڊرائيورن کي محفوظ ۽ ذميواري ڊرائيورنڪ، دفاعي ڊرائيورنڪ ٽيڪنڪ ۽ ٽريفڪ قانونن جي پابندي بابت ڄاڻ فراهم ڪئي وئي. هي تربيت عملي طور تمام مفيد ۽ اثرائتي ثابت

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ عورتن خلاف تشدد بابت آگاهي سيشن

عورتن جي تحفظ، سلامتي، ۽ سماجي حيثيت سان لاڳاپيل اهم معاملن تي روشني وڌي، ۽ عورتن سان ٿيندڙ هراسانين ۽ تشدد جي مختلف صورتن بابت

23 آگسٽ 2025 ع تي پلس ليگل ايڊ جي تعاون سان پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ عورتن خلاف تشدد بابت هڪ معلوماتي ۽ اثرائتي آگاهي

تفصيل سان ڳالهائيندي، شاگردن کي پنهنجي قانوني حقن ۽ تحفظ جي طريقن بابت پڻ ڄاڻ ڏني ته جيئن هو پنهنجي زندگيءَ ۾ محفوظ ۽ بااعتماد رهي سگهن. آخر ۾ پلس ليگل ايڊ جي ٽيم ۽ شاگردن کي گڏجي گروپ فوٽو ڪڍرايو.

سيشن منعقد ڪيو ويو، جنهن ۾ ٻه شاگردن کي وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ۽ موضوع جي باري ۾ ڄاڻ حاصل ڪئي. سيشن جي صدارت پلس ليگل ايڊ جي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر رضوانه پٽيل ڪئي، جڏهن ته سلمي حبيب پتو ۽ ڊاڪٽر زخسانا پڻ مهمان خاص طور شرڪت ڪئي. هنن پنهنجي خطاب ۾

انگريزي ٻوليءَ جي مهارتن ۾ اضافي بابت سيشن

فني طريقيڪار بابت ڄاڻ ڏني وئي. شروعاتي خطاب دوران ڏاکڻي حسين جديد دور ۾ خود اعتماديءَ سان انگريزي ۾ ڳالهائڻ جي اهميت تي زور ڏنو. سيشن دوران شاگردن کي انٽريڪٽو سرگرمين ۽ بحث مباحثن ۾ شامل ڪيو ويو. جتي انهن ڳالهائڻ ۽ لکڻ ٻنهي مهارتن ۾ سڌاري لاءِ ڪارائتا مشورا حاصل ڪيا. سيشن جي پڄاڻي سوال ۽ جواب جي دلچسپ سرگرمي سان ٿي.

9 آگسٽ 2025ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي جي انگريزي شعبي پاران شاگردياڻين ۽ شاگردن لاءِ ”Enhancement of English Language Skills“ جي عنوان سان هڪ تعليمي سيشن جو اھتمام ڪيو ويو. هي سيشن شعبي جي سربراھ ۽ سينيئر اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽر ڏاکڻي حسين سولنگي جي رهنمائيءَ ۾ منعقد ٿيو. جڏهن ته پروگرام جي ميزباني امداد علي چنا، اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽر (ايليمينٽري سيڪشن بوائز) ڪئي. هن سيشن ۾ انگريزي جي استادن ڏاکڻي حسين، نورالله، راشد علي ۽ صدام حسين پنهنجي علمي خيالن سان شرڪت ڪئي. هي پروگرام خاص طور تي ڇوڪرن جي سيڪشن لاءِ منعقد ڪيو ويو، جنهن ۾ سمورا شاگرد ۽ استاد وڏي دلچسپيءَ سان شامل ٿيا. ڳالهائيندڙن پاور پوائنٽ پريزنٽيشن ذريعي انگريزي ٻوليءَ ۾ رابطي جون صلاحيتون بهتر ڪرڻ جا طريقا ۽ عملي

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ دفاع وطن جو ڏينهن ۽ وڻڪاري مهم جو اھتمام

حسن ۽ عبدالصير دايجي نگراني هيٺ گارڊ آف آٽر سان ٿي، جنهن سان مهمان خاص جو پرچوش استقبال ڪيو ويو. ان کان پوءِ پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ مهمانن جو تعارف ڪرائيندي شاگردن ۽ استادن کي سندن علمي خدمتن بابت آگاهه ڪيو. خاص مهمانن پنهنجي تقرير ۾ جيو دفاع پاڪستان جو ڏينهن اسان جي مسلح فوج جي بهادري، اتحاد ۽ قربانين جي ياد ڏياريندڙ ڏينهن آهي. 1965ع جي جنگ دوران ميجر راجا پتي شهيد، ايم. ايم. عالم ۽ ٻين بي شمار هيروز پنهنجي جانون وطن لاءِ نثار ڪيون. اڄ جي نوجوانن تي ذميواري آهي ته هو تعليم، سائنس ۽ ٽيڪنالاجي ۾ مهارت حاصل ڪري ملڪ جي ترقي ۽ دفاع ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪن. پروگرام کان پوءِ مهمانن، استادن ۽ شاگردن گڏجي وڻڪاري مهم ۾ حصو ورتو، جنهن دوران مختلف قسمن جا لڳ ڀڳ 200 ٻوٽا لڳايا ويا ته جيئن اسڪول جي ماحول کي

وڌيڪ سرسبز ۽ خوبصورت بڻائي سگهجي. ان موقعي تي ملڪ جي سلامتي ۽ ترقي لاءِ خاص دعا پڻ گهري وئي. بعد ۾ جناح اڊيٽوري ۾ شاگردن پاران قرآن پاڪ جي تلاوت، نعت شريف، قومي گيت، ٽيبلوز ۽ پينٽنگز پيش ڪيون ويون. مقابلي ۾ ڪامياب ٿيندڙ شاگردن کي انعام ڏنا ويا، جڏهن ته معزز مهمانن کي يادگار طور سوينيئر شيلڊون پڻ پيش ڪيون ويون.

20 سيپٽمبر 2025ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ وطن جي شهيدن جي قربانين کي خراج عقيدت پيش ڪرڻ لاءِ دفاع وطن جو ڏينهن وڏي جوش، جذبي ۽ حب الوطني سان ملهايو ويو، جنهن سان گڏ وڻڪاري مهم پڻ منظم ڪئي وئي. هن پروگرام ۾ معزز مهمانن، ڊپارٽمينٽس جي سربراھن، اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽرن، استادن ۽ شاگردن وڏي ذميواري سان حصو ورتو. ان موقعي تي ڪيترن ئي علمي ۽ سماجي شخصيتن پنهنجي شرڪت سان تقريب کي پروقار بڻايو. پروگرام جو مهمان خاص پروفيسر ڊاڪٽر محمد رضا شاهه (انٽرنيشنل سينئر فار ڪيميڪل اينڊ بايولاجيڪل سائنس، ايج. اي. جي. ريسرچ انسٽيٽيوٽ آف ڪيمسٽري، ڪراچي) هئا. ٻين معزز مهمانن ۾ پروفيسر ڊاڪٽر سراج الدين (ايج. اي. جي. ريسرچ انسٽيٽيوٽ)، پروفيسر ڊاڪٽر سيد طفيل حسين شاهه (سابق ڊائريڪٽر، نيشنل

سينٽر آف ايڪسيلنس ان اينالٽيڪل ڪيمسٽري، سنڌ يونيورسٽي، ڄامشورو)، پروفيسر ڊاڪٽر ثناءالله پٽو (دين، اسلامي اسٽڊيز، الاخوت يونيورسٽي ڪراچي)، پروفيسر عبدالاحد ميمڻ، ظفر حميد بلوچ (چيئرمين، ڪرن فائونڊيشن ڪراچي)، راشد علي بلوچ (صدر سگا گڏاپ شاخ)، پروفيسر علي نواز جوڳيو (جنرل سيڪريٽري، سگا گڏاپ شاخ) ۽ منور علي جوڳيو (نامور سماجي ڪارڪن) شامل هئا. پروگرام جي شروعات زاهد

پرنسپال جو پبلڪ اسڪول گڏاپ جو جائزاتي دورو

13 آگسٽ 2025 ع تي پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ انتظامي آفيسرن سان گڏجي اسڪول جي مختلف شعبن جو تفصيلي دورو ڪيو. دوري دوران، پرنسپال صاحب ڪلاس رومن، ڪمپيوٽر لیب، آرٽ روم ۽ سائنس لیب جو

دورو ڪيو. ان موقعي تي سائنس گڏ عبدالوحيد انڊر (هاڻوس ڪوآرڊينيٽر)، ڪراچي جي نئين مقرر ڪيل پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ اسڪول جو تفصيلي ۽ باضابطه دورو ڪيو. ان موقعي تي سائنس گڏ عبدالوحيد انڊر (هاڻوس ڪوآرڊينيٽر)،

جائزو ورتو. هن هر شعبي ۾ لاڳاپيل استاف سان ملاقات ڪئي ۽ اڪيڊمڪ ترقي، تدريسي طريقيڪار، ۽ موجود وسيلن جي استعمال بابت ويچار انگيز سوال ڪيا. ڊاڪٽر ميمڻ استادن سان تعليمي ڳالهه ٻولهه پڻ ڪئي، جتي هن تدريسي عمل ۾ سڌارن ۽ بهتريءَ لاءِ اهم هدايتون جاري ڪيون.

افتخار احمد (پراگريس ڪوآرڊينيٽر) ۽ امداد علي (اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽر) پڻ موجود هئا. ڊاڪٽر ميمڻ اسڪول ۾ موجود سموري سهولتن جو جائزو ورتو. ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ اسڪول انتظاميه جي ڪوششن جي واکاڻ ڪندي چيو ته هو ادارتي معيار کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ پُر عزم آهي. 28 آگسٽ

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ پاڪستان جو 78 هون آزادي جو ڏينهن ملهايو ويو

طرفان قومي گيت، انگريزي، سنڌي ۽ اردو تقريرون، ٽيبلوز ۽ ثقافتي رنگ پيش ڪيا ويا، جيڪي شرڪت ڪندڙن کي انتهائي وڻيا. هن موقعي تي پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ پنهنجي خطاب ۾ چيو ته آزادي الله تعاليٰ جي وڏي نعمت آهي، ۽ اسان خوش نصيب آهيون جو اسان آزاد شهري آهيون. آخر ۾ اڳوڻي پرنسپال خالد سيف الله پٽو، پبلڪ اسڪول گڏاپ جي شاگردن ۾ آغا خان يونيورسٽي ايگزيمنشن بورڊ جي مڊل اسڪول پروگرام جا سرٽيفڪيٽس ورهايا.

14 آگسٽ 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ پاڪستان جو 78 هون آزادي جو ڏينهن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو. تقريب ۾ شاگردن ۽ شاگردياڻين، تدريسي ۽ غير تدريسي عملي، اڳوڻي پرنسپال خالد سيف الله پٽو، سينيئر مينيجر پرسونل اينڊ ٽريننگ محبوب علي جوڪيو، ميمبر بورڊ آف گورنرز شرڪت ڪئي. تقريب جي شروعات پرچمر ڪشائي جي رسم سان ٿي، جنهن کان پوءِ جناح آڊيٽوريم ۾ پروگرام جو سلسلو جاري ٿيو. قرآن پاڪ جي تلاوت کان پوءِ شاگردياڻين ۽ شاگردن

پبلڪ اسڪول گڏاپ جي استادن جو منورا سامونڊي پيٽ جو تفريحي دورو

جو استقبال سمند جي ٿڌڙي هوا ۽ سمند جي دلڪش نظارن سان ٿيو. سڀني استادن سمند ڪناري جي خوبصورت ۽ صاف ماحول مان لطف اندوز ٿيندي، هلڪي سرگرمين ۽ گڏيل ڪل مک واري رهاڻ سان ڏينهن خوشگوار گذاريو. استادن ويجهڙائيءَ وارن مينگروز وڻن واري علائقي جو سير ڪيو. جنهن سان استادن کي سامونڊي حياتيات ۽ قدرتي تنوع سان ويجهو آشنائي حاصل ٿي.

پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي جي استادن طرفان 31 جولاءِ 2025 ع تي 'منورا بيچ فرنٽ ويو' ڏانهن هڪ خوشگوار ۽ يادگار تفريحي پڪنڪ جو انعقاد ڪيو ويو. هن تفريحي دوري ۾ سڀني عورتن ۽ مرد استادن شرڪت ڪئي. هن دوري ۾ اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽر افتخار احمد سومرو، عابده پروين ۽ امداد علي چن، جي موجودگيءَ دوري کي وڏي پرجوش بڻايو. منورا پهچڻ تي استادن

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ عيد ميلاد النبي ﷺ جي تقريب

جي آخر ۾ مهمان خاص کي يادگاري تحفا پيش ڪيا ويا ۽ مقابلي ۾ حصو وٺندڙ شاگردن ۽ شاگردياڻين ۾ انعام ورهايا ويا.

5 سيپٽمبر 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۾ حضرت محمد ﷺ جيڪي سڄي انسانيت لاءِ رحمت بڻجي آيا، جن جي ولادت جي مبارڪ ڏينهن جي مناسبت سان شاندار تقريب جو انعقاد ڪيو ويو. هي روحانيت ۽ محبت سان ڀرپور پروگرام ۾ استادن، اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽرز، شاگردن، شاگردياڻين ۽ معزز مهمانن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. تقريب جي شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ٿي، جنهن کان پوءِ نعتن جو سلسلو جاري ٿيو. ان موقعي تي تقريرن جو مقابلو پڻ ٿيو، جنهن ۾ شاگردن ۽ شاگردياڻين پنهنجي تقريرن ۾ حضور جي پاڪ سيرت، اخلاق ۽ عالمي پيغام تي خوبصورت انداز ۾ روشني وڌي. پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ شرڪت ڪندڙن کي پليڪار ڪندي چيو ته رسول الله جي زندگي اسان لاءِ اخلاقي ۽ روحاني واڌ ويجه جو بهترين رستو آهي. خاص مهمان مولانا مفتي حافظ عبدالشهيد اينڊز پنهنجي تفصيلي تقرير ۾ حضور جي پاڪ حياتي مان امن، همدردي ۽ انصاف جا دائمي اصول اجاگر ڪيا. تقريب

پهرين تهاڻي امتحان جي نتيجن جو اعلان، والدين ۽ استادن جي ملاقات

ڪئي وئي، جنهن ۾ شاندار ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن کي سندن ڪاميابين تي مبارڪباد ڏني وئي. هيءَ تقريب نه رڳو والدين ۽ اسڪول جي وچ ۾ رابطي کي مضبوط ڪرڻ جو ذريعو ثابت ٿي، پر شاگردن ۾ اڳتي وڌڻ ۽ علمي سجاڳيءَ لاءِ به نئون حوصلو ۽ جذبو پيدا ڪيو. آخر ۾ والدين کي موقعو ڏنو ويو ته هو پنهنجي ٻارن جي لاڳاپيل استادن سان ملاقات ڪن. استادن والدين سان شاگردياڻين ۽ شاگردن جي موجوده تعليمي ڪارڪردگي بابت تفصيل سان ڳالهه ٻولهه ڪئي ۽ سندن سهڪار جي درخواست ڪئي. والدين پاڻ کي مڪمل طور مطمئن ظاهر ڪيو ۽ پنهنجي ٻارن جي ڪارڪردگي بابت ملي ويل ڄاڻ ۽ استادن جي رويي جي واکاڻ ڪئي.

29 سيپٽمبر 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ پهرين تهاڻي امتحاني نتيجن جو اعلان ۽ والدين استادن جي گڏجاڻي منعقد ڪئي وئي. هن موقعي تي ڪيترن ئي مهمانن پنهنجي شرڪت سان تقريب کي عزت بخشي، جن ۾ راشد علي بلوچ صدر سگا گڏاپ شاخ، علي نواز جوڳيو جنرل سيڪريٽري ۽ ظفر حميد بلوچ شامل هئا. تقريب ۾ پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ، ڪوآرڊينيٽرز، استادن، شاگردن ۽ شاگردياڻين جي وڏي انگ شرڪت ڪئي. پروگرام جي شروعات

قرآن پاڪ جي تلاوت سان ٿي، جنهن کان پوءِ سڀني معزز مهمانن ۽ والدين جو شاندار استقبال ڪيو ويو. پرنسپال استادن، شاگردن ۽ والدين جي گڏيل ڪوششن کي ساراهيو. پروگرام جي پڄاڻي تي نتيجا ڪارڊن جي ورهاست

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ بيوماهوار امتحان

پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ اسڪول جي اڪيڊمڪ ڪيلينڊر مطابق ڇهين کان اٺين ڪلاس تائين ٻيون ماهوار امتحان 27 کان 30 آگسٽ 2025 ع تائين منعقد ڪيو ويو. امتحان دوران لاڳاپيل مضمونن جا پيپر باقاعدي طور ڪلاسن ۾ ورتا ويا. هيءَ تشخيصي جائزو هڪ اهم ۽ اثرائتو مرحلو هو، جنهن جو مقصد شاگردن ۽ شاگردياڻين جي سکيا جي نتيجن کي جانچڻ ۽ سندن تعليمي سطح کي بهتر بڻائڻ هو.

ڪرنل ثناء الله پبلڪ اسڪول گڏاپ جو دورو ڪيو

رهي. ان کان پوءِ ڪاميٽي روم ۾ هڪ مختصر سيشن جواهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ پرنسپال، مهمان خاص ڪرنل ثناء الله، اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽر عابده پروين، ايڊمنسٽريٽو آفيسر حسن دريا شاھ ۽ ريزيڊنٽ انجنيئر اظهار علي شاھه شرڪت ڪئي. ان موقعي تي افتخار احمد اسڪول جي ڪارڪردگي ۽ لاپائيتي قدمن بابت تفصيلي پريزنٽيشن پيش ڪئي، جنهن کان پوءِ اسڪول جي ڊاڪيومينٽري پڻ ڏيکاري ويئي.

12 سيپٽمبر 2025 ع تي ڪرنل ثناء الله، اڳوڻو ڪمانڊنگ آفيسر CMH گلگت ۽ بنون، پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي جو دورو ڪيو. پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ ۽ پراگريس ڊپارٽمينٽ جي ڪوآرڊينيٽر افتخار احمد سومرو سندن پرجوش آجيان ڪئي. دوري دوران، ڪرنل ثناء الله کي اسڪول جي مختلف حصن جو تفصيلي دورو ڪرايو ويو. دوري دوران اسڪول جي علمي ماحول ۽ اداري جي ترقي بابت تعميري خيالن جي ڏي وٺ ٿيندي

بهترين اسيمبلي پريزنٽيشن جي تقريب

محنت ۽ ثابت قدمي سان اوهان وڌيڪ ڪاميابيون حاصل ڪندا ۽ پنهنجي ملڪ ۽ قوم جو نالو روشن ڪندا.

30 آگسٽ 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي طرفان انهن ڪلاسن کي ساراهيو ويو جن بهترين صبح جي اسيمبلي پريزنٽيشن پيش ڪيون. شاگردن کي تيار ڪرڻ ۾ ڪلاس ٽيچرز جي ڪوششن کي به خراج تحسین پيش ڪيو ويو. شاگردن کي ڪلاس وائز سيرٽيفڪيٽ آف اپريشيٽيشن پڻ ڏنا ويا. پهرين پوزيشن ڪلاس ڇهون، ٻين پوزيشن ڪلاس يارهين ۽ ٽين پوزيشن ڪلاس يارهين حاصل ڪيو. ان موقعي تي پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ خطاب ڪندي چيو ته توهان خوش قسمت آهيو جو اهڙي باوقار اداري جو حصو آهيو جتي توهان علم حاصل ڪري رهيا آهيو. مان اوهان کي دل جي گهرائين سان مبارڪباد پيش ڪريان ٿو ۽ پڪو يقين اٿم ته اوهان جي جذبي،

گڏاپين جي مڊل اسڪول پروگرام (MSP) ۾ شاندار ڪاميابي

4 آگسٽ 2025 ع تي، پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي جي ڪلاسن ڇهين کان اٺين تائين جي شاگردن جي شاگردياڻين ۽ شاگردن آغا خان يونيورسٽي اگزمينيشن بورڊ جي سيشن 2024-25 ع لاءِ مڊل اسڪول پروگرام (MSP) ڪاميابي سان پاس ڪيو. هي شاندار ڪاميابي سندن لڳاتار محنت، علم سان وابستگي ۽ اسڪول جي سهڪار پري علمي ماحول جو نتيجو هئي. اسڪول جي پرنسپال خالد سيف الله پٽو شاگردياڻين ۽ شاگردن کي دل جي گهرائين سان مبارڪباد پيش ڪئي جن پنهنجي سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيا ۽ شاندار ڪارڪردگي ڏيکاري. هن استادن ۽ والدين جي ڪوششن کي پڻ ساراهيو جن مسلسل رهنمائي ۽ حوصله افزائي ذريعي شاگردياڻين ۽ شاگردن جي تعليمي سفر کي ڪامياب بڻايو.

پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ 38 هون بورڊ آف گورنرز جو اجلاس

6 سيپٽمبر 2025 ع ڇنڇر جي ڏينهن تي پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ بورڊ آف گورنرز جو هڪ اهم اجلاس منعقد ڪيو ويو. جنهن جو مقصد اداري جي موجوده ڪارڪردگي جو جائزو وٺڻ ۽ ايندڙ ترقياتي حڪمت عملي تي تفصيلي غور ڪرڻ هو. هي اجلاس اسڪول جي علمي ڪارڪردگي، انتظامي معاملن ۽ ايندڙ تعليمي قدامت تي جامع بحث لاءِ هڪ مؤثر پليٽفارم طور ڪم آيو. اجلاس جي صدارت چيئرمين بورڊ آف گورنرز جناب بخش علي لاکو صاحب ڪئي. اجلاس ۾ سڀني بورڊ ميمبرز شرڪت ڪئي، جڏهن ته پرنسپل پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ صاحب سڀني معزز ميمبرن کي پليڪار ڪيو. اجلاس دوران بورڊ ميمبرن تعليم جي اعليٰ معيار، جديد سهولتن جي فراهمي ۽ اهڙي ماحول جي تعمير تي پنهنجو پختو عزم ٻيهر

ظاهر ڪيو. جيڪو نه رڳو علم پر ڪردار سازي کي پڻ فروغ ڏئي. ميمبرن متفق طور تي فيصلو ڪيو ته پبلڪ اسڪول گڏاپ کي علمي لحاظ کان هڪ مثالي ادارو بڻائڻ لاءِ سڀ موجود وسيلن ۽ پريور طريقن سان استعمال ڪيا ويندا. اجلاس آخر ۾ چيئرمين پاران ۽ چيئرمين کي شڪريي سان پُر وقار نموني سان اختتام پذير ٿيو.

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ اڪيڊمڪ اسٽاف جي اهم گڏجاڻي

وصولي، پرنسپل جا مشاهدا ۽ هدايتون، علمي ۽ تدريسي سڌارا، والدين سان مؤثر رابطن جا طريقا، استادن جي پيشورانه ترقي، دفاع ڏينهن ۽ وڻ لڳائڻ جي تياريون شامل هيا. آخر ۾ ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ چيو ته اسان گڏجي ڪم ڪري هن اداري کي ترقي جي انهن منزلن تائين وڃي وينداسين. جتان اهو هڪ يونيورسٽي جي حيثيت اختيار ڪندو. ادارو خاص حڪمت عملي ذريعي اڪيڊمڪس جي بهتري، شاگردن ۽ شاگردياڻين جي سکيا جي واڌاري، ۽ جامع تربيت جي فراهمي تي ڌيان ڏيندو.

پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ 18 آگسٽ 2025 ع ۽ 9 سيپٽمبر 2025 ع تي اڪيڊمڪ اسٽاف جي هڪ اهم گڏجاڻي پرنسپل پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ جي صدارت ۾ ڪميتي روم ۾ ٿي. گڏجاڻي ۾ اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽرز، سيڪشن هيڊز، ڊپارٽمينٽس جا هيڊس ۽ سڀني تدريسي عملي جي ميمبرن شرڪت ڪئي. شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ڪئي وئي، جنهن کان پوءِ مختلف ايجنڊائن تي خيالن جي ڏي وٺ ٿي جن ۾ AKU-EB سان رجسٽريشن، فيس ڊفالٽرز کان فيس

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ هاسٽل مينيجمينٽ بابت اهم گڏجاڻي

19 آگسٽ 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ هاسٽل مينيجمينٽ بابت هڪ اهم گڏجاڻي منعقد ٿي، جنهن جي صدارت معزز پرنسپل پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ ڪئي. گڏجاڻي ۾ بوائز ۽ گرلز هاسٽلز جي هائوس ڪوآرڊينيٽرز، پروڪيورمينٽ آفيسر، ايڊمنسٽريٽو آفيسر، ريزڊنٽ انجنيئر ۽ اڳواڻ بورڊ جي شرڪت ڪئي. هن گڏجاڻي ۾ پنهني هاسٽل جي بهتري، سار سنڀال ۽ انتظامي معاملن بابت تفصيلي ڳالهه ٻولهه ٿي. شرڪت ڪندڙن مرمتي ڪم، ڊسپلي ارينجمينٽس، سيڪيورٽي انتظامن جي مضبوطي، ۽ شاگردن ۽ شاگردياڻين لاءِ ميس

سهڪار سان ٿي هاسٽل مينيجمينٽ جا اعليٰ معيار ۽ شاگردن ۽ شاگردياڻين جي پلاهي يقيني بڻائي سگهجي ٿي.

مينيو ۽ آرامده ۽ محفوظ ماحول جي فراهمي تي خاص ڌيان ڏنو. پرنسپل ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ چيو ته مسلسل نگراني، اڳواڻ رٿابندي ۽ گڏيل

پبلڪ اسڪول گڏاپ، ۾ هائوس ڪوآرڊينيٽرز ۽ ميڊيڪل آفيسر جو اجلاس

جي ڪوششن کي ساراهيندي زور ڏنو ته علمي ۽ انتظامي ٽيم گڏجي اسڪول جي مقصد کي اڳتي وڌائڻ جي ذميواري نڀائي.

22 آگسٽ 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ، ڪراچي ۾ پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ جي صدارت ۾ هڪ اهم هر آهنگي اجلاس منعقد ڪيو ويو. هن گڏجاڻي ۾ بوائز ۽ گرلز اڪيڊمڪ ڪوآرڊينيٽرز، ميڊيڪل آفيسر ۽ ٻنهي هاسٽلز جي هائوس ڪوآرڊينيٽرز شرڪت ڪئي. گڏجاڻي ۾ اسڪول جي علمي ترقي، شاگردن لاءِ صحت ۽ طبي سهولتن جي بهتري، تدريسي ۽ تربيتي عمل ۾ سڌارن تي غور و بحث ڪيو ويو. ايوان پاران موجوده چيلينجز تي تفصيلي بحث ڪيو ۽ تعليمي ماحول کي وڌيڪ اثرائتو ۽ مثبت بڻائڻ لاءِ نئون حڪمت عمليون تجويز ڪيون. پرنسپال، سيني ڪوآرڊينيٽرز

شاگردن ۽ شاگردياڻين جي دلچسپي وڌائڻ ۽ انهن جي جامع ترقي لاءِ وڌيڪ موقعا پيدا ڪرڻ تي به زور ڏنو.

ڪوآرڊينيٽرز جي گڏجاڻي

پهرين سيپٽمبر 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ ڪراچي ۾ سيني ڪوآرڊينيٽرز جي گڏجاڻي پرنسپال پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ جي صدارت ۾ منعقد ٿي. گڏجاڻي دوران پرنسپل صاحب طرفان ايندڙ عيد ميلاد النبي جي پروگرام بابت باضابطه آگاهي ڏني وئي ۽ ان مذهبي موقعي جي اهميت تي زور ڏنو ويو. ان سان گڏ گڏجاڻي ۾ اسڪول جي علمي معيار کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ تعميري خيالن ۽ حڪمت عملين تي به تفصيلي بحث ٿيو. ڪوآرڊينيٽرز پنهنجي پنهنجين راءِ پيش ڪندي تدريس جي طريقن ۾ سڌارن، ڪلاس روم ۾

پبلڪ اسڪول گڏاپ ۾ اهم استاف گڏجاڻي

ڪيو ويو. ان دوران پروگرام جي مضبوط ۽ ڪمزور پهلوئن تي غور ڪيو ويو. جن ماڻهن پنهنجن فرضن ۾ لاڳو رهي ڪئي، تن کي مستقبل ۾ وڌيڪ ذميواري سان پنهنجو ڪم نڀائڻ جي سخت هدايت ڪئي وئي. ان سان گڏ گڏجاڻي ۾ ايندڙ پروگرامن کي وڌيڪ منظم، اثرائتو ۽ ڪامياب بڻائڻ لاءِ ڪارگر حڪمت عمليون ترتيب ڏيڻ تي به زور ڏنو ويو.

30 سيپٽمبر 2025 ع تي پبلڪ اسڪول گڏاپ جي ميٽنگ هال ۾ هڪ اهم گڏجاڻي پروفيسر ڊاڪٽر شهاب الدين ميمڻ، پرنسپال پبلڪ اسڪول گڏاپ جي صدارت هيٺ منعقد ٿي. گڏجاڻي ۾ سيني هيڊ آف ڊپارٽمينٽس، هيڊ مسٽريسز ۽ هيڊ ماسترز شرڪت ڪئي. سيشن دوران تازو ٿيل پهرين ٽرم جي نتيجن جي اعلان ۽ والدين ۽ استادن جي گڏجاڻي بابت تفصيلي بحث

امتحاني بورڊ جا نتيجا 2024-25 ع

ڪلاس ٻارهون

Grade	Pre Engineering	Pre Medical	Computer	Total
A	8	23	17	48
B	9	36	15	60
C	-	7	1	8
Absent	-	1	1	2
Total	17	67	34	118

ڪلاس ڏهون

Grade	Boys	Girls	Total
A-1	9	1	10
A	5	11	16
B	0	8	8
C	0	1	1
D	0	0	-
E	0	0	-
Fail	0	0	-
Total	14	21	35

tended and appreciated the free services extended to the vicinity's residents.

SGA Pat Sharif Branch

SGA Pat Sharif Branch, in collaboration with PPHI Dadu, held a 3-week medical relief camp for flood-affected villages near Kalri. 2,982 patients were treated, with free medication provided for water-borne diseases, infections, and malnutrition. Food aid and preventive education were also delivered.

-SGA Pat Sharif Branch supported the Health Department and PPHI in administering HPV vaccines to 77 schoolgirls, protecting them against cervical cancer. The team worked to counter misinformation and emphasized the importance of preventive care.

SGA Dolatpur Branch

SGA Dolatpur Branch examined 1,000 patients in Nangar Makan village. 500 patients received medications, 300 received eyeglasses, and 25 cataract patients were referred for surgery. The camp addressed prevalent vision issues in remote areas.

SGA Qazi Ahmed Branch

SGA Qazi Ahmed Branch, along with Peaceful Supporting Hands and Muskurahat Foundation, organized a camp that screened 30 children. 10 underwent surgery at Civil Hospital Dadu, and follow-up care was provided to previously treated children.

SGA Gadap Branch

SGA Gadap Branch arranged a Medical Camp at Degree College Konkar, Gadap Town, Karachi. The camp served 400 pa-

tients including students and faculty. 100 prescription glasses were distributed. SGA members from multiple branches participated in support of youth health.

SGA Uris Soomro and Garadabeh branches

SGA Uris Somro and Garadabeh branches, in collaboration with Rotary Club Silver Sand Karachi and CFWO, held a series of camps in different villages of Tharparkar:

- **General Medical Camp (17th July 2025):** 300+ patients treated.
- **Dental Camp (20th July 2025):** Services included dental exams, pain management, dentures, and ration distribution.

Eye & General Camp (3rd August 2025):

380 general patients and 80 eye patients received free treatment. Flour bags were distributed to 100 families.

SGA Dadu Branch

A massive two-day surgery camp was held at Civil Hospital Dadu with support from SGA Dadu, Rotary Club Dadu Green, and Muskurahat Foundation. 98 children were referred from multiple districts. A 26-member team led by Prof. Dr. Ashraf Ganatra performed 54 surgeries on Day 1 and 44 on Day 2. The camp served patients from across Sindh and Balochistan.

SGA Khipro Branch

SGA Khipro branch arranged a one-day eye camp, 557 patients were examined. 140 underwent phase (lens replacement) surgeries under the expert care of Prof. Naeem Hussain Shaikh. The camp greatly improved vision and quality of life for poor and underserved residents.

Health Sector

SGA's Free Medical Camps Deliver Vital Healthcare Services across Sindh from July 2025 to September 2025.

The Sindh Graduates Association (SGA), in collaboration with medical institutions, local authorities, and social welfare organizations, has undertaken a wide-ranging healthcare outreach program from July 2025 to September 2025. Through various branches across Sindh, SGA organized multiple free medical camps focusing on dermatology, gynecology, dentistry, ophthalmology, cleft lip and palate surgeries, and general medical care. These camps were aimed at serving underprivileged communities, including flood-affected populations, rural residents, women, children, and schoolgirls.

SGA Pano Aqil Branch

-SGA Pano Aqil Branch, in collaboration with the Pakistan Association of Dermatologists and expert skin specialists, organized a successful free dermatology camp at Al-Shams Medical Center. Over 600 patients were provided with free consultations and medicines. The event was held in memory of great philanthropist Shamsuddin Shaikh and featured participation from district officials and local dignitaries.

A free gynecological camp was organized at Al-Shams Medical Center, offering ultrasound services, blood tests, consultations, and free medication to 73 women. The initiative honored late Haji Elahi Bux Shaikh and was supported by his son Haji Bashir Ahmed Shaikh. Community members gathered for Quran

recitation and charity distribution.

This screening camp identified 14 out of 25 children with cleft lip and palate, who were then referred for free surgery to Taluka Head Quarter Hospital Ghotki. The camp highlighted SGA's commitment to addressing congenital deformities among children in rural areas.

SGA Ghotki Branch

SGA Ghotki and Pano Aqil branches partnered with Muskurahat Foundation and Sindh Health Department to provide free surgeries for children with facial deformities. The camp was Inaugurated by Deputy Commissioner Manzoor Ahmed Kanrani, the camp featured a 28-member surgical team led by Prof. Dr. Muhammad Ashraf Ganatra. Speakers urged more awareness about birth defects and continued free healthcare services.

SGA Kotri Branch

SGA Kotri Branch provided free treatment to 925 patients with skin and general health issues. The camp was organized in collaboration with health experts and welfare organizations, this camp highlighted the role of multi-stakeholder partnerships in delivering primary care in underserved areas.

SGA Badah Branch

SGA Badah branch arranged Diabetes and Cardiology camp where 511 patients were examined and given free medication by leading specialists in diabetes and cardiology. MPA Mr. Adil Altaf Hussain Unar inaugurated the camp and praised SGA Badah Branch's 45-camp legacy. Community leaders also at-

The final day of the three-day Teachers' Training Program, conducted under the insightful leadership of Mr. Imran Ali Larik, Principal of Public School Mirpurkhas, concluded with an engaging session on the "Types of Assessment."

On the cordial invitation of Mr. Jehanzaib Aziz, Executive Director of the Sargodhians' Institute for Professional Development (SIPD) Center Rashidabad, the Principal of Public School Gadap, Karachi, Mr. Khalid Saifullah Bhutto, along with his dedicated academic team, paid a visit to the SIPD Rashidabad Centre.

Public School Gadap proudly signed a Memorandum of Understanding (MoU) with SindhSalamat.com on 2nd August 2025 to launch a state-of-the-art Digital e-Library Initiative. This collaboration will digitize textbooks, integrate Sindhi literature, and provide AI-enabled learning tools, creating limitless opportunities for students and teachers.

The teachers of Public School Gadap, Karachi, recently enjoyed a delightful picnic at the Manora Beach Front View. This recreational trip brought together all faculty members from both the Boys' and Girls' Academic Blocks, creating a warm and friendly atmosphere away from the daily academic routine.

A one-day training program was organized for the Engineering Department, Admin, Security Guards and School Drivers of Public School Gadap at NED University, Karachi.

PSG celebrated the 76th Independence Day of Pakistan with great enthusiasm, patriotism, and national spirit. The celebrations were attended by the students, teaching and non-teaching staff.

An informative and highly impactful Awareness Session on Anti-Women Violence was successfully organized by PLUS Legal Aid at Public School Gadap, Karachi. The event witnessed an encouraging and enthusiastic participation of a large number of female students who attentively engaged in the program.

PSG applauded the best classes for their marvelous assembly presentations and acknowledged the effort of the class teachers who prepared the students to showcase their best.

The certificates of appreciations were awarded to the students class wise for best Morning Assembly Presentation.

PSG, organized a remarkable event to pay tribute to the martyrs of Pakistan by combining a **Tree Plantation Drive** with the celebration of **Defence Day**. The program was marked with enthusiasm, patriotism, and the active participation of guests, heads of departments, academic coordinators, teachers, and students.

Board of Governors, Public School Gadap Meetings:

The 37th Meeting of the Board of Governors (BoG) of Public School Gadap was convened under the esteemed Chairmanship of Mr. Bakhsh Ali Lakho. The session was dedicated to deliberations on academic progress, financial performance, infrastructural developments, and governance-related matters.

-Meeting of the Board of Governors of Public School Gadap, Karachi, was held to review the institution's progress and to deliberate on its future roadmap. The session provided a comprehensive platform for discussing the school's academic performance, administrative matters, and upcoming developmental initiatives.

Public School Gadap, Karachi

Public School Gadap (PSG) Karachi is managed by Sindh Graduates Association (SGA) through a Board of Governors. SGA entered into agreement under Public Private Partnership with School Education and Literacy Department, Government of Sindh on 11th September 2011 and lease out the school for 30 years.

The first academic session of the school was commissioned on 09 November 2012. The school is educating boys and girls, studying in classes from VI to XII. The school offers accommodation to the students (boys and girls), and day scholars also seek quality education at Public School Gadap. After the completion of six academic sessions with green star, Public School Gadap had taken a good decision to collaboration with Sindh Education Foundation (SEF) in 2018 to accommodate students as boarding students at PSG under the SEF's scholarship program. This institution has made in providing holistic education, promoting intellectual growth, and instilling moral and ethical values in its students. Public School Gadap, is committed to nurturing well-rounded individuals who excel academically while demonstrating discipline, leadership, and compassion.

A significant feature of Public School Gadap is that nearly all students benefit from some form of scholarships. The Sindh Education Foundation plays a vital role in supporting the majority of students, ensuring access to quality education for those from marginalized communities. Additionally, students of local residents of Gadap are supported through fee concessions, enabling them to receive the same quality education. These efforts are designed to uplift underprivileged children, providing them with not only academic excellence but also moral and social grooming in a

positive and nurturing environment. The Public School Gadap strive for excellence, uphold the values of integrity and inclusivity, and ensure that Public School Gadap remains a model institution for education and character-building. -Current enrolment in Public School Gadap, Karachi is 601. The girls academic block comprises of 231 students and the boys academic block 370 students.

Academic Activities of Public School Gadap from July 2025 to September 2025

Public School Gadap under the Sindh Schools Scholarship Program of the Sindh Education Foundation, a remarkable orientation program organized for the newly admitted students of class VI. A large number of students and their parents enthusiastically participated in the event.

A one-week remedial program was conducted at Public School Gadap, Karachi, for a group of twenty students sent by the Sindh Education Foundation (SEF). The primary objective of these classes was to strengthen the foundational understanding of key academic subjects among students who needed additional academic support. These sessions provided targeted assistance to help students overcome their learning gaps and better prepare for their regular school curriculum.

A five-day summer camp program- student workshop was successfully organized at Public School Gadap, Karachi, in collaboration with the YES Alumni Pakistan. The workshop aimed to provide students with hands-on learning experiences beyond the traditional classroom, focusing on creativity, innovation, and skill development. Each day featured a unique theme designed to engage students in practical and meaningful ways.

Roshan Tara Schools Celebrate Pakistan's 78th Independence Day

Roshan Tara Schools across Sindh commemorated Pakistan's 78th Independence Day with patriotic fervor and unity. Celebrations were held in all Roshan Tara Schools including Hala, Sehwan Sharif, Bachal Goth, Ghotki, Dadu, Kashmore, Mirpurkhas, Mehar, Khipro, Phulji Station and Pano Aqil.

The ceremonies began with flag hoisting, recitation of the Holy Quran, and Naat-e-Rasool ﷺ, followed by a series of patriotic activities. Students delivered powerful speeches on freedom and national unity, performed expressive tableaux, sang milli naghmas (national songs), and participated in poetry recitations, rallies, and creative performances.

Several schools also organized cake-cutting ceremonies and flag rallies through local neighborhoods to display unity and pride in Pakistan. Notably, Roshan Tara School Bachal Goth celebrated the school's 15th anniversary alongside Independence Day, adding to the festive spirit.

In each Roshan Tara School, Principals, Chairpersons, BMC members, and SGA representatives played key roles in organizing the events, ensuring strong community participation and engagement. Guests extended heartfelt congratulations to all schools, commending the Roshan Tara network for instilling patriotism and educational values in students.

The celebrations concluded with prayers for national unity, prosperity, and peace, along with refreshments and distribution of certificates or prizes to participating students.

Roshan Tara Schools Commemorate Defence Day with Patriotism and Respect

Roshan Tara Schools across Sindh solemnly observed Defence Day 2025 with ceremonies held in Sehwan, Pano Aqil, Gulshan-e-Hadeed, Ghotki, and Mehar, honoring the bravery and sacrifices of Pakistan's armed forces.

Each event began with the recitation of the Holy Quran, Naat-e-Rasool ﷺ, and the national anthem, followed by patriotic songs, inspiring speeches, and tableaux performed by students. Many students wore military-

style attire to express solidarity with the nation's defenders.

Dignitaries, SGA officials, and school leaders addressed the gatherings, reflecting on the historic significance of September 6, 1965, and emphasizing the values of patriotism, unity, and civic duty. Guest speakers encouraged students to remain committed to national development and security.

The events concluded with expressions of gratitude and a collective resolve to uphold the spirit of sacrifice and loyalty demonstrated by Pakistan's armed forces. The celebrations served as a reminder of the vital role youth play in shaping a strong, united Pakistan.

Roshan Tara Schools Observe Defence Day and Milad-un-Nabi ﷺ with Patriotism and Reverence

Roshan Tara Schools across Sindh including RTS Dadu, Phulji Station, Ghotki, and Mehar organized meaningful ceremonies to commemorate Pakistan's Defence Day and celebrate the blessed occasion of Milad-un-Nabi ﷺ.

At RTS Dadu, the program featured speeches honoring the sacrifices of Pakistan's armed forces, followed by a Milad session with heartfelt Naats and reflections on the life of the Holy Prophet ﷺ.

RTS Phulji Station hosted an engaging Milad celebration, including Naat recitations, student speeches, and a quiz competition on Seerat-un-Nabi ﷺ. Top-performing students were awarded prizes.

At RTS Ghotki, a spiritually uplifting Milad gathering took place with participation from both male and female students. Chairman Syed Ali Raza Shah emphasized the importance of applying the Prophet's ﷺ teachings in daily life.

RTS Mehar marked 12th Rabi-ul-Awwal with a respectful ceremony featuring Quran recitation and naat performances, attended by Chairman Engineer Muhammad Aslam Chandio and school faculty.

These events nurtured a sense of patriotism, spiritual devotion, and moral responsibility, inspiring students to embody the values of both their national heroes and the exemplary character of the Prophet Muhammad (PBUH) ﷺ.

Education Sector

Educational Activities from July 2025 to September 2025

Central Roshan Tara Schools Secretariat Meeting

The Secretariat of Roshan Tara Schools convened a meeting on 30th August 2025 at Hyderabad. The meeting was chaired by Mr. Rafique Ahmed Jaffri, Chairman SGA, and efficiently conducted by Mr. Manzoor Hussain Ujjan, Secretary Education SGA.

The meeting commenced with a soulful recitation from the Holy Quran followed by a heartfelt poetic tribute to the revered Sufi saint Shah Abdul Latif Bhittai.

In his keynote address of Chairman SGA commended the tireless efforts of SGA volunteers, recognizing their crucial role in the success of the Roshan Tara Schools initiative. He stressed the importance of collective responsibility and unity across the SGA network throughout Sindh, highlighting the need for ongoing efforts in education and social welfare to uplift local communities.

Mr. Manzoor Hussain Ujjan expressed his appreciation to all attendees and reiterated the Secretariat's commitment to improving the quality of education within the Roshan Tara Schools network. He emphasized collaboration as a key factor in raising academic standards and fostering uniform progress across all schools.

Key Decisions and Announcements:

A grand celebration of World Teachers' Day in October at the Mumtaz Mirza Auditorium. New strategies will be implemented to expand the educational outreach of the Roshan Tara Schools Foundation.

A Scout Leader Training Program will be launched to enhance leadership skills among students and youth volunteers.

The meeting concluded on a strong note of unity and commitment, with all participants resolving to work collaboratively toward the sustained growth and academic excellence of Roshan Tara Schools.

Capacity Building Training for Teachers of Roshan Tara Schools in collaboration with Infaq Foundation

The Teacher Training Program for Roshan Tara Schools was conducted in collaboration with Infaq Foundation Karachi in four phases across different clusters:

Ghotki Cluster

Hyderabad Cluster

Gulshan-e-Hadeed, Karachi Cluster

Sehwan Sharif Cluster

The training program witnessed increased interest, bringing the total number of participants to 193. Each session lasted two hours in a conducive learning environment.

In each cluster highly qualified Master Trainers from reputable institutions such as Sukkur IBA University, SZABIST, and Aga Khan University were engaged to deliver the training, organized in collaboration with Infaq Foundation, Karachi.

The training focused on capacity building and quality education enhancement, and was well-received by all participants. Trained teachers will now replicate the training model at their respective schools for wider impact.

SGA officials, including Chairman Mr. Rafique Ahmed Jaffri, Secretary General Mr. Ali Hussain Brohi, and other senior members, visited the clusters to oversee the sessions. Mr. Suhail Ayoub from Infaq Foundation visited the Karachi session and appreciated the arrangements and training quality.

Teachers were provided with comprehensive training materials and ICE tools, including stationery, handouts, activity sheets, PowerPoint presentations, and various interactive props such as plastic models, clay, and craft materials. A WhatsApp group was used to share soft copies for easy access.

Each training concluded with a certificate distribution ceremony, recognizing the efforts and participation of Roshan Tara School teachers.

SGA Islamabad Branch: A Hub of Community Service and Cultural Enrichment:

The Islamabad Branch of Sindh Graduates Association plays a vital role in promoting education, culture, and social welfare in the federal capital. The branch has established Shah Abdul Latif Community Centre stands as a symbol of community-driven development and cultural preservation.

Key initiatives include: Dr. Feroz Ahmed Library, housing over 10,000 books and serving as a valuable resource for students and researchers. The Shah Latif Bhattai Auditorium provides a modern venue for cultural events, conferences, and literary gatherings, accommodating up to 400 people.

Sindh Graduates Association Islamabad branch represents as 'Mini-Sindh' in the capital city of Pakistan. The branch has been operating two projects at Islamabad i.e. SGA Working Women Hostel and Youth Hostel.

Working Women Hostel:

The SGA Working Women Hostel has been providing a safe and supportive environment for women since 2019. The hostel offers various facilities, including a mess, internet, backup electricity, security, laundry, and a natural atmosphere. Recently, a 30 KVA Solar System was installed at the hostel, further enhancing its facilities.

Working Women Hostel was established by SGA Islamabad Branch with the objective of providing safe, affordable, and fully-equipped accommodation to women from remote and underserved areas of Sindh and other provinces of Pakistan. The facility is designed to support working women and interns pursuing professional opportunities in Islamabad. The following facilities are offered to hostel residents:

The infrastructure and services are tailored to create a comfortable, secure, and conducive

Category	Details
Total Rooms	30 well-maintained residential rooms
Meal Services	Daily mess service, serving three meals a day
Shared Facilities	Kitchen, dining hall, and laundry services
Electricity Backup	30KW solar power system and standby Generator
Connectivity	High-speed internet access throughout the facility
Security Measures	24/7 CCTV surveillance and two full-time Security Guards

living environment in the center of Islamabad city that supports women's mobility and participation in the workforce or education.

Currently, 105 women are residing in the hostel. Women from Sindh Province are given top preference to pursue her/their professional careers.

These women represent diverse backgrounds, entry-level professionals, vocational trainees, and interns—who have moved to Islamabad capital city of Pakistan in pursuit of education, employment, or skills training.

Youth Hostel

SGA also established a Youth Hostel with essential facilities like internet, kitchen, and common areas, having hosted over 15,000 students since 2006.

To further support male students, a Male Youth Hostel is under development with modern amenities and a planned capacity for 70 residents.

Through these facilities and programs, SGA Islamabad Branch continues to serve as a dynamic platform for youth development, cultural engagement, and community welfare.

During the visit, Prof. Wadhwani gifted his personal laptop to the college in recognition of the faculty's dedication to advancing education in the region. He remarked, "It has always been our desire to see the youth of Sindh move towards education. The efforts of Government Degree College Tandojam in this regard are truly commendable."

Principal Rathore expressed gratitude for the thoughtful gesture, emphasizing its positive impact on the academic environment. Other attendees included Professors Ali Bahadur Qaimkhani, Owais Hamid, Barkat Ali Waggan, and Ahsan Ali Laghari, who also praised the initiative.

SGA Kumb Branch Holds Youth Engagement Meeting with Zaheera Mushtaq Foundation Support

SGA Kumb branch, in collaboration with the Zaheera Mushtaq Foundation, organized a youth engagement meeting at Dr. Zaheera Mushtaq Library. The gathering was chaired by Dr. Sadiq Ali Tamrani. The event attracted over 30 youth from Kumb and nearby areas. Speakers including Mr. Manzoor Hussain Ujjan Secretary Education SGA and Mr. Mushtaq Phul Member CEC highlighted SGA's volunteer legacy and encouraged youth involvement. Participants from IT, health, education, and community sectors pledged to support social initiatives. The meeting concluded with a shared vision to advance youth leadership and community service.

SGA Manahi Branch Organizes Tree Plantation Drive for Environmental Awareness

SGA Manahi Branch launched a large-scale tree plantation campaign to promote environmental sustainability, led by President Mr. Ghulam Murtaza Bhanbhro and team. Teachers and students actively participated in planting hundreds of trees at schools and the Taluka Hospital in New Jatoi and Manahi.

Headmaster Mr. Najamuddin Jatoi emphasized the lifelong value of trees to students. Branch members highlighted the essential role of trees in sustaining life and combating climate issues. The

campaign marks the beginning of a long-term effort to create a greener, healthier Sindh.

SGA Mehar Branch Celebrates Birthday of Vice President Dr. Hemandas Maharaj

SGA Mehar Branch held a heartfelt birthday celebration for Vice President and Health Committee Convener Dr. Hemandas Maharaj. The event included respected guests such as Syed Muhammad Shah Rizvi and Rais Ali Bakhsh Khoso and members of the branch.

The members praised Dr. Maharaj's dedication and social welfare services. He was honored with traditional Sindhi ajrak, topi, and floral garlands, symbolizing respect for his contributions and cultural heritage. The event closed with a joyful cake-cutting ceremony highlighting unity and appreciation.

SGA Setharja Women's Branch Opens Quranic Teaching Center for Girls

SGA Setharja Women's Branch inaugurated a free Nazra Quran teaching center for girls, with Prof. Dr. Shafiq Ahmed Rind and General Secretary Ms. Sanobar Shafiq Rind leading the ceremony.

The center aims to blend secular and religious education, empowering girls with Quranic knowledge alongside academic learning. Branch President Ms. Hina Rind reaffirmed the commitment to advancing girls' education and nurturing well-rounded individuals in the community.

SGA Urs Soomro Branch Distributes Flour and Ration to Needy Families

SGA Urs Soomro Branch, in partnership with the Farishta Foundation and Rotary Club Silver Sand, distributed 250 flour bags in July and an additional 100 bags in September to impoverished families in Nau Kot, Mithi, and surrounding villages.

Branch President Mr. Munawar Ali Soomro, General Secretary Mr. Muhammad Essa Soomro, and other members actively participated, reinforcing SGA's commitment to social welfare and community support.

Dr. Memon was felicitated with traditional Ajrak and lungis, bouquets, and heartfelt tributes. Mr. Wassan praised the branch for organizing the event, while former SGA Mirpurkhas Branch President Mr. Zafar Ali Panhwar emphasized the importance of recognizing community role models. SGA Daro Branch President Mr. Muhammad Urs Otho thanked attendees for their support, and General Secretary Mr. Zulfiqar Hussain Memon reaffirmed the branch's commitment to social welfare. The ceremony concluded with broad appreciation for Dr. Memon's lifelong contributions.

SGA Gulshan-e-Hadeed Branch

SGA Gulshan-e-Hadeed Branch organized Mr. Khadim Hussain Kandhro's Birthday Celebration. SGA Gulshan-e-Hadeed Branch celebrated General Secretary Mr. Khadim Hussain Kandhro's birthday with prayers, flower garlands, and a cake-cutting ceremony. The gathering was attended by Secretary General Mr. Ali Hussain Brohi, President Dr. Mr. Muhammad Bakhsh Abbasi, and other members of the branch.

SGA Hyderabad Women Branch

SGA Hyderabad Women Branch Organized Condolence reference in memory of Late Nasreen Altaf and Hoor Palejo.

SGA Hyderabad Women's Branch held a condolence reference at the residence of General Secretary Apa Nazir Naz to pray for the late Nasreen Naz and Hoor Palejo. The emotional gathering, chaired by Farheen Mughal, began with a Quran recitation, followed by tributes and fond memories shared by attendees. Apa Nazir Naz spoke warmly about Nasreen Altaf, highlighting her inspiring personality. The event included participation from branch members and others.

SGA Gambat Branch

SGA Gambat Branch organized condolence reference in Memory of Late Comrades. SGA Gambat Branch held a condolence gathering at Ever Shine Public School and College Gambat to honor the late Hadi Bakhsh Dayo, former General Secretary, and late Muhammad Aslam Bhatti, former BMC member. The event paid tribute to their enduring contributions and legacy.

The event was Presided over by Branch President Engineer Abdul Salim Shaikh, the gathering was attended by family members of the deceased, including sons Fayyaz Hussain and Ghulam Mustafa Dayo, and nieces Maida Aslam Bhatti, Dr. Rabab

Bhatti, and Abdul Waheed Bhatti, who were honored with traditional Ajrak shawls.

The program began with a Quran recitation and poetry by Raz Ali Gul Bhutto, and a collective prayer led by Prof. Naik Muhammad Shaikh. Speakers shared personal memories, highlighting the late comrades' dedication to social service and SGA activities. Emotional tributes by family members added a heartfelt dimension to the event.

SGA Moro Branch Observes Key Commemorations and Supports Educational Development

SGA Moro Branch held a solemn ceremony at the shrine of Shaheed Abdul Razzaq Soomro, the first martyr of the Sindhi language, marking his 53rd martyrdom anniversary. Attended by branch members and others, participants offered Ajrak and floral tributes. Speakers recalled Soomro's dedication to Sindhi language and education, his tragic killing in 1972 by anti-Sindhi elements, and pledged to continue his mission of promoting Sindhi identity. The branch also expressed gratitude to Dr. Muhammad Sadiq Siyal for his support in restoring Soomro's mausoleum.

SGA Moro Branch commemorated the 9th death anniversary of former central chairman Asadullah Khero in his native village. President Prof. Shamshad Ahmed Soomro highlighted Khero's courageous leadership during martial law and his role in sustaining SGA's mission, including the historic opposition to the Kalabagh Dam. Former SGA President Muhammad Aslam Abbasi and other speakers paid tribute to Khero's generosity, integrity, and social commitment. The event included prayers, Quranic recitation, and wide participation from community members, scholars, and SGA members, honoring Khero's lasting legacy.

SGA Hyderabad President Mr. Suresh Kumar Wadhvani donates his Laptop to Government Degree College Tandojam.

Prof. Suresh Kumar Wadhvani, President SGA Hyderabad Branch and faculty member at Sindh Agriculture University, visited Government Degree College Tandojam alongside Prof. Liaquat Ali Jamali. The delegation was warmly welcomed by Principal Prof. Ramesh Kumar Rathore, who provided a tour of the college's facilities, including the library, laboratories, and computer lab.

Vice Chairman SGA Prof. Khalid Hussain Channa, with CEC member Mr. Peeral Khan Khoso as the guest of honor.

Highlights included cake-cutting, and the presentation of Ajraks, garlands, and floral bouquets. Speakers emphasized the importance of recognizing members' contributions and maintaining unity through such celebrations.

SGA Kotri Branch arranged Lecture on "The Philosophical Journey of Shah Abdul Latif Bhittai". The lecture was held as part of the 228th weekly gathering. Dr. Hafeez Qureshi delivered a thought-provoking lecture, offering deep philosophical insights into Bhittai's poetry and worldview.

The event was presided over by SGA Kotri President Abdul Sattar Bhutto and attended by literary figures including Altaf Malkani, Mehboob Sindhi, Ghazanfar Solangi, Misri Jamali, Zulfiqar Ali Halar, and others. The session featured recitations of Bhittai's poetry, Naats, and Sufi music performances by renowned local artists, creating a spiritual and intellectually enriching atmosphere.

SGA Karachi Branch Activities

SGA Karachi Branch organized a memorial gathering in honor of the late Prof. Dr. Khan Muhammad Panhwar, former Central Secretary of Information, educationist, and social activist. The event chaired by Dr. Muhammad Suleman Shaikh and brought together SGA members, academics, civil society figures, and family members.

Speakers including Mr. Wali Muhammad Roshan, Mr. Ashfaq Ahmed Memon, Mr. Ashraf Ali Khahwar, Mr. Nasser Panhwar, and Dr. Nasir Mirza highlighted Prof. Panhwar's lifelong commitment to education, journalism, and community service. Personal tributes from his daughter, Suhni Paras, and wife, Mr. Naseem Khan Panhwar offered touching insights into his personal integrity and dedication.

Dr. Suleman Shaikh praised his pivotal contributions to SGA and civil society, especially during challenging times. The program concluded with the announcement of a planned biography to be authored by Dr. Nasir Mirza.

SGA Gadap Branch Activities

SGA Gadap Branch honored renowned poet and scholar Amar Gul from Malir in a special event. Amar Gul, also an accomplished calligrapher, photographer, thinker, and Assistant Professor of Sindhi, has published two poetry collections and

launched his third book, a Sindhi translation of Daniel Defoe's Robinson Crusoe. The program, chaired by Rashid Baloch, included Quranic recitation, Shah Abdul Latif Bhittai verses, and speeches highlighting Amar Gul's literary and artistic contributions. He was presented with a commemorative shield and traditional Ajrak shawls as tokens of respect.

SGA Gadap Branch launched a weekly lecture series to promote education among youth. On September 13, 2025, President Rashid Hussain Baloch reviewed Jungle's People by Khalid Kunbhar, emphasizing the scarcity of anthropology literature in Sindh and analyzing the book's exploration of nomadic tribes and jungle inhabitants. The session featured an interactive Q&A and was presided over by General Secretary SGA Gadap Ali Nawaz Jokhio.

SGA Gadap Branch Educational Awareness Meeting in Hako Brohi Village, On September 4, 2025, a delegation from SGA Gudap Branch, led by President Rashid Hussain Baloch and General Secretary Ali Nawaz Jokhio, met with villagers and parents to discuss educational challenges. The local school, managed by Sindh Education Foundation, currently offers education only up to fifth grade, limiting especially girls' access to higher education. The delegation assured full support to advocate for upgrading the school to matriculation level.

SGA Pat Sharif Branch Distributes Mosquito Nets to Flood-Affected Families

SGA Pat Sharif Branch, in partnership with Rotary Club Dadu Green, distributed mosquito nets to families affected by recent floods. The distribution took place at schools in Village Old Kalri and Village Qasim Chandio, benefiting 50 families.

The initiative was led by Branch President Mr. Gulzar Kalhor, with active support from General Secretary Mr. Hakim Ali Bathar, Information Secretary Mr. Azhar Ali Kalhor, and other branch members. This effort underscores the branch's dedication to aiding vulnerable communities and promoting public health in flood-affected areas.

SGA Daro Branch

SGA Daro Branch Honors Dr. Abdul Khaliq Memon for 60 Years of Dedicated Service. SGA Daro Branch held a ceremony in Daro city to honor Dr. Abdul Khaliq Memon for 60 years of dedicated community service. The event, chaired by SGA CEC member Mr. Feroz Wasan, and attended by branch officials, members, and local residents.

SGA Gadap Branch Honors Social Reformer and activist Mr. Zafar Hameed Baloch

Sindh Graduates Association Gadap Branch held a ceremony at Badam Bagh, Gadap, Karachi to honor social activist Mr. Zafar Hameed Baloch for his outstanding social services. The event was presided over by SGA Secretary General Mr. Ali Hussain Brohi and managed by Branch General Secretary Prof. Ali Nawaz Jokhio.

The program featured poetry recitations and warm welcomes from branch members. Attendees included local educators, SGA officials, and community leaders who praised Mr. Baloch's dedication.

Speakers highlighted Mr. Baloch's activism against environmentally harmful battery recycling plants in Gadap, his relief efforts during the 2010 floods, and his long-standing charity work through the Facebook initiative "Baba Man Eid Kandus," supporting underprivileged children across Sindh. His contributions to education, including facilitating admissions and scholarships, and his crucial role during the Konkhar River tragedy were also recognized.

Mr. Baloch received awards from SGA Gadap and Mr. Allah Bakhsh Baloch, with traditional Ajraks presented to dignitaries. The event concluded with thanks from Branch Information Secretary Mr. Manwar Hussain Jokhio. The large gathering expressed deep admiration for Mr. Baloch's lifelong commitment to social welfare.

SGA Ghotki Branch Activities

A delegation from the Sindh Graduates Association (SGA) Ghotki Branch, led by Syed Ali Raza Shah (Chairman, Board of Governors, Roshan Tara School), along with Ayaz Latif Dayo General Secretary, Raouf Paras Dayo Finance Secretary, and Prof. Vijesh Kumar, met with Dr. Tehmina Manghan, Vice Chancellor of Begum Nusrat Bhutto Women University, Sukkur.

The delegation presented the progress of the Roshan Tara Model Higher Secondary School and discussed the critical need for local university-level education for girls in Ghotki. They emphasized that cultural constraints often prevent female students from studying outside the district. Dr. Tahmina Manghan appreciated the initiative and assured full support. She expressed willingness to explore the possibility of establishing a women's university campus at Roshan Tara School, aiming to expand educational opportunities for girls in the region.

SGA Ghotki Branch celebrated the birthday of Professor Vijesh Kumar, member of the branch and acclaimed English literature author. The ceremony, presided over by SGA Branch President Dr. Muhammad Nawaz Kalhoro, featured tributes from key SGA members and local academics, highlighting Professor Kumar's literary and educational contributions.

With support from SGA Ghotki, Mujahid Production and Gul Art Academy presented the stage drama "The Fire of Insecurity", written by Afaq Basheer Channa and directed by Arif Kaladi and Abida Gul. The performance addressed societal issues including lawlessness, poverty, and systemic injustice. The emotionally charged drama moved many in the audience and emphasized both the failings and potential of societal institutions. The event concluded with a reflection on the urgent need for reform and continued public awareness.

An intellectual gathering was held in honor of Syed Turab Ali Shah, respected educationist, poet, and literary figure. Speakers praised his lifelong dedication to education and literature, noting his pivotal role in shaping Ghotki's intellectual landscape. In his address, Syed Turab Shah reflected on his teaching career and urged renewed focus on educational reform. Prominent speakers emphasized the importance of recognizing and preserving the legacy of such figures for future generations.

SGA Ghotki celebrated the birthday of its Information Secretary and journalist Allah Warayo Bozdar. The event, presided over by Vice President Syed Iqrar Hussain Shah, included tributes from fellow journalists, civil society members, and SGA members, who commended Bozdar's fearless reporting and commitment to truth. The event featured cultural performances and concluded with the presentation of traditional gifts and a birthday cake ceremony.

SGA Ghotki, in collaboration with the Progressive Writers Association, commemorated the 52nd death anniversary of Syed Sajjad Zaheer, a pioneering intellectual and leader of the progressive movement. The event, presided over by Rauf Paras Dayo, featured speeches reflecting on Zaheer's life, activism, and literary contributions.

SGA Kotri Branch Activities.

SGA Kotri Branch celebrated the birthdays of its esteemed members, Abdullah Brohi and Pir Abdul Mustafa, in a warm and respectful ceremony. The event was presided over by

SGA BRANCH NETWORK ACTIVITIES FROM JULY 2025 TO SEPTEMBER 2025

Dr. Muhammad Suleman Shaikh, founder of the Sindh Graduates Association (SGA) honored for his lifelong social service and dedication to humanity.

The Sindh Graduates Association (SGA), Hyderabad branch held a special event at Sindhi Language Authority Hyderabad to honor Dr. Muhammad Suleman Shaikh, the founder of SGA, a dedicated social reformer, and a passionate advocate for Sindh and its people. The event was chaired by SGA Chairman Mr. Rafique Ahmed Jaffri, with renowned scholar Mr. Jami Chandio as the chief guest and keynote speaker.

The program began with recitation of verses from Quran, followed by a cultural performance of Shah Abdul Latif Bhittai's poetry by a young singer Janib Soomro. Dr. Muhammad Suleman Shaikh and other distinguished guests, including Central SGA Office bearers and CEC members, were presented with traditional Ajrak shawls and lungis as tokens of respect.

Mr. Jami Chandio in his keynote speech praised Dr. Muhammad Suleman Shaikh as an institution unto himself and highlighted SGA's role in empowering Sindh's emerging middle class. He urged the organization to focus on merit and character building to drive Sindh's progress.

Dr. Suleman Shaikh reflected on SGA's 50-year journey, emphasizing the need for quality education, leadership development, and democratic governance. He called for renewed efforts to advance Sindh's social development through education and hard work.

Mr. Rafique Ahmed Jafri lauded Dr. Suleman's leadership, encouraged youth engagement, and assured support for branches facing membership challenges, reaffirming the organization's commitment to its constitutional principles.

Mr. Abdul Rasool Soomro was paid homage to his lifelong social and welfare services

The Sindh Graduates Association (SGA) Jamshoro Branch, in collaboration with the Institute of Sindholoogy Jamshoro, held a distinguished ceremony to honor former SGA Vice Chairman and social reformer Mr. Abdul Rasool Soomro. The event was chaired by Prof. Khalid Hussain Channa, Vice Chairman of SGA.

Prominent attendees included Prof. Dr. Khalil-ur-Rehman Khumbati Acting Vice Chancellor Univer-

sity of Sindh, Mr. Ali Hussain Brohi Secretary General SGA, Director Institute of Sindholoogy Prof. Dr. Fayyaz Latif Chandio, and members from various SGA Branches.

The program began with recitations of revolutionary poetry and the presentation of a traditional Sindhi Patko (cap) to Abdul Rasool Soomro by Jamshoro Branch President Mr. Sheikh Abdullah Kohistani. He was also honored with a symbolic sword, floral bouquet, garlands, and shawls in recognition of his dedicated services for the people of Sindh on the platform of SGA. Local artist Taufiq Solangi presented a hand-crafted portrait of Abdul Rasool Soomro, alongside a portrait of poet Punhal Shoro. Awards were distributed to notable figures in education, health, arts, and journalism. Cultural performances by poets and artists, including folk dance by Ghulam Hussain, enriched the evening to pay tribute to Mr. Abdul Rasool Soomro for his lifelong social and welfare services for the under-served people of Sindh.

Condolence Reference in the memory of Karam Ellahi Channa

A condolence reference was held at Roshan Tara Secondary School, Sachal Goth, organized by the Sindh Graduates Association Central and SGA Sachal Goth Branch, in memory of Karam Ellahi Channa, renowned writer, publisher, social worker, and founding member of SGA Sachal Goth and Roshan Tara School.

The event was presided over by SGA Chairman Rafique Ahmed Jaffri, and attended by SGA General Secretary Ali Hussain Brohi, senior SGA officials, literary figures, local dignitaries and SGA members. Speakers paid tribute to Channa's literary contributions, including his work through Sangam Publications, where he published and promoted works of numerous Sindhi writers. He also authored hundreds of short stories, columns, and launched the magazine Sangam.

Speakers highlighted his social services, especially in founding Roshan Tara School in 1993, promoting education in Sachal Goth, and supporting the Sindh Model School initiative. His religious devotion, journalistic background, and humble personality were also remembered fondly.

The ceremony included a prayer for the departed soul and was attended by SGA officials from multiple branches, Roshan Tara School staff, family members, and local community members.

selling sessions.

- ◆ SGA organized a World Teachers' Day ceremony at the University of Sindh Jamshoro to honor outstanding teachers. The event, graced by Chief Guest Deputy Commissioner Jamshoro Mr. Riaz Hussain Wassan, celebrated the talents of students and emphasized SGA's commitment to educational excellence and teacher empowerment.
- ◆ SGA has played a leading role in addressing healthcare disparities across Sindh. The Association organized General medical camps, Eye camps, Skin treatment camps, vaccination drives, and polio campaigns, reaching thousands of underserved individuals. These services, including surgeries, Lenses, medicine, were provided free of cost and align with SDG 3: Good Health and Well-being.
- ◆ Under Women Empowerment Program, SGA conducted a Sewing Machine Training Courses at Roshan Tara School, Bachal Goth, Malir, Karachi, in collaboration with Asia Petroleum. A total of 40 underprivileged women (20 in each phase) were trained, helping them to gain practical skills to improve their socio-economic conditions.
- ◆ The SGA Working Women Hostel, established by the Islamabad Branch, has provided a safe and supportive residential environment. Facilities include a mess, internet, electricity backup, security, laundry, and a natural atmosphere. During 2024–25, the hostel accommodated 55 new female residents from various regions, specially from Sindh, hence total number of residents reaches 105 working women.
- ◆ SGA held a General Oath-Taking Ceremony for the newly elected office bearers and Branch Management Committee (BMC) members for the 2024–27 term. Representatives from over 80 branches participated, reaffirming the Association's commitment to community service and development.
- ◆ SGA launched a province-wide campaign advocating for the recognition of Sindhi as a national language of Pakistan. In collaboration with Sindhi Language Authority, Sindhi Adabi Sangat, and others, February 2025 was declared "Sindhi Language as National Language Awareness Month." Seminars, rallies, literary events, and awareness sessions were organized across RTS and SGA branches for the promotion and recognition of Sindhi language.
- ◆ SGA initiated a peaceful province-wide movement to oppose the controversial construction plan of six canals from the Indus River system.

To lead this advocacy, three committees: Legal, Drafting, and Technical were formed to coordinate resistance, draft documentation, and advocate for the water rights of Sindh's people, including the restructuring of IRSA and called for the cancellation of the canals plan.

- ◆ Literature reflects the spirit of a community. In Sindh, SGA has continued its work in preserving literary traditions by supporting writers, organizing literary events, and publishing works. These efforts contribute meaningfully to cultural identity and align with Sustainable Development Goals.
- ◆ SGA promotes Sindhi literature by integrating it into community festivals, celebrating heritage, and fostering cultural awareness. This helps preserve Sindh's rich literary traditions and strengthens community identity and resilience.
- ◆ The Association also commemorated the birth and death anniversaries of Sufi saints, community leaders, and social reformers, acknowledging their lasting contributions and teachings of compassion, tolerance, and unity.
- ◆ SGA organized numerous cultural and social activities, including book launches of notable literary figures, condolence references (e.g., in memory of revolutionary poet Dr. Akash Ansari), tributes to volunteers, and historical book launch events at various branches. Book fairs were held to promote reading culture, alongside the distribution of food, clothing, and wheelchairs to the underprivileged.
- ◆ The SGA Islamabad Branch demonstrated commendable community service. Key initiatives included meetings of the Project Implementation & Management Committee (PI&MC), a Coordination Committee meeting on the Working Women Hostel project, and a groundbreaking ceremony for a new Youth Hostel Building, showcasing the branch's commitment to welfare and cultural preservation.
- ◆ SGA actively addressed the issue of clean drinking water in drought-prone regions such as Tharparkar and Badin. Over the past five years, more than 500 hand pumps and water wells were constructed and maintained in collaboration with local communities, ensuring sustainable access to water.
- ◆ In response to environmental challenges, SGA branches and RTS Network launched a province-wide tree plantation campaigns and planted trees during 2024–25. The initiative focused on planting indigenous species to combat deforestation, address climate change, and restore ecological balance.

PERFORMANCE REPORT 2024-25

The performance Report of Sindh Graduates Association (SGA) for the period of 2024–25. This concise report outlines the major accomplishments and initiatives undertaken by SGA over the past year.

- ◆ During the reporting period 2024–25, the Central Executive Committee (CEC) held four meetings to deliberate on important matters including financial statements, annual budgets, expenditures, social initiatives, performance of SGA branches and schools, project proposals, and regulatory compliance.
- ◆ The Council of Members' Annual meeting was held during the 44th Convention. The meeting reviewed and ratified the previous year's proceedings and approved the activity reports, financial statements, and audit reports for 2023–24.
- ◆ The 44th Annual Convention of Sindh Graduates Association (SGA) took place on December 24, 2024, at Public School Gadap, Karachi. It was attended by 89 SGA branches and over 400 delegates, followed by a musical night featuring renowned Sindhi artists.
- ◆ Elections for SGA's Central Executive Committee (CEC) for the 2025–27 term were held on December 25, 2024, under the supervision of the Central Election Commission. A total of 174 Presidents and General Secretaries from 89 registered branches cast their votes.
- ◆ District and Branch-level Council of Members (CoM) meetings were also held during the year to enhance community engagement and promote social development initiatives.
- ◆ SGA prioritized educational access in mountainous regions lacking basic schooling facilities by establishing community schools in Ranikot and Misri Goth of District Jamshoro. Currently, Ranikot Community School has 41 students (28 girls and 13 boys), while Misri Goth has 47 students (34 girls and 13 boys), each supported by one teacher and one non-teaching staff member.
- ◆ The Sindh Graduates Association (SGA) obtained renewed tax exemption certificates from the Federal Board of Revenue (FBR), Government of Pakistan. This reflects SGA's commitment to transparency, accountability, and effective governance in delivering social services.
- ◆ The Sindh Education Foundation (SEF) project is being implemented by SGA under the Foundation Assisted School (FAS) model for Roshan Tara School, Bachal Goth, Malir, Karachi. The project aims to support 475 students with monthly financial assistance for two years. SEF has also allocated funds for infrastructure rehabilitation and development of the school.
- ◆ SGA submitted a comprehensive project proposal to the SEF for 13 additional Roshan Tara Schools support, aiming to serve underprivileged communities and provide quality education to marginalized students.
- ◆ Public School Gadap, Karachi during the academic year 2024-25 was marked by continued growth, academic success, and far-reaching impact. With a strong enrolment of 609 students, including 347 boarders and 262 day scholars, the school upheld its mission of making quality education accessible to talented youth from across Sindh.
- ◆ At Public School Gadap an impressive 91% of students (574 in total) received scholarships, through the generous support of the Sindh Education Foundation (SEF) and the school itself. This translated to a financial contribution of over PKR 93.5 million, directly enabling hundreds of students to pursue education without financial barriers.
- ◆ Roshan Tara Schools (RTS) Network established in 1980, a self-sustaining educational system operated by SGA across Sindh. The network consists of 23 schools: 7 primary, 2 lower secondary, 11 secondary, and 3 higher secondary schools. The network is supported by 393 teaching and 114 non-teaching staff, with enrollment of 8,564 students (4,222 boys and 3,198 girls).
- ◆ The Central Roshan Tara Schools Management Committee (CRTSMC) made strategic decisions including the implementation of a standardized curriculum for Grades 1–8, finalization of the academic calendar, establishment of scout units in RTSs, and planning of exposure visits, events, and celebrations such as World Teachers' Day and Central Exams in all RTSs.
- ◆ The SGA RTS Secretariat successfully conducted Annual Examinations from Nursery to Grade VIII across all RTSs between March 6 and 26, 2025. Exams were managed with a centralized schedule, a dedicated vigilance team, and a standard monitoring mechanism, followed by the submission of evaluation reports.
- ◆ RTSs and SGA branches commemorated national and cultural events including Pakistan's Independence Day, Eid Milad-un-Nabi, Defence Day, World Literacy Day, World Teachers' Day, Sindhi Culture Day, International Women's Day, Annual Sports Gala Week, Parents' Day, speech and quiz competitions, and career coun-

SGA Partnerships / Donors

The following is a summary of the key donor and partner organizations that have collaborated with SGA in implementing various developmental and funded projects aimed at serving communities across Sindh. These initiatives span a wide range of sectors, including education, health, water supply, women's empowerment, disaster rehabilitation, and social mobilization.

Health Sector

SGA, in collaboration with partners like TVO, UNICEF, World Bank, Shaikh Sultan Trust, and Sadhu Vaswani Mission, implemented maternal and child health care initiatives, community medical centres, environmental health programs, mental health support, and heart surgery sponsorships. These projects improved primary health-care access in underprivileged and remote areas of Sindh.

Education Sector

With support from TVO, UNICEF, SEF, UNESCO, RSPN, USAID, Infaq Foundation, and Government of Sindh, SGA established over 200 village schools, promoted girls' education, developed NFBE (non-formal basic education) programs, introduced IT and science labs, provided scholarships to more than 1000 university students, and enhanced teacher capacity in Roshan Tara Schools from time to time.

Water, Sanitation & Environment

SGA partnered with the World Bank, PHED, and Infaq Foundation to implement pilot water supply schemes in rural Sindh and install submersible pumps and wells in water-scarce regions like Tharparkar. These initiatives addressed clean water access and sanitation issues at the grassroots level.

Disaster Response & Rehabilitation

Following natural disasters, including cyclones

and floods, SGA worked with ActionAid Pakistan, USAID/RSPN, and Infaq Foundation to provide relief, early recovery, and reconstruction of infrastructure (including schools). These efforts supported disaster-affected communities in districts like Thatta, Pano Akil and Dadu.

Social Mobilization & Poverty Alleviation

Supported by Khushhali Bank, ActionAid Pakistan, RSPN, ILO, and others, SGA facilitated community organization (CO) formation, conducted training on human and child rights, and promoted inclusive participation (e.g., women's role in elections) to empower communities, poverty alleviation, especially in rural areas across Sindh.

Capacity Building & Institutional Strengthening

Through funding from DFID, RSPN, CIDA, and CME&IT, SGA carried out external school evaluations, gender inclusion programs, governance strengthening, and social sector monitoring, enhancing transparency, accountability, and service delivery in education, health, and water sectors.

Information Technology & Scientific Learning

SGA promoted digital and scientific education through computer centers, IT labs, and science equipment provision in collaboration with Govt. of Pakistan, Infaq Foundation, and CDP Government of Sindh, thereby encouraging modern learning environments in Roshan Tara Schools.

Special Needs & Individual Support

Under compassionate and targeted initiatives, SGA, with donors like Jehangir Siddiqui & Co. and Sadhu Vaswani Mission, supported individual medical needs and sponsored life-saving surgeries for children reflecting its inclusive and humanitarian focus.

SGA's published works include over 25 books, along with research papers, annual reports, donor reports, project documentation, and quarterly magazines. These publications, including contributions from founders and volunteers, have significantly enriched Sindhi literature and documented the Association's development work, making a lasting impact on cultural preservation and civil society discourse in Sindh.

SGA's Awareness Initiatives for the cause of Sindh: SGA Launches Drive to Declare Sindhi as a National Language

Sindh Graduates Association (SGA) has launched a province-wide campaign advocating for the recognition of Sindhi as a national language of Pakistan. To address this, SGA, in collaboration with the Sindhi Language Authority, Sindhi Adabi Sangat, and other partners, declared February 2025 as "Sindhi Language as National Language Awareness Month." The campaign was inaugurated on January 31, 2025, in Hyderabad, with participation from writers, activists, and academics featuring prominent personalities.

As part of this initiative, SGA Head Office issued official letters and guidelines to all its branches, instructing them to organize seminars, rallies, discussions, programs, and literary sittings in their respective areas under the Sindhi Language as a National Language – Awareness Campaign.

In the concluding event titled "Activities and Achievements" SGA reports were presented highlighting activities from across the province. Speakers commended SGA's consistent efforts in promoting Sindhi through education, advocacy, and cultural engagement.

SGA consistently raised a strong voice against the construction of new canals on the Indus River.

The Sindh Graduates Association (SGA), a long-standing advocate for Sindh's rights and social justice, launched a province-wide peaceful drive in 2025 aggrieved for controversial plan to construct six canals from the Indus River system. The economy of Sindh largely relies on agriculture,

and the province has long struggled with water shortages. If more canals are constructed on the Indus River, it could further deprive the people of Sindh of their rightful share of water.

SGA organized a meeting of SGA leadership, water experts, legal professionals, and intellectuals at Karachi. The meeting formed three specialized committees: Legal, Drafting, and Technical, with mandates to coordinate resistance efforts and prepare documentation for advocacy and to raise voice for the rights of water for the people of Sindh.

Subsequently, Water Conference organized at SGA Head Office, Karachi where Experts unanimously declared that construction of new canals was a violation of the 1991 Water Accord, as there is no surplus water in the Indus. Water experts and SGA Management called for declination the plan through Council of Common Interests (CCI) in the best interest of people of Sindh.

Following the water conference, SGA launched a grassroots campaign involving rallies, sit-ins, seminars, and press briefings across Sindh. Letters were sent to the political leadership of Pakistan, urging immediate cancellation of the canal plans and restructuring of IRSA.

Besides, SGA participated in a major rally from Frere Hall to Karachi Press Club, organized by the Sindh Petition Forum. In continuation, a large SGA caravan led by senior leadership joined the historic sit-in at Baberloo Bypass, expressing solidarity with Sindh's legal community. In addition, delegations from almost all SGA branches across Sindh participated in the protest. The gathering honored legal movement leader Amir Nawaz Waraich for spearheading resistance and reaffirmed SGA's full commitment to this cause.

SGA emphasized that the Indus River is a lifeline for Sindh and its exploitation violates both national and international water rights. The drive declared that any diversion, direct or indirect, from the Indus River System would result in economic collapse, environmental disaster, and social unrest in Sindh.

currently residing. Priority is given to women from Sindh Province to support their professional growth and empowerment.

Cultural and literary work of SGA:

The Sindh Graduates Association (SGA) actively promotes Sindh's rich cultural and literary heritage. Recognizing literature as a vital link between the past and future, SGA supports writers, publishes books, and organizes events such as literary seminars, conferences, classical music programs, Mach Kachheris, and tributes to notable literary and social figures.

SGA has played a leading role in the promotion of Sindhi language and culture, organizing both national and international conferences to highlight its significance. Through the efforts of its dedicated volunteers, the Association ensures that Sindhi language and literature remain central to the province's identity and are passed on to future generations.

SGA Islamabad Branch: A Hub of Community Service and Cultural Enrichment:

The Islamabad Branch of Sindh Graduates Association plays a vital role in promoting education, culture, and social welfare in the federal capital. The branch has established Shah Abdul Latif Community Centre stands as a symbol of community-driven development and cultural preservation. Key initiatives include: Dr. Feroz Ahmed Library, housing over 10,000 books and serving as a valuable resource for students and researchers. The Shah Latif Bhattai Auditorium provides a modern venue for cultural events, conferences, and literary gatherings, accommodating up to 400 people. SGA also established a Youth Hostel with essential facilities like internet, kitchen, and common areas, having hosted over 15,000 students since 2006. For women, the Working Women Hostel, established in 2019, offers secure and affordable accommodation with mess services, laundry, solar power, and 24/7 security, currently housing over 100 residents from across Pakistan.

To further support male students, a Male Youth Hostel is under development with modern amenities and a planned capacity for 70 residents.

Through these facilities and programs, SGA Islamabad Branch continues to serve as a dynamic

platform for youth development, cultural engagement, and community welfare.

PROVISION OF HAND PUMPS & WATER WELL

To combat the severe scarcity of potable water in arid regions like Tharparkar, Badin, and the Thar Desert, the Association has implemented sustainable, community-led water solutions. Through the construction of underground water wells and hand pumps, SGA has improved access to clean drinking water for both humans and livestock.

Over the past five years, in collaboration with its local branches, volunteers, and partner NGOs, SGA has successfully established more than 500 water sources. These initiatives not only address immediate water needs but also promote long-term resilience and community empowerment.

By ensuring reliable access to safe water, SGA contributes meaningfully to public health, poverty reduction, and the achievement of Sustainable Development Goals in Sindh's most vulnerable regions.

ENVIRONMENTAL CONSERVATION

Sindh faces growing environmental challenges due to deforestation, climate change, and unsustainable practices. In response, the Association has launched several community-driven environmental initiatives aimed at restoring ecological balance and promoting sustainability.

One key initiative is the Green Park Project in Kandaro Soomro, Thar, designed to conserve natural habitats and biodiversity. The project targets the plantation of 30,000 trees, with 2,000 already planted in its first phase. SGA's efforts are guided by community engagement, volunteer participation, and alignment with global environmental goals to combat climate change and promote greener futures across Sindh.

PUBLICATIONS OF SGA

Sindh Graduates Association has been a key contributor to the promotion of Sindh's language, culture, and heritage through its publishing efforts. At Head Office in Karachi, SGA established Dr. Suleman Shaikh Research Centre, which regularly produces high-quality publications.

Schools (FAS) Program, which provides annual financial assistance tied to school performance. SEF supports the school by supplying textbooks and early childhood education materials (Nursery to Matric), academic subsidies, and fee assistance. SEF also regularly monitors infrastructure, attendance, and teaching standards.

The partnership with SEF has led to increased enrollment, improved academic quality, and strengthened the school's role as a key educational institution in the community. Roshan Tara Secondary School continues to grow its impact through dedicated leadership, community engagement.

SGA Community Schools:

In 2023, responding to local demands for schooling in remote, mountainous areas of District Jamshoro, SGA established two community schools in District Jamshoro: one in Ranikot and another in Misri Khan village.

At Ranikot, local community donated a room for classes, and SGA provided essential furniture and learning materials. A Village Education Committee, including the teacher, manages the school. Currently, the school enrolls 41 students (28 girls, 13 boys) with one teacher and one support staff, aiming to improve education access for underprivileged children in this remote area.

At Misri Khan Village, a single-room facility of classroom donated by a philanthropist for establishment of school. It serves 47 students (34 girls, 13 boys) with one teacher and one non-teaching staff member. The school enjoys strong community support and steadily growing enrollment, addressing local educational needs effectively.

Both schools represent SGA's ongoing commitment to expanding educational opportunities in underserved, difficult-to-reach regions of Sindh.

Health Sector:

Since 1978, the Sindh Graduates Association (SGA) has actively addressed healthcare gaps across Sindh, focusing on underserved and marginalized communities. Key initiatives include the Al-Shams Medical Center in Pano Akil, offering free healthcare, and regular medical camps for eye care, skin diseases, cleft lip and palate surgeries, hepatitis, and immunizations.

SGA's health programs, aligned with SDG 3: Good Health and Well-being, have delivered sustainable, community-based services with the support of dedicated volunteers. So far, over 609,000 eye patients have been treated, 432,000 skin disease cases addressed, and 439,000 individuals received health care treatment through general medical camps.

Additionally, SGA has played a critical role in emergency response efforts during natural disasters such as earthquakes, floods, and droughts, reinforcing its commitment to health equity and humanitarian service.

Women Empowerment

Women empowerment is a key focus area of the Sindh Graduates Association. The Association actively supports women's participation in social, cultural, and welfare activities. Two dedicated women-led volunteer branches operate in Karachi and Hyderabad, reflecting SGA's commitment to inclusive community development.

SGA also operates Women Empowerment Centers at Roshan Tara Schools in Mirpurkhas (in collaboration with Khushhali Bank Ltd) and Bachal Goth, Karachi (in partnership with Asia Petroleum Ltd). These centers offer tailoring and vocational training to women from low-income backgrounds, equipping them with practical skills for income generation. Through these programs, hundreds of women have improved their socioeconomic status, with many success stories emerging from these initiatives.

The Sindh Graduates Association (SGA) Islamabad Branch, representing "Mini Sindh" in the capital of Pakistan and has been operating SGA Working Women Hostel since 2019. The hostel provides safe, affordable, and well-equipped accommodation for women from remote and underserved areas of Sindh and other provinces, enabling them to pursue professional and educational opportunities in Islamabad. The facility offers essential amenities, including a mess, internet, backup electricity, security, laundry, and a peaceful environment. During 2024–2025, a 30 KVA solar system was installed to enhance energy efficiency. Recently, the hostel accommodated 55 new residents, bringing the total to 105 women

esteem, prestige and hard work in pursuit of the path of sustainable development and thus construct a peaceful developed society in Sindh”.

Thematic Focusing Areas of SGA:

Our focus has always been to provide social services and empower underprivileged and deprived communities through various initiatives, including:

Education
Health
Women Empowerment
Culture
Rural Water Supply
Income Generation
Social Awareness
Emergency Relief
and Advocacy

ORGANISATIONAL STRUCTURE Council of Members (COM)

Council of Members (COM) is the supreme organizational body of the Association. President and General Secretary of each branch of the Association and members of the Central Executive Committee are the members of the Council of the Members (CoM). The organizational structure and constitutional amendment or policy guidelines are approved through this forum. As per provisions of the Constitution of the Association, Council of Members meetings are convened bi-annually to discuss the matters of the Association.

Central Executive Committee (CEC)

Central Executive Committee (CEC) of Sindh Graduates Association executes guidelines of COM in the policy making and is responsible for providing the overall leadership and the vision of the organization. The CEC is responsible for formation of rules of Association provides guidance to the management team in policy implementation. The CEC is also responsible for the recruitment of staff and volunteers to ensure that the organization operates according to its constitution.

SGA's Regular Programs and Activities: Education Sector:

Education remains main thematic area of the Sindh Graduates Association's (SGA) develop-

ment. The Association operates a well-established network of 22 Roshan Tara Schools (RTS) across Sindh, delivering high-quality, affordable education from primary to higher secondary levels. These schools primarily serve marginalized and low-income communities, ensuring access to learning for children who would otherwise remain underserved.

In addition, SGA successfully manages the Public School Gadap, Karachi, under a Public-Private Partnership with the Government of Sindh. This institution has emerged as a model for effective education management, showcasing SGA's capacity to deliver excellence in public sector education.

The Roshan Tara School Network was founded on the vision of providing equitable education rooted in critical thinking, creativity, and values with special focus of girls education in Sindh. The curriculum is tailored to prepare students for the demands of a modern, dynamic world, while fostering gender equity and social inclusion, with particular emphasis on girls' education.

Despite limited resources, SGA maintains a low-fee structure to ensure accessibility for underprivileged families. Even within these constraints, educational outcomes have remained impressive: over the past five years, approximately 75% of students achieved A or A+ grades at the secondary and higher secondary levels.

The impact of this initiative extends beyond classrooms. Alumni of the Roshan Tara Schools, known as Roshan Tarians, have gone on to excel in diverse fields including education, health, business, technology, and the arts both nationally and internationally. Their achievements are a testament to the transformative power of education and the strong foundational values instilled by SGA.

Through its sustained commitment to quality education and community empowerment, SGA continues to play a vital role in bridging educational inequities and shaping a brighter, more inclusive future for Sindh.

Partnership with Sindh Education Foundation (SEF):

Since 2024–25, Roshan Tara School Bachal Goth, Karachi has partnered with Sindh Education Foundation (SEF) under the Foundation Assisted

SINDH GRADUATES ASSOCIATION BRIEF PROFILE

The Sindh Graduates Association (SGA) is one of the largest voluntary civil society organizations of the country. It evolved from the coming together of a small group of enlightened individuals concerned about the poor level of development existing in the province of Sindh. They wanted to contribute with their labour and talents to a cause which had not received the attention, it truly required. The Association has come a long way since it was first formed in 1972 as a non-profit, non-sectarian and non-political civil society organization. It is a registered body operating under Societies Registration Act (XXI) of 1860 registered on September 29, 1972. Today it boasts up a membership of over 11,000 graduate volunteers with the network of 129 branches in various towns and villages of Sindh as well as one each branch office in Islamabad and Lahore.

Background of the Association:

At the beginning, the SGA might have seemed too ambitious to some for assisting the people of its region in the problems that stem from poverty and official lack of direction. It attempted to work in just about every field and discipline that needed attention to health, basic education, vocational training, income generation, emergency assistance and socio-cultural activism.

Following the principle of *"for the people, by the people"*, the SGA did not rely on any governmental or international assistance for the first 18 years of its existence. The volunteer members, including both management and field representatives, continued to mobilize funds from alternative sources throughout this period for what was to become a unique grass roots organizational effort in this part of the world. Since 1990 for the first time its dedication and determination to its services received formal recognition through institutional assistance. Now the SGA has its strong base of working and funding, which is contributions by the members of the Association, donation by general public, grant in aid from Government of Sindh.

Then national and international organizations assigned various projects to the SGA and also gave donations. SGA worked with these national and international organizations for implementation of developmental projects in various thematic areas. The organizations include; The ILO, UNICEF, UNESCO, CIDA, the World Bank, SPO, OXFAM, TVO, SEF, SDA, SANA, ActionAid Pakistan, RSPN, INFAQ Foundation, Khushhali Bank, USAID, Jummani family, PPL, Asia Petroleum, Sindh Education Foundation etc.

Memberships and Certifications of SGA:

- Sindh Graduates Association is a founding member of **Rural Support Programme Network (RSPN)**.
- Sindh Graduates Association is duly certified organization from **Pakistan Centre for Philanthropy (PCP)**.
- Sindh Graduates Association is duly registered in **Federal Board of Revenue (FBR)** under relevant rules of tax exemption.

Vision:

The Association was founded with the Vision
"to Construct a peaceful developed society in Sindh"

aimed to coordinate efforts directed towards welfare and wellbeing of Sindh's people. It is a non-political humane social organization recognizing inter-cultural and inter-personal interaction for national harmony and peace among all sectors of population and its objective was to empower the people to take decisions on their own and become partners in policy decision-making process so that sustainable development is ensured.

Mission:

The Association has Mission Statement as:

"to empower the people to take their own decisions and to be the partners in policy decision making, make them aware of the participatory methods, create amongst them the sense of self-

EDITORIAL

MESSAGE FROM THE SECRETARY GENERAL

It is with immense pride and a deep sense of fulfillment that I present the inaugural bilingual edition of SGA SAMACHAR, published for the first time in both English and Sindhi, a historic milestone in our organization's journey.

This magazine is far more than just a publication; it marks the beginning of a new chapter in how we communicate, connect, and celebrate the remarkable work of SGA. It serves as a vibrant platform to inform, inspire, and unify our widespread community across branches and thematic areas of the Association.

This inaugural issue is a testament to our commitment to transparency, visibility, and inclusivity. It showcases the incredible dedication of our volunteers, branch teams, and stakeholders who work tirelessly for the upliftment of society. By documenting their efforts and sharing their activities progress reports, we aim not only to acknowledge their contributions but also to motivate and engage others across the network.

Presenting the magazine in both Sindhi and English ensures that our message reaches a broader audience including members, donors, partners, and well-wishers while staying true to our roots and values.

I firmly believe that information is empowerment. Through SGA SAMACHAR, we are strengthening both the emotional and organizational bonds that hold our community together.

Let this be the beginning of a lasting tradition; one that documents SGA's legacy, celebrates present, and inspires the future. I warmly invite all members to actively contribute to future editions and help make SGA SAMACHAR a living voice of our mission, values, and shared purpose.

With sincere appreciation and best wishes,

Ali Hussain Brohi
Secretary General
Sindh Graduates Association

MESSAGE FROM VICE CHAIRMAN

The past three months have been a period of remarkable activity and achievement for the Sindh Graduates Association. Across the province, our branches have remained deeply engaged in initiatives that reflect SGA's enduring commitment to education, health, and social welfare. From the continued progress of our Roshan Tara Schools to the successful organization of free medical camps, each endeavor embodies the Association's spirit of selfless service and dedication to community uplift.

SGA continues to stand at the forefront of social awareness — safeguarding the Sindhi language, preserving our cultural heritage, and advocating for quality education. Yet, our mission extends further. We must now redouble our efforts to uphold the rights of the downtrodden, expand access to meaningful learning opportunities, and strengthen our role in data collection and evidence-based advocacy by ensuring that accurate information reaches the concerned departments.

It is equally important to revitalize our organizational life through regular meetings with volunteers, recruitment of new and energetic members, and the active encouragement of female participation at all levels of SGA. These collective measures will not only reinforce our unity but also enhance our impact. Let us continue to carry forward SGA's noble legacy — working with sincerity, vision, and resolve for a peaceful, educated, and developed Sindh, where every individual enjoys dignity, opportunity, and hope.

Prof. Khalid Hussain Channa
Vice Chairman
Sindh Graduates Association

MESSAGE FROM **CHAIRMAN**

It gives me immense pleasure to inform the continued regular publication of SGA SAMACHAR, our official quarterly newsletter / magazine that has long served as a vital channel of communication, updates, and community engagement within the SGA network and our stakeholders. SGA SAMACHAR is one of the emerging magazine which reflects SGA's true spirit and progress of SGA Branch network and as a source of encouragement and endorsement of volunteer services rendered by SGA branches, Roshan Tara Schools and members of the Association for the upliftment and betterment of our society.

In response to growing interest and feedback from our diverse member base, I am delighted to share that SGA Samachar will now also publish a small portion of quarterly reports in English, alongside its original version in Sindhi Language as well. This important step reflects our commitment to greater inclusivity, accessibility, and outreach ensuring that every member, donor, stakeholder regardless of language preference, remains informed and connected with the activities, initiatives, and developments of the SGA.

Our goal with this bilingual approach is to preserve the essence of our community while embracing the broader horizons of communication. I sincerely thank the editorial team for their continued dedication and hard work in making this vision a reality. I also encourage all members to contribute actively and be it through articles, reports, suggestions, or feedback and help us make SGA Samachar a true reflection of our shared values and aspirations.

Rafique Ahmed Jaffri
Chairman
Sindh Graduates Association

A Premier Institution for Holistic Education

PUBLIC SCHOOL GADAP KARACHI

(Managed by Sindh Graduates Association)

Public School Gadap

proudly stands as a symbol of educational excellence, dedicated to nurturing students with quality learning, discipline, and creativity.

Situated on 50 acres of serene green land, the school offers a peaceful environment that fosters intellectual and moral development.

Key Features of the School

- ✦ Expansive 50-acre campus in a calm and secure setting
- ✦ Airy and spacious classrooms designed for effective learning
- ✦ Qualified and experienced teaching faculty ensuring quality education
- ✦ Advanced facilities: Computer Lab, Science Labs, Arts & Craft Society, and Library
- ✦ Separate hostels and dining halls for boys and girls
- ✦ Purified drinking water and 24/7 electricity with stand-by generators
- ✦ Drill Masters and physical training programs to build discipline
- ✦ Gymnasium, auditorium, clinic, and playgrounds for all-round development
- ✦ Year-round co-curricular and extracurricular activities
- ✦ Modern security system ensuring a safe campus for every child

Academic Structure

Admission Offered in Following Classes

VI, VII, VIII, IX & XI
(Pre-Medical), (Pre Engineering)
& (Computer Science)

STREAMS AVAILABLE
Pre-Medical & Pre-Engineering
SYSTEM

Boys & Girls Boarding & Day Scholar

Why Choose Public School Gadap?

Because we believe in educating minds and shaping futures. Every student here receives not just education but guidance, mentorship, and values that prepare them for life's challenges.

Address:

22 km off Super Highway,
Main Gadap Road, Karachi

Contact Us

021-34480294, 021-34480298, 0309-2363279

📧 info@psg.edu.pk 🌐 www.psg.edu.pk